

**T.C.
POLİS AKADEMİSİ
GÜVENLİK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜVENLİK STRATEJİLERİ VE YÖNETİMİ ANABİLİM DALI**

**TÜRKİYE’DEKİ SURİYELİLERE YÖNELİK SUÇ
HABERLERİNİN SUÇ KORKUSU VE YABANCI
SUÇLULUĞU AÇISINDAN ANALİZİ**

DOKTORA TEZİ

Enver KAŞLI

Danışman

Doç. Dr. Mustafa YAYLA

Ankara-2021

T.C.
POLİS AKADEMİSİ
GÜVENLİK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜVENLİK STRATEJİLERİ VE YÖNETİMİ ANABİLİM DALI

TÜRKİYE’DEKİ SURİYELİLERE YÖNELİK SUÇ
HABERLERİNİN SUÇ KORKUSU VE YABANCI
SUÇLULUĞU AÇISINDAN ANALİZİ

DOKTORA TEZİ

Enver KAŞLI

Danışman

Doç. Dr. Mustafa YAYLA

Ankara-2021

ONAY

TELİF HAKLARI BEYANNAMESİ

ÖZET

T.C.

Polis Akademisi

Güvenlik Bilimleri Enstitüsü

Güvenlik Stratejileri ve Yönetimi Anabilim Dalı

Türkiye’deki Suriyelilere Yönelik Suç Haberlerinin Suç Korkusu ve Yabancı Suçluluğu Açısından Analizi

Hazırlayan: Enver KAŞLI

Doktora Tezi

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Mustafa YAYLA

2021, 253 sayfa (ekler hariç)

Suç korkusu, suçun ortaya çıkardığı sosyal sorunlardan olup suç mağduru olma endişesi olarak tanımlanabilir. Suç korkusu, birçok olumsuzluğa neden olduğu gibi her insanda belirli bir düzeyde bulunabilmektedir. Mağduriyet tecrübesi, cinsiyet, yaş, gelir durumu, yaşanan çevredeki düzensizlikler, medya gibi birçok faktöre göre suç korkusu düzeyi değişebilmektedir.

Suriyelilerin kitlesel göçünü takip eden süreçte Türkiye’de Suriyelilere yönelik suç korkusu sorunu tartışıldığı gibi medyada Suriyeliler tarafından işlenen suçlara yer verilmeye başlanmıştır. Suç korkusunun azaltılması ve yabancı suçluluğunun kontrolü polisliğin temel hedefleri arasında sayılmaktadır. Dört farklı internet haber sitesinden derlenen Suriyeliler tarafından işlenen suçlara ilişkin 2019 ve 2020 yıllarında yayınlanmış haberler, suç korkusu ve yabancı suçluluğu açısından içerik ve söylem yönüyle analiz edilmiştir.

Suç haberleri, suç korkusu açısından içerik yönüyle analiz edilirken suç haberlerinde suç korkusunun kaynaklarına(zayıflık, mağduriyet tecrübesi, düzensizlik teorileri) ilişkin incelemeler yapılmıştır. Suç haberleri, yabancı suçluluğu açısından analiz edilirken suçluluğun öne çıkan özellikleri bulunmaya çalışılmıştır ve Adalet Bakanlığı tarafından açıklanan resmi istatistiklerden faydalanılmıştır. Suriyelilerle ilgili suç haberleri arasında şiddet ve terör olaylarının öne çıktığı, suç

haberlerinde suç korkusu kaynaklarına yaygın olarak yer verildiği bulunmuştur. Suç haberlerindeki söylemde “Suriyeli” kelimesinin sıkça kullanıldığı görölmüştür.

Anahtar Kelimeler: Suç Korkusu, Yabancı Suçluluğu, Suriyeliler, Polis, Polislik, Haber Analizi.

ABSTRACT

Police Academy

Institute of Security Sciences

Department of Security Strategies and Management

**The Analysis of Crime News about Syrians in Turkey Related to Fear of Crime
and Foreign Delinquency**

Enver KASLI

Ph. D. Dissertation

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Mustafa YAYLA

2021, 253 pages (Excluding appendices)

Fear of crime is one of the social problems which has been created by the crime and defined as the anxiety of being victim of crime. Fear of crime is common for all people up to certain level and causes many negative results individually and socially. Victimization experience, sex, age, income status, disorders in the environment and media can affect the level of the fear of crime.

After mass migration of Syrians, the fear of crime problem to Syrians has been discussed and the crime news about Syrians has been appeared in the media. Reducing fear of crime and controlling foreign delinquency are seen among the main purposes of policing. The crime news about Syrians which have been compiled from four different internet news site published between 2019 and 2020 years, was analysed in context of fear of crime and foreign delinquency in terms of content and discourse.

While crime news has been analysed in context of fear of crime, the sources of fear of crime(vulnerability, victimization and disorder theories) has been searched. While crime news has been analysed in context of foreign delinquency, the features of delinquency has been searched and the formal statistics published by Ministry of Justice has also been used. It is found out that the rate of violence and terror crimes news are high compared to other crimes' news and the sources of fear of crime are

common in news. Using of “Syrians” term to identify the people coming from Syria is common in the discourse of the crime news.

Key Words: Fear of crime, Migration and Crime, Syrians, Police, Policing, News Analysis.

İÇİNDEKİLER

ONAY	II
TELİF HAKLARI BEYANNAMESİ.....	III
ÖZET.....	IV
ABSTRACT	VI
İÇİNDEKİLER	VIII
KISALTMALAR	XIII
TABLolar LİSTESİ.....	XIV
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	XVII
EKLER LİSTESİ	XXI
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

SUÇ KORKUSU, YABANCI SUÇLULUĞU VE TÜRKİYE'DEKİ SURİYELİLER

1.1. SUÇ KORKUSUNUN DOĞUŞUNDA SUÇ VE SAPMANIN ROLÜ....	5
1.2. SUÇ KORKUSU	7
1.2.1. Suç Korkusu Kavramı	8
1.2.2. Suç Korkusunu Açıklayan Teoriler.....	15
1.2.2.1. Savunmasızlık(Zayıflık) Teorisi	15
1.2.2.1.1. Fiziksel Savunmasızlık	15
1.2.2.1.1.1. Cinsiyet ve Suç Korkusu	16
1.2.2.1.1.2. Yaş ve Suç Korkusu	18

1.2.2.1.2. Sosyal Savunmasızlık	18
1.2.2.2. Mağduriyet Tecrübesi Teorisi.....	19
1.2.2.2.1. Doğrudan Mağduriyet Tecrübesi	19
1.2.2.2.2. Dolaylı Mağduriyet Tecrübesi	20
1.2.2.2.2.1. Kişilerarası İletişim Yoluyla Dolaylı Mağduriyet Tecrübesi.....	21
1.2.2.2.2.2. Medya Yoluyla Dolaylı Mağduriyet Tecrübesi.....	21
1.2.2.3. Düzensizlik Teorisi	24
1.2.3. Suç Korkusunun Sonuçları	26
1.2.3.1. Suç Korkusunun Kişiler Üzerindeki Olumsuz Etkileri.....	28
1.2.3.2. Suç Korkusunun Toplum Üzerindeki Olumsuz Etkileri.....	30
1.3. YABANCI SUÇLULUĞU	34
1.3.1. Yabancı Kavramı ve Suriyelilerin Hukuki Statüsü	35
1.3.2. Yabancı Suçluluğu Kavramı ve Yabancı Suçluluğunun Boyutları.....	37
1.4. TÜRKİYE'DEKİ SURİYELİLER	46
1.4.1. Türkiye'de Suç Korkusu Araştırmaları	48
1.4.2. Suriyelilere Yönelik Asayiş Kaygısı ve Suç Korkusu	51
1.4.3. Medyada Suriyelilere Yönelik Söylemler	56

İKİNCİ BÖLÜM

SUÇ KORKUSU VE YABANCI SUÇLULUĞU AÇISINDAN SUÇ HABERLERİNİN ANALİZİ

2.1. ARAŞTIRMANIN AMACI	59
2.2. ARAŞTIRMANIN KAPSAMI	61
2.3. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ	63
2.4. VERİLERİN TOPLANMASI	69

2.5. SUÇ HABERLERİNİN İÇERİK ANALİZİ.....	72
2.5.1. Yabancı Suçluluğu Açısından Suç Haberlerinin İçerik Analizi	72
2.5.1.1. Suç Haberlerinin Gruplandırılması	74
2.5.1.2. Suç Haberlerinin Olay Türlerine Göre Dağılımı	76
2.5.1.2.1. Şiddet Suçları Haberlerinin ve İstatistiklerin Değerlendirilmesi	81
2.5.1.2.2. Cinsel Suç Haberlerinin ve İstatistiklerin Değerlendirilmesi	86
2.5.1.2.3. Tehdit, Malvarlığına Karşı Suçlar ve Dilencilik Haberlerinin ve İstatistiklerin Değerlendirilmesi	96
2.5.1.2.4. Uyuşturucu Suçları Haberlerinin ve İstatistiklerin Değerlendirilmesi	102
2.5.1.2.5. Yetkisiz Hekimlik Haberlerinin Değerlendirilmesi	107
2.5.1.2.6. Terör Suçları Haberlerinin ve İstatistiklerin Değerlendirilmesi	108
2.5.1.2.7. Kaçakçılık Suçları Haberlerinin ve İstatistiklerin Değerlendirilmesi	110
2.5.1.3. Suç Haberlerinin Yıllara Göre Dağılımı.....	112
2.5.1.4. Suç Haberlerinin İllere Göre Dağılımı	115
2.5.1.5. Suçların Bildirim Şekli	120
2.5.1.6. Suçların İşlendiği Yerler.....	121
2.5.1.7. Suç Haberlerinde Fail Sayısı	123
2.5.1.8. Faillerin Bağımlılık Durumu	125
2.5.1.9. Faillerin Cinsiyetleri ve Yaşları	125
2.5.1.10. Suçla İlgili İşlemleri Yapan Kolluk Teşkilatı	128
2.5.2. Suç Korkusu Açısından Suç Haberlerinin İçerik Analizi	131
2.5.2.1. Savunmasızlık Teorisi Bakımından Suç Haberleri	132
2.5.2.1.1. Mağdur Cinsiyeti	132
2.5.2.1.2. Mağdur Yaşı	134
2.5.2.1.3. Mağdur Uyrugu.....	137

2.5.2.2.	<i>Doğrudan Mağduriyet Tecrübesi Bakımından Suç Haberleri.</i>	141
2.5.2.3.	<i>Dolaylı Mağduriyet Tecrübesi Bakımından Suç Haberleri</i>	142
2.5.2.4.	<i>Düzensizlik Bakımından Suç Haberleri.....</i>	144
2.5.2.4.1.	Suç Aleti ve/veya Suçun İşlenişi	146
2.5.2.4.2.	Adli Süreç Bilgisi.....	149
2.6.	SUÇ HABERLERİNİN ELEŞTİREL SÖYLEM ANALİZİ.....	152
2.6.1.	Suriyeli Failler Tarafından İşlenen Suç Haberlerinin Eleştirel Söylem Analizi..	156
2.6.1.1.	<i>Makro Yapı İncelemesi</i>	157
2.6.1.1.1.	Tematik Yapı İncelemesi	157
2.1.1.1.1.1.	Haber Başlıkları İncelemesi	157
2.1.1.1.1.2.	Haber Girişlerinin İncelemesi	169
2.1.1.1.1.3.	Haber Spotlarının İncelemesi	174
2.1.1.1.1.4.	Haber Görselleri İncelemesi.....	174
2.6.1.1.2.	Şematik Yapı İncelemesi	175
2.6.1.2.	<i>Mikro Yapı İncelemesi</i>	184
2.6.2.	Suriyeliler Tarafından İşlenen Suçların Genel Suçlar İçindeki Oranına İlişkin Haberlerin Eleştirel Söylem Analizi	193
2.6.2.1.	<i>Makro Yapı İncelemesi</i>	196
2.5.3.2.	<i>Mikro Yapı İncelemesi</i>	198
2.7.	KÖŞE YAZILARININ ELEŞTİREL SÖYLEM ANALİZİ	200
2.7.1.	Makro Yapı İncelemesi.....	201
2.7.2.	Mikro Yapı İncelemesi.....	205
2.8.	DEĞERLENDİRME	213
SONUÇ.....		220
KAYNAKÇA		225

ÖZGEÇMİŞ	253
EKLER	Ek-1

KISALTMALAR

AA	: Anadolu Ajansı
ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
Akt.	: Aktaran
DHA	: Demirören Haber Ajansı
EGM	: Emniyet Genel Müdürlüğü
GİGM	: Göç İdaresi Genel Müdürlüğü
İHA	: İhlas Haber Ajansı
KK	: Kabahatler Kanunu
m.	: Madde
Suriye	: Suriye Arap Cumhuriyeti
Suriyeli	: Suriye Arap Cumhuriyeti Vatandaşı
TCK	: Türk Ceza Kanunu
TDK	: Türk Dil Kurumu
Vd.	: Ve Diğerleri

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1.1: Soruşturma Evresinde Uyuğuna Göre Şüpheliler.....	41
Tablo 1.2: Ceza Mahkemelerinde Uyuğuna Göre Sanıklar.....	42
Tablo 1.3: Genel Mahkumiyet Kararı.....	42
Tablo 2.1: Suriyelilerle İlgili Haberler ve Suç Haberleri Tablosu.....	70
Tablo 2.2: Suç Haberlerinin Gruplandırılması.....	75
Tablo 2.3: Suç Haberlerinin Haber Sitelerine Göre Dağılımı.....	77
Tablo 2.5: Kasten Öldürme Suçunu İşleyen Sanık ve Mahkum Sayısı.....	83
Tablo 2.6: Yaralama Suçunu İşleyen Sanık ve Mahkum Sayısı.....	83
Tablo 2.7: Terk Suçunu İşleyen Sanık ve Mahkum Sayısı.....	86
Tablo 2.8: Cinsel Saldırı Suçunu İşleyen Sanık ve Mahkum Sayısı.....	87
Tablo 2.9: Çocukların Cinsel İstismarı Suçunu İşleyen Sanık ve Mahkum Sayısı...	90
Tablo 2.10: Reşit Olmayanla Cinsel İlişki Suçunu İşleyen Sanık ve Mahkum Sayısı.....	92
Tablo 2.11: Cinsel Taciz Suçunu İşleyen Sanık ve Mahkum Sayısı.....	94
Tablo 2.12: Tehdit Suçunu İşleyen Sanık ve Mahkum Sayısı.....	96
Tablo 2.13: Malvarlığına Karşı Suçları İşleyen Sanık ve Mahkum Sayısı.....	98
Tablo 2.14: Dilencilik Suçunu İşleyen Sanık ve Mahkum Sayısı.....	101
Tablo 2.15: Uyuşturucu Madde Ticareti Suçunu İşleyen Sanık ve Mahkum Sayısı.....	103
Tablo 2.16: Uyuşturucu Madde Kullanma Suçunu İşleyen Sanık ve Mahkum Sayısı.....	106
Tablo 2.17: Terör Suçlarını İşleyen Sanık ve Mahkum Sayısı.....	108

Tablo 2.18: Kaçakçılık Suçlarını İşleyen Sanık ve Mahkum Sayısı.....	110
Tablo 2.19: Suç Haberlerinin Yıllara Göre Dağılımı.....	113
Tablo 2.20: Suç Haberlerinin İllere Göre Dağılımı.....	119
Tablo 2.21: Suçun Bildirim Şekli.....	120
Tablo 2.22: Suçların İşlendiği Yerler.....	122
Tablo 2.23: Suç Haberlerinde Fail Sayısı.....	124
Tablo 2.24: Suriyeli Faillerin Bağımlılık Durumu.....	125
Tablo 2.25: Suriyeli Faillerin Cinsiyetleri.....	126
Tablo 2.26: Yabancı Sanıkların Cinsiyetleri.....	126
Tablo 2.27: Suriyeli Faillerin Yaşlara Göre Dağılımı.....	127
Tablo 2.28: Suçla İlgili İşlemleri Yapan Kolluk Teşkilatı.....	130
Tablo 2.29: Suç Haberlerinde Mağdur Cinsiyetleri.....	133
Tablo 2.30: Yabancı Mağdur ve Müştekillerin Cinsiyetleri.....	134
Tablo 2.31: Suç Haberlerinde Mağdur Yaşı.....	135
Tablo 2.32: Suç Haberlerinde Mağdur Uyuşu.....	137
Tablo 2.33: Yabancı Mağdur ve Müşteki Sayısı.....	139
Tablo 2.34: Doğrudan Mağduriyet Tecrübesi.....	141
Tablo 2.35: Dolaylı Mağduriyet Tecrübesi.....	143
Tablo 2.36: Düzensizlik Oluşturan Durumlar.....	144
Tablo 2.37: Suç Aleti ve/veya Suçun İşlenişi.....	146
Tablo 2.38: Adli Süreç Bilgisi.....	150
Tablo 2.39: Suç Haberlerinin Kaynak Dağılımı.....	153

Tablo 2.40: Haber Görselleri.....	175
Tablo 2.41: Ardalan/Bağlam Bilgisi.....	176
Tablo 2.42: Taraf Tepkisi.....	178
Tablo 2.43: Üçüncü Kişi Tepkisi.....	181
Tablo 2.44: Suç Haberlerinin Sayfalara Göre Dağılımı.....	183
Tablo 2.45: Mahkumiyet Kararı.....	192
Tablo 2.46: Beraat Kararı Sayısı.....	193
Tablo 2.47: Suç Oranlarına İlişkin Haber Başlıkları.....	196
Tablo 2.48: Suç Oranlarına İlişkin Haber Girişleri.....	197
Tablo 2.49: Suriyeliler Tarafından İşlenen Suçlarla İlgili Köşe Yazılarının Başlıkları.....	202

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1.1: Suç Korkusu Kavramı.....	10
Şekil 1.2: Mağduriyet Halkaları.....	27
Şekil 1.3: Polis Tarafından Dağıtılan Broşür Örnekleri.....	29
Şekil 1.4: Jandarma Tarafından Dağıtılan Broşür Örneği.....	30
Şekil 1.5: Güvenlik Tedbirlerine İlişkin Pazarlama Örnekleri.....	32
Şekil 1.6: Yabancı Kavramı.....	36
Şekil 1.7: Türk-Yabancı Erkek Şüpheli Oranı.....	43
Şekil 1.8: Türk-Yabancı Kadın Şüpheli Oranı.....	43
Şekil 1.9: Türk-Yabancı Erkek Sanık Oranı.....	44
Şekil 1.10: Türk-Yabancı Kadın Sanık Oranı.....	44
Şekil 1.11: Türk-Yabancı Erkek Mahkum Oranı.....	45
Şekil 1.12: Türk-Yabancı Kadın Mahkum Oranı.....	45
Şekil 1.13: Türkiye’deki Toplam Suriyeli Sayısı.....	48
Şekil 2.1: Suriyelilerle İlgili Suç Haberlerinin Gruplandırılması.....	62
Şekil 2.2: Suriyelilerle İlgili Haberler ve Suç Haberleri Grafiği.....	71
Şekil 2.3: Habertürk İnternet Haber Sitesi Konularına Göre Haber Dağılımı.....	79
Şekil 2.4: Sözcü İnternet Haber Sitesi Konularına Göre Haber Dağılımı.....	79
Şekil 2.3: Yeni Şafak İnternet Haber Sitesi Konularına Göre Haber Dağılımı.....	80
Şekil 2.4: Türkgün İnternet Haber Sitesi Konularına Göre Haber Dağılımı.....	80
Şekil 2.5: Öldürme ve Yaralama Suçlarından Sanık Sayısı.....	84
Şekil 2.6: Öldürme ve Yaralama Suçlarından Mahkum Sayısı.....	85

Şekil 2.7: 2019 yılı Türk-Yabancı Sanık Sayısı Genel Oranı.....	89
Şekil 2.8: 2019 yılı Türk-Yabancı Cinsel Saldırı Suçu Sanık Sayısı Oranı.....	89
Şekil 2.9: Çocukların Cinsel İstismarı Suçunu İşleyen Sanık Sayısı Oranı.....	91
Şekil 2.10: Reşit Olmayanla Cinsel İlişki Suçunu İşleyen Sanık Sayısı Oranı.....	93
Şekil 2.11: Cinsel Taciz Suçunu İşleyen Sanık Sayısı Oranı.....	95
Şekil 2.12: Tehdit Suçunu İşleyen Sanık Sayısı Oranı.....	97
Şekil 2.13: Malvarlığına Karşı Suçları İşleyen Sanık Sayısı Oranı.....	99
Şekil 2.14: Malvarlığına Karşı Suçları İşleyen Sanık Sayısı-Yabancı Sanık Sayısı....	99
Şekil 2.15: 2019 yılı Türk-Yabancı Uyuşturucu Madde Ticareti Suçu Sanık Sayısı	104
Şekil 2.16: Uyuşturucu Madde Ticareti Suçundan Yabancı Sanık Sayısı.....	105
Şekil 2.17: Uyuşturucu Madde Ticareti Suçundan Yabancı Mahkum Sayısı.....	105
Şekil 2.18: 2019 yılı Türk-Yabancı Terör Suçları Sanık Sayısı.....	109
Şekil 2.19: 2019 yılı Kaçakçılık Suçları Erkek-Kadın Sanık Oranı.....	111
Şekil 2.20: 2019 yılı Kaçakçılık Suçları Türk-Yabancı Kadın Sanık Oranı.....	111
Şekil 2.21: 2019 yılı Kaçakçılık Suçları Türk-Yabancı Kadın Mahkum Oranı.....	112
Şekil 2.22: Habertürk İnternet Haber Sitesi Haberlerinin Yıllara Göre Dağılımı...	113
Şekil 2.23: Sözcü İnternet Haber Sitesi Haberlerinin Yıllara Göre Dağılımı.....	114
Şekil 2.24: Yeni Şafak İnternet Haber Sitesi Haberlerinin Yıllara Göre Dağılımı...	114
Şekil 2.25: Türkgün İnternet Haber Sitesi Haberlerinin Yıllara Göre Dağılımı.....	114
Şekil 2.26: Yıllara Göre Yabancı Sanık Sayısı.....	115
Şekil 2.27: Suriyelilerin Kalabalık Olduğu Şehirler.....	116
Şekil 2.28: Suriyelilerin İllere Göre Dağılımı.....	117

Şekil 2.29: 3 Büyükşehirde Suç Haberi Sayıları.....	119
Şekil 2.30: Suçun Bildirim Şekli.....	121
Şekil 2.31: Suç Haberlerinde Fail Sayısı.....	124
Şekil 2.32: Suriyeli Faillerin Cinsiyetleri.....	126
Şekil 2.33: Suçla İlgili İşlemleri Yapan Kolluk Teşkilatı.....	130
Şekil 2.34: Suç Haberlerinde Mağdur Cinsiyetleri.....	133
Şekil 2.35: Suç Haberlerinde Mağdur Uyuşu.....	138
Şekil 2.36: Soruşturma Evresinde Türk Sanık-Mağdur/Müşteki Oranı.....	140
Şekil 2.37: Soruşturma Evresinde Yabancı Sanık-Mağdur/Müşteki Oranı.....	140
Şekil 2.38: Düzensizlik Oluşturan Durumlar.....	145
Şekil 2.39: Suç Aleti ve/veya Suçun İşlenişi.....	147
Şekil 2.40: Adli Süreç Bilgisi.....	150
Şekil 2.41: Habertürk İnternet Haber Sitesi Haberlerinin Kaynaklara Göre Dağılımı.....	154
Şekil 2.42: Suriyeli kelimesi geçen ve geçmeyen haber başlıkları(Habertürk).....	158
Şekil 2.43: Suriyeli kelimesi geçen ve geçmeyen haber başlıkları(Sözcü).....	162
Şekil 2.44: Suriyeli kelimesi geçen ve geçmeyen haber başlıkları(Yeni Şafak).....	165
Şekil 2.45: Suriyeli kelimesi geçen ve geçmeyen haber başlıkları(Türkgün).....	168
Şekil 2.46: Suriyeli kelimesi geçen ve geçmeyen haber girişleri(Habertürk).....	170
Şekil 2.47: Suriyeli kelimesi geçen ve geçmeyen haber girişleri(Sözcü).....	171
Şekil 2.48: Suriyeli kelimesi geçen ve geçmeyen haber girişleri(Yeni Şafak).....	172
Şekil 2.49: Suriyeli kelimesi geçen ve geçmeyen haber girişleri(Türkgün).....	173

Şekil 2.50: Ardalan/Bağlam Bilgisi.....	176
Şekil 2.51: Taraf Tepkisi.....	179
Şekil 2.52: Üçüncü Kişi Tepkisi.....	181

EKLER LİSTESİ

EK-1: Haber Başlıkları Tablosu.....	Ek s. 1
EK-2: Haber Girişleri Tablosu.....	Ek s.11
EK-3: Haber Spotları Tablosu.....	Ek s.38

GİRİŞ

Suç; en genel tanımıyla kanunların “suç” olarak belirlediği fiillerin, fail tarafından mağdura yönelik işlenmesidir. İnsan davranışına bağlı olarak ortaya çıkan ve bir insan fiili olan suç, tüm toplumlarda tarihin her döneminde var olduğu gibi toplum hayatındaki sosyal, ekonomik, teknolojik gelişmelere bağlı olarak da değişmektedir. Sanayi Devrimi sonrasında kent hayatının egemen hayat tarzı olmasıyla beraber suç sayılarının ciddi oranda arttığı ve buna bağlı olarak da mağdur olma riskinin arttığı bilinen bir gerçek olarak değerlendirilmektedir.

Her suç, doğrudan mağdurlarının yanı sıra birçok insanın daha bu olaydan olumsuz etkilenmesine neden olabilmektedir. Suçun neden olduğu toplumsal olumsuzluklar incelendiğinde mağdur dışındaki kişilerin de bu suçtan korkmalarına, böyle bir suçun mağduru olmaktan çekinmelerine sebep olduğu görülebilmektedir. Suç olgusunun ortaya çıkardığı bu korkuya “suç korkusu” denilmektedir. Suç korkusu, suç olaylarının toplumda oluşturduğu endişeyle birçok toplumsal ilişkiyi ve bireysel davranışı yönlendirebilmektedir. Suç korkusu, bugüne mahsus bir sorun olmasa bile suç sayılarının artmasına ve kent hayatının temelini oluşturan toplumsal ilişkiler üzerindeki etkisine bağlı olarak günümüzde geçmişe kıyasla daha büyük bir sosyal sorun haline geldiğini söylemek mümkündür. Özellikle belirtmek gerekir ki suç korkusu açısından suç olgusunun; resmi suç istatistiklerinin yanı sıra resmi makamlara bildirilmeyen ancak mağduriyete neden olan olaylar ile kanunlar tarafından “suç” olarak kabul edilmeyen ancak toplum tarafından hoş görülmeyen sapma davranışları da kapsadığı düşünülmektedir.

Suç korkusunun temelinde hukuk düzenini bozan suç fiilleri bulunmaktaysa da suç korkusu, suçtan bağımsız bir olgu olarak nitelendirilmektedir(Karasu, 2018: 333; Tandoğan, 2018: 94; Erkan ve Sevin, 2018: 316). Başta kolluk olmak üzere ceza adaleti sistemini teşkil eden resmi birimler; faili meçhul olayların aydınlatılması, suç yoğun bölgelerin kontrol altına alınması, suç işleyen failerin cezalandırılması, mahkumların topluma kazandırılması gibi farklı uygulamalarla genel ve özel caydırıcılığı sağlayarak suçla mücadelede başarı elde etmesine rağmen bu başarı, aynı oranda suç korkusunu azaltamadığı söylenmektedir(Karasu, 2017: 45). Her suç failinin yakalanıp cezalandırıldığı kabul edilse bile suç oluşturan davranışın kaçırıldığı toplumsal huzur, yalnız suçlunun yakalanmasıyla tamir

edilememektedir. Suç korkusunun, suçtan bağımsız ve daha geniş düzeyde etkili olduğunu açıklamak için atılan taşın, sudan çıkarılmasına rağmen sudaki dalgalanmanın devam etmesi örnek verilebilir. İşlenen her suç, adeta duran suya atılan bir taş gibi toplumsal huzuru dalgalandırarak suçtan herhangi bir şekilde haberdar olan kişiler üzerinde değişen yoğunluklarda korkuya sebep olabilmektedir. Ceza adaleti sistemi tarafından yürütülen faaliyetler neticesinde elde edilen başarılarla suç aydınlatılsa (taş çıkarılsa) bile dalgalanmalar devam etmektedir.

Başta polis olmak üzere ceza adaleti sisteminin temel hedefleri arasında suç korkusunu azaltmak ve yabancı suçluluğunu kontrol etmek de bulunmaktadır. Polislik hizmetlerinde etkinliğinin başarısı, yakın döneme kadar el konulan suç sayısı(*ceraim sayısı*) ve yakalanan şüpheli sayısına göre belirlenmiştir. Bu yaklaşıma göre polis, daha fazla suç tespit ettiği ve daha fazla şüpheli yakalayıp faili bilinmeyen dosya sayısını azalttığında polisin başarılı olduğu kabul edilmiştir. Nitekim suç korkusu konusunda ilk araştırmaların yapılmasıyla birlikte ABD ve Batı Avrupa ülkelerinde polisten duyulan yüksek memnuniyet ve polis sorumluluk bölgesinde suç korkusunun düşük düzeyde olması, polisin ve ceza adaleti sisteminin başarısında belirleyici olmaya ve suç korkusu araştırmaları, kamu politikalarının belirlenmesi için yapılmaya başlamıştır.

Suç korkusu, en basit tanımıyla bir suçun mağduru olmaya yönelik duyulan korku veya endişedir. İşlenmiş bir suçtan haberdar olsun veya olmasın ya da suç ne kendine ne başkasına gerçekten işlenmemiş olsa bile zihinsel olarak bir kişinin suçun mağduru olmaktan duyduğu korku ve endişeye, suç korkusu denilmektedir. Suç korkusu, insanların sosyal hayata katılımından kendi kişisel güvenliklerine kadar birçok alanda davranış değişikliğine sebep olabilmektedir.

Bireyden topluma ekonomiden turizme kadar birçok alanda suç korkusunun neden olduğu olumsuz etkiler görülebilmektedir. Başta suçun doğrudan mağdurları olmak üzere birçok kişide yalnızlık, ümitsizlik, depresyon gibi olumsuzluklara sebep olabilen suç korkusu aynı zamanda toplumdaki huzur ortamını bozmakta, toplumu oluşturan bireyleri birbirinden uzaklaştırabilmektedir. Mesela insanların gece dışarı çıkmayı sakıncalı görmesi, daha fazla suç işlendiği bilinen yerlerden geçmemeye gayret göstermesi, ev satın alırken veya kiralarken daha güvenli semtleri tercih etmesi, gideceği yere göre kıyafet tercihinin değişmesi, kapı ve pencerelere ek kilit

takması, çeşitli olumsuz olaylara karşı sigorta yaptırmaması, özel güvenlik personeli çalıştırmaması, izleme ve alarm sistemleri takması, daha güvenli ülkelere seyahat etmesi gibi davranışlar suç korkusunun insan davranışı ve tercihleri üzerindeki etkileri arasında sayılabilmektedir. Suç korkusunun neden olduğu tüm olumsuzlukların detaylı bir listesini yapmak mümkün değilse de birçok kişinin hayatında suç korkusunun az veya çok etkili olduğu söylenebilmektedir. İnsanlar bizzat kendileri suç mağduriyeti yaşamasa bile etrafında yaşanan suç tecrübelerinden, medyada yer verilen suç haberlerinden veya kendi etrafındaki konuşmalardan olumsuz etkilenecek suç korkusu yaşayabilmektedir. Bu korku; insanın yaşı, cinsiyeti, medeni durumu, eğitim durumu, geliri, yaşadığı yere göre farklı düzeylerde olabilmektedir.

Suç korkusunu etkileyen olgulardan birisi de göçtür. Göç alan toplumlarda yabancılara karşı suç korkusu ve yabancı suçluluğu, uzun süredir tartışılan önemli sosyal problemler arasındadır. Birçok kriminolojik teori yabancılara, daha sık suç işleyebileceğini öne sürmekteyse de yapılan araştırmalarda birbirinden farklı sonuçlara ulaşıldığı bilinmektedir. Göç ve suç arasındaki ilişkiyi inceleyen araştırma sonuçlarına göre yabancı sayısının suç oranları üzerinde kesin bir artışa sebep olduğu sonucuna ulaşılmasa bile göç alan toplumlarda, yabancılara suç sayısını artırdıkları yönünde güçlü kanaatler oluşabilmektedir.

Suriye’de 2011 yılında başlayan iç karışıklıklar sonrasında milyonlarca Suriyelinin Türkiye’ye gelmesiyle beraber yerleşik göç algısında değişimler yaşandığı gözlemlenmektedir. Suriye ile tarihten gelen ilişkilerine uygun olarak Türkiye, bu karışıklıklardan etkilenen insanlara açık kapı politikası uygulamıştır. Gerek ülke sınırları içinde gerekse çeşitli sınır illerinde bu olaylardan etkilenen insanlara yardım sağlanmıştır. Türkiye’de kalma süreleri uzadıkça halk arasında bilinen adıyla “Suriyeliler” hakkındaki “mağdur oldukları için yardım edilmesi düşüncesinin” yanı sıra toplumda olumsuz düşünceler de oluşmaya başlamıştır. Suriyelilere karşı olumsuz düşüncelerin bir kısmı, suç korkusu ve yabancı suçluluğuyla ilişkili olup bu kişilerin “suç işledikleri, toplumsal düzeni ve asayışı bozdukları” iddiasına dayanmaktadır. Suriyeliler tarafından işlenen suçlar, medyanın öne çıkardığı sorunlar arasında yer almaktadır.

Yukarıdaki paragraflarda açıklanan bilgiler ışığında bakıldığında “Türkiye’deki Suriyelilere Yönelik Suç Haberlerinin Suç Korkusu ve Yabancı

Suçluluğu Açısından Analizi” adlı tez çalışması iki bölüm olarak hazırlanmıştır. İlk bölümde suç korkusunun doğuşunda suç ve sapmanın rolü, suç korkusu kavramı, suç korkusunu açıklayan teoriler, suç korkusunun sonuçları, yabancı suçluluğu kavramı ve Türkiye’deki Suriyelilere yönelik suç korkusu araştırmalarıyla medyadaki söylemler konusunda açıklamalar yapılmıştır. İkinci bölümde suç korkusu ve yabancı suçluluğu açısından 2019 ve 2020 yılında Habertürk, Sözcü, Yeni Şafak ve Türkgün internet haber sitelerinde faillerinin açıkça Suriyeli olduğu belirtilen suç haberlerinin analizi yapılmıştır. Bu bölümde suç haberleri üzerinde hem içerik hem söylem analizi yöntemiyle inceleme yapılmıştır. Yabancı suçluluğu açısından suç haberleri içerik analizi yöntemiyle incelenirken Adalet Bakanlığı tarafından açıklanan suç istatistiklerden de faydalanılmıştır. Suç haberlerine ek olarak Suriyeli suçluluğu hakkında belirtilen zaman dilimi içinde internet haber sitelerinde yer verilen köşe yazıları da eleştirel söylem analizi yöntemiyle incelenmiştir. Analiz sonucu elde edilen bulgular değerlendirilerek çalışma, sonuç bölümüyle tamamlanmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

SUÇ KORKUSU, YABANCI SUÇLULUĞU VE TÜRKİYE'DEKİ SURIYELİLER

1.1.SUÇ KORKUSUNUN DOĞUŞUNDA SUÇ VE SAPMANIN ROLÜ

Suç, evrensel ve sürekli olduğu kadar aynı zamanda göreceli ve tartışmalıdır. Suçun, tarih boyunca tüm toplumlarda(Yücel, 2008: 5) önemli bir sosyal sorun olması evrensel ve sürekli yönünü ortaya koyarken, zaman içinde ve toplumdan topluma suçların değişmesi de göreceli ve tartışmalı yönünü ortaya koymaktadır. Suç insanlara ve topluma ciddi zararlar verdiği için suç işlenmeyen bir toplum hayatı birçok insanın idealidir. Bu idealin aksine Sanayi Devrimi sonrasında kentlerde nüfus yoğunluğunun kısa zamanda artması, farklı kültürlerden insanların bir arada yaşaması, sosyal denetimin zayıflaması, işsizlik, gelir dağılımındaki adaletsizlik, uyuşturucu madde bağımlılığının yaygınlaşması, medyada şiddetin özendirilmesi gibi birçok nedene bağlı olarak suç sayılarında ciddi bir artış yaşanmıştır.

Suç sayılarındaki artış beraberinde mağdur olma korkusunu da artırmıştır. Her suç, mağdur üzerinde doğrudan zarara neden olduğu gibi birçok insanı daha olumsuz etkileyerek suç korkusuna neden olabilmektedir. Birçok kişinin tecrübe etmek istemediği, olumsuz sonuçlar ortaya çıkaran suç nedir? Suç, çok yönlü bir kavram olup suçun olgusal boyutu kriminolojiyi hukuki boyutu ceza hukukunu ilgilendirmektedir. Kriminoloji, suçu bilimsel olarak inceleyen bilim dalıdır(Akıncı, 2004: 30-33; Miller, 2009: 2). Kriminolojinin çalışma alanı, ceza hukukunun suç tanımına göre şekillenmektedir. Ceza hukukçularına göre suç; kanun tarafından açıkça suç olarak sayılan ve işlenmesi durumunda ceza öngörülen fiildir(Önder, 1991: 6).

Toplum hayatındaki güven ortamı, suç oluşturan fiiller tarafından bozulmaktadır. Cinayet, hırsızlık, dolandırıcılık gibi suçlar işlendiğinde birçok kişi mağdur olmakta, mağdurlardan çok daha fazla sayıda insan da böyle bir olayın kendi başına gelebileceğinden endişe duyabilmektedir. Suç, sosyal bir problem olarak incelendiğinde suçun ortaya çıkardığı sosyal zararlar, ekonomik zararlardan çok daha

ağırdır. Suçun ortaya çıkardığı sosyal zararlardan birisi de suç korkusudur. Suç korkusu, suç sayısına veya suçla ilgili bilgilerin toplumda yayılmasına bağlı olup bir suçun mağduru olmaktan duyulan endişedir.

Suç korkusunun temelinde suç oluşturan fiillerinin yanı sıra toplumda sapma olarak kabul edilen fiillerin de önemli bir rolünün olduğunu belirtmekte fayda vardır. Suç oluşturan fiilleri işleyenler devlet tarafından belirli bir ceza politikasına uygun olarak cezalandırılırken, devlet tarafından cezalandırılmayan ancak diğer insanlar tarafından da hoş görülme, tepki gösterilen bazı fiiller bulunmaktadır. Bilindiği üzere toplum hayatını düzenleyen çeşitli kuralları bulunmaktadır. Toplum hayatıyla ilgili kuralları; din, gelenek, ahlak veya hukuktan kaynaklanmaktadır. Bir fiilin suç olarak kabul edilmesi için hukuk düzeni tarafından bu fiilin “suç” olarak kabul edilmesi gerekmektedir. Hukuk düzeni tarafından “suç” olarak kabul edilmeyen ancak toplum tarafından tepki gösterilen davranışlara “sapma” denilmektedir. Sapma kavramı, suçtan daha geniş ve daha belirsiz bir kavramdır(Akıncı, 2004: 38-39). Bir kişinin sokakta sağa sola sallanarak yürümesi ceza hukuku bakımından suç oluşturmaya bile etraftaki insanları korkutma ihtimali bulunan ve hoş görülme sapma bir davranış olarak değerlendirilebilmektedir. Dolayısıyla sapma, suçtan daha geniş ve belirsiz olup tüm sapmaların, suç olarak nitelendirilmesi mümkün değildir(Bayraktar ve Akgöl, 2014: 13).

Suç korkusunun adında “suç” kavramı geçse bile suç korkusunun doğuşunda sapma fiillerinin de önemli bir yeri olduğunu ve suç korkusunun sapma davranışlarla yakın ilişkisi bulunduğunu belirtmek gerekir. Suç korkusu hakkında hazırlanmış eserlerde ise “sapma” kavramından doğrudan bahsedilmeyip sapma oluşturan fiillerin sosyal düzensizlik şeklinde adlandırıldığı görülmektedir. İlerleyen bölümlerde detaylı olarak bahsedileceği üzere sosyal düzensizlik oluşturan durumların büyük çoğunluğu, aslında birer sapmadır. Suç korkusu araştırmalarında sosyal düzensizlik olarak bahsedilen sapmalar, kanunlar tarafından “suç” olarak kabul edilmese bile toplum tarafından hoş görülmediği için suç korkusuna neden olabilmektedir. Suç göreceli olup toplumdan topluma veya zamandan zamana değişebildiği gibi resmi olarak düzenlenen “suçlar” ile toplum tarafından kabul edilen “suçlar” arasında da farklılık olabilmektedir. Suç korkusuna neden olan suç olgusu; resmi suç istatistiklerinin yanı sıra resmi makamlara bildirilmeyen ancak

mağduriyete neden olan olaylar ile kanunlar tarafından “suç” olarak kabul edilmeyen ancak toplum tarafından hoş görülmeven sapma davranışları da kapsamaktadır.

1.2.SUÇ KORKUSU

Suç, insanlara ve topluma ciddi zararlar verdiği için suç işlenmeyen bir toplum hayatı birçok insanın idealidir. Bir suç işlendiğinde hem kamu düzeni hem de insanların güvenlik hissi tahrip edilmektedir. Oysaki güvenlik, insanın en temel ihtiyaçları arasındadır. İnsanoğlu, yaşadığı hayatın güvenli olmasını ve kendinin de güvende olduğunu hissetmek istemektedir. İşlenen her suç beraberinde bir mağduriyeti ortaya çıkardığından güvenlik hissine zarar veren mağduriyet tecrübesi arzu edilmeyen bir durumdur. Bir hırsızlık, dolandırıcılık veya güveni kötüye kullanma suçu malvarlığı haklarının azalmasına, cinsel taciz veya cinsel saldırı cinsel dokunulmazlığın ihlaline, kasten veya taksirle yaralama suçu vücut bütünlüğünün bozulmasına neden olmaktadır.

Suç, her yönüyle gerçekten büyük bir sorundur. Suçun ortaya çıkardığı mağduriyetin tam anlamıyla giderilmesi çoğu durumda imkânsız olduğu için oluşan bir mağduriyetin giderilmesinden ziyade mağduriyetin önlenmesine yönelik faaliyetlere öncelik verildiği görülmektedir. Kendini suçtan koruyarak güvende olmak isteyen insanlar; zemin katlarda otururken pencere ve balkonlarına demir parmaklıklar taktırmak, bir otomobil alırken daha güvenli araçları tercih etmek, işyerlerine binlerce lira harcayarak alarm sistemleri kurmak gibi maliyetli yöntemlere katlanmaktadır. Bu gayretlerin nihai amacı; insanın kendini daha güvende hissetmesini, bulunduğu ortamın daha güvenli olmasını ve muhtemel suç mağduriyetlerinin önlenmesini sağlamaktır.

Suçun neden olduğu mağduriyetleri gidermek ve yeni mağduriyetlerin oluşmasını önlemek için devlet de kolluk, mahkeme ve infaz kurumlarından oluşan ceza adaleti sistemini işletmektedir. Suçun olmadığı bir toplum düzeni gerçekten mümkün olsaydı günümüzde mevcut olan binlerce kişilik polis, jandarma ve diğer kolluk teşkilatlarına, milyonlarca dosyanın sıra beklediği adalet saraylarına ve her geçen gün yenileri yapılmasına rağmen doluluk oranları bir türlü istenilen düzeye düşmeyen cezaevlerine bu derece ihtiyaç duyulmayacaktı. Oysaki artan suç sayıları

karşısında ceza adaleti sisteminin kapasitesi her geçen gün artırılmaya çalışılmaktadır. Torba yasalar, ceza kanunlarında değişiklikler, ceza adaleti sisteminde birçok yenilik ve reform arayışı sürüp gitmektedir. İşlenen bir suçun failinin yakalanması, olayın delilleri toplanıp mahkûm edilen faillerin cezalandırılması bile mağduru, suç öncesindeki sağlıklı haline tam anlamıyla döndüremezken aydınlatılamayan olaylar, faili meçhul dosyalar, yakalanan ve mağdurdan önce adalet saraylarından ayrılan şüphelileri konu edinen haberler, suçun mağdur ve toplum üzerindeki olumsuz etkilerinin ne kadar derinlere uzandığını ve çok boyutlu olduğunu ortaya koymaktadır. Suçun önlenmesi için gösterilen gayretin temelinde de işlenen suçun ortaya çıkardığı zararlı sonuçlar ve suç korkusu bulunmaktadır(Yücel, 2008: 6).

Suçun olumsuz etkilerinin tam bir listesini sunmak mümkün değildir. Çünkü suç, bireysel ve toplumsal düzeyde sayılamayacak kadar olumsuz etkinin sebebidir. Suçun olumsuz etkilerinden olan suç korkusu; bireylerde kaygı, stres, güvensizlik ve yabancılaşma gibi ruhsal bozukluklara neden olurken toplum açısından sosyal bütünleşmenin zayıflamasına, toplumsal barışın bozulmasına, gayri resmi toplumsal denetimin etkisizleşmesine, yabancı düşmanlığı, nefret suçları gibi daha birçok sosyal probleme neden olabilmektedir(Öztürk, 2015: 21).

1.2.1. Suç Korkusu Kavramı

Suç korkusu, özü itibariyle korku duygusunun suçla ilgili halidir. Korku kelimesi Türkçe sözlükte “bir tehlike veya tehlike düşüncesi karşısında duyulan kaygı, üzüntü; kötülük gelme ihtimali, tehlike, muhatara” anlamına gelmektedir(Türk Dil Kurumu, 2019a). Korku esas olarak psikolojinin çalışma konusu olmasına rağmen, suç korkusu sosyal bir sorun olduğu için kriminologlar ve sosyologlar tarafından da araştırılmaktadır(Öztürk, 2015: 36; Erkan ve Sevin, 2018: 317).

İşlenen her suç, mağduruna zarar verdiği gibi mağdur dışındaki kişilerin de bu suçtan korkmalarına, böyle bir suçun mağduru olmaktan çekinmelerine sebep olmaktadır. Suç olgusunun ortaya çıkardığı bu korkuya “suç korkusu” denilmektedir. Türkiye’de bu alanda yapılmış çalışmalara bakıldığında suç korkusu kavramı üzerinde büyük oranda bir uzlaşma sağlandığı görülmektedir. Bununla

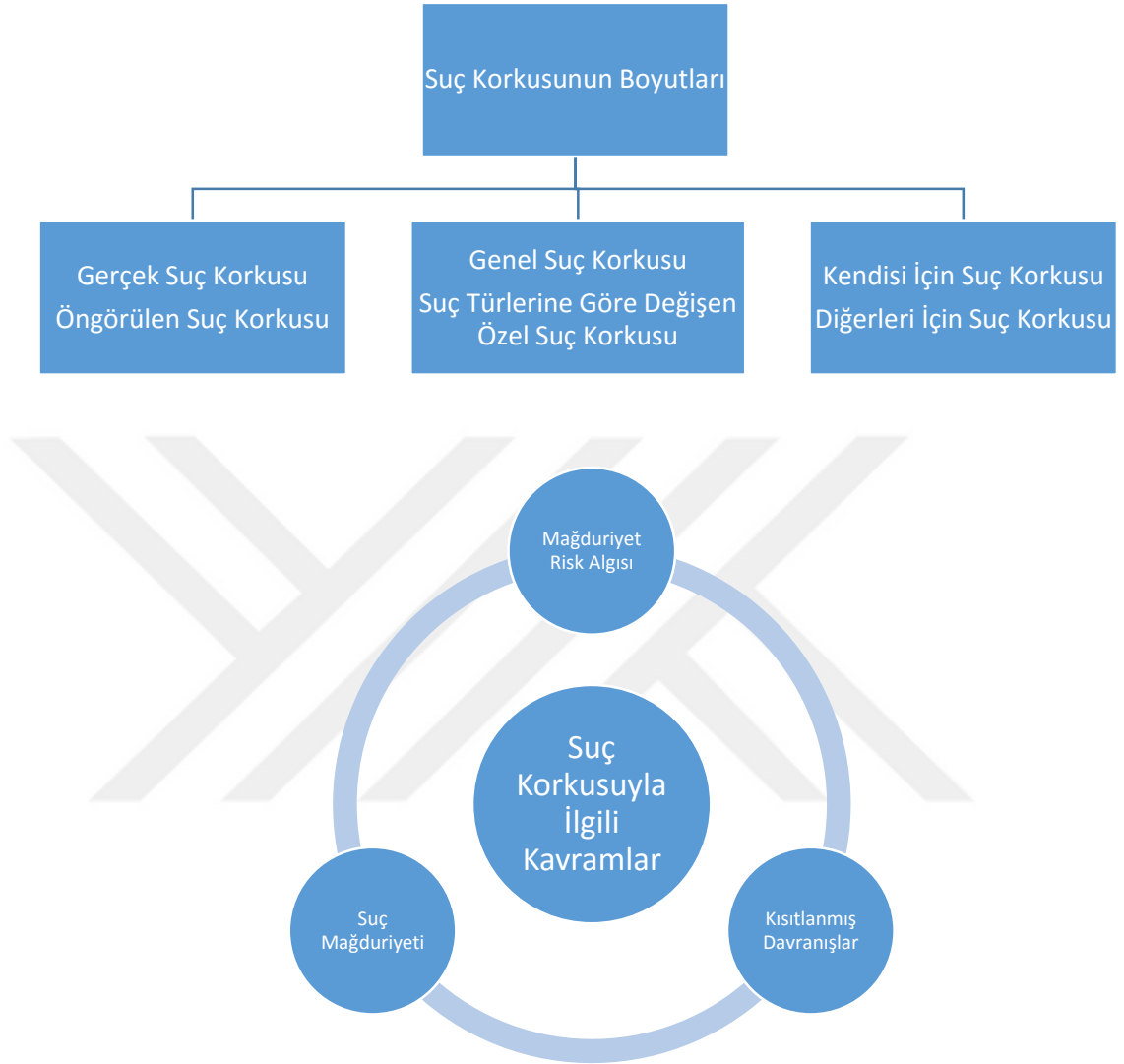
beraber suç korkusu yerine suç mağduriyeti korkusu(Gaziarifoğlu, 2019; Köseoğlu, 2017) kavramına da rastlamak mümkündür. Suç korkusu konusundan ilk kez 1960'lı yıllarda ceza hukukçusu Sulhi Dönmezer ve Mustafa Tören Yücel tarafından bahsedilmiştir(Öztürk, 2015: 141).

Çok yönlü bir kavram olduğu için suç korkusu tanımlanırken birçok zorlukla karşılaşmaktadır(Dammert ve Malone, 2003: 83; Erkan ve Sevin, 2018: 317). Suç korkusunun kavramsallaştırılmasında yaşanan sorunlar suç korkusu üzerine yapılan araştırmalar sonucunda elde edilen bilgileri de tartışmalı hale getirmektedir. Özellikle suç korkusu ve mağduriyet risk algısının birçok araştırmada birbiri yerine veya biri diğerini kapsayacak şekilde kullanıldığı belirtilmektedir(Öztürk, 2015:40-41; Sipahi, 2016: 2160).

Suç korkusu alanındaki çalışmalarda Ferraro(1995: 22) tarafından yapılan “bir suç veya bir suçla ilişkili sembollere yönelik korku ve endişe” şeklindeki tanım genel olarak kabul edilmektedir. Başka bir tanıma göre suç korkusu, toplum hayatında suçun oluşturduğu güvensizlik duygusudur(Demirbaş, 2009: 40) veya tehlike düşüncesinden kaynaklanan endişedir(Warr, 2000: 453). Suç korkusu; “suç mağduru olma korkusu”(Erkan ve Sevin, 2018: 316), “suç mağduru olmaya yönelik endişe”, “mağduriyet kaygısı” olarak da tanımlanabilmektedir. Suç korkusunun uzlaşmış ve kolay bir tanımı olmasa(Hale, 1996: 84; Sipahi, 2016: 2159; Akgül ve Bayraktar, 2014: 25) da öğretilerde yapılan birçok tanımlamada benzer noktalara değinildiği görülmektedir.

Toplum hayatında suç daima var olacağı için buna bağlı olarak suç korkusu da var olacaktır demenin yanlış olmadığı değerlendirilmektedir. Suçun neden olduğu toplumsal sorunlar arasında yer alan suç korkusu, çeşitli boyutlarıyla incelenebilmektedir.

Şekil 1.1: Suç Korkusu Kavramı

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Suç korkusunun gerçek ve öngörülen korku olarak ayrılması mümkündür. Garofalo tarafından yapılan bu ayrıma göre gerçek korku, kişinin içinde bulunduğu gerçek koşullar karşısında duyulan korkuyu ifade ederken; öngörülen korku ise aslında korkacak bir şey olmasa dahi kişinin mağdur olma endişesi yaşamasıdır(akt. Öztürk, 2015: 40). Şöyle ki, karanlık ıssız bir sokakta yürüyen kişinin kötü giyimli birini görmesi halinde bu kişinin kendine zarar verebileceği yönündeki kaygısı gerçek korku iken bu kişi, evindeyken bile belki bir gün karanlık ıssız bir sokakta yürürken karşısına çıkan kötü giyimli bir yabancı tarafından zarar verebileceğini

düşünerek endişeye kapılması ise öngörülen korkudur. Öngörülen korku; doğrudan veya dolaylı mağduriyet tecrübesi, yaşanan çevrenin etkisi gibi birçok faktöre bağlı olarak yoğunlaşabilmektedir. Başka bir ifadeyle gerçek korku, “anlatılmaz, yaşanır!” türünde bir korkuyken öngörülen korku, “şöyle olursa” şeklinde duyulan evham şeklindeki korkudur. Dolayısıyla suç korkusu, suçla doğrudan ilgili olsa bile kişinin yaşadığı çevreyi nasıl algıladığıyla da yakından ilgili olduğu için suç korkusunun algısal ve olgusal bir yapısı vardır(Erkan ve Sevin, 2018: 316).

Suç korkusu, mağduriyet risk algısı ve kısıtlanmış davranışlardan farklı bir kavramdır. Suç korkusu kavramsallaştırılırken bu süreçteki bilişsel, duygusal ve davranışsal boyut birbirine karıştırılabildiği için suç korkusu konusunda yapılan bazı çalışmalar eleştirilmektedir(Öztürk, 2015: 40-41; Öztürk, 2015b: 254). Belirli bir düşünme faaliyetinin neticesinde bir kişi, işlenmiş bir suçtan haberdar olsun veya olmasın ya da suç ne kendine ne başkasına karşı gerçekten işlenmemiş olsa bile bilişsel olarak suç mağduru olacağı ihtimalini düşünmesi, “mağduriyet risk algısı” olarak tanımlanmaktadır. Suç korkusu ise; suç veya suça ilişkin semboller karşısında kişinin kaygı, üzüntü, heyecan gibi farklı duygular yaşamasıdır, bir suçun mağduru olmaktan duyulan korku olup duygusal bir tepkidir(Ferraro, 1995: 22; Sipahi, 2016: 2159). Mağduriyet risk algısının suç korkusundan farklı bir kavram olarak ele alınması, suç korkusunun daha net bir şekilde anlaşılmasını sağlamaktadır. Şöyle ki hırsızlık suçunun sık işlendiği bir bölgede yaşayan birisi, hırsızlık suçu mağduru olma ihtimalini yüksek görmesine rağmen hırsızlık olaylarını olağan gördüğü için suç korku düzeyi düşük olabileceği gibi hırsızlık suçunun çok sık işlenemediği bir çevrede yaşayan birisi, hayatında hiç hırsızlık mağduru olmadığı halde hırsızlık suçundan korkup kaygı, üzüntü, heyecan gibi farklı duygular yaşayabilmektedir.

Suç korkusunun ortaya çıkardığı bu olumsuz duygular, insanın davranışlarını etkileyerek tedbir amaçlı kısıtlanmış davranışları ortaya çıkarmaktadır(Öztürk, 2017: 41). Toplum hayatındaki değişime uyumlu olarak işlenen suçlar ve mağduriyetler değişiklik gösterdiği gibi suçtan korunmak için başvuru kısıtlanmış davranışlar da değişebilmektedir. Suç korkusunun ortaya çıkardığı davranış değişimleri; mağduriyet riskinin yüksek olduğu durumlardan uzaklaşılmasını sağlayan kaçınma davranışları, kişinin kendini korumak için başvurduğu koruyucu davranışlar, mağduriyetin muhtemel zararlarına karşı güvence sağlayan kendini garantiye alma davranışları, suçla ilgili konuların paylaşılmasına yönelik iletişimsel davranışlar ve diğer

insanlarla birlikte hareket etmeyi sağlayan katılımcı davranışlar gibi farklı şekillerde sınıflandırılmaktadır(Gaziarifoğlu, 2009: 8; Gates ve Rohe, 1987: 427).

Suç korkusunun yaygınlaşmasının nedenlerinden birisi suçun hem işlenme sayısı hem de suç türlerindeki artıştır(Öztürk ve Yıldız, 2017: 667). Günümüzde uluslararası suçlar, terör suçları, siber suçlar, ekonomik suçlar gibi pek çok suç türü, mağduriyet yelpazesini genişletmektedir. Mağduriyet türleri arttıkça suç korkusu da değişmekte, buna bağlı olarak da kısıtlanmış davranışlar değişmekte veya çeşitlenmektedir. İnsanların gece dışarı çıkmayı sakıncalı görmesi, daha fazla suç işlendiği bilinen yerlerden geçmemeye gayret göstermesi, ev satın alırken veya kiralarırken daha güvenli semtleri tercih etmesi, gideceği yere göre kıyafet tercihini değiştirmesi, kapı ve pencerelere ek kilit takması, çeşitli olumsuz olaylara karşı sigorta yaptırması, şehir merkez gibi kalabalık yerlere gitmemesi, banka kartı bilgilerini gizli tutması, farklı suç türlerinden kaynaklanan suç korkusunun neden olduğu kısıtlanmış davranışlara verilebilecek bazı örneklerdir.

Suç korkusu, bir suç mağduru olma endişesinden kaynaklanan güvensizlik hissi olarak da tarif edilebilmektedir(Franklin vd., 2008: 208). Suç korkusu kişinin kendisi veya değer verdiği başka insanlar hakkında da olabilmektedir. Suç korkusu tanımlanırken vurgulanan suça maruz kalmaktan duyulan endişe, suç işlendikten sonraki süreç hakkındaki endişeyi de kapsamaktadır. Bu noktada suç korkusu ve suç mağduriyeti arasında fark bulunduğunun belirtilmesi gerekmektedir. Suç korkusu, kişinin kendisinin ya da başkasının suç mağduriyeti sonrasında ortaya çıkan ve kişinin kendisinin ya da başkasının suç mağduriyetine yönelik beliren endişeyi ifade ederken suç mağduriyeti, suça maruz kalınma ve mağduriyeti yaşama durumudur. Başka bir ifadeyle kişi, bir suçun mağduru olduğunda artık “korktuğu başına gelmiştir” ve suç korkusu yerini suç mağduriyetine bırakmıştır. Ortaya çıkan suç mağduriyeti de mağdur, tanık veya suçtan bir şekilde haberdar olan insanlar üzerinde kısa veya uzun süreli suç korkusuna sebep olabilmektedir.

Mevzuatta suç korkusu, kanun düzeyinde hiçbir düzenlemede yer almamaktadır. Ceza adaleti sisteminin temel hedefleri arasında suç korkusunu azaltmak da bulunduğu kabul edilse bile yürürlükteki ceza kanununun amaçları “kişi hak ve özgürlüklerini, kamu düzen ve güvenliğini, hukuk devletini, kamu sağlığını ve çevreyi, toplum barışını korumak, suç işlenmesini önlemek”(TCK m.1) olarak

sayılmaktadır. Görüleceği üzere bahsedilen düzenlemede suç korkusuyla ilgili açık bir düzenleme bulunmamakla birlikte suç korkusunun azaltılması; kişi hak ve özgürlüklerinin korunması, toplum barışını korumak, suç işlenmesini önlemekle ilişkilendirmek mümkündür. Bununla birlikte suç korkusu, yönetmelik düzeyinde hukuki tanıma kavuşturulduğu görülmektedir. Suç korkusu kavramı, hukuki yönüyle ilk kez toplum destekli polislik faaliyetlerine başlanmasıyla tanımlanmıştır. İlgili yönetmelikteki tanıma göre,

“Suç korkusu: Toplumda güvensizlik duygusunun artmasına ve genel anlamda medyada yer alan olumsuz haberlere bağlı olarak kişilerin suçluluğu gerçekte olduğu düzeyden daha farklı algılamalarını, işlenen suçların toplumda yaratmış olduğu güvensizlik duygusunu ve kişilerin bir suçun mağduru olmaktan duyduğu korkuyu, ifade eder” şeklinde tanımlanmıştır(Emniyet Genel Müdürlüğü, 2009).

Görüleceği üzere belirtilen tanımda suç korkusu, bir suçun mağduru olmaktan duyulan korku olarak tarif edilmekte ve bu korkunun kaynağı olarak özellikle medya aracılığıyla topluma iletilen haberlere vurgu yapılmaktadır. Yine belirtilen tanımda *“...kişilerin suçluluğu gerçekte olduğu düzeyden daha farklı algılamalarını...”* denilerek suç korkusunun gerçek ve öngörülen korku yönüne dikkat çekilmektedir.

Suç korkusunun varlığı, suçla yakın ilişkili olduğu için suç olgusu kadar eskiye gidebilirse de suç korkusu, bilimsel olarak ABD’de Chicago gibi yoğun nüfuslu ve heterojen yapıları büyük şehirlerde 1960’lardan itibaren incelenmeye başlamıştır(Hale, 1996: 79) ve diğer ülkelerde yaygınlaşmıştır. Suç korkusu üzerine araştırmalar Avrupa’ya kıyasla ABD’de daha fazladır(Bayraktar ve Akgül, 2014: 25). 1980’lerden sonra yaygınlaşan araştırmalarda suç korkusunun suçtan daha büyük bir toplumsal sorun olduğu tespit edilmiştir(Köseoğlu, 2017: 38). Kriminolojinin temel konularından biri olarak görülen suç korkusu hakkında yaklaşık altmış yıldır araştırmalar yapılmasına rağmen kavramsallaştırma yönüyle birçok tartışma bulunmaktadır. Suç korkusu kavramının tanımlanmasındaki görüş ayrılıklarının aksine bu kavramın ölçümünde başvurulan yöntemler birbirine çok benzediği görülmektedir(Gaziarifoğlu, 2009: 11). Dolayısıyla suç korkusu araştırmaları, viktimolojinin ihtiyaç duyduğu mağduriyet verileri için de bir kaynak sunmaktadır. Gerek ulusal gerekse uluslararası düzeyde yıllık olarak düzenli yapılan

araştırmalarda suç ve mağduriyetin yaygınlığı, suç korkusunun düzeyi ve ceza adaleti sistemini ilgilendiren konular ölçölmektedir(Fisher ve Reynolds, 2009: 170).

Günümüzde suç korkusu, kent hayatının kaçınılmaz sorunlarından biri haline gelmiştir. ABD, Avrupa ölkeleri dahil birçok farklı ölkede yapılan araştırmalarda suç korkusunun geniş çaplı bir sorun olduğu görölmüştür. Daha önceleri yapılmış araştırmalarda bir şehrin öncelikli sorunu denildiğinde çoğu zaman alt yapıdan, işsizlikten bahsedilirken yakın zamanda güvenlik sorunu bu listede epeyce yükselmiş durumdadır(Taştan vd., 2016: 22). Suç korkusu, suç türüne göre değişiklik göstermektedir. Kavram tanımlanırken suç korkusunun suç türlerine göre değiştiğinden bahsedilmemiştir. Özellikle kadınların cinsel suçlarla ilgili yüksek suç korkuları, farklı suçlara karşı farklı önleyici tedbirlerin alınması suç korkusunun suç türlerine göre değişebildiğini göstermektedir. Bu farklılık suç korkusunun genel korku düzeyi ile farklı suç türlerine göre değişen özel suç korkusu ayrımını gerektirmektedir.

Suç; bir neden, suç korkusu ise bir sonuç olarak kabul edildiğinde işlenen suç sayısında artış olması durumunda suç korkusu artmasına rağmen suç sayılarındaki düşüş, suç korkusunu azaltmadığı için suç korkusu, suçtan daha büyük bir sorun olarak nitelendirilmektedir(Erkan ve Sevin, 2018: 317). Suç korkusunun daha büyük bir sorun olmasının nedeni ise suçu azaltıcı tedbirler almak veya suç işleyenleri yakalayıp tutuklamak, insanları korkularından vazgeçirip güvende hissetmelerini sağlamaktan daha kolaydır(Karasu, 2018: 333). Suç korkusu, bir fiilin suç olarak kabul edilmesinden çok daha geniş boyutludur. Bir fiili, suç olarak düzenlemek veya suç oluşturan bir fiili, suç olmaktan çıkarmak bir kanun ile yapılabilir. Bununla birlikte toplumun tehlikeli olarak görmeye devam ettiği fiil, ceza hukukundaki durumdan bağımsız olarak suç korkusu oluşturmaya devam etmesi mümkündür. Suç korkusunun daha iyi anlaşıp etkin bir şekilde mücadele edilebilmesi için suç korkusunu açıklamaya yönelik olarak birçok teori öne süröldüğü görölmektedir.

1.2.2. Suç Korkusunu Açıklayan Teoriler

Suç korkusunu ortaya çıkaran başlıca etkenin suç olgusu olduğu dikkate alındığında bir kişinin yaşadığı suç korkusunun mağduriyet tecrübesine dayanacağı düşünülebilirse de bu düşünce tamamen doğru değildir ve suç korkusu, çok sayıda kaynağa dayanabilmektedir. Bireysel ve toplumsal düzeyde suç korkusunu açıklayan birçok teori bulunmaktaysa da çalışmayla ilgili olarak savunmasızlık teorisi, mağduriyet tecrübesi teorisi, düzensizlik teorisinden bahsedilecektir.

1.2.2.1.Savunmasızlık(Zayıflık) Teorisi

Savunmasızlık(zayıflık) teorisine göre suç korkusunun kaynağını “savunmasızlık” oluşturmaktadır. Savunmasızlık, suç oluşturan bir saldırı durumunda kişinin kendini koruyamaması(Karasu, 2017: 50), saldırının üstesinden gelme yeteneğinin zayıf olması, saldırıya uğradıklarında ortaya çıkan zararın telafi edilmesinin daha uzun zaman gerektirmesi anlamına gelmektedir(Gaziarifoğlu, 2009: 16; Yazgan ve Kurtkapan, 2020: 374).

Bir suç olayı karşısında herkesin aynı şekilde kendini savunamayacağı düşüncesini dikkate alan(Karasu, 2018: 34) teoriye göre kendini savunma kabiliyeti zayıf insanların, kendilerini mağdur edecek suç olaylarından daha fazla korkması beklenmektedir(Erkan ve Sevin, 2018: 317). Nitekim yapılan birçok araştırmada suç korkusu-savunmasızlık ilişkisinin pozitif olduğu belirtilmektedir(Öztürk, 2015: 63). Herhangi bir suç olayında kişinin kendini savunmasını engelleyen nedenler fiziksel veya sosyal savunmasızlık kaynaklı olabilmektedir(Skogan ve Maxfield, 1981: 69).

1.2.2.1.1. Fiziksel Savunmasızlık

Fiziksel savunmasızlık, bir suç olayında kişinin kendini savunması için gerekli fiziki gücün eksikliği veya önemli ölçüde yokluğu anlamına gelmektedir. Kesin bir kural olmamakla birlikte fiziki olarak zayıf insanlar, güçlüler karşısında saldırıya daha açıktır. Fiziki olarak zayıfların, güçlüler karşısında saldırıya daha açık olduğu düşüncesi kasten öldürme, kasten yaralama, işkence, eziyet, cinsel saldırı, kişi hürriyetinden yoksun kılma, hırsızlık, yağma ve suçu bildirmeme suçlarından

görülebileceği üzere ceza kanunundaki bazı düzenlemelerde de benimsenmiştir.¹ Ceza kanunlarının kendini savunmayacak kişilere karşı işlenen bazı suçlarda cezaların şiddetini artırması, caydırıcılığı sağlamaya yönelik olsa da bu düzenlemeler, suç korkusunun azaltılmasına katkı sağlayabileceği değerlendirilmektedir.

Savunmasızlık teorisine göre fiziksel savunmasızlık, bireylerin yaşadığı suç korkusunda cinsiyet ve yaş farklılığına odaklanmaktadır. Cinsiyet ve yaş farklılıkları, fiziksel savunma yeteneğini etkilediğinden dolayı bahsedilen farklılıklara bağlı olarak suç korkusu düzeyi değişebilmektedir.

1.2.2.1.1.1.Cinsiyet ve Suç Korkusu

Cinsiyet ve suç korkusu arasındaki ilişkiye bakıldığında birçok araştırmada kadınların, erkeklerden daha yoğun suç korkusu yaşadığı tespit edilmiştir(Özaşçılar, 2006: 100; Gaziarifoğlu, 2009: 4; Karasu, 2017: 46; Akgül, 2014: 27; Türk ve Hamzaoğlu, 2019: 178). Bazı araştırmalarda kadınların, erkeklere oranla üç kat daha yüksek suç korkusu yaşadığı da bulunmuştur. Kadınların en çok tecavüz ile birinin saldırısına uğramaktan korktukları ve gece vakti suç korkusu yaşayanların büyük çoğunluğunun kadın olduğu da belirtilmektedir(Mühürçüoğlu, 2010: 38). Suç istatistiklerine göre kadın mağdur sayısının erkeklere göre daha az olmasına rağmen

¹ Bu düşüncenin ceza hukukundaki yansımalarına örnek olarak 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda **kasten öldürme** suçunda “Madde 82- (1) Kasten öldürme suçunun;... e) Çocuğa ya da beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye karşı, ... işlenmesi halinde, kişi ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile cezalandırılır”, **kasten yaralama** suçunda “Madde 86- (3) Kasten yaralama suçunun;... b) Beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye karşı, ... işlenmesi halinde, ... verilecek ceza yarı oranında, ... artırılır”, **işkence** suçunda “Madde 94- (2) Suçun; a) Çocuğa, beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye ya da gebe kadına karşı, ... işlenmesi halinde, sekiz yıldan onbeş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur”, **eziyet** suçunda “Madde 96- (2) Yukarıdaki fıkra kapsamına giren fiillerin; a) Çocuğa, beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye ya da gebe kadına karşı, ... işlenmesi halinde, kişi hakkında üç yıldan sekiz yıla kadar hapis cezasına hükmolunur”, **cinsel saldırı** suçunda “Madde 102- (3) Suçun; a) Beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye karşı, ... işlenmesi hâlinde, yukarıdaki fıkralara göre verilen cezalar yarı oranında artırılır”, **kişi hürriyetinden yoksun kılma** suçunda “Madde 109- (3) Bu suçun; ... f) Çocuğa ya da beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye karşı, işlenmesi halinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza bir kat artırılır”, **hırsızlık** suçunda “Madde 142- (2)...Suçun, bu fıkranın (b) bendinde belirtilen surette, beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda olan kimseye karşı işlenmesi halinde, verilecek ceza üçte biri oranına kadar artırılır...”, **yağma** suçunda “Madde 149- (1) Yağma suçunun; e) Beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye karşı, ... işlenmesi halinde, fail hakkında on yıldan onbeş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur”, **suçu bildirmeme** suçunda “Madde 278- (3) Mağdurun onbeş yaşını bitirmemiş bir çocuk, bedensel veya ruhsal bakımdan engelli olan ya da hamileliği nedeniyle kendisini savunamayacak durumda bulunan kimse olması halinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza, yarı oranında artırılır”.

daha yoğun suç korkusu yaşamaları, cinsiyet-korku paradoksu olarak adlandırılmaktadır(Öztürk, 2015: 64-65; Gaziarifoğlu, 2009: 4).

Cinsiyet-korku paradoksuna ilişkin birçok sakınca öne sürülmektedir. Öncelikle resmi suç sayılarının, işlenen tüm suçları kapsamadığı kesin olarak bilinmektedir. Karanlık sayılar olarak ifade edilen bu olayların bir kısmını kadınların resmi makamlara bildirmediği olaylar oluşturmaktadır. Kadınların, toplumun kadına olumsuz bakışından çekindiği için özellikle yakın çevreleri tarafından kendilerine yönelik işlenen yaralama, cinsel taciz gibi suçları resmi makamlara bildirmekte çok istekli olmadıkları bilinen bir gerçektir. Dolayısıyla kadınların, erkeklerden daha fazla suç korkusu yaşaması, resmi suç istatistiklerine göre değil hayatın içindeki gerçek mağduriyetlere ve kadının hak arama durumunda yaşayacağı zorluklar hesaba katılarak daha iyi anlaşılabilceği düşünülmektedir.

Kadınların daha çok korku yaşamalarının bir nedeni de kadınların cinsel saldırı mağduru olma korkusunun, genel olarak suç korkusunu da artırmasıdır(Ferraro, 1995: 87). Yapılan araştırmalara göre cinsel suçlar dışındaki suçlara yönelik korkuları erkeklerle aynı düzeyde olduğu saptanmıştır. Dolayısıyla kadınların, cinsel saldırı mağduru olma korkusu genel suç korkusunu da artırmaktadır ve bu tablo, gölge hipotezi olarak adlandırılmaktadır(Öztürk, 2015: 65-68). Gölge hipotezine göre kadını mağdur eden birçok suçun devamında cinsel saldırı suçunun da işlenmesi mümkün olduğu için kadınlar, erkeklere göre daha yoğun suç korkusu yaşayabilmektedir. Mesela evden hırsızlık olayı, aynı zamanda kadının cinsel saldırıya uğrama korkusunu artırabilmektedir.

Kadınların yüksek suç korkusu, toplumsal cinsiyetle de açıklanmaya çalışılmaktadır. Ataerkil toplum yapısı kadından; daha kırılgan olmasını, erkeklerden çekinmelerini beklemekte ve kadının bu korku ile büyümesine neden olduğu için kadınların suç korkusu daha yüksek tespit edilmektedir. Aynı toplumsal yapı, erkekten ise güç ve kontrol beklemektedir. Bu anlayışı benimseyen erkek, “korkak(!)” görünmemek adına suç korkusunu bastırmakta ve suç korkusu araştırmalarında gerçeğe uymayan cevaplar vermektedir(Öztürk, 2015: 69-70; Gaziarifoğlu, 2009: 21). Kadınlar arasındaki suç korkusu da etnik köken, yaş, sağlık ve engel durumu, mağduriyet tecrübesi gibi birçok değişkene bağlı olarak farklılaşmaktadır.

1.2.2.1.1.2.Yaş ve Suç Korkusu

Fiziksel savunmasızlığın bir yönü de yaşla ilgilidir. Yapılan birçok araştırmada yaşlıların daha yüksek düzeyde suç korkusu yaşadıklarını tespit etmiştir(Gaziarifoğlu, 2009: 4; Karasu, 2017: 46; Akgül, 2014: 26). Gençler, yaşlılara göre gündelik hayatın daha içinde olduğundan suç mağduru olmaları daha muhtemel olduğu için daha fazla suç korkusuna sahip olabileceği öne sürülebilirse de genel kabule göre yaşlıların suç korkusu, gençlere göre daha yüksektir(Yazgan ve Kurtkapan, 2020: 374; Türk ve Hamzaoglu, 2019: 179). Nitekim son kırk yıldır yapılan araştırmalarda yaşlıların mağduriyet oranlarının gençlerden daha düşük olduğu tespit edilmiştir(Gaziarifoğlu, 2009: 18).

Gerçekten gençlerin mağdur olma ihtimali yaşlılardan daha yüksek olsa bile yaşlılara karşı işlenen suçlar, bu kişilerin hayatında daha ağır faturalara sebep olabilmektedir. Yaşlıların gelirleri, genellikle daha düşüktür ve hayatları belirli bir düzen içindedir. Suç mağduru olmaları halinde uğrayacakları ekonomik kayıpları telafi etmeleri daha zordur, belki de imkansızdır. Fiziksel olarak da yaşlılar, kendini daha zor savunabilmekte, vücutlarında meydana gelen kırıklar ve yaralar da daha zor iyileşebilmektedir(Yazgan ve Kurtkapan, 2020: 374). Eğer yaşlı kişi, aynı zamanda yalnız yaşıyorsa suç mağduriyetine karşı kendisini daha zor savunacağı için suç korkusu daha artabilmektedir(Skogan, 1978: 6-7).

1.2.2.1.2. Sosyal Savunmasızlık

Fiziksel savunmasızlık, bir suç olayında kişinin kendini savunması için gerekli fiziki gücün eksikliğine odaklanırken sosyal savunmasızlık, bireylerin yaşadığı suç korkusunda sosyo-ekonomik ve etnik azınlık durumlarına odaklanmaktadır(Skogan ve Maxfield, 1981: 69-78). Bu konuda yapılan araştırmalarda; gelir düzeyi düşük kişilerin, daha suç yoğun bölgelerde yaşadığı için daha fazla suç korkusu yaşadığı, eğitim seviyesi yüksek olanların daha rasyonel tepkiler verebileceğinden dolayı daha az suç korkusu yaşadığı, yine eğitim düzeyi düşük olanların daha düşük gelirli olacağı ve buna bağlı olarak daha fazla suç işlenen yerlerde oturduğu için daha yüksek suç korkusu yaşadığı, etnik azınlıkların nefret suçu mağduru olmaktan dolayı

daha yüksek suç korkusu² yaşadığı öne sürülmekteyse de sosyal savunmasızlık kaynakları ile suç korkusu arasındaki ilişkide birçok araştırmada farklı sonuçlara ulaşıldığı belirtilmektedir(Öztürk, 2015: 74-79). Ayrıca yabancılar içinde de özellikle yasadışı yollarla ülkeye giriş yapanlar yerel toplumla kıyaslandığında daha fazla mağduriyet tecrübesi ve suç korkusu yaşama eğiliminde olduğu söylenmektedir(Bui, 2009: 179, 181).

1.2.2.2.Mağduriyet Tecrübesi Teorisi

Mağduriyet tecrübesi, kişilerin yaşadıkları suç mağduriyeti tecrübesine odaklanmaktadır. Genel anlamda mağduriyet, kişinin hakkının herhangi bir nedenle zarar görmesidir. İnsanlar kaza, hastalık, doğal afet ya da savaş gibi birçok nedene bağlı olarak mağdur olabilmektedir(Karmen, 2010: 1). Bu açıdan bakıldığında mağdur kavramı herkesin, herhangi bir durum için kendi mağduriyetini iddia edebileceği kadar geniş bir yaygınlık kazanmışsa da mağdur bilimi(viktimoloji) çalışmalarının odak noktasında suç mağdurları vardır(Moriarty, 2002: 2). Bir suçun ardından oluşan mağduriyetin etkileri en sert biçimde olayın mağduru üzerinde gerçekleştiği ve her suçun bir mağduru olduğu için “Mağduriyet, suç korkusunun en temel sebebidir” demek yanlış olmayacaktır.

Mağduriyet tecrübesine göre suç korkusunun kaynağını; toplum hayatındaki suçlar, insanların bu suçlar hakkında başkalarından veya medyadan öğrendikleri oluşturmaktadır. Mağduriyet tecrübesi teorisi, suç mağduriyeti yaşayanların gelecekte suç mağduru olmaktan daha fazla korkacağını öne sürmektedir. Kişiler, kendileri bizzat mağdur olmuşsa “doğrudan mağduriyet”, kişiyi etkileyebilecek bir yakını(ailesi, komşusu gibi tanıdıkları) mağdur olmuşsa veya işlenmiş bir suçtan haberdar olunmuşsa “dolaylı mağduriyet” söz konusu olmaktadır.

1.2.2.2.1. Doğrudan Mağduriyet Tecrübesi

Doğrudan mağduriyet durumunda kişi, bizzat kendisi suçtan zarar görmekte ve suçun mağduru olmaktadır(Mesch, 2000: 49). Doğrudan mağduriyet ile suç korkusu

² Ceza kanununda yer alan nefret ve ayrımcılık(m.122) düzenlemesi caydırıcılığı sağlamaya yönelik olsa da bu düzenlemeler, suç korkusunun azaltılmasına katkı sağlayabilir.

arasında ilişki araştırıldığında tüm sonuçların birbiriyle tutarlı olmadığı belirtilmekle birlikte doğrudan mağduriyet ile suç korkusu arasındaki ilişkinin pozitif olduğu söylenmektedir(Öztürk, 2015: 82). Daha önce suç mağduriyeti yaşamış bir kişinin, böyle bir tecrübesi olmayan kişilerden daha fazla korku taşıması beklenmektedir(Gates ve Rohe, 1987: 430; Karasu, 2017: 46). Yapılan araştırmalarda doğrudan mağduriyet tecrübesi ile suç korkusu arasındaki ilişkiyi destekleyen çalışmaların yanı sıra doğrudan mağduriyet ile suç korkusu arasındaki ilişkinin zayıf olduğu veya böyle bir ilişki olmadığı da belirtilmektedir(Gaziarifoğlu, 2009: 23).

Doğrudan mağduriyet tecrübesi yaşayan kişilerin, mağduriyetin olumsuz etkilerini reddetmek için farklı yaklaşımlar sergileyerek suç korkusunu azaltabileceği söylenmektedir. Agnew, suç mağdurlarının; suçun ortaya çıkardığı zararı reddetme(önemli bir zarara uğramadım gibi), savunmasızlığını reddetme(dikkatli olsaydım böyle bir şey olmazdı, ilerde böyle bir şey olmayacak gibi), adil dünya düşüncesini benimseme(suçlular elbet cezasını bulacak gibi), ahlaki değerlere başvurmak(arkadaşımı korumak isterken mağdur oldum gibi) şeklinde nötrleştirme tekniğine başvurabileceğinden bahsetmektedir(akt. Öztürk, 2015: 82-83).

1.2.2.2.2. Dolaylı Mağduriyet Tecrübesi

Mağduriyet tecrübesi, her zaman doğrudan mağduriyet şeklinde olmayıp dolaylı mağduriyet olarak da ortaya çıkabilmektedir. Dolaylı mağduriyet tecrübesi, doğrudan mağduriyetten daha çok karşılaşılan bir durumdur, başka bir ifadeyle doğrudan mağdur olmadığı halde insanlar, suç korkusu yaşayabilmektedir(Mühürçüoğlu, 2010: 54; Türk ve Hamzaoglu, 2019:178). Dolaylı mağduriyet durumunda kişiyi etkileyebilecek bir yakını(ailesi, komşusu gibi tanıdıkları) mağdur olmaktadır. Bu mağduriyetten haberdar olan kişi, gelecekte kendisinin de böyle bir suçun mağduru olabileceğini düşünerek korku duymaktadır. Dolayısıyla işlenen suça tanıklık etmek, doğrudan mağduriyet oluşturmamaktadır.

Suç korkusunu suçtan daha büyük bir sorun haline getiren sebeplerden birisi de dolaylı mağduriyet tecrübesi yoluyla suç korkusunun oluşmasıdır. Doğrudan mağduriyet tecrübesi yaşamadığı halde yüksek suç korkusu yaşayan kişilerin suç

korkusunun kaynağını dolaylı mağduriyet tecrübesiyle açıklamak mümkündür. Dolaylı mağduriyet; bireyin işlenen suça tanıklık etmesi, işlenmiş suçlar hakkında kişilerarası iletişim veya medya aracılığıyla ortaya çıkabilmektedir(Skogan ve Maxfield, 1981: 162).

1.2.2.2.2.1.Kişilerarası İletişim Yoluyla Dolaylı Mağduriyet Tecrübesi

Dolaylı mağduriyet tecrübesinin kaynaklarından birisi kişilerarası iletişim yoluyla öğrenilen suç mağduriyetleridir. Toplum hayatının yapısı gereği, insanlar etrafında gerçekleşen olaylardan birbiriyle kurdukları iletişim yoluyla haberdar olmaktadır. Özellikle yakın çevresindeki tanıdığının yaşadığı mağduriyeti duyan kişiler, kendinin de benzer bir mağduriyet yaşayabileceğini düşünerek suç mağduriyetinden etkilenebilmekte, benzer bir olayı kendilerinin de başına gelebileceğinden endişelenebilmektedir. Dolayısıyla kişinin iletişim halinde olduğu çevrede yaşanan bir suç mağduriyeti ile aile üyeleri, komşular gibi tanıdıklara karşı işlenen suçlar, sosyal ağlar aracılığıyla yayılarak olayın tarafı olmayan kişiler üzerinde de suç korkusuna sebep olabilmektedir(Skogan ve Maxfield, 1981: 145-158).

1.2.2.2.2.2.Medya Yoluyla Dolaylı Mağduriyet Tecrübesi

Medya, yerine kitle iletişim araçları kavramı da sıkça kullanılmaktadır. Medyanın toplum hayatında; haber verme, bilgi verme, eğitim, toplumsallaştırma, eğitim, eğlendirme, güdüleme, birleştirme gibi birçok görevi üstlendiği belirtilmektedir(Güz, 2005: 14-15). Medya, hemen hemen herkesin gündelik hayatında davetli veya davetsiz bir misafir olarak girerek insanlara çeşitli bilgiler sunmaktadır. Siyaset, ekonomi, spor, suç gibi birçok toplumsal konuda medyada her an yeni gelişmelere yer verilmektedir.

Haber ve bilgi verme görevi gereği olarak medya, toplumda meydana gelen olaylarla ilgili kamuoyunu bilgilendirmektedir. Kamuoyuna aktarılan olayların önemli bir kısmını suç olayları oluşturmaktadır. Başta televizyon olmak üzere gazeteler, dergiler, radyo ve internet(sosyal medya ve haber siteleri dahil) her gün onlarca suç haberine yer vermektedir. Medya ve suç arasındaki ilişkiyi suç öğrenme,

suç önleme, suç korkusu olmak üzere üç grupta incelemek mümkündür. Medyada yer verilen bazı haberler adeta insanlara suç işlemeyi öğretirken bazıları topluma tedbir almasını öğüt vermektedir. Bazı haberlerde ise suç olayları aktarılırken daha fazla ilgi uyandırmak için başvuru abartılı yöntemler insanların olaylara bakışını ciddi anlamda etkileyerek insanları dehşete düşürebilmekte ve en küçük şeylerden bile büyük bir şüpheye sevk edebilmektedir. Dolayısıyla suç korkusunun oluşumunda medyanın rolünü kabul etmeyen araştırmalar eksik olduğu belirtilmektedir(Dammert ve Malone, 2003: 89).

Artan suç sayılarına bağlı olarak, suç olayları toplumsal hayatın bir parçası olarak görülmektedir. Büyük şehirlerde kısa zaman dilimlerinde belki bir belki daha fazla sayıda hırsızlık, yaralama, aile içi şiddet, dolandırıcılık, şantaj, hakaret gibi uzayan bir liste oluşturabilecek çeşitlilikte suç işlendiği bilinmektedir. Medyada bir suç olayı haberleştirilirken bu olayın toplumun ne derece ilgisini çekeceği önemli bir etkidir. Toplumun tanıdığı kişiler, merak ettiği olaylar, büyük tehlike arz eden olayların detaylı olarak haberleştirildiği bilinmektedir. Hatta bazı suçların, soruşturma ve kovuşturma aşamaları da yakından takip edilerek fail yakalandı, serbest bırakıldı, ceza aldı gibi sürece ilişkin haberlerle suç olayları hakkında toplumsal hafıza oluşturulduğu görülmektedir.

Suç sayılarındaki artışa bağlı olarak işlenen suçlar olağan gibi görülse de olayın medya aracılığıyla aktarılması toplumdan birçok kişiyi etkileyebilmektedir. Suç korkusuyla medya arasındaki ilişki, sosyal problem yaklaşımı olarak da açıklanmaktadır. Bu yaklaşıma göre medyada yer verilen suç haberlerinin sunumu, okuyucu, izleyici veya dinleyicilerin suçu algılamalarını etkilemektedir. Kaldı ki suçun nasıl algılandığı, işlenen suçtan daha önemli olabilmektedir. Suç korkusunun oluşumunda suçun topluma sunuluş biçimi etkili olabilmektedir(Karasu, 2017: 51; Karasu, 2018: 335).

Suç korkusu ve medya arasındaki ilişkiyi açıklamak üzere genellikle başvuru teorilerden birisi de yetiştirme (ekme, işleme) teorisidir. Bu teori, Gerbner ve arkadaşları tarafından öne sürülmüş olup bu yaklaşıma göre televizyonu çok seyreden insanların, dünya görüşünü televizyon tarafından şekillendirilmekte ve bu insanlar televizyonda sıkça tekrarlanan mesajları yansıtan bir algıya sahip olmaktadır. Böylece abartılarak sunulan suç haberleri karşısında insanlar, gerçek

dünya ile medya tarafından sunulan dünya arasında kalarak suç korkusu yaşamasına neden olabilmektedir. Suç haberleri medya tarafından abartılarak sunulduğu gibi kişiler tarafından da bir kez daha abartılarak dünyanın “tehlikeli, güvensiz” bir yer olduğu kabul edildiği öne sürülmektedir. Medya aracılığıyla öğrenilen suç haberlerinin yakın çevrede olması ve kişinin, mağdurla kendi arasında benzerlikler kurması suç korkusunu artırabilmektedir(Gaziarifoğlu, 2009: 33).

Medya, işlenmiş bir suçu topluma aktararak geniş kitlelerin suçtan haberdar olmasını sağlamaktadır. İnsanlar kendisinin veya sevdiği bir yakınının da mağdur olabileceğini düşünerek korku yaşadığı için medyada yer verilen suç haberleri suç korkusunu tetikleyebilmektedir. Birçok kişi, gerçek hayatta hiç duymadığı ve görmediği suç olaylarını medya aracılığıyla öğrenmektedir. Medyanın kamuoyu üzerinde etki oluşturabilme potansiyeli, suç korkusunun kaynağını da değiştirmektedir. Daha eski dönemlerde bir şehir veya mahalledeki suç korkusu, o bölgede işlenen suçlardan kaynaklanırken günümüzde medyanın yaygınlaşması, artık çok uzak bölgelerde işlenen suçları bile korku kaynağı yapabilmektedir. Bu durumun temel nedenlerinden biri olarak medyanın dikkat çekebilme için başvurduğu abartılı haberlerdir. Yapılan bir araştırmada katılımcılar % 80 oranda medyada suç haberlerinin abartılarak verildiğini belirtmektedir(Öztürk, 2015b: 259).

Medyanın suç korkusu oluşturma potansiyeli terör örgütleri tarafından da algı yönetmek için kullanılabilmektedir. Terör örgütleri, terör eylemleriyle daha fazla korku uyandırmayı hedeflediği için terör örgütleri, terör eylemlerini medyanın daha kolay ulaşabileceği daha merkezi yerlerde, toplumun dikkatini çekebilecek bir zamanda ve toplum tarafından saygı duyulan kişilere veya saygın kurumlara yönelik olarak planladığı söylenmektedir(Gökçe ve Demiray, 2004: 3).

Suç korkusunun oluşumunda medyanın etkisi birçok çalışmada kabul edilmekle birlikte bazı araştırmalarda böyle bir etkinin olmadığı da iddia edilmektedir(Gaziarifoğlu, 2009: 25; Buckler ve Salinas, 2009: 718). Suç korkusunun oluşumunda medyanın etkisiyle ilgili olarak yapılan bir araştırmada izleyicilerin dikkatini suç haberlerine çeken televizyon haberlerinin daha yüksek suç korkusuna neden olduğu söylenmektedir(O'keefe ve Reid-Nash, 1987). İngiliz gazeteleri üzerinde yapılan başka bir araştırmada daha dikkat çekici suç haberleri veren gazetelerin okuyucuları daha fazla suç korkusu yaşadığı tespit

edilmiştir(Williams ve Dickinson, 1993). Başka bir araştırmada ise medyada yer alan suç haberlerini yakından takip edenlerden % 77,3'ü kendini güvende hissetmediğini belirtmiştir. Kendini güvende hissetmeyenlerin çoğunluğu da kadın olarak tespit edildiği söylenmektedir(Öztürk, 2015: 259). Farklı bir araştırmada ise uzun süre televizyon izleyenlerin; daha güvensiz, daha şüpheli ve öfkeli oldukları gözlemlendiği belirtilmektedir(Köknel, 1996: 121). Medyanın suç korkusuna neden olduğunu belirten başka bir araştırmada medyada yer alan suç haberleri, katılımcıların % 42'sine göre suç korkusuna neden olduğunu, % 34,3'üne göre suç korkusuna neden olmadığı belirtilmektedir(Karasu, 2017: 66). Özetle medyanın suç korkusu üzerindeki etkisiyle ilgili olarak gerek Türkiye'de gerekse diğer ülkelerde yapılan araştırmalarda farklı bulgulara ulaşıldığı görülmektedir. Bazı araştırmalarda medyanın suç korkusunu etkilediği bulunurken bazı araştırmacılar medya ve suç korkusu arasında herhangi bir ilişki olmadığından bahsedilmektedir(Öztürk, 2015b: 254).

Suç korkusunun tek kaynağının medya olduğunu söylemek tamamen doğru değildir. Suç korkusunu açıklayan diğer teorilerde belirtilen hususlarla(mağduriyet tecrübesi, düzensizlikler, yaş, cinsiyet, etnik köken vb.) birlikte değerlendirme yapmanın daha doğru olacağı da belirtilmektedir(Jewkes 2004: 142). Ayrıca medya, toplumun hassas olduğu konularda daha fazla izlenmek için(Kalaycı, 2015: 36) suç haberlerini dikkat çekici yöntemlerle sunarak suç olaylarını her gün gündeme taşıırken topluma güven verecek gelişmelere aynı düzeyde yer vermediği için eleştirilmektedir.

1.2.2.3.Düzensizlik Teorisi

Suç korkusunu etkileyen faktörlerden birisi de fiziki ve sosyal çevredir. Toplum halinde yaşayan insanoğlu, belirli bir fiziki ve sosyal çevrede yaşamak zorundadır. Fiziki çevre; insanın içinde yaşadığı, fiziksel olarak varlığını ve özelliklerini algıladığı ortamdır. Her gün kullanılan yollar, sokak aydınlatmaları, kentleşme yapısı fiziki çevreyi oluşturan unsurlardan birkaçıdır. İnsanların sosyal ilişkiler kurduğu ortam ise sosyal çevreyi oluşturmaktadır. Bir insan için sosyal çevre aileden başlamakta okul, arkadaş çevresi ve toplum gibi sosyal kurumlarla devam etmektedir. Yaşanılan çevredeki insanların birbirini tanıyıp tanımaması, çok sık suç

işleyip işlemediği, kent veya kırsal bölgede bulunması sosyal çevreyi etkileyen unsurlardan birkaçıdır.

Düzensizlik teorisine göre; yoğun nüfusun yaşadığı şehirlerdeki heterojen toplumsal yapı, ekonomik adaletsizlikler, göç gibi birçok nedene bağlı olarak zayıflayan sosyal denetim mekanizmaları fiziki ve sosyal düzensizlikleri ortaya çıkarmaktadır. Fiziki ve sosyal düzensizlikler, suçla ilişkilendirilebileceği için suç korkusunu artırması mümkündür(Karasu, 2017: 50; Karasu, 2018: 335). Fiziki çevrede bulunan metruk binalar, karanlık veya yeterli aydınlatmanın olmadığı sokaklar, hurda ve sahipsiz arabalar, sokağa dağılmış çöpler, grafiti(duvar yazılamaları), saldırgan ve başboş sokak hayvanları, bakımsız sokaklar birer fiziksel düzensizliktir(Karasu, 2017: 50). Yine sosyal çevrede bulunan suç işlemeyi alışkanlık haline getirmiş kişilerin, dilencilerin, yabancılardan, sokak başında bekleyen serserilerin, açıktan uyuşturucu alıp satan insanların varlığı ve bu insanların başkalarını rahatsız edici davranışları birer sosyal düzensizliktir. Yaşanılan çevredeki düzensizlikler daha fazla düzensizliğin ortaya çıkmasına neden olmaktadır(Gaziarifoğlu, 2009: 32).

Düzensizlik teorisine göre sosyal ve fiziki düzensizlikler suç korkusu üzerinde etkilidir. Yaşanılan çevredeki fiziksel(Sipahi, 2016: 41-57; Gates ve Rohe, 1987: 429) ve sosyal düzensizlikler(Wynee, 2008: 13-14) insanların, çevrelerine daha kuşkululu bakmasına neden olabilmekte ve suç korkusunu artırabilmektedir(Gates ve Rohe, 1987: 429). Çünkü gerçek bir tehlike ile karşı karşıya kalmadan da suç korkusu yaşamak mümkündür.

Alt kültürel çeşitlilik teorisine göre toplumdaki etnik farklılıkların artması, suç korkusuna neden olabilmektedir. Farklı etnik kökenlerden insanların yaşadıkları çevrelerde toplumsal uyum sorunları yaşanması korku hissini artırabilmektedir. Alt kültürel farklılıklar, fiziki ve sosyal düzensizliklerle birlikte tehdit olarak algılanabilmektedir(Gün Çınğı, 2020: 5). Etnik farklılıkları, tek başına suç korkusu kaynağı olarak söylemek ırkçılık ve ayrımcılıktan başka bir şey değildir. Bununla birlikte yabancılardan içinde bulundukları çevrenin olumsuz koşulları, bu kişilerin yaşadıkları yerlerde suç işlemek için gruplaşma, yasadışı yollardan kazanç sağlama gibi ortaya çıkan çeşitli fiziki ve sosyal düzensizlikler, toplumda belirli gruplara karşı önyargıların oluşmasına neden olabilmektedir.

Bazı araştırmalar, sosyal düzensizliklerin fiziki düzensizliklerden daha fazla suç korkusuna neden olduğunu öne sürmektedir(Öztürk, 2015: 108). Bir kişinin fiziki ve sosyal olarak düzenli çevrede yaşaması, suç korkusu olmadığı anlamına gelmediği gibi bu kişiler de yüksek korku yaşayabilmektedir(Köseoğlu, 2017: 37). Düzensizlik teorisiyle ilgili olarak yapılan bir araştırmada komşularından duyulan memnuniyet, suç korkusunu azaltabilmektedir(Baba ve Austin, 1989). Bununla birlikte terör saldırıları, düzensizlik teorisinin aksine düzenli ve kalabalık yerlerde gerçekleştirildiğinden dolayı terör suı mağduru olma korkusu; statü, makam, zenginlik, fiziki ve sosyal düzensizlikle sınırlandırılmamaktadır(Gün ınđı, 2020: 4).

Düzensizlik teorisi kapsamında yapılan araştırma sonuçları ışığında suç korkusunun toplum hayatı üzerindeki olumsuz etkilerinin azaltılabilmesi için geleneksel polisliğin yanı sıra toplum destekli polislik anlayışında uygulamalar yapılmaktadır. Toplum destekli polislik anlayışına göre polis, güvenliğin sağlanması da rol alan aktörlerden sadece birisidir. Polis; suç işleyenlerin yakalanmasından sorumlu olduğu gibi sosyal hayatın kalitesini olumsuz etkileyen düzensizlikleri ortadan kaldırılarak insanları kaygılandıran sorunların özölmesinden de sorumludur.

1.2.3. Suç Korkusunun Sonuçları

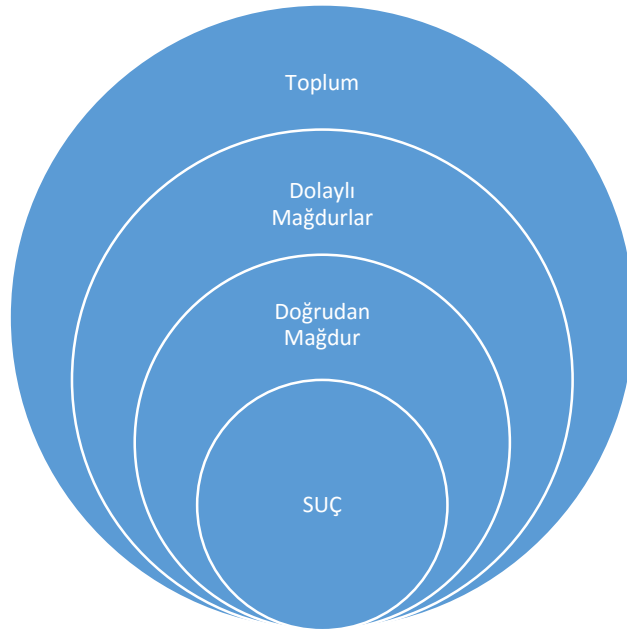
Her insanda belirli bir düzeyde suç korkusu bulunabilmektedir. Emile Durkheim tarafından öne sürölen “toplum hayatında suçun normal olduğu” göröşü esas alınırsa herkesin belirli düzeyde suç korkusu yaşaması da normal görölebilmektedir. Güven içinde ve güvenli bir çevrede yaşamak arzusunu taşıyan insanların; güvenliklarına tehdit olarak göröğü kişilerden, fiziki düzensizliklerden veya rahatsız edici olaylardan kaçınması doğal olsa bile suç korkusunun belirli bir düzeyin üstüne çıkması halinde hayat kalitesi düşmektedir. Suç korkusu, insanın günlük hayatını ve ruhsal gelişimini de olumsuz etkilemektedir.

Suç korkusunun ortaya çıkardığı olumsuzlukların insandan insana değişeceğini belirtmekte fayda vardır. Bazı insanlar ciddi boyutlardaki mağduriyetlerin bile çabukça üstesinden gelebilirken bazıları, dolaylı mağduriyet

teşkil eden bir olaydan bile çok fazla korkuya kapılabilmektedir. Suç korkusunu etkileyen faktörler arasında kişinin yaşı, kişinin cinsiyeti, kişinin medeni durumu, eğitim düzeyi, geliri, geçmiş mağduriyet tecrübesi, bireyin kendi psiko-sosyal yapısı gibi birçok faktör sayılmaktadır(Karasu, 2018: 334).

Suç korkusunun etkileri, mağduriyet halkalarına göre değişebilmektedir. Her ne kadar toplum suç olaylarını olağan kabul etse de şu unutulmamalıdır ki, mağduru olsun ya da olmasın toplumdaki insanlar suçtan etkilenebilmektedir(Mühürçüoğlu, 2010: 53). Bir suç işlendikten sonra mağduriyetin olumsuz etkileri en sert biçimde mağdur üzerinde ortaya çıksa da işlenen her suç, toplumda mağdurun ötesinde birçok kişiyi olumsuz etkilediği için “mağduriyet halkaları” oluşmaktadır. Mağduriyet halkasının ortasında, suçtan doğrudan zarar gören mağdur vardır. Mağduriyet halkalarının ikinci kısmında mağdur yakınları, tanıklar ve suçtan zarar gören diğer kişiler bulunmaktadır(Karmen, 2010: 2; Cook vd., 1999: 38). Mağduriyet halkalarının üçüncü kısmında ise tüm toplum, suçtan etkilenmektedir ki bundan dolayı toplum işlenen tüm suçların mağduru olarak görülmektedir.

Şekil 1.2: Mağduriyet Halkaları

Kaynak: Yayla ve Kaşlı, 2016: 40.

Suç korkusunun neden olduğu tüm olumsuzlukların bir listesini yapmak mümkün değılse de neredeyse her insanın hayatında ve toplumsal hayatta suç korkusunun az veya çok etkili olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Bu noktada suç korkusunun olumsuz etkilerinin kişiler ve toplum üzerindeki etkileri şeklinde incelemek yerinde olacaktır.

1.2.3.1.Suç Korkusunun Kişiler Üzerindeki Olumsuz Etkileri

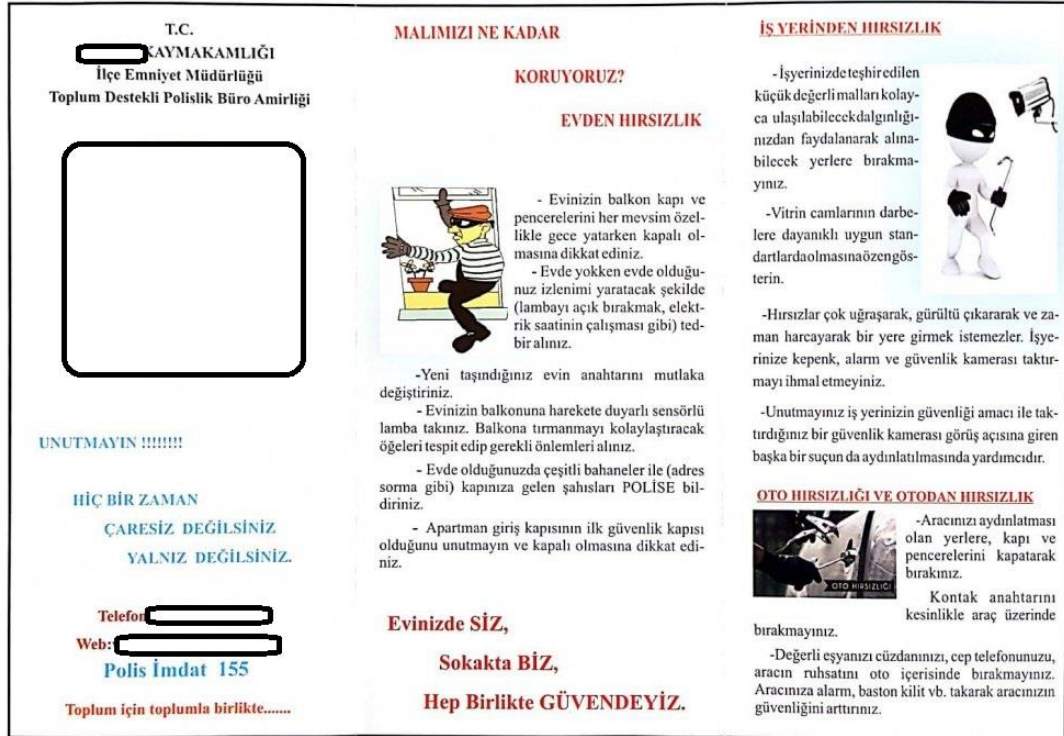
Suç korkusunun olumsuz etkisi, kişiden kişiye değışmekle(Mühürçüoğlu, 2010: 53) birlikte bu etkiler; fizyolojik, psikolojik ve davranışsal kısıtlanma şeklinde incelenmektedir. Fizyolojik olarak suç korkusu; kalp ritim bozuklukları, uyku düzeninin bozulması, kabız, ishal, iştahsızlık, aşırı alkol veya ilaç kullanımı gibi olumsuzluklara neden olabilmektedir(Öztürk, 2015: 114-116). Suç korkusu psikolojik olarak; bireyde stres, kaygı, güvensizlik hissi, yabancılaşma, hayattan zevk almama(Gaziarifoğlu, 2009: 7), intikam, kendini suçlama, utanma hissi gibi sonuçlara neden olmakta ve ruhsal hastalıkları tetikleyebilmektedir(Öztürk, 2015: 114-116).

Kendini güvende hissetmeyen kişiler, suç korkusunun üstesinden gelebilmek amacıyla çeşitli “koruyucu tedbirlere” başvurabilmekte ve gündelik hayatta davranışlarını değıştirebilmektedir(Yazgan ve Kurtkapan, 2020: 374; Erkan ve Sevin, 2018: 317). Yapılan birçok araştırma suç korkusunun hayat kalitesini olumsuz etkilediğı sonucuna ulaşıldığından bahsedilmektedir(Gaziarifoğlu, 2009: 7).

Her biri belirli ekonomik güç gerektiren koruyucu tedbirlere örnek olarak insanların uyurken ya da evden-işyerinden ayrılırken kapıları bir, iki veya daha fazla kilitle korumaya çalışması, çelik kapı, pencerelere demir parmaklık taktırması, çeşitli olumsuz olaylara karşı sigorta yaptırması, maddi değeri yüksek eşyaların alınıp satıldığı işyerlerine özel alarm sistemleri kurması veya özel güvenlik görevlileri istihdam etmesi sayılabilmektedir. Gece dışarı çıkmayı sakıncalı görmek, ev satın alırken veya kiralarken daha güvenli semtleri tercih etmek, gideceğı yere göre kıyafet tercihini değıştirmek, toplum hayatından soyutlanmaya çalışmak, belirli yerlerden geçmemek, giyim tarzını değıştirmek gibi daha önce yapmadığı davranışları suç korkusuna bağılı olarak yapabilmektedir.

Suç korkusunun insan davranışını yönlendirmede etkili bir araç olmasından dolayı kolluk teşkilatları da bazı durumlarda suç korkusunu öne çıkarabilmektedir. Başta hırsızlık olmak üzere suç önleme amacıyla kişilerin tedbir almaya yönlendirmek için kolluk tarafından dağıtılan broşürlerde suç korkusu oluşturabilecek görsellere başvurulabilmektedir.

Şekil 1. 3: Polis Tarafından Dağıtılan Broşür Örnekleri

Kaynak: Yazar tarafından derlenmiştir.

Şekil 1.4: Jandarma Tarafından Dağıtılan Broşür Örneği

Kaynak: Yazar tarafından derlenmiştir.

1.2.3.2. Suç Korkusunun Toplum Üzerindeki Olumsuz Etkileri

Suç korkusunun temelinde hukuk düzenini bozan suç eylemleri bulunmaktaysa da suç korkusu, suçtan daha yaygın ve bağımsız bir olgu olarak nitelendirilmektedir (Karasu, 2018: 333; Tandoğan, 2018: 97; Erkan ve Sevin, 2018: 316). Suç korkusu bireylerin yanı sıra toplum üzerinde de etkilidir (Sipahi, 2016: 2159). Daha önceleri yapılmış araştırmalarda bir şehrin öncelikli sorunu denildiğinde çoğu zaman alt yapıdan, işsizlikten bahsedilirken yakın zamanda güvenlik sorunu bu listede epeyce yükselmiş durumdadır (Taştan vd., 2016: 22).

Suç korkusu bireysel olumsuz etkilerinin yanı sıra toplumdaki huzur ortamını bozmakta, karşılıklı güveni azaltmakta(Wynee, 2008: 6), toplumu oluşturan bireyleri birbirinden uzaklaştırarak toplumsal bütünleşmeyi ve birlikteliği engelleyebilmektedir(Dammert ve Malone, 2003: 83; Akıncı, 2004: 58). Özellikle göç alan toplumlarda suç korkusu, aşırı milliyetçi düşünceleri güçlendirebilmekte(Öztürk, 2015: 121) ve yabancıları nefret suçlarının mağduru yapabilmektedir.

Suç korkusu, ülke ekonomisi üzerinde de olumsuz etkide bulunmaktadır. Sosyal hayattan uzaklaşarak kendini eve kapatan insanların, sosyal ve kültürel faaliyetlerden uzak durmasına bağlı olarak ticaret hayatı ve turizm gibi birçok sektör olumsuz etkilenmektedir. Suç korkusunun azaltılması için suçla mücadeleye ayrılan kamu harcamaları da artırılmaktadır. İşlenen tüm suçlar; kişilere, devlete, topluma ve çevreye ekonomik olarak da çok ağır bir yük getirmektedir. Suçun kişilere getirdiği ekonomik yükler arasında mağduriyet sonrası tedavi harcamaları, mal kaybının yerine yenisinin temini, mağduriyet sonrası süreçte yaşanması muhtemel iş kayıpları, dava sürecinde hukuki yardım harcamaları, tüm bu işlemler yapılırken harcanan konaklama, ulaşım, iletişim masrafları ve benzerleri sayılabilmektedir. Yine devlet açısından bakıldığında basit bir suçun aydınlatılması ve mahkumların cezalandırılması devletin bu işe mahsus ekonomik kaynaklar ayırmasını gerekli kılmaktadır.

Toplum hayatında suç korkusunun yaygınlaşması, güvenliğin bir endüstri haline dönüşmesini de sağlamaktadır. Devlet tarafından sağlanan güvenlik hizmetini yeterli bulmayan bireyler yüksek bütçelerle özel güvenlik tedbirlerine başvurmaktadır. Özel güvenlik görevlileri, alarm merkezleri, kiralık kasalar, kilit teknolojileri, çevre güvenlik kameraları gibi birçok özel güvenlik tedbirinin temelinde toplumda yaygınlaşan suç korkusu bulunmaktadır. Suç korkusu özel sektör tarafından bir pazarlama aracı olarak bile kullanılmaktadır.

Şekil 1.5: Güvenlik Tedbirlerine İlişkin Pazarlama Örnekleri

Hırsız korkusuna SON!

HİRSİZ SAVAR

- **Hırsız savar**, hırsız kapıyı dışarıdan açmak istediğinde kapının açılmasını engeller.
- **Hırsız savar**, kapı zorlandığında, alarm devreye girerek hırsızı caydırır, sizi uyararak önlem almanızı sağlar.
- **Hırsız savar**'ın hem ekonomik olması hem de kolay montaj özelliği sayesinde sevdiklerinizi en hızlı şekilde korumaya alabilirsiniz.

Güvenliğiniz bize emanet

 Alarm Sistemleri Sizi 7/24 Korur

**2 YIL
GARANTİ**

Kaynak: Yazar tarafından derlenmiştir.

Toplumsal etkileri bakımından suç korkusu, suçtan daha fazla huzursuzluğa neden olabilmektedir. Suç korkusu birçok insanı, ülke içinde göçlere veya aynı şehir içinde farklı mahallelere taşınmaya bile zorlayabilmektedir(Mühürçüoğlu, 2010: 63). Gözetim toplumu tartışmalarının temelinde de suç korkusunun toplumsal hayata olumsuz etkisinin bulunduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Özel hayatın gizliliği hakkını sınırlandırdığı söylenen ve şehirlerin çeşitli yerlerine yerleştirilen izleme kameralarına güvenliğin sağlanması için rıza gösterilmektedir. Görüleceği üzere suç korkusu, birçok kişinin hayatını ve toplumsal ilişkileri hissettirmeden köklü bir şekilde şekillendirebilmektedir.

1.3.YABANCI SUÇLULUĞU

Suçluluğa etki eden nedenler, kriminolojinin temel konuları arasında yer almaktadır. Suçlulukla ilişkili olarak cinsiyet, işsizlik, mevsimler, iklim, medeni hal, ırk, yaş, meslek, din, müzik gibi birçok faktör incelenmektedir(Artuk ve Alşahin, 2018: 3030-378). Göç hareketlerinin yaygınlaşması ve bir ülkeden başka bir ülkeye göç edenlerin sayısındaki artışa bağlı olarak suçluluk ve yabancılık ilişkisi hakkında da yaklaşık yüz yıldır araştırmalar yapılmaktadır(Bui, 2009: 179). Göç etmek, insanın sadece bir yerden başka bir yere gitmesiyle sınırlı olmadığı için göç eden insanlar, yeni bir toplum düzenine dahil olmakta ve yerleşik toplum kurallarıyla bütünleşmeye çalışırken çeşitli suçlar işleyebilmektedir.

Göçün hukuki, sosyal, kültürel, ekonomik, uluslararası ilişkiler ve güvenlik gibi boyutlarını inceleyen çeşitli araştırmalar uzun bir süredir yapılmaktadır. Göç edenler, geldikleri yerlerde kasıtlı olarak, kanunları bilmeyerek veya uyum sürecinden kaynaklanan nedenlerle çeşitli suçlar işleyebildiği için göç alan toplumlarda yabancıların topluma etkileri araştırılırken göç-suç ilişkisi de sıklıkla incelenmektedir. Bu noktada suçluluk ve yabancılık ilişkisi araştırılırken farklı kavramların kullanıldığı ve bu çalışmalarda genellikle bu ilişki “göç-suç ilişkisi” kavramı kullanıldığını, bazı kaynaklarda ise “yabancı suçluluğu” kavramı tercih edildiğini belirtmek gerekir.

Tez çalışmamızda daha doğru olduğu değerlendirilerek “yabancı suçluluğu” kavramı tercih edilmiş olup bu tercihin ardında yatan üç temel sebep şu şekilde

açıklanabilir. İlk olarak yabancı suçluluğu tek yönlü bir anlama sahipken göç ve suç ilişkisi çok yönlü bir kavramdır. Göç ve suç ilişkisi; yabancılar tarafından işlenen suçları kapsadığı gibi yabancılara karşı işlenen suçları, yani yabancı mağduriyetini de kapsayabilirken yabancı suçluluğu, yabancılar tarafından işlenen suçları ifade etmek için kullanılmaktadır. İkinci olarak göç, göçmen, yabancı gibi kavramlar çok boyutlu olduğu için sosyal olarak bu kavramların tanımıyla hukuki terim olarak tanımları farklılık göstermektedir. 5543 sayılı İskan Kanunu'ndaki göçmen tanımı³ ile 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu'ndaki yabancı tanımı karşılaştırıldığında bu ilişkinin “yabancı suçluluğu” olarak adlandırılmasının daha doğru olacağı değerlendirilmektedir. Üçüncü olarak 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'ndaki göç kavramı, geçici koruma statüsündekileri kapsamamaktadır.

Bir terim olarak “yabancı”, göçten daha objektif ve sınıflandırmaya daha elverişli bir kavramdır. Göç konusunda yapılmış çalışmalara bakıldığında göçle ilgili birçok alt kavramın türetildiği görülmektedir. Bireysel göç, kitlesel göç, iç göç, dış göç gibi kavramlar göçle ilgili alt kavramlara bazı örneklerdir. Dolayısıyla göç ve suç ilişkisi denildiğinde buradaki göç hangi göçtür(iç göç mü dış göç mü gibi) farklı anlamlar çıkarmak mümkündür. Yabancı kavramının anlamı ise tektir. Yabancı, ülkede uzun süredir yaşıyor olsa bile o kişi yabancıdır veya farklı etnik kökenden olsa bile vatandaşlık kazanan bir kişi artık vatandaş olduğundan yabancı suçluluğu kapsamında incelenmesi mümkün değildir.

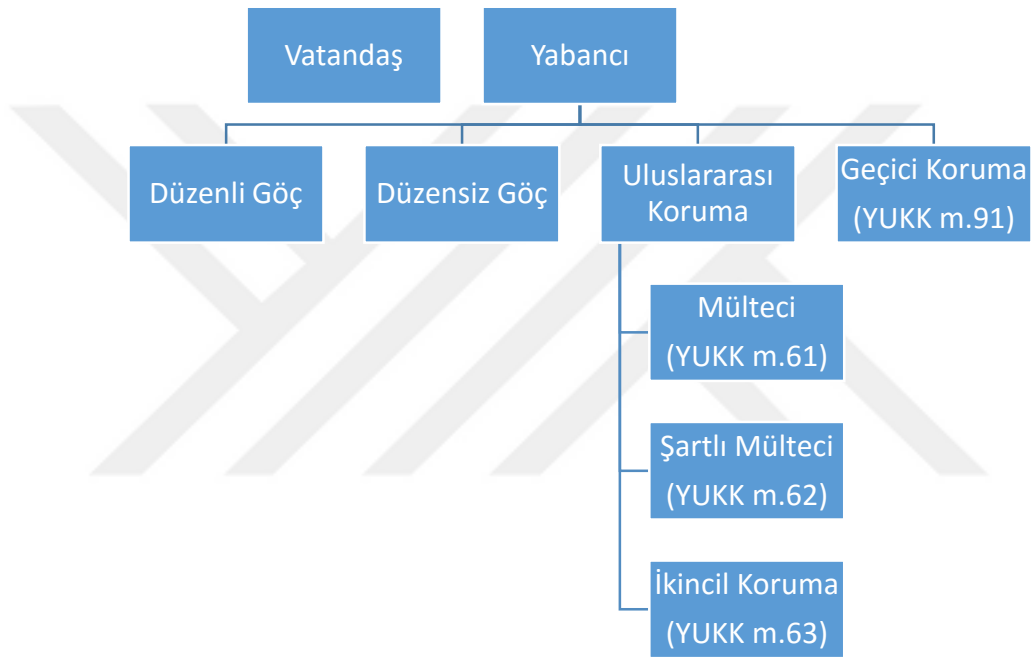
1.3.1. Yabancı Kavramı ve Suriyelilerin Hukuki Statüsü

Yabancı kelimesi Türkçede çeşitli anlamlarda kullanılmaktadır. Türkçe sözlükte yabancı kelimesinin 7 farklı şekilde tanımlandığı görülmektedir. Bu anlamlardan bahsetmek gerekirse yabancı; başka milletten olan, başka milletle ilgili olan, aileden ve çevreden olmayan, tanınmayan, aynı türden olmayan, bir konuda bilgisi olmayan, belli bir yere özgü olmayan gibi oldukça farklı anlamlarda kullanılmaktadır(TDK, 2019b). Konumuzla ilgili olarak Türkçe sözlükteki “*Başka bir milletten olan, başka devlet uyruğunda olan (kimse)*” şeklindeki yabancı tanımı önem taşımaktadır.

³ Bahse konu kanunda “Göçmen: Türk soyundan ve Türk kültürüne bağlı olup, yerleşmek amacıyla tek başına veya toplu halde Türkiye'ye gelip bu Kanun gereğince kabul olunanlardır” şeklinde tanımlanmaktadır(m. 3).

Hukuki bir terim olarak yabancı kelimesi, vatandaşlık hukukunun temel kavramlarından birisi olduğu için 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu'na göre; “Yabancı; Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan kişiyi, ifade eder”. Vatandaşlık hukuku açısından yabancı kavramını oldukça açık ve basittir. Bununla birlikte yabancıların ülkeye girişi, kalışı ve ayrılışıyla ilgili özel düzenlemeler incelendiğinde yabancıların kendi içinde sınıflandırıldığı görülmektedir.

Şekil 1.6: Yabancı Kavramı

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Suriyelilerin hukuki statüsü, bu kişilerin Türkiye'ye ilk geldiği günlerde çokça tartışılmıştır. Suriyelilerin geldikleri ilk günlerde hukuki statü konusunda ciddi bir belirsizlik mevcut olduğu için haberlerde, köşe yazılarında ve birçok akademik eserde Suriyelilerin hukuki statüsü ifade edilirken oldukça farklı kavramlar kullanılmıştır. Suriyelilerle ilgili olarak mülteci, sığınmacı, sığınan, kaçan gibi çeşitli adlandırmalarda bulunulmuştur. Suriyelileri nitelemek için kullanılan bazı kavramlar(misafir, muhacir, kardeş gibi) ise hukuktan öte insani bir yaklaşımı ortaya koymuştur.

Türk hukukundaki mültecilik statüsü 1951 yılında imzalanan Cenevre sözleşmesine dayanmaktadır. Coğrafi çekinceyle kabul edilen sözleşmeye göre sadece Avrupa ülkelerinden gelen kişilere yasal olarak mülteci statüsü verilebilmektedir(YUKK m.61). Avrupa vatandaşı olmayanlar, şartlı mülteci olabilmektedir(YUKK m.62). Dolayısıyla Suriyelilerin mevcut hukuki durumda mülteci statüsü kazanması mümkün değildir.

Suriyelilerin hukuki statüsü gelinen noktada netleşmiştir. Suriye’de yaşanan çatışmalar nedeniyle Türkiye’ye gelen milyonlarca Suriyeliye geçici koruma statüsü verilmiştir, geri göndermeme ilkesine uygun hareket edilmiştir ve temel ihtiyaçları karşılanmıştır(GİGM, 2017: 76). Hali hazırda Suriyelilerin bir kısmı Türk vatandaşı olmuş, bir kısmı vatandaşlık başvurusunda bulunmuşsa da büyük çoğunluk geçici koruma statüsündedir. Sonuç olarak Suriyeliler, mülteci veya sığınmacılara sağlanan tüm haklara ve güvencelere sahip değildir.

1.3.2. Yabancı Suçluluğu Kavramı ve Yabancı Suçluluğunun Boyutları

Suçluluk, kriminolojinin temel inceleme konuları arasındadır ve Türkçede özellikle çocuk suçluluğu kavramı içinde yaygın olarak kullanılmaktadır. Yabancı suçluluğu ise yeni bir kavramdır. Kriminoloji adlı eserinde yabancı suçluluğunu ele alan Demirbaş, bu kavramın tanımını yapmamış, yabancı suçluluğunun Almanya’da yaşayan misafir işçiler ve sığınma talebinde bulunan kişilerle sınırlandırıldığını belirtmiştir(Demirbaş, 2009: 206).

Kriminoloji literatürüne bakıldığında İngilizcede “foreign criminal” olarak ifade edilen yabancı suçlular tarafından işlenen suçlar; İngiltere, Amerika Birleşik Devletleri ve çeşitli Avrupa ülkelerinde göç ve suç başlığı altında incelenmektedir. Göç ve suç ilişkisinin yabancı suçluluğundan daha genel bir anlama sahip olduğu değerlendirilmektedir. Göç ve suç ilişkisi; yabancılar tarafından işlenen suçları kapsadığı gibi yabancılara karşı işlenen suçları, yani yabancı mağduriyetini de kapsayabilirken veya göçle ilgili birçok alt kavramın üretildiğinden göç ve suç ilişkisi denildiğinde göç hangi göçtür farklı anlamlar çıkarmak mümkün olduğundan yabancı suçluluğu, yabancılar tarafından işlenen suçları ifade etmek için daha uygun bir kavramdır. Ayrıca belirtmek gerekir ki göç ve suç ilişkisinin sadece “fail”

yönüyle incelenmesi eleştirilen hususlardan olup yabancı suçluluğuna gösterilen ilgi yabancı mağduriyetine gösterilmemiştir. Son dönemlerde yabancı mağduriyetinin nedenleri ve boyutları üzerine araştırmalar yapılmaya başlanmıştır(Bui, 2009: 179).

Türkiye’deki akademik eserlerde göç ve suç ilişkisi kavramının yaygınlaştığı görülürken, yabancı suçluluğu ifadesini birkaç kişi dışında tercih eden kimse olmadığını belirtmek gerekir. Göç ve suç ilişkisi kavramı tercih edilirken ülkemizdeki mevzuat, istatistik sistemi gibi dinamikler yerine yabancı kaynakların etkisinde kalarak bu kavramın yaygınlaştığı değerlendirilmektedir. Türkiye’de göç kavramı yasal olarak 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu’nda tanımlanmıştır. Bahse konu tanımlamaya göre;

“Göç: Yabancıların, yasal yollarla Türkiye’ye girişini, Türkiye’de kalışını ve Türkiye’den çıkışını ifade eden düzenli göç ile yabancıların yasa dışı yollarla Türkiye’ye girişini, Türkiye’de kalışını, Türkiye’den çıkışını ve Türkiye’de izinsiz çalışmasını ifade eden düzensiz göçü ve uluslararası korumayı” ifade etmektedir(m. 3).

Yürürlükteki mevzuata göre göç kavramı; yabancıların düzenli göç, düzensiz göç hareketleri ile uluslararası koruma altındaki yabancıları ifade etmektedir. Uluslararası koruma ise mülteci, şartlı mülteci ve ikincil koruma altındaki kişileri kapsamaktadır. Görüleceği üzere kanuna göre göç denildiğinde, geçici koruma statüsündekiler bu tanıma dahil edilmemektedir. Dolayısıyla hali hazırdaki Suriyeliler, geçici koruma statüsünde olduğu için özellikle bu kişiler tarafından işlenen suçlarla ilgili hazırlanan eserlerde göç-suç ilişkisi kavramının tercih edilmesi ülkemizdeki yasal tanımlamalarla örtüşmemektedir. Suriyeliler, göç tanımına dahil olmasa bile her durumda yabancı statüsündedir.

Yabancı suçluluğu, başka bir ülkeden gelerek yeni ve farklı bir toplum düzeni içinde hayatını devam ettirmeye çalışan yabancı kişilerin işledikleri suçları kapsamaktadır. Yabancılar, yeni bir toplum düzenine dahil olmakta ve yerleşik toplum kurallarıyla bütünleşmeye çalışırken çeşitli suçlar işleyebilmektedir. Yabancı suçluluğu tartışılırken turistler, kayıt dışı bulunanlar, yabancı öğrenciler, belirli bir statüye tabi olarak gelen yabancılar gibi birçok alt grup bulunmaktadır(Demirbaş, 2009: 206).

Yabancı suçluluğu, göç alan toplumlarda uzun süredir tartışılan önemli bir sosyal problemdir. Başka bir ülke vatandaşı olup veya başka bir ülkeden gelip yeni

bir hayat kurmak isteyen bu insanlar, uzun süredir toplumda birçok sosyal sorunun sebebi olarak öne sürülmektedir. Yabancılar; toplumun iş imkânlarını çaldığı, hastane, eğitim gibi sosyal hizmetlerden faydalanma koşullarını kötüleştirdiği, fakirlik, fuhuş, suç gibi olumsuzluklara sebep oldukları gerekçesiyle istenmemektedir ve bu kişilerin karıştığı suç olayları kamuoyunun dikkatini daha çabuk çekebilmektedir.

Yabancılarla aynı çevrede yaşayanların, daha fazla suç korkusu yaşadığı öne sürülmektedir. Alt kültürel çeşitlilik teorisine göre kültürel yapıda çeşitliliğin artması, sosyal düzensizlik olarak algılanmakta, aynı çevrede yaşayan insanların birbirini anlamasını zorlaştırmakta ve kişilerin birbirinden yabancılaşmasına uzaklaşmasına neden olabilmektedir. Bu olumsuz duygular beraberinde önyargıları getirmekte ve yabancılara karşı suç korkusunu artırabilmektedir(Öztürk, 2015: 77). Yabancı suçluluğunu açıklamak için kültür çatışmaları, damgalama, anomi teorisi gibi birçok teoriden bahsedilmektedir(Demirbaş, 2009: 206; Alpman ve Yarcı, 2018; Kızmaz, 2018).

Yabancı kavramı, Suriyelileri de kapsayan çatı bir kavram olduğu için yabancı suçluluğu da Suriyeliler tarafından işlenen suçların ötesinde tüm yabancılar tarafından işlenen suçları ifade etmektedir. Başka bir ifadeyle Suriyeliler tarafından işlenen suçlar yabancı suçluluğuna dâhilken yabancılar tarafından işlenmiş her suçun faili Suriyeli değildir. Bununla birlikte belirtilmesi gereken diğer nokta şudur ki Türkiye’de yabancı suçluluğu tartışılmadan Suriyeli suçluluğu hakkında yoğun tartışmalar yaşanmaya başlamıştır. Türkiye’de yabancı suçluluğu tartışmalarında Suriyelilerin kitlesel göçü adeta bir dönüm noktası olmuştur.

Suriyeliler hakkındaki siyasi ve sosyal tartışmaların çokluğundan dolayı Suriyeliler tarafından işlenen suçlar, diğer yabancılar tarafından işlenen suçlara kıyasla daha fazla gündem olabilmektedir. Oysaki göç raporu incelendiğinde Türkiye’de büyük bir yabancı potansiyeli olduğu görülmektedir. Göç İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından göçle ilgili olarak kurumun internet sayfasında 2013, 2014, 2015 ve 2016 yıllarında yıllık göç raporu isimli yayınlar yapılmıştır. İnternet üzerinden erişim yapılabilen en son tarihli göç raporu 2016 yılına ait olduğu için bu kısımda yapılacak incelemelerde en son tarihli rapordan faydalanılacaktır. Türkiye’ye yıl boyunca giren yabancı sayısı ciddi boyutlardadır. 2005-2016 yılları

arasında Türkiye'ye giren yabancı sayısı yıllık yirmi milyon ile otuz beş milyon arasında değişmektedir(GİGM, 2017: 31). Yine 2016 yılı verilerine göre 18.294 kişinin ülkeye girişine izin verilmemiştir. Bu kişilerin geri çevrilme nedeni olarak giriş yasağı, vizesiz seyahat, geçersiz belge, sahtecilik, vize ihlali gibi adli ve idari yaptırım gerektiren olaylar bulunmaktadır(GİGM, 2017: 33). 2016 yılında 461.217 kişinin ikamet izni bulunduğu belirtilmiştir(GİGM, 2017: 38). İkamet izni bulunan yabancıların uyruk sıralaması en yüksekten düşüğe Irak, Suriye, Azerbaycan, Türkmenistan, Rusya, Afganistan, Gürcistan, Özbekistan, İran, Ukrayna yer almaktadır(GİGM, 2017: 39). 2016 yılında 56.591 yabancıların çalışma izni bulunduğu belirtilmiştir(GİGM, 2017: 51). Yakalanan düzensiz göçmen sayısı 174.466 kişidir(GİGM, 2017: 57). 282.518 kişi uluslararası koruma başvurusunda bulunmuştur(GİGM, 2017: 72). Uluslararası koruma başvurusu yapan yabancılar Irak, Afganistan ve İran ilk üç sırada yer almaktadır(GİGM, 2017: 73).

Türkiye uzun bir dönemdir göç almasına rağmen diğer yabancılar tarafından işlenen suçlar, henüz yeteri kadar araştırılmadan ve tartışılmadan Suriyelilerin kısa bir zaman dilimi içinde Türkiye'ye gelerek farklı illerde yaşamaya başlaması Suriyeliler tarafından işlenen suçları diğer yabancıların önüne geçirmiştir. Başka bir ifadeyle Suriyeliler tarafından işlenen suçlar, diğer yabancılar tarafından işlenen suçlara göre kamuoyunun daha fazla dikkatini çekmiştir. Buna bağlı olarak henüz yabancı suçluluğu tartışılmadan, Suriyeli suçluluğundan bahsedilmiştir.

Bir kez daha belirtmek gerekir ki suçluluk ve yabancılık ilişkisi araştırılırken “göç-suç ilişkisi” yerine “yabancı suçluluğu” kavramı tercih edilmesi daha uygundur. Göç ve suç ilişkisi incelenirken göç kelimesindeki muğlaklık, göç ve suç olguları arasındaki ilişkiye yönelik ortaya çıkacak sonuçlarda belirsizliğe neden olduğu için eleştirilmektedir. Göçmen kavramı hukuki bir sınırlamaya tabi tutulmadığı durumlarda farklı şekillerde tanımlanması mümkündür. Göçmen kavramı tanımlanırken yurt dışı doğum, yabancı vatandaşlık veya bir ülkeye geçici-sürekli kalma niyetiyle gelenler gibi birçok faktöre bağlı olarak değişik şekillerde tanımlanabilmektedir. Göçmen kavramındaki belirsizlikler göç ve suç ilişkisini de belirsizliklere neden olabilmektedir. Göç ve suç ilişkisi arasındaki ilişkinin doğru bir şekilde tanımlanması için hukuki tanımlardan faydalanmanın önemli olduğu vurgulanmaktadır(Anderson ve Blinder, 2019: 2). Hukuki ortak bir tanım yerine farklı dayanak noktalarını esas alan tanımlar benimsendiğinde göçe ilişkin tüm

sayılar değişebilmektedir. Mesela göçmen; başka bir ülkede doğan, başka bir ülke vatandaşı olan veya ülkeye bir yıldan uzun süreli kalmak için gelen gibi farklı dayanak noktalarını esas aldığında ülkede kaç göçmen vardır, ülkede kaç göçmen suç işlemiştir, ülkede kaç göçmen hakkında soruşturma ve kovuşturma yapılmaktadır, ülkede kaç göçmen mahkum edilmiştir gibi sorulara verilen cevaplar değişebileceğinden dolayı göç ve suç ilişkisi doğru olarak tespit edilemeyecektir.

Yabancı suçluluğunun oranı belirlenirken ülkedeki yabancı nüfusu, yabancı şüpheli sayısı ve yabancı mahkum sayısının oranları gibi çeşitli değişkenlere bakılmaktadır. Yabancı suçluluğunun gerçek boyutlarıyla tespit edilebilmesi için suç istatistiklerinde aynı tanımın benimsenerek ortak bir veri oluşturulmasının önemi büyüktür(Anderson ve Blinder, 2019: 2).

Hali hazırda Adalet Bakanlığı tarafından açıklanan istatistiklerde failler, Türk vatandaşları ve yabancılar olarak ikiye ayrılmaktadır. Yabancılar ise uyruklarına göre alt gruplara ayrılmadığından yabancı suçluluğu içinde Suriyeliler tarafından işlenen suçların oranı bilinmemektedir. Türkiye’de yabancı suçluluğunun durumu ile ilgili olarak derlenen mevcut durum aşağıdaki gibidir.

Tablo 1.1: Soruşturma Evresinde Uyuğuna Göre Şüpheliler

	Soruşturma Evresinde Uyuğuna Göre Şüpheliler			
	Türk		Yabancı	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2017	6587333	1120342	123154	26635
2018	7394778	1284085	176513	36640
2019	7656346	1349668	228509	46851

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2018:50; 2019:50; 2020:50.

Tablo 1.2: Ceza Mahkemelerinde Uyuşuna Göre Sanıklar

	Ceza Mahkemelerinde Uyuşuna Göre Sanıklar			
	Türk		Yabancı	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2017	3264000	408428	93909	18508
2018	3624348	430345	115203	21286
2019	3784815	461236	138371	24897

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2018: 90; 2019: 90; 2020: 90.

Tablo 1.3: Genel Mahkumiyet Kararı

	Mahkumiyet Kararı			
	Türk		Yabancı	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2017	1357856	75725	16330	2175
2018	1820955	104741	27512	3593
2019	1926848	119682	32068	3776

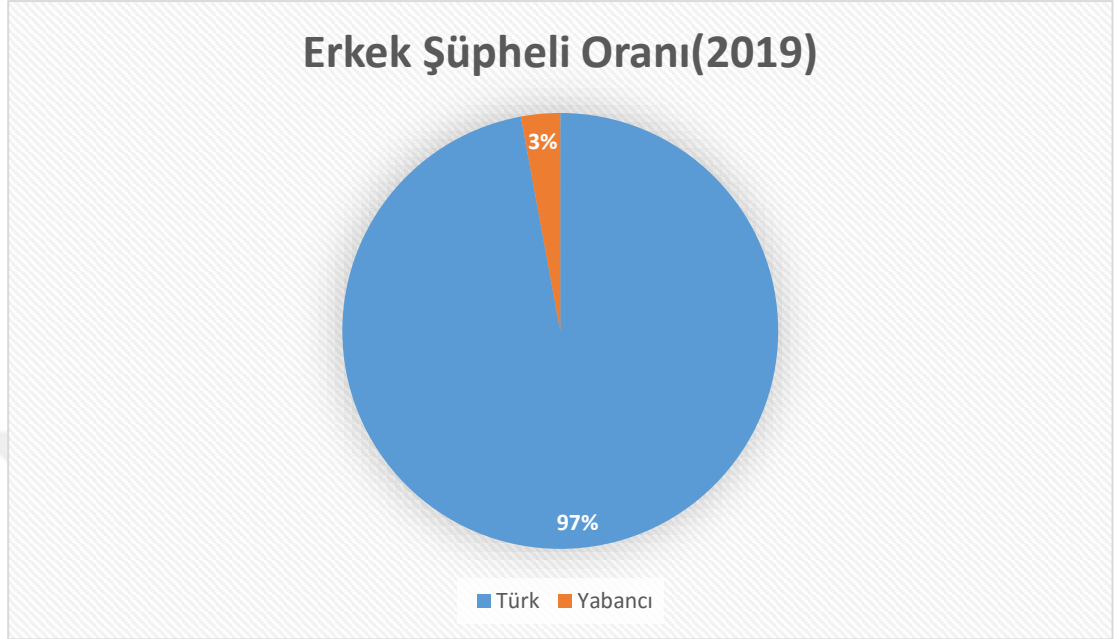
Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2018: 100; 2019: 100; 2020: 100.

2017, 2018 ve 2019 yılı istatistik verileri incelendiğinde Türkiye’de yabancı suçluluğunun önemli bir sorun haline geldiği görülmektedir. Şüpheli olarak hakkında işlem yapılan Türk vatandaşı sayısı arttığı gibi yabancı şüphelilerin sayısının arttığı da görülmektedir. 2017-2019 yılları arası yabancı şüpheli sayısının yaklaşık iki katına çıktığı görülmektedir. Bu sayılar, yabancı suçluluğunun arttığı ve ceza adaleti sisteminin yabancılar tarafından işlenen suçlara önemli bir kaynak ayırdığını göstermektedir.

Türkler tarafından işlenen suçlar ile yabancılar tarafından işlenen suçlar oranlandığında suçların çok büyük kısmının Türk vatandaşları tarafından işlendiği

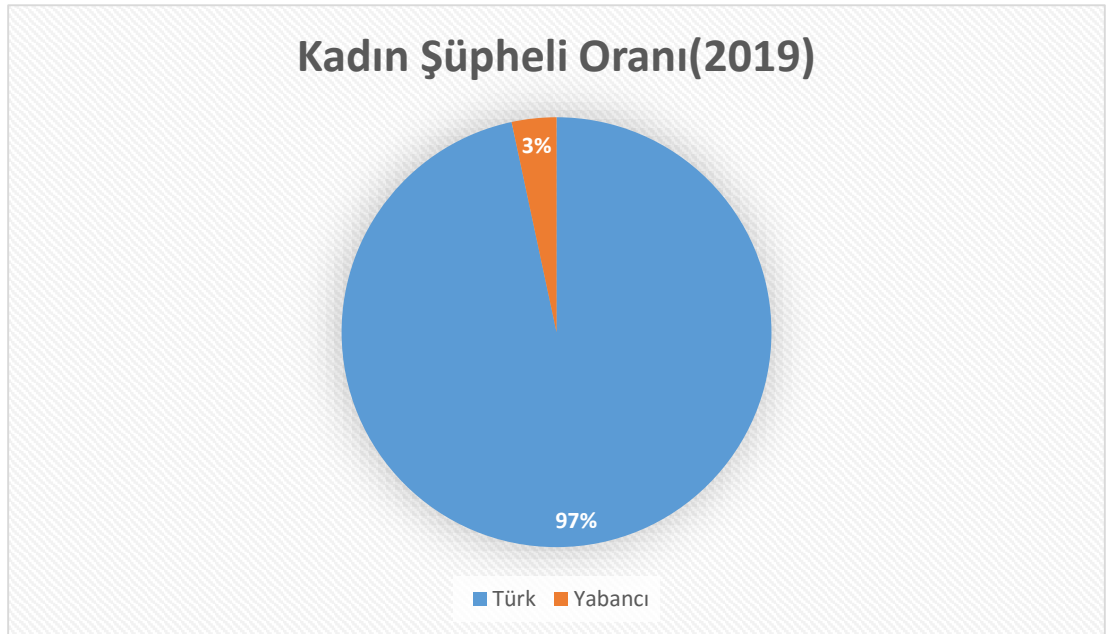
görülmektedir. Genel itibariyle yabancılar tarafından işlenen suçların oranı, tüm suçlar içinde hem erkek hem de kadın şüpheliler bakımından düşük bir orandadır.

Şekil 1.7: Türk-Yabancı Erkek Şüpheli Oranı

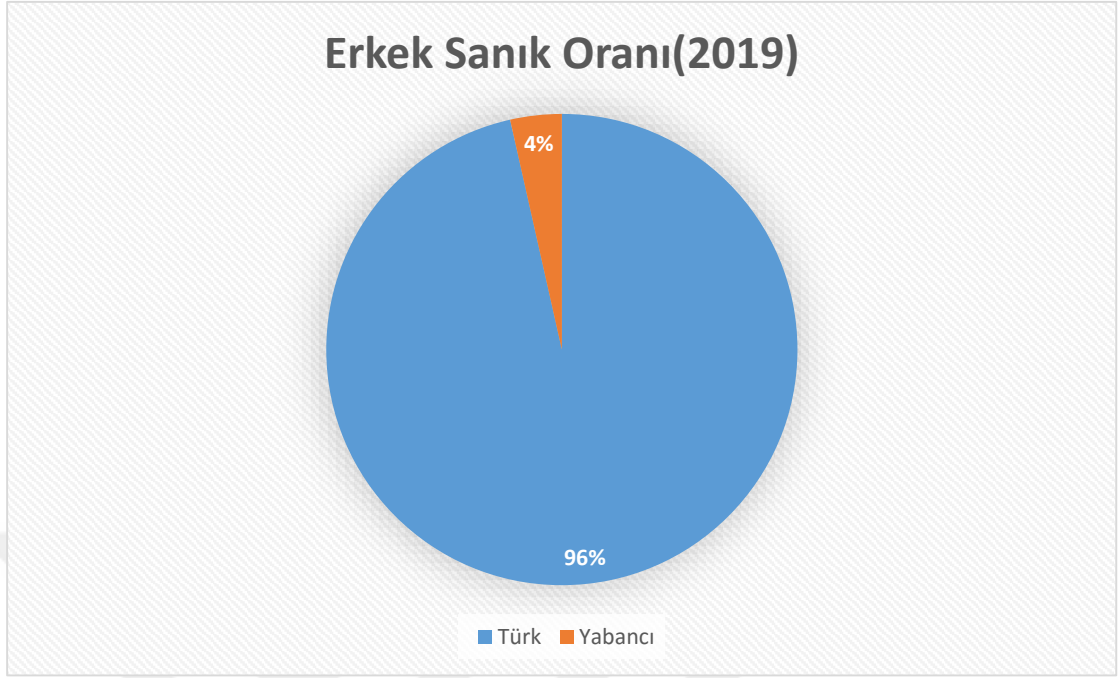
Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2020: 50.

Şekil 1.8: Türk-Yabancı Kadın Şüpheli Oranı

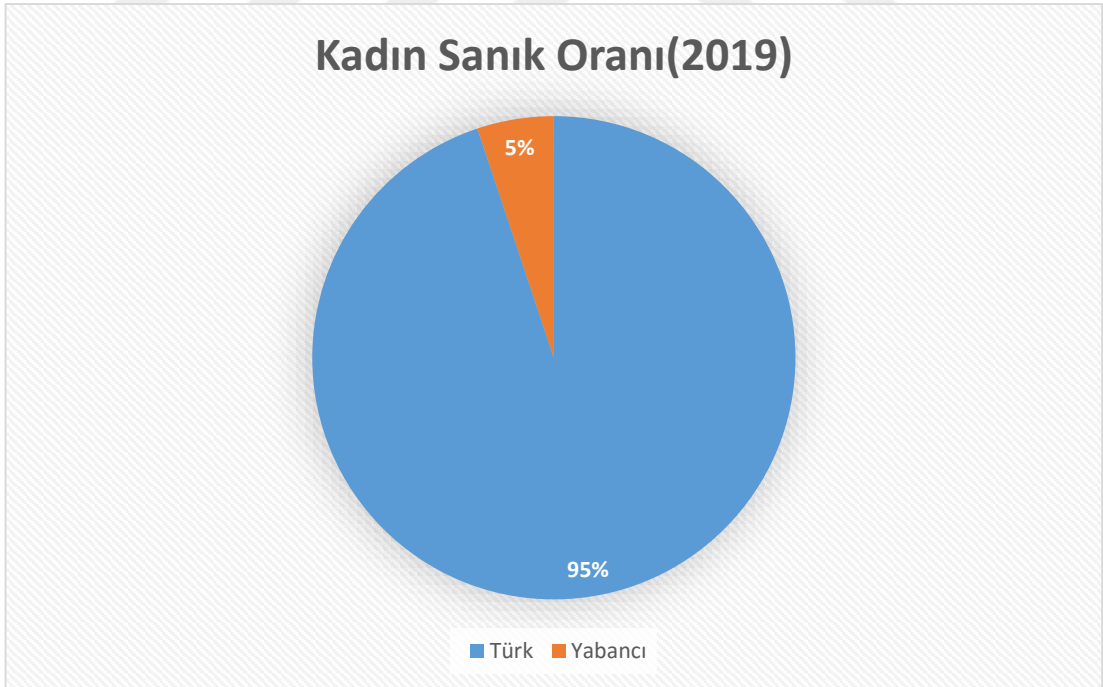
Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2020: 50.

Şekil 1.9: Türk-Yabancı Erkek Sanık Oranı

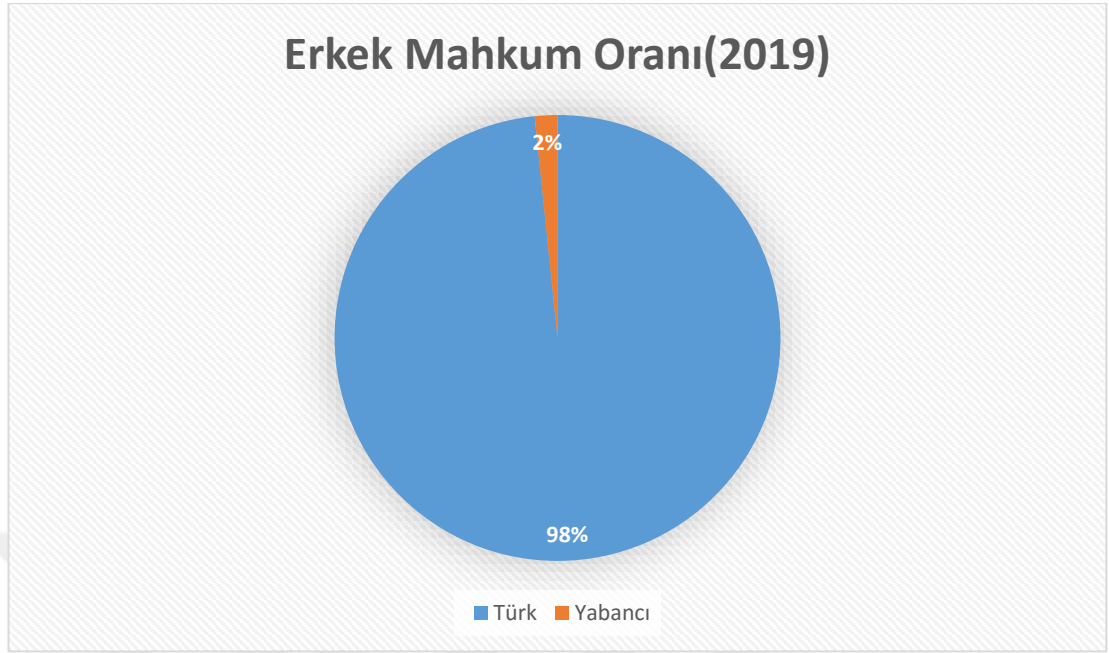
Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2020: 90.

Şekil 1.10: Türk-Yabancı Kadın Sanık Oranı

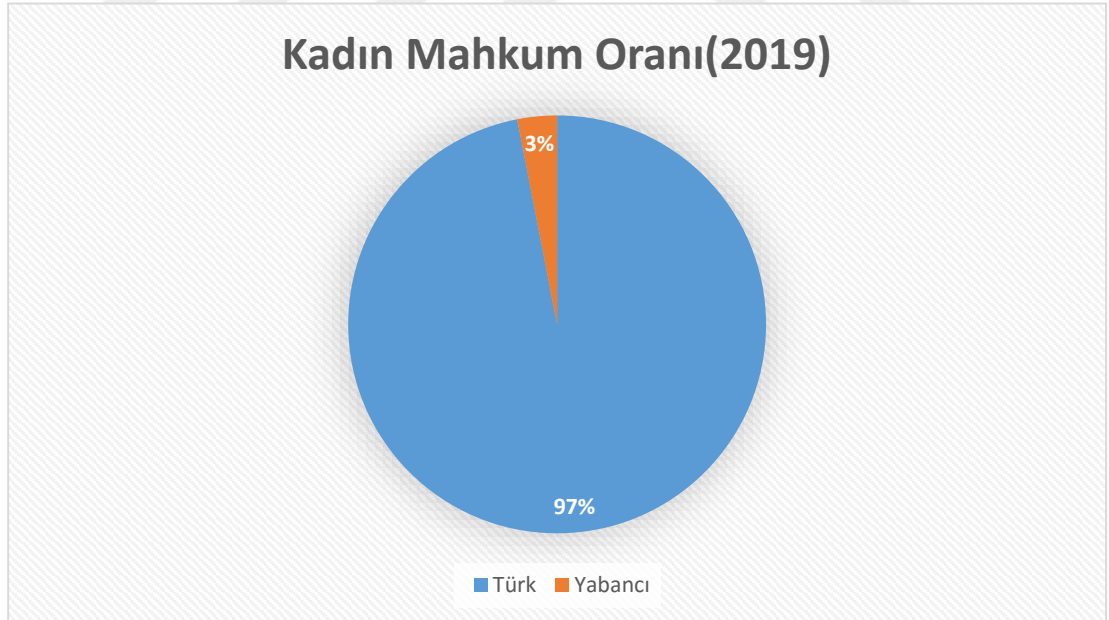
Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2020: 90.

Şekil 1.11: Türk-Yabancı Erkek Mahkum Oranı

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2020: 100.

Şekil 1.12: Türk-Yabancı Kadın Mahkum Oranı

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2020: 100.

Türkiye’de ceza adaleti sisteminin işleyişinde yabancılara karşı önyargı olmadığı görülmektedir. Yukarıdaki şekillerden görüleceği üzere 2019 yılı içindeki sayılara göre yabancı erkek şüphelilerin %3 oranda, yabancı erkek sanıklar %4 oranda, yabancı erkek mahkumların %2 oranda olduğu görülmektedir. Benzer olarak

2019 yılı içindeki sayılara göre yabancı kadın şüphelilerin %3 oranda, yabancı kadın sanıklar %5 oranda, yabancı kadın mahkumların %3 oranda olduğu görülmektedir. Soruşturma evresinde, kovuşturma evresinde ve mahkum sayısındaki oranların yakınlığı ceza adaleti sisteminin işleyişi içinde yabancılara karşı önyargı olmadığını ortaya koyan güçlü bir delil olarak değerlendirilmektedir.

Türkiye’de yabancı suçluluğunun sayısal gelişimi dikkate alındığında gelecekte yabancılar tarafından işlenecek suç sayılarının artacağını söylemek mümkündür. Ayrıca yabancı suçluluğu, çocuk suçluluğuna yaklaştırmış bir durumdadır. 2019 yılında 213.914 Türk vatandaşı erkek çocuk hakkında, 21.165 Türk vatandaşı kadın çocuk hakkında dava açılmıştır. Aynı yıl içinde 138.371 yabancı erkek, 24.987 yabancı kadın hakkında dava açılmıştır(Adalet Bakanlığı, 2020: 90). Yabancılar hakkında açılan davalar; yabancı çocuklar hakkında açılan davaları da kapsamaktadır, ancak yabancı çocuklar için ayrı bir istatistik bulunmamaktadır. Yabancı suçluluğunun bu boyutlara gelmesi, yakın gelecekte Türkiye’de çok tartışılacağını ve araştırılacağını ortaya koymaktadır. Gelenen noktada ise Suriyeliler üzerinden siyasi amaçlarla yapılan birkaç tartışma ve köşe yazısı dışında ülkemizde yabancı suçluluğundan çok az araştırmacı tarafından bahsedilmektedir.

1.4.TÜRKİYE’DEKİ SURİYELİLER

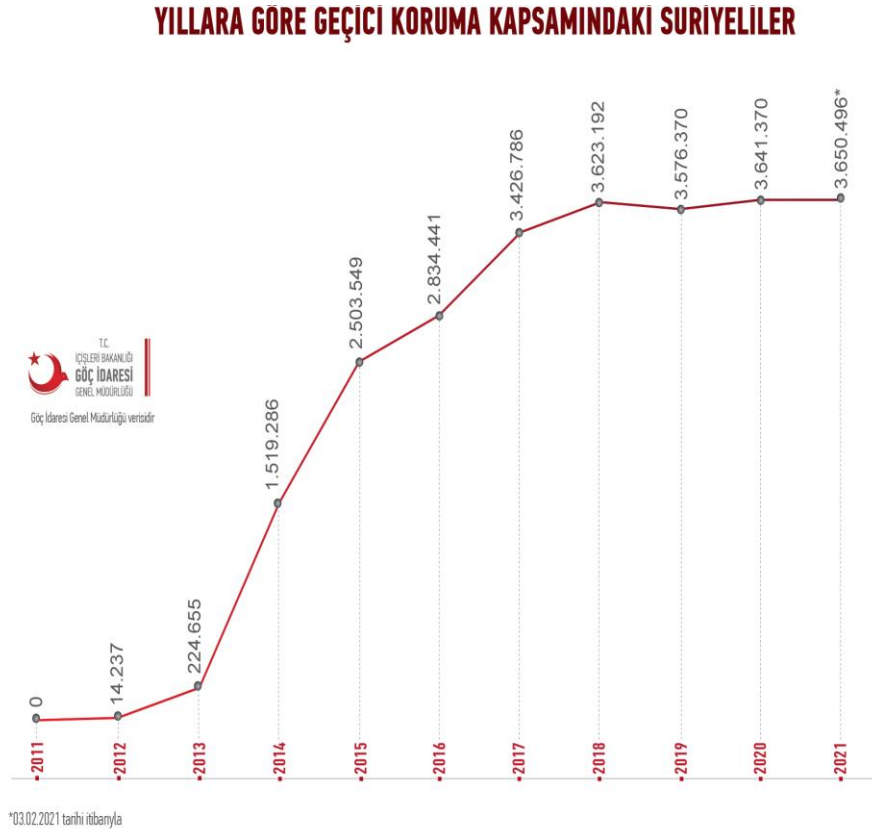
2010 yılında Tunus’ta başlayıp diğer Arap ülkelerine yayılan Arap Baharı olayları, Suriye’de de toplumsal olayları tetiklemiştir. Milyonlarca Suriyelinin Türkiye’ye gelme sürecini başlatan olaylar, 2011 yılında Suriye’de başlayan rejim karşıtı gösterilerin ülke geneline yayılması ve devam eden süreçte silahlı çatışma haline gelmesidir. Bu olaylarda şiddet düzeyinin sürekli artması, olayların kontrol edilemez boyutlara ulaşması sonucunda dünya, milyonlarca insanın mağdur olduğu bir tabloyla karşı karşıya kalmıştır. Binlerce insan hayatını kaybetmiş, milyonlarca kişinin düzeni bozulmuş, bazılarının evi yıkılmış bazıları göç etmek zorunda kalmıştır. Suriyelilerin göç hareketi, komşu ülkelerin yanı sıra Avrupa dahil birçok ülkeyi derinden etkilemiştir.

Suriye’de yaşanan çatışmalar konusunda kalıcı çözüm bulunamadığından dolayı Suriye’de yaşanan sorunlar her geçen gün daha kötü bir hal almıştır. Ülkelerindeki şiddetten olumsuz etkilenen milyonlarca Suriyeli başta komşu ülkeler olan Türkiye, Ürdün ve Lübnan olmak üzere birçok farklı ülkeye zorunlu olarak göç etmiştir. Suriye ile tarihten gelen güçlü ilişkileri olan Türkiye, bu karışıklıklardan etkilenen insanlara açık kapı politikası uygulayarak bu olaylardan etkilenen insanlara yardım sağlamıştır. Milyonlarca Suriyeli Türkiye’ye göç ederek bazıları geçici barınma merkezlerinde bazılarıysa ülkenin farklı şehirlerinde yaşamaya başlamasıyla beraber zaman içinde “Suriyeliler” hakkındaki “mağdur oldukları için yardım edilmesi düşüncesinde” köklü değişimler yaşanmıştır.

Suriyelilerle ilgili Kilis’te toplumsal algı konusunda yapılan bir araştırmada katılımcılar %64 oranda Suriyelilerin gerçekten savaş mağduru olduğuna inanmadığını belirtmiştir. Katılımcılar %24, 5 oranda Suriyelilerin gerçekten savaş mağduru olduğuna inandığı belirtmiş, %11,5 oranda kararsız olduklarını söylemiştir(Memiş, 2015: 105). Suriyeli sayısının milyonları bulmasıyla beraber Suriyelilerle ilgili birçok konu Türkiye’de gündem olmaya başlamıştır. Göç etmek, anlık bir olay olmadığı gibi sadece basit bir nüfus hareketi olarak da görülemeyeceğinden dolayı Suriyeliler hakkındaki tartışmaları veya gündem olan konuları, göçün doğal bir sonucu görmek mümkündür.

Türkiye’deki Suriyeliler ilk günlerde sınır illerinde yaşamaya başlamış zaman içinde ülkenin tüm şehirlerine dağılmıştır. Türkiye’de kalma süreleri uzadıkça halk arasında “Suriyeliler” adıyla bilinmeye başlamışlar ve bu kişiler hakkında toplumda olumsuz düşünceler de dile getirilmiştir. Suriyelilere karşı olumsuz düşüncelerin bir kısmı, Suriyelilerin gelmesiyle birlikte suç sayılarının arttığı, bu kişilerin kamu düzenini ciddi manada ihlal ettiği iddiasına ilişkindir. Bu iddia; birçok politik konuşmada, haberlerde, köşe yazılarında özetle medyada sıklıkla dile getirilmeye başlanmıştır. Oysaki birçok çalışmada yabancılık ve suç arasındaki ilişkinin güvenilir araştırma sonuçları yerine toplumsal önyargılar tarafından şekillendirildiği belirtilmektedir.

Şekil 1.13: Türkiye’deki Toplam Suriyeli Sayısı

Kaynak: Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, 2021.

Suç doğası gereği zarar verici, mağduriyet doğuran bir olaydır. Bir hırsızlık, dolandırıcılık veya güveni kötüye kullanma suçu kişilerin malvarlığı haklarının azalmasına, cinsel taciz veya cinsel saldırı cinsel dokunulmazlığın ihlaline, kasten veya taksirle yaralama suçu kişilerin vücut bütünlüğünün bozulmasına neden olmaktadır. Suçun bir yabancı tarafından işlenmesi durumunda toplum tarafından daha fazla tepki gösterilmektedir. Bunun yanında medyanın şiddet olaylarındaki abartma ve olayı dikkat çekici kılma gayretleri de eklendiğinde medyada yabancıların işlediği suç haberleri yabancılar hakkında ciddi önyargılar oluşturabilmektedir.

1.4.1. Türkiye’de Suç Korkusu Araştırmaları

Suriyelilere yönelik suç korkusu konusu incelenmeden önce Türkiye’de suç korkusu sorununun Suriyelilerden önce de var olduğu belirtmek gerekir. Başka bir ifadeyle suç korkusu, Suriyelilerle ortaya çıkmış yeni bir sorun değildir. Türk vatandaşları

tarafından işlenen suçlar da belirli düzeyde toplumda suç korkusuna neden olmuştur, olmaktadır ve gelecekte de olacaktır. Dolayısıyla Suriyelilere yönelik suç korkusu incelenirken kullanılacak ifadeler seçilirken dikkatli olmak gerektiği gibi önce Türkiye’deki suç korkusuna yönelik araştırmalara bakmak gerekir.

Amerika Birleşik Devletleri ve çeşitli Avrupa ülkelerinde yaklaşık elli yıldır araştırılan suç korkusu hakkında ülkemizde son yıllarda kısıtlı sayıda olsa bile önemli araştırmalar yapılmıştır(Mühürçüoğlu, 2010: 16). Yine göç konusunda yapılan daha eski tarihli bazı araştırmalarda da doğrudan suç korkusu kavramı geçmemesine rağmen suç korkusu araştırmalarına benzer bulgular tespit edilmiştir. Ülke içi göçle ilgili bir araştırmada Güneydoğu Anadolu bölgesi ve Doğu Anadolu bölgesinden Mersin iline “kan davası ve diğer anlaşmazlıklar nedeniyle” gelenler %71,4 oranında tekrar dönmek istemediklerini, “gelenen bölgelerdeki olaylar, can ve mal güvenliğini tehdit ettiği için” gelenler %17,4 oranında tekrar dönmek istemediklerini belirtmiştir(Kaygalak, 1999: 220-221). Geri dönmeme sebebi olarak ileri sürülen kan davası, terör olayları gibi olayların araştırmaya katılanlar üzerinde oluşturduğu endişe bir anlamda “suç korkusu” olgusunun özel bir görünümüdür.

Suç korkusu kavramının açıkça kullanıldığı başka bir araştırmada kadınların suç korkusu düzeyi erkeklerden yüksek bulunmuştur(Özaşçılar, 2006: 100). Başka bir araştırmada ise katılımcılar; % 94,5 oranında geçen yıl içinde suç mağduru olmadığını belirtmesine rağmen(Akgül, 2014: 42) evde oldukları zaman birinin evlerine girmesi, evde olmadıkları zaman birinin evlerine girmesi, tecavüze veya cinsel saldırıya uğramak, öldürülmek, birinin kendilerine silahla saldırması, sokakta soyulmak veya gasp edilmek suçlarından çok korktuklarını belirtmiştir(Akgül, 2014: 81). Aynı araştırmada katılımcılar, kitle iletişim araçlarında en sık karşılaştıkları suç tiplerini sırasıyla; cinayet, hırsızlık, gasp, kadına yönelik şiddet ve trafik kuralları ihlalleri olarak belirtmiştir(Akgül, 2014: 83).

Bir sonraki başlıkta ele alınacak olan Suriyelilere yönelik suç korkusu araştırmasıyla mukayese yapma konusunda bir fikir verebilmesi için Şanlıurfa’da yapılan bir araştırmanın sonuçlarından daha detaylı bahsedilecektir. Şanlıurfa ilinde yapılan bir araştırmada katılanlar, tek başına gece dışarı çıkmayı % 11,4 oranında çok güvenli, % 26,1 oranında güvenli, % 44,1 oranında güvensiz, % 8,2 oranda oldukça güvensiz bulunduğunu belirtmiştir. Tek başına gündüz dışarı çıkmayı % 23,3

oranında çok güvenli, % 54,7 oranında güvenli, % 4,5 oranında güvensiz, % 2,9 oranda oldukça güvensiz bulunduğunu belirtmiştir. Evinizde gece vakti tek başına kalmayı % 17,6 oranında çok güvenli, % 42 oranında güvenli, % 18,8 oranında güvensiz, % 5,7 oranda oldukça güvensiz bulunduğunu belirtmiştir. Gece vakti tek başına otobüse binmeyi % 6,9 oranında çok güvenli, % 30,2 oranında güvenli, % 37,1 oranında güvensiz, % 12,7 oranda oldukça güvensiz bulunduğunu belirtmiştir(Karasu, 2017: 57-60). Araştırmada önemli olan diğer bir bulgu ise insanların; kendilerini tedirgin eden şeylerin sorulduğu ve seçeneklerde evsizler, sarhoşlar, grup halinde gezen gençler, Suriyeliler, aşiret mensupları, dilenciler ve kimseden tedirgin olmam seçeneklerin bulunduğu soruya %37,1 oranında Suriyelilerden tedirgin olduğunu belirtmesidir. Başka bir cevapta ise katılımcılara % 56,3 oranında Suriyelilerin şehirde suç oranını artırdığını düşündüğünü belirtmiştir(Karasu, 2017: 60).

Belirtilen araştırmaya katılanlar % 87,3 oranında herhangi bir suç mağduriyeti yaşamadığını belirten kişilerden oluşmaktadır(Karasu, 2017: 61). Katılımcılar, en çok korktuğu suçları hırsızlık, cinsel taciz, yaralama, öldürme dolandırıcılık, tehdit/hakaret, terör ve darp seçenekleri arasından seçmiştir. Bu soruya verilen cevaplar şöyledir:

- % 26,1 oranda hırsızlık,
 - % 14,7 oranda cinsel taciz,
 - % 6,1 oranda yaralama,
 - % 2,4 oranda öldürme,
 - % 17,1 oranda dolandırıcılık,
 - % 16,7 oranda tehdit/hakaret,
 - % 6,9 oranda darp suçu mağduru olmaktan korktuğunu belirtmiştir.
- Kadınların en çok korktukları suçlar hırsızlık ve cinsel taciz olurken; erkeklerin tehdit/hakaret ve dolandırıcılık suçlarından korktukları bulunmuştur(Karasu, 2017: 62).

Suç korkusu üzerine yapılan nitel bir araştırmada; medyada çıkan haberler katılımcılarda suç korkusu oluşturduğu tespit edilmiş(Mühürçüoğlu, 2010: 153), bazı katılımcıların “Korku ülkesindeyiz gibi düşündürülüyor, öyle bir imaj yaratılıyor”, “Medyada yayınlanan suç olayları ve terör eylemleri sebebiyle korku yaşadığını, ama

bu korkuyu “kendim için değil de; toplum, akrabalarım, çocuklarım ve eşim için çok korkuyorum” dediği belirtilmiştir(Mühürçüoğlu, 2010: 117).

1.4.2. Suriyelilere Yönelik Asayiş Kaygısı ve Suç Korkusu

Suç korkusu ve yabancı suçluluğu konusunda yukarıda yapılan açıklamalar doğrultusunda Türkiye’deki Suriyelilere yönelik suç korkusunun incelenmesinde fayda olduğu değerlendirilmiştir. Bilindiği üzere Türkiye’de göç olgusu, 1950’li yıllar sonrasında meydana gelen köyden kente göç ve diğer gelişmiş ülkelere gerçekleştirilen dış göç olarak görülmüştür. Bununla beraber son yıllarda Türkiye’nin refah düzeyindeki artış ve komşu ülkelerdeki güvenlik sorunları üzerine Türkiye, birçok ülkeden yasal veya yasadışı yollarla milyonlarca insanın göç ettiği bir ülke olmuştur. Özellikle Suriye’de 2011 yılında başlayan iç karışıklıklar sonrasında milyonlarca Suriyelinin Türkiye’ye gelmesiyle beraber yerleşik göç algısı değişmeye başlamıştır(Alpman ve Yarcı, 2018: 147) ve özellikle bazı medya organlarında Suriyelilerin birçok olumsuzlukla ilişkilendirilmeye çalışıldığı gözlemlenmektedir.

Suriyelilerin kitlesel olarak Türkiye’ye gelmeleri neticesinde toplum içinde “Suriyelilerden” bahsedilmektedir. Milyonlarca Suriyelinin kısa sürede Türkiye’ye sığınması ve farklı şehirlerde yaşamaya başlaması, Suriyelilere yönelik suç korkusuna neden olmuştur ve Suriyelilere yönelik suç korkusu araştırmalarına başlanmıştır. Suriyeliler tarafından işlenen suçlar bu korkunun farklılaşmasına neden olabilmektedir. Suç korkusunun kişiler üzerindeki etkileri kısa süreli veya sürekli olabileceği gibi suç korkusunun yoğunluğu suçtan suça değişebilmektedir. Suç korkusu kişilerde korku, evham, güvensizlik hissine neden olduğu gibi toplumda olumsuz algının güçlenmesine neden olabilmektedir.

Son yıllarda Suriyelilerin gelmesiyle birlikte suç oranlarının arttığı öne sürülmektedir. Yapılan araştırmalarda Suriyeliler tarafından hırsızlık, şiddet, fuhuş gibi çeşitli suçların sıkça işlendiği yönünde toplumsal bir algı oluştuğu görülebilmektedir(Karasu, 2018: 63). Suriyeliler hakkındaki bu olumsuz algı, alt kültürel çeşitliliğin artmasıyla yakından ilgilidir. Alt kültürel çeşitlilik yaklaşımına göre toplumda etnik ve kültürel çeşitliliğin artması, sosyal bütünleşmeyi ve uyumu

zorlaştırdığından toplumsal kontrolü zayıflatarak suç korkusuna neden olmaktadır. Alt kültürel çeşitliliğin sosyal ve fiziki düzensizliklerle birlikte var olması bu kişilere duyulan korkuyu daha da artırabilmektedir(Gün Çıngı, 2020: 5).

Ülkemizde Suriyelilere yönelik suç korkusu hakkında çok sayıda araştırma yapılmış olmasa bile bu konuyla ilgili olarak yakın zamanda Şanlıurfa ilinde bir araştırma yapılmıştır. Karasu tarafından yapılan araştırmanın bazı önemli bulguları şöyle sıralanabilir. Katılımcılar, % 49,6 oranda Şanlıurfa'da yaşamayı güvenli bulmaktadır. Katılımcılar, % 37,6 oranda Şanlıurfa'da yaşamayı güvenli bulmamaktadır. Yine katılımcılar % 42,3 oranda Şanlıurfa'da gece dışarı çıkmayı güvenli bulmamaktadır. Kadın katılımcılar, % 66,7 oranda gece dışarıya çıkmayı güvensiz bulurken erkek katılımcılar % 31 oranda gece dışarıya çıkmayı güvensiz bulmaktadır(Karasu, 2018: 339-340). Aynı çalışmada Suriyelilerin gelişle birlikte kentin güvenliğinin olumsuz yönde etkilendiğini söyleyenlerin oranı % 79'dur. Bu soruya verilen cevapların cinsiyet dağılımında katılımcı kadınların % 75,4 oranında, katılımcı erkeklerin % 69,5 oranda Suriyelilerin gelişle birlikte kentin güvenliğinin olumsuz etkilendiğini belirtmiştir. Araştırmaya katılanlar % 37,1 oranda Suriyelilerden tedirgin olduğunu söylemiştir(Karasu, 2018: 340). Aynı çalışmada katılımcılar % 55,8 oranda Suriyelilerin Şanlıurfa'da suç oranını artırdığını düşündüğünü, % 33,6 oranda Suriyelilerin Şanlıurfa'da suç oranını artırmadığını düşündüğünü, % 10,6 oranda kararsızların bulunduğı tespit edilmiştir(Karasu, 2018: 342). Bununla birlikte bahse konu çalışmada sadece Suriyelilere yönelik suç korkusu araştırılıp suç korkusuna ilişkin sorular Türk vatandaşları için sorulmadığından suç korkusunun Suriyeliler ve Türk vatandaşları arasında farklı olup olmadığı tespit edilmemiştir.

Doğrudan Suriyelilere yönelik suç korkusuyla ilgili olmasa bile bazı çalışmalarda Suriyeliler hakkında da çeşitli bulgular elde edildiğı tespit edilmiştir. Türkiye'deki farklı illerde yapılan bir çalışmada katılımcıların % 32,5 oranda Suriyelilerden tedirgin olduğu tespit edilmiştir(Sipahi, 2016: 99). Hatay'da yapılan bir çalışmada katılımcılar % 34,5 oranda Suriyelilerden dolayı gece dışarı çıkmaktan çekindikleri, % 31,7 oranda gündüz çocukları dışarıda oyun oynarken endişe ettikleri tespit edilmiştir(Atasoy ve Demir, 2015:466). Suriyelilerin yoğun olarak yaşadığı Kilis'te yapılan benzer bir çalışmaya göre, katılımcılar % 77,5 oranda artan suç oranlarından Suriyelileri sorumlu tuttuğı bulunmuştur(Memiş,

2015: 109). Başka bir araştırmada Suriyelerin yaşadıkları yerlerde çeşitli suçlar işleyerek toplumsal huzuru bozduğunu söyleyenlerin % 62,3 oranda olduğu tespit edilmiştir. Suriyelilerle komşuluk konusunda başka bir araştırmada katılımcılar % 70,2 oranda Suriyeli komşu istemediğini belirtmiştir(Karasu, 2018: 343).

Suç korkusuyla güvenlik tehdit algısı arasında yakın ilişki bulunduğu değerlendirilmektedir. Suç korkusunun toplum hayatında ortaya çıkardığı olumsuz etkilerden birisi de toplumsal ilişkilerde güveni ortadan kaldırdığı için insanlar, tanımadığı kişileri potansiyel bir suçlu olarak görebilmektedir. Suriyelilerin kısa zaman diliminde kitlesel olarak Türkiye'ye gelmelerinden dolayı Suriyeliler hakkında toplumda çeşitli kaygıların olduğu bir gerçektir. Türkiye'de toplumun Suriyelilere yönelik kaygıları kültürel, sosyal ve ahlaki düzene, ekonomik, temel hizmet alanlarına erişim ve güvenlik tehdidi olarak beş grupta toplamak mümkündür(Ekici, 2019: 705).

Yapılan bir araştırmaya göre Suriyeliler hakkındaki toplumsal kaygıların; ilk sırada ekonomi, ikinci sırada asayiş ve üçüncü sırada sosyo-kültürel alanlarda yoğunlaştığı tespit edilmiştir. Asayişle ilgili toplumsal kaygılar, Suriyelilerin Türkiye'ye gelmesiyle birlikte işlenen suçlarda artış yaşandığı algısına dayanmaktadır. 400 kişiyle yüz yüze anket yapılarak verilerin toplandığı araştırmada; araştırmaya katılanların % 62 oranında “Suriyeliler geldikten sonra hırsızlık vakalarında artış oldu” dediği, % 60 oranında “Suriyeliler geldikten sonra şiddet darp, öldürme ve yaralama olaylarında artış oldu” dediği bulgusuna ulaşılmıştır(Taştan vd., 2017: 22). Toplumda Suriyelilere yönelik asayiş kaygılarının oluşmasında Suriyelilere yönelik önyargılar önemli bir yer tutmaktadır. Aynı araştırma kapsamında araştırmaya katılanların % 19,6 oranında, gerçek hayatta Suriyelilerle hiç karşılaşmamasına rağmen “Suriyeliler tehlikelidir” dediği, % 20,5 oranında gerçek hayatta Suriyelilerle hiç karşılaşmamasına rağmen “Suriyelilerden korkarım” dediği, % 10 oranında gerçek hayatta Suriyelilerle hiç karşılaşmamasına rağmen Suriyeliler nedeniyle sokakların güvensiz olduğunu belirttiği bulgularına ulaşılmıştır(Taştan vd., 2017: 11).

Başka bir araştırmada katılımcılar, %32,5 oranda “yabancılardan” (özellikle Suriyelilerden) tedirgin oldukları bulunmuştur(Sipahi, 2016: 2166). Diğer bir araştırmada katılımcılar %80,5 oranda Suriyelilerin trafik sorununa neden olduğunu

belirtmiştir(Memiş, 2015: 110). Suriyelilerin şehir nüfusuna oranı %0,30 (1.046 kişi) olduğu Rize’de yapılan başka bir araştırmaya katılanların yabancı düşmanlığı orta düzeyde yüksek(%65,3) olduğu bulunmuştur(Karataş ve Güzel, 2020: 512). Suç korkusu araştırmalarında işverenler, Suriyelilerin kendilerini öldürebileceğinden endişe duyduklarından dolayı Suriyelilere iş vermek istemedikleri, bazı kişilerin Suriyelilerin zarar vereceğini düşündüklerinden dolayı bu kişilerle komşuluk yapmak istemediklerini belirtmiştir(Ekici, 2019: 711). Yabancılarla yönelik asayiş kaygısı ve suç korkusu göç alan toplumlarda sıkça karşılaşılan bir sorundur. Başka bir ifadeyle Suriyelilere yönelik suç korkusu Türkiye’ye has bir sorun olmayıp göç alan Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri gibi birçok ülkede benzer toplumsal sorunlar yaşanmıştır.

Suç korkusunun özel bir görünümü olan terör mağduru olma korkusu, 11 Eylül 2001 saldırıları sonrasında önemli bir sorun haline gelmiştir. Terörle mücadelede terörün yarattığı maddi-manevi zararların engellenmesi ve giderilmesi de amaçlanmaktadır. Terör olayları sonrasında ortaya çıkan korku, sadece mağdurlarla sınırlı olmayıp tüm toplumu etkilemektedir. Türkiye’de 2015 yılındaki Ankara Garı, Kızılay saldırıları, 2016 yılındaki İstiklal Caddesi, Sultan Ahmet ve Atatürk Havalimanı saldırılarıyla 2017 yılındaki Reina saldırıları gibi toplumu derinden etkileyen terör saldırıları meydana gelmiştir. Belirtilen terör saldırıları, kalabalık alanlarda meydana geldiği için toplumda korku ve endişeye neden olmaktadır(Gün Çıngı, 2020: 3-4). Suriyelilerle ilgili yapılan araştırmalarda özellikle sınır illerinde yaşayan kişiler, Suriyelilere yönelik terör korkusu yaşamaktadır(Ekici, 2019: 711). Terör korkusuyla ilgili olarak başka bir araştırmada katılımcılar %87,7 oranda gündelik hayatlarının yaşanan terör saldırılarından olumsuz etkisi olduğunu düşünmektedir(Türk ve Hamzaoglu, 2019: 184). Suriyelilerle ilgili Kilis’te toplumsal algı konusunda yapılan bir araştırmada katılımcılar %69,5 oranda Suriyeliler arasında Türkiye’de kargaşa çıkarmak isteyenler olduğuna inandıklarını belirtmektedir(Memiş, 2015: 106).

Suç korkusunun adında “suç” kavramı geçse bile suç korkusunun doğuşunda sapma fiillerinin de önemli bir yeri olduğunu ve suç korkusunun sapma davranışlarla yakın ilişkisi bulunduğu belirtilmişti. Suç korkusu araştırmalarında sosyal düzensizlik oluşturduğu kabul edilen durumların büyük çoğunluğu, aslında birer sapmadır. Başka bir ifadeyle suç korkusu araştırmalarında sosyal düzensizlik olarak

bahsedilen sapmalar, kanunlar tarafından “suç” olarak kabul edilmese bile toplum tarafından hoş görülmediği için suç korkusuna neden olabilmektedir. Sapma olarak adlandırılan sosyal düzensizlik durumlarına toplumsal nezaketsizlik de denilmektedir. Gürültü yapan kişiler, kavga eden gençler, dilenciler, alkol ve uyuşturucu madde bağımlısı olup etrafı rahatsız edenler, saygısız komşular özünde birer sapma durumu olup, toplumsal nezaketsizlik veya sosyal düzensizlik olarak adlandırılmaktadır.

Suriyelilere yönelik suç korkusu araştırmalarında toplumda Suriyelilerin sapma fiillerinden rahatsızlık duyulduğu tespit edilmiştir. Yapılan araştırmada katılımcılar %45,7 oranda Suriyelilerin kira ve ev fiyatlarını artırdığından, %30,6 oranda Suriyelilerin kamu hizmet yükünün artırdığından, %20,9 oranda Suriyelilerin dilenci sayısını artırdığından, %35,6 oranda Suriyelilerin kalabalık olduğu ve gürültü arttığından, %24,2 oranda kavga sayısı arttığından, % 11,2 oranda başıboş gezenlerden şikâyetçi oldukları bulunmuştur(Karasu, 2018: 341). Başka bir araştırmada Gaziantep ilinde toplumun Suriyelilerin çevrede gürültü yapmalarından, gece geç saatlere kadar oturmalarından, giyimlerine dikkat etmediklerinden, Türk adetlerine uygun davranmadıklarından rahatsız oldukları tespit edilmiştir(Yücebaş, 2015: 4446). Suriyelilerle ilgili Kilis’te toplumsal algı konusunda yapılan bir araştırmada katılımcılar %67 oranda Suriyelilerin, yerli halka zarar verdiğini düşündüklerini belirtmiştir(Memiş, 2015: 108).

Toplumda Suriyelilere yönelik asayiş kaygılarının gerçeklere uygunluğu araştırılırken yabancılarla ilgili kayıtlı mahkumiyet sayıları ve soruşturma sayılarına başvurulduğu görülmektedir. Yabancılarla ilişkin istatistikler Suriyeliler tarafından işlenen suçlar dahil tüm yabancılar tarafından işlenen suçlar hakkında tutulduğundan Suriyeliler hakkında özel bir istatistiğe ulaşılammıştır. Türkiye’de yabancı suçluluğunun sayısal gelişimi dikkate alındığında gelecekte yabancılar tarafından işlenecek suç sayılarının artacağını söylemek mümkündür. Yabancı suçluluğu, çocuk suçluluğunun boyutlarına yaklaşmış durumdadır.

Suç korkusunu açıklayan teorilere göre kişisel özellikler ile medya tarafından insanlarda oluşturulan algılar, suç korkusunu etkileyen faktörler arasındadır. Genel bağlamda yabancılar, özel bağlamda Suriyeliler hakkındaki önyargılar, kitlesel göçün ortaya çıkardığı endişe, Suriyelilere yönelik güvensizlik hissi ve geleceğe yönelik

belirsizlikler de suç korkusunu artırabilmektedir(Karasu, 2018: 335). Türkiye’de Suriyelilere yönelik suç korkusunun ortaya çıkmasında medyanın rolü olduğunu söylemek mümkündür.

1.4.3. Medyada Suriyelilere Yönelik Söylemler

Hali hazırda Türkiye’de üç milyondan fazla kayıtlı Suriyeli yaşamaktadır. Türkiye’nin Suriye’den kaçmak zorunda kalan Suriyelileri kabul etmesi, yardım sağlaması, toplumsal uyum projeleri gibi faaliyetlerin yürütülmesi Suriyelilerin tüm sorunlarını çözmeye yetmemektedir. Kitle iletişim araçları, önde gelen sosyalleşme araçlarından olduğu için medyada Suriyelilere yönelik söylemler, toplumun Suriyelilere bakış açısını etkilemede önemli olduğu değerlendirilmektedir. Medyada Suriyeliler hakkında yapılan haberler, tartışmalar toplumun Suriyelilere bakış açısını etkileyebilmektedir. Suriyelilere yönelik olarak her gün gazete, radyo, televizyon, internet ve sosyal medya hesapları gibi farklı mecralarda az veya çok, olumlu veya olumsuz olay, haber ve görüş paylaşıldığı kolaylıkla görülebilmektedir.

Medya günümüzde en önemli bilgi kaynakları arasında sayıldığı için toplumsal bir konunun önemli veya önemsiz görülmesinde medyanın oldukça önemli yönlendirici bir rolü bulunmaktadır(Kapani, 1989: 150). Medyada Suriyeliler hakkında bu kişilerin çok sayıda suç işlediği iddiasına rastlamak mümkündür. Suriyelilerin ülkelerinde yaşanan karışıklıklar, bu kişileri can telaşına düşürmenin yanı sıra geldikleri ülkelerde de birçok sorun yaşamalarına neden olmuştur. Suriyelilerin sığınmak zorunda kaldıkları ülkelerde yaşadıkları sorunlardan birisi de bu kişiler hakkında medyadaki olumsuz söylemlerdir.

Medya sayesinde insanlar, dünyanın uzak bir ucundaki olaylardan bile kısa sürede haberdar olabilmektedir. Suçla ilgili haberler aktarılırken olayın korku verici detayları da izleyenlere, okuyanlara ve dinleyenlere dikkat çekici bir şekilde aktarılmaktadır. Medyanın suç haberleriyle ilgili bu yaklaşımının suç korkusunun oluşmasında oldukça etkili olduğu belirtilmektedir(Wynne, 2008: 18). Suriyelilere yönelik suç korkusu araştırmasında bu kişiler hakkında yapılan haberlerin Suriyelilere bakış açısını olumlu etkilediğini belirten katılımcıların % 30,6 oranda olduğu, bakış açısını olumsuz etkilediğini belirten katılımcıların % 41,6 oranda

olduğu, bakış açısını etkilemediğini söyleyen katılımcıların % 24,8 oranda olduğu tespit edilmiştir(Karasu, 2018: 344).

Suriyelilerle ilgili söylemler medya kurumunun siyasi görüşüne göre değişebilmektedir. Medya kurumunun siyasi görüşünün siyasi iktidarla uyumlu olması Suriyeliler hakkındaki haberlerde olumsuz söylemlerden kaçınılırken medya kurumunun siyasi görüşünün iktidara muhalif olması durumunda Suriyeliler hakkındaki haberlerde daha eleştirel söylemlerin ön planda olduğu görülebilmektedir. Yazılı basının Suriyelilere yönelik tutumunu inceleyen bir araştırmada %87,58 oranda dengeli yaklaşımın olduğu, bu durumun Suriyelilere yönelik olumsuz dil kullanılmadığı anlamına gelmese de çoğunlukla Suriyelilerin korunduğu ve dışlanmamaya çalışıldığı anlamına geldiği belirtilmektedir(Paksoy ve Şentöregil, 2018: 246). Yine aynı araştırmada siyasi iktidarı destekleyen gazeteler Suriyelilere ilişkin olumlu bir tavır takınırken, siyasi iktidara muhalif konumdaki gazeteler için Suriyelilerle ilgili konular, iktidarı eleştirme aracı olarak kullanıldığı söylenmektedir(Paksoy ve Şentöregil, 2018: 242). Başka bir araştırmada ise Suriyelilerin haber söylemlerinde “öteki” pozisyonunda temsil edildiği, suçla ilişkilendirilerek gösterildiği belirtilmektedir(Gölcü ve Dağlı, 2017: 33-35). Suriyeliler hakkındaki haberleri inceleyen başka bir araştırmada birçok haberde Suriyelilerin toplumsal düzeni bozan, kaçakçılık, güvenliği tehdit eden gibi olumsuz içeriklerle temsil edildiği tespit edilmiştir(Çambay, 2019: 176-177).

Medyada Suriyelilere yönelik olumsuz söylemler, suç haberleri ve köşe yazıları aracılığıyla topluma aktarılmaktadır. Medyada yer verilen suç haberleri, henüz hiç suç mağduriyeti yaşamamış kişilerde bile suç korkusu oluşturabilmektedir. Suç haberlerinin yanı sıra köşe yazıları aracılığıyla da toplumun bakış açısı şekillendirilebilmektedir. Köşe yazarları, olayları veya durumu belirli bir bakış açısıyla anlamlandırdıktan sonra okuyucuya sunmaktadır. Medyadaki söylemler, olayları bir ayna gibi aynen aktarmak yerine olayların veya durumun yeniden anlamlandırılmasını sağlamaktadır.

Suriyeliler hakkındaki olumsuz söylemlerin nefret söylemine dönüş riski de bulunmaktadır. Nefret söylemi, kışkırtıcı önyargılardan beslenen belirli bir grubu düşmanlaştırıp hedef gösteren söylemlerdir. Medyada Suriyelilere yönelik olumsuz söylemler, suç korkusu oluşturabilecek düzeyde olmasına rağmen nefret söylemi

sayılacak düzeyde olmadığı değerlendirilmektedir. Mesela 2020 yılında yapılan araştırma sonucunda ulusal düzeyde yayın yapan üç gazetede Suriyeli haberlerinin eleştirel söylem analizi yöntemiyle incelemesi yapılmış ve bahsedilen gazetelerde ayrımcı dil ve nefret söylemi olmadığı sonucuna ulaşılmıştır(Çalık ve Baykal, 2020). Sosyal medyada yapılan bir araştırmada ise Suriyelilerin ülkenin huzuru için tehdit olarak görüldüğü ve suç işledikleri yargısının güçlendiği tespit edilmiştir(Yazıcı, 2016: 124-130). Suriyelilerle ilgili haberlerin incelendiği başka bir araştırmada ise yerli halk ile Suriyeliler arasındaki gerginliklerin medyaya yansımalarının Suriyelilere yönelik ön yargı oluşturacağı veya güçlendireceği riski tespit edilmiştir(Karataş, 2015: 122).

Kitlesel göçler, şehirlerin olağan hayat akışını etkileyen olaylardır. Kitlesel göçler, toplumda nefret söylemini ve nefret suçlarını tetikleme tehlikesini taşımaktadır(Taştan vd., 2016: 38). Suriyeliler hakkındaki olumsuz söylemler, nefret söylemi şeklinde ortaya çıkabileceği gibi Suriyeliler veya başka yabancılar hakkındaki her türlü olumsuz değerlendirmeyi de nefret söylemi olarak görmemek gerekir. Olumsuz söylemler, nefret yerine olumsuz olgusal gerçekleri dile getirmektedir. Nefret söylemi ise toplumun belirli bir kesimini düşmanlaştıran, suç hedefi haline getiren söylemlerdir. Dolayısıyla Suriyeliler hakkındaki olumsuz söylemler, zamanla nefret söylemine, nefret söylemi de nefret suçlarına dönüşme riski taşımaktadır. Ancak bu riskin her durumda gerçekleşebileceğini düşünmenin doğru olmadığı değerlendirilmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

SUÇ KORKUSU VE YABANCI SUÇLULUĞU AÇISINDAN SUÇ HABERLERİNİN ANALİZİ

2.1.ARAŞTIRMANIN AMACI

Suç korkusu hakkında yapılan araştırmalarda suç korkusunu etkileyen faktörler tespit edilmeye çalışılmaktadır. Suç korkusu ile ilişkili olduğu tespit edilen faktörler saptandıktan sonra bu ilişkin pozitif veya negatif olduğu, güçlü veya zayıf olduğuna bakılmaktadır. Daha önce yapılan çalışmalara benzer olarak bu çalışma kapsamında tez öneri formu verilirken Türkiye’deki Suriyelilere yönelik suç korkusu ve Suriyelilerin işlediği suçlar arasındaki ilişkinin incelenmesi planlanmıştı. Araştırmayla; suç korkusunun Türk vatandaşları ile Suriyelilere yönelik değişiklik gösterip göstermediği, Suriyelilere karşı duyulan korkunun kaynağı (mağduriyet tecrübesi, önyargılar, medya vb.) tespit edilmesi amaçlanmıştı. Bununla beraber devam eden süreçte uzun araştırmalar neticesinde hazırlanan anket formu hakkında etik onay verilmediği için çalışma planlandığı gibi tamamlanamadığından suç haberleri analiz edilmiştir.

Medyada suç haberlerine sıkça yer verilmektedir. Haber metinlerinde kullanılan dil, okuyucuda istenilen gerçekliğin inşa edilmesinde oldukça önemlidir. Suriyeliler tarafından işlenen suçlar da bu suç haberlerine dahildir. Medyada Suriyeliler hakkında yapılan haberler, tartışmalar toplumun Suriyelilere bakış açısını önemli ölçüde şekillendirdiği, Suriyelilere yönelik suç korkusunu da tetiklediği söylenmektedir. Suriyelilere yönelik suç korkusu araştırmasında bu kişiler hakkında medyada yer verilen haberlerin bakış açısını olumlu etkilediğini söyleyen katılımcıların % 30,6 oranda olduğu, bakış açısını olumsuz etkilediğini söyleyen katılımcıların % 41,6 oranda olduğu, bakış açısını etkilemediğini söyleyen katılımcıların % 24,8 oranda olduğu tespit edilmiştir(Karasu, 2018: 344). Bu durumda suç haberleri, suç korkusu açısından içerik yönüyle analiz edilirken suç

haberlerinde suç korkusunun kaynaklarına(zayıflık, mağduriyet tecrübesi, düzensizlik teorileri) ilişkin incelemeler yapılmasında fayda olduğu değerlendirilmektedir.

Suriyelilere yönelik suç korkusunun yanı sıra Suriyeliler üzerinden tartışılan diğer bir sorun da yabancı suçluluğudur. Suç; toplum ilişkilerini bozan, kişilere zarar veren, dayanışmayı zayıflatan sosyal bir problemdir. Türkiye uzun bir dönemdir göç almasına rağmen diğer yabancılar tarafından işlenen suçlar, henüz yeteri kadar araştırılmadan ve tartışılmadan Suriyelilerin kısa bir zaman dilimi içinde Türkiye'ye gelerek farklı illerde yaşamaya başlaması Suriyeliler tarafından işlenen suçları diğer yabancıların önüne geçirdiği değerlendirilmektedir. Başka bir ifadeyle Suriyeliler tarafından işlenen suçlar, diğer yabancılar tarafından işlenen suçlara göre kamuoyunun daha fazla dikkatini çekmektedir.

Suç haberleri yabancı suçluluğu açısından analiz edilerek yabancı suçluluğunun öne çıkan yönleri tespit edilmeye çalışılacaktır. Hali hazırda Adalet Bakanlığı tarafından açıklanan istatistiklerde failer, Türk vatandaşları ve yabancılar olarak ikiye ayrılmaktadır. Yabancılar ise uyruklarına göre alt gruplara ayrılmamaktadır. Her ne kadar yabancılar hakkındaki suç istatistikleri, Suriyelilere has olmasa da suç haberlerindeki yabancı suçluluğuyla kıyaslanması için önemli bir yardımcı kaynak oluşturmaktadır.

Medyada Suriyelilere yönelik olumsuz söylemler, suç haberleri ve köşe yazıları aracılığıyla topluma aktarılmaktadır. Suç haberlerindeki söylemler, toplumun görüşlerini doğrudan etkileyebilmektedir. Bu tez çalışması kapsamında Suriyeliler tarafından işlenen suçlara yer verilen suç haberleri üzerine içerik ve eleştirel söylem analizi yapılarak;

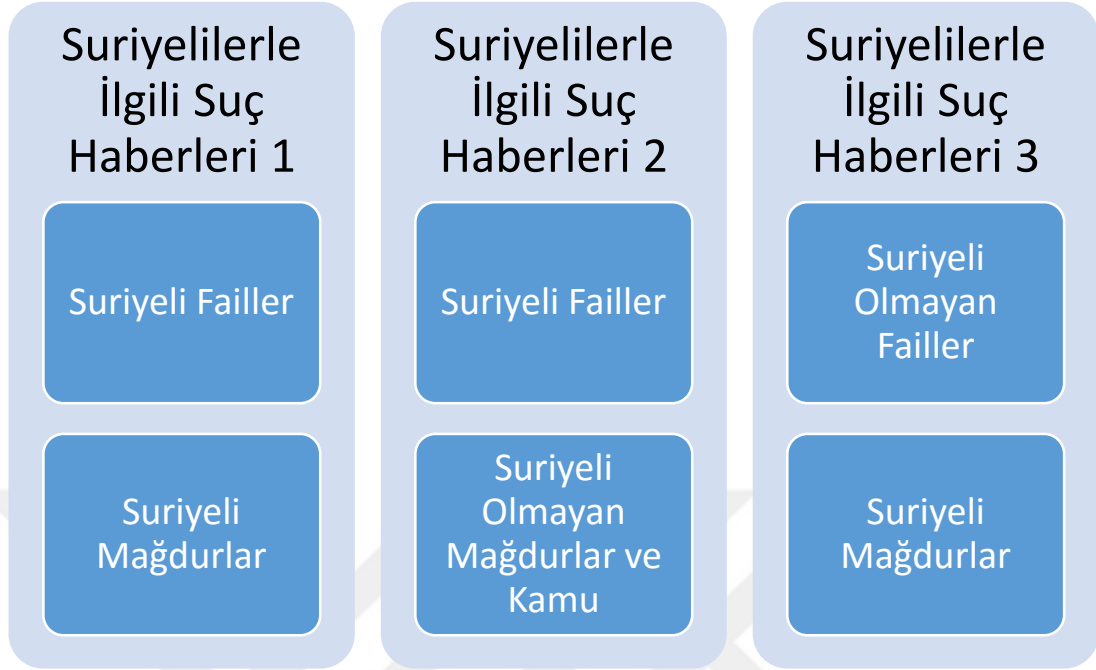
- i. Suç haberlerinde yabancı suçluluğunun öne çıkan özellikleri tespit edilmeye çalışılacaktır, suç haberleri analiz edilirken Adalet Bakanlığı tarafından açıklanan suç istatistiklerinden de faydalanılacaktır,
- ii. Suç haberleri suç korkusunu açıklayan teorilere göre analiz edilecektir, suç korkusunun kaynaklarına(zayıflık, mağduriyet tecrübesi, düzensizlik teorileri) ilişkin incelemeler yapılacaktır,

- iii. Farklı siyasi görüşten internet haber sitelerinden alınan suç haberleri eleştirel söylem analiziyle incelenerek siyasi görüşün suç haberlerinde söylem üzerinde etkili olup olmadığı araştırılacaktır,
- iv. Suriyelilere yönelik suç korkusunu artırma ihtimali bulunan söylemler belirlenecektir,
- v. Suç haberlerine ek olarak köşe yazıları eleştirel söylem analizi yöntemiyle incelenerek suç haberlerindeki söylem ile köşe yazarlarının söylemi arasında uyum olup olmadığı araştırılacaktır.

2.2.ARAŞTIRMANIN KAPSAMI

Suriyelilerle ilgili tüm suç haberleri incelendiğinde bu haberleri, Suriyeli failler ile Suriyeli mağdurların yer aldığı haberler olarak ikiye ayırmak mümkündür. Suriyeli failler tarafından işlenen suçların bir kısmı Suriyeli mağdurlara karşı işlenirken diğer kısmının mağdurları; Türk vatandaşları, yabancılar veya kamu(toplum) olabilmektedir. Tez çalışmamız kapsamında sadece Suriyeli failler tarafından işlenen suçlara ilişkin haberler dikkate alınmış, Suriyeli olmayan failler tarafından Suriyeli mağdurlara yönelik suçlara ilişkin haberler dikkate alınmamıştır. Başka bir ifadeyle aşağıda yer alan gruplandırmada birinci ve ikinci gruptaki haberler analize tabi tutulmuş, üçüncü grup araştırmaya dahil edilmemiştir.

Şekil 2.1: Suriyelilerle İlgili Suç Haberlerinin Gruplandırılması

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Araştırma, 01.01.2019 ve 31.12.2020 tarihleri arasında Habertürk, Sözcü, Yeni Şafak ve Türkgün internet haber sitelerinde yer alan öldürme, yaralama, cinsel suçlar, malvarlığına karşı işlenen suçlar (hırsızlık-dolandırıcılık-mala zarar verme), yetkisiz hekimlik, uyuşturucu madde suçları, dilencilik(suç), kaçakçılık ve terör suçlarına ilişkin internet haberlerini kapsamaktadır. Bununla birlikte ceza hukuku bakımından suç oluşturmayan ancak düzensizlik oluşturan dilencilik haberleri ile Suriyeliler tarafından işlenen suç oranlarına ilişkin haberler de araştırmaya dahil edilmiştir. Suç haberlerine ek olarak Suriyeli suçluluğunu doğrudan değerlendiren ve belirtilen dört haber sitelerinde yer verilen köşe yazılarında da eleştirel söylem analizi yapılmıştır.

Adalet Bakanlığı tarafından suç istatistikleri yıllık olarak açıklanmaktadır. Önceki yılın istatistikleri, devam eden yılın ortalarını bulduğu için 2020 yılı istatistikleri henüz yayınlanmamıştır. Dolayısıyla suç istatistikleri analiz edilirken Adalet Bakanlığı tarafından yayınlanan 2017, 2018 ve 2019 yılı verileri analiz edilmiştir.

2.3.ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Suç korkusu hakkında yapılan araştırmalarda genellikle nicel yöntemlere başvurulmakta, anket yoluyla toplanan veriler analiz edilerek bilimsel bilgiye ulaşılmaktadır. Daha önce yapılan çalışmalara benzer olarak bu çalışma kapsamında tez öneri formu verilirken Türkiye'deki Suriyelilere yönelik suç korkusu ve Suriyelilerin işlediği suçlar arasındaki ilişki incelenirken nicel olarak anket yönteminden faydalanılması planlanmıştır. Bununla beraber devam eden süreçte uzun araştırmalar neticesinde hazırlanan anket formunun, Suriyelilerin yoğun olarak yaşadığı bir bölge ile Suriyelilerin daha az yaşadığı bir bölgede uygulamak için gerekli olan etik onay verilmediği için çalışma planlandığı gibi tamamlanamamış olup araştırmanın yöntemi, tekrar gözden geçirilerek suç haberleri analiz edilmiştir.

Suç korkusu, esas olarak kriminolojinin çalışma konusu olmasına rağmen birçok bilim dalında suç korkusuyla ilgili araştırmalar yapılmaktadır. Bilindiği üzere kriminoloji, suçu bilimsel olarak inceleyen bilim dalıdır(Akıncı, 2004: 30; Miller, 2009: 2). Suç korkusu araştırmalarında uygulanan yöntem genellikle suç korkusu anketleri olsa da farklı bilimsel yöntemlere başvurulabilmektedir. Tez çalışmamızda Suriyelilere yönelik suç korkusuyla ilgili olarak Suriyeliler tarafından işlenen suçlarla ilgili haberler, içerik analizi ve eleştirel söylem analizi yöntemiyle incelenmiştir.

Kriminolojinin araştırma yöntemlerinden birisi de doküman analizidir. Kriminologlar, devlet veya başka kurumlar tarafından derlenmiş bilgilerden faydalanmaktadırlar. Doküman analizinde içerikler sistematik olarak analiz edilmektedir(Demirbaş, 2009: 72). Mahkeme dosyaları, kolluk soruşturmaları gibi suç haberlerinin de belirli bir doküman değerinin bulunduğu açıktır. Suç haberlerinde yer verilen bilgilerin gerçekliği veya tamlığı tartışılabilir olsa da bu haberlerin çoğu zaman kolluk veya adliyeden toplanan bilgilere dayanılarak yazıldığı bilinmektedir. Suç haberlerinde haberi yazarların bazı hususları öne çıkarıp bazı hususlardan daha yüzeysel bahsetmesi suç haberlerini, suçun olgusal boyutundan daha etkili kılabilir.

Suçlulukla ilgili güvenilirlik yönünden tartışmalı olsa da suçluluğun öne çıkan özellikleri suç haberlerinde mevcut olduğu gibi suç haberleri, söylem olarak da insanların duygusal yönlerine hitap ederek suç korkusunu oluşturabilmektedir. Daha basit bir ifadeyle suç haberleri, hem içerik olarak hem söylem olarak incelemeye değer bir kaynaktır. Resmi suç istatistikleri tüm detaylarıyla kamuoyuyla paylaşılmadığı için yabancı suçluluğunun araştırılması için suç haberleri önemli bir açık kaynak sağlamaktadır. Bilindiği üzere suç istatistiği denildiğinde belirli bir zaman ve bölgede işlenen suçlar, şüpheli-mağdur sayısı, ceza adaleti sisteminin tepkisi gibi geniş bir çerçevede sistematik olarak toplanan sayıları ifade etmektedir(Demirbaş, 2009: 75).

Yabancı suçluluğu bağlamında Suriyeli suçluluğu araştırılırken suç haberleri içerik analizi yöntemiyle incelenecektir. Suç istatistiklerinin amacı, suçu kontrol etmek, gelecekte işlenecek suçları tahmin ederek önlenmesini katkı sağlamaktır(Yücel, 2008: 10). Suriyeliler tarafından işlenen suçlara ilişkin haberler Adalet Bakanlığı tarafından suç istatistikleriyle birlikte suçluluk yönüyle analiz edilerek yabancı suçluluğunun öne çıkan özellikleri tespit edilecektir. Suç haberleri, istatistik açısından tam ve yeterli olmasa da aynı riskler resmi suç istatistikleri açısından da mevcuttur. Ayrıca resmi kayıtlara göre yabancı suçluluğunun gerçek boyutlarıyla tespit edilebilmesi için suç istatistiklerinde aynı tanımın benimsenerek ortak bir veri oluşturulmasının önemi büyüktür(Anderson ve Blinder, 2019: 2).

Suç haberlerinin, suç korkusunun oluşmasında da etkili olduğu söylenmektedir. Toplum için suç haberleri, suç olaylarının olgusal yönüne kurgu ve söylem ekleyen önemli bir bilgi kaynağıdır. Suç haberini duyan birçok kişi, haberdeki bilgilerin doğruluğunu sorgulamadan haberdeki kurgunun ve söylemin etkisinde duygu dünyası şekillenebilmektedir. Mesela bir kişinin başka birini öldürmesi ceza hukuku bakımından kasten öldürme(cinayet) suçunu oluşturmaktadır. Bu cinayet olayı resmi istatistikler açısından diğer birçok olay gibi bir olaydır, yüzlerce cinayet içinde bir tane cinayettir veya milyonlarca soruşturma dosyası içinde sadece bir tanesidir. Ancak resmi istatistikler için bir olay olan cinayet, medya tarafından fotoğraf ve video gibi görsellerle desteklenmekte, muhabirler olayı yeniden kurgulayarak suçun işlenişi, mağdurun özellikleri, olayın korkunç yönleri

gibi hususları öne çıkararak birçok insanın algısını etkileyerek korkuya kapılmasına neden olabilmektedir.

Suriyeliler tarafından işlenen suçlara ilişkin haberler, suç korkusuyla ilgili olduğu kadar Suriyelilere yönelik suç korkusunun yönetilmesi açısından da önem taşımaktadır. Suriyeli failer tarafından işlenen suçlara ilişkin haberlerde Suriyeliler hakkında genelleme ve toplum algısını yönlendiren çeşitli yorumlar da eklenerek bir haberle, birden fazla toplumsal sorun tetiklenebilmektedir. Bu açıdan bakıldığında suç haberlerindeki söylemin incelenmesi çok önem taşımaktadır.

Suç korkusu araştırmalarında doğrudan mağduriyet oranlarının düşük olmasına rağmen suç korkusunun yüksek düzeyde tespit edilmesinde medya tarafından topluma sunulan suç haberlerinin rolü olduğu değerlendirilmektedir. Çünkü bir olaya medyada yer verilmişse toplumun büyük bir kesimi bu olaydan haberdar olmaktadır(Yaylagül, 2006: 76). Bilindiği üzere haber metinlerinin kurgusal bir yapısı bulunmaktadır. Haber metinleri kurgulanırken bazı hususlar öne çıkarılıp bazı hususlara değinilmemektedir. Bir olay veya durumla ilgili kullanılan bir kelime veya tamlama okuyucunun bakış açısını etkileyebilmektedir.

Haber metinlerinde ve köşe yazılarında kullanılan dil, okuyucuda istenilen gerçekliğin inşa edilmesinde oldukça önemlidir. Okuyucuya aktarılmak istenilen olay ve durumun dil ile kurgulanması söylemi ortaya çıkarmaktadır. Söylem, haber yazarları, yayıncı veya köşe yazarının bakış açısını okuyuculara kelimeler aracılığıyla iletmektedir. Söylem analizine genellikle iletişim çalışmalarında başvurulmaktaysa da sosyoloji, felsefe, edebiyat, dilbilim gibi farklı sosyal bilim çalışmalarında da uygulanabilmektedir(Gölcü, 2014: 126). Suriyeliler tarafından işlenen suçlarla ilgili haberler ve köşe yazıları eleştirel söylem analizi yöntemiyle incelenerek Suriyeliler hakkında kamu düzeni açısından farklı düşünceleri savunan bakış açılarının mücadelesi ortaya çıkarılabilmektedir. Haberlerde ve köşe yazılarında hangi kelimelerin öne çıkarıldığı ve okuyucunun bakış açısını olumlu veya olumsuz yönde etkilemek için dilin nasıl kullanıldığı tespit edilecektir.

Söylem analizi en basit tanımıyla haber metinleri ve köşe yazılarındaki dilin belirli bir yönleme göre incelenmesidir. Haber metinlerindeki ve köşe yazılarındaki

dil analiz edilirken biçimsel özelliklerden ziyade toplumsal sorunların ele alınışı ortaya konulmaya çalışılmaktadır. Yazının konusu olan olay veya durum nasıl ifade edilmektedir, okuyuculara hangi mesajlar verilmektedir, belirli toplumsal gruplar nasıl nitelendirilmektedir gibi sorulara, metinlerde kullanılan fotoğraflar ve bağlamla birlikte değerlendirme yapılarak cevap aranmaktadır. Başka bir ifadeyle metin yazarı tarafından belirli bir anlam yüklenen kelimelerin kullanıldığı cümlelerle oluşan kurgu açıklanmaktadır.

Eleştirel söylem analizi yapılırken Teun A. van Dijk tarafından geliştirilen yönteme başvurulmuştur. Haberlerdeki ve köşe yazılarındaki kavramların, okuyucuda oluşturacakları anlamın ortaya çıkarılabilmesi için eleştirel söylem analizi yöntemiyle incelenmesi gerekmektedir. Eleştirel söylem analizinde kimin ne söylediğinden ziyade haber metninde ve köşe yazısındaki cümlelerin hangi mesajları verdiği, gerçek değerinin ne olduğu açıklanmaya çalışılmaktadır. Eleştirel söylem analizinin başarılı bir şekilde uygulanabilmesi için toplumsal problemlere odaklanılmalı ve güç ilişkisi ile söylem arasındaki ilişkinin tespit edilmesi gerekmektedir(Gölcü, 2014: 128). Başka bir ifadeyle eleştirel söylem analizi, aynı dil konuşulmasına rağmen dilin aynı şekilde konuşulmadığını ortaya koymayı hedeflemektedir.

Haber metinleri üzerinde eleştirel söylem analizi yapılırken haberlerin belirli bir şematik yapısı olduğu kabul edilmektedir. Haberin şematik yapısında haber başlığı, haber girişi, ana olay veya durum, fotoğraf, ardaan ve bağlam, tepkiler gibi unsurlar dahildir. Haber metninin unsurları, makro yapı ve mikro yapı olmak üzere ikiye ayrılacak alt başlıklar halinde incelenmektedir. Makro ve mikro yapı bileşenlerinin birlikte analiz edilmesi dilin biçimsel özelliklerinin yanı sıra metnin düşünce yönünü de ortaya koymaktadır. Eleştirel söylem analizi, haber metinlerinin yanı sıra köşe yazılarının incelenmesinde de kullanılmaktadır. Köşe yazıları ile haber metinleri arasında bazı unsurlar açısından farklılıklar bulunması köşe yazılarının eleştirel söylem analizi yapılmasına engel teşkil etmemektedir. Şöyle ki köşe yazılarında genellikle fotoğrafa yer verilmemekte, köşe yazılarında haber girişine benzer bir kısım bulunmamakta, olaylar yerine genellikle durumla ilgili değerlendirmelerde bulunduğu görülmektedir. Köşe yazılarının başlıkları, köşe

yazılarında yazının konusu olan durumla ilgili değerlendirmeler, köşe yazısındaki kelime seçimleri, okuyucuyu ikna etmek ve okuyucunun davranışlarına yön vermek için retorik yapısından dolayı köşe yazılarında eleştirel söylem analizi yapılabilmektedir.

Haber metnini oluşturan unsurlar makro ve mikro yapı olarak ikiye ayrılarak incelenmektedir. Makro yapı incelenirken tematik analiz ve şematik analiz olarak inceleme yapılmaktadır.

Tematik Analiz

Haberlerin ve köşe yazılarının tematik analizi yapılırken haber başlığı, haber girişleri ve fotoğraflar incelenecektir.

Haber Başlığı

Bir haberi gören okuyucunun dikkatini çeken ilk hususlardan birisi haber başlığıdır. Haber başlığı, okuyucunun ilgisini çekmek ve okuyucu da haber merak uyandırmada oldukça etkilidir. Haber başlığı, haber hakkında okuyucunun bir bakışta bilgi sahibi olmasını sağlayabileceği gibi başlıklarda eksiltilmiş bilgi verilerek de merak uyandırılabilir.

Haber Girişleri

Haber girişleri, haberin özetini sunmaktadır. Haber başlığından habere ilgi duyan okuyucu, haber hakkındaki özet bilgiye haber girişlerinden ulaşabilir. Haber girişlerinin yazımı, haber başlığından küçük haber yazılarından büyük puntolarla yapılmaktadır. Haber girişleri, bir yönüyle haber başlığından habere geçişi sağlayan köprülerdir. Okuyucuya haber başlığına ek bilgiler sunularak haber metni hakkında ana fikir sunulmaktadır.

Fotoğraf

Haber metninde kullanılan fotoğraflar da haberin makro yapısı içinde incelenmektedir. Haber metninde kullanılan fotoğraflar birçok işlevi üstlenmektedir. Fotoğraflar sayesinde haberin inandırıcılığı artmakta, haber metnine görsellik

kazandırılmakta, haberin ilgi çekiciliği artırılmakta, okuyucuya fotoğraf üzerinden de çeşitli mesajlar verilebilmektedir.

Şematik Analiz

Şematik analizde ise haberlerde durum ve yorum kısımları incelenmektedir. Durum bölümü incelenirken habere konu olan ana olaya bakılmakta, olayla ilgili sonuçlardan, ardaan ve bağlam bilgisinden bahsedilmektedir. Yorum bölümü incelenirken haber kaynakları ve olayın taraflarının olayla ilgili yorumları incelenmektedir.

Eleştirel söylem analizinde makro yapı incelemeleriyle birlikte mikro yapı incelemesi de yapılmaktadır. Mikro yapı incelenirken sentaktik çözümleme, bölgesel uyum, kelimelerin incelenmesi ve retorik çözümlemeler yapılmaktadır.

Sentaktik Çözümleme

Sentaktik çözümleme yapılırken haber metnini oluşturan cümlelerin etken veya edilgen kullanımı ile cümle yapılarının basit veya bileşik olup olmadığına bakılmaktadır. Etken cümlelerde fail öne çıkarılırken edilgen cümlelerde fail gizlenmektedir. Habere konu olan olay veya durumla ilgili kimlerin fiillerinin etken kimlerin fiillerinin edilgen yapıyla verilmesi yazarın olayı sunumunda benimsediği niyeti ortaya koymaktadır.

Bölgesel Uyum

Bölgesel uyum incelenirken haber metni içinde birbirinden sonra gelen cümlelerin ilişkilerine bakılmaktadır. Önceki cümlelerin sonraki cümleyle neden-sonuç ilişkisinin olması, genel ifadeler içeren cümlelerin devam eden cümlelerde açıklanması, cümlede geçen kavramla sonraki cümleler arasında ilişki kurulup kurulmadığı incelenmektedir.

Kelime Seçimleri

Haber metninde kullanılan bazı kelimeler, haberi hazırlayan kişinin olaya bakış açısını başka bir ifadeyle dünya görüşünü ortaya koymaktadır. Kelime seçimleri, söylem analizinde oldukça önemli bir noktayı oluşturmaktadır. Kelimeler,

bir anlamda haber satırları arasında saklanmış düşünceleri okuyucuya anlayacağı şekilde aktaran bir şifre olarak görülebilir. Eleştirel söylem analizinde benzer anlama sahip kelimeler yerine neden özellikle o kelimenin tercih edildiğine bakılmaktadır(Devran, 2010: 65). Seçilen kelimeler, belirli bir siyasi mesajı da okuyucuya iletmektedir.

Haber Retoriği

Haberin retoriği, haberin okuyucuya sunulma ve anlatılma şekliyle ilgilidir. Haber retoriği incelenirken okuyucu üzerinde inandırıcılığı artırmak için tekrar etme, karşılaştırma, mecaz(metafor) kullanımı, ironi yapma, örnek gösterme, fotoğraf, resmi açıklamalar, istatistikler veya görgü tanıklarının ifadeleri araştırılmaktadır(Keskin, 2004: 393).

2.4.VERİLERİN TOPLANMASI

Suriyeliler tarafından işlenen suçlara ilişkin haberler, internet haber sitelerinden toplanmıştır. İnternet haber siteleri, birkaç açıdan oldukça kullanışlıdır. İnternet haber siteleri, birçok kişiye son dakika haberleri dâhil haberlere istenilen her anda ulaşma fırsatı sunmaktadır. İnternet haber sitelerinde, okuyucular internet erişimi olmak koşuluyla ücretsiz olarak haber okuyabilmekte, haber arşivlerine bakabilmekte, haber altlarına yorum yazarak etkileşim sağlayabilmektedir.

Tez çalışmamızla ilgili olarak faillerinin “Suriyeli” olduğu açıkça belirtilen haberler toplanmıştır. İnternet haberleri, 01.01.2019 tarihi ile 31.12.2020 tarihleri arasında Habertürk, Sözcü, Yeni Şafak ve Türkgün internet haber sitelerinde yer alan öldürme, yaralama, cinsel suçlar, malvarlığına karşı işlenen suçlar (hırsızlık-dolandırıcılık-mala zarar verme), yetkisiz hekimlik, uyuşturucu madde suçları, dilencilik(suç), kaçakçılık ve terör suçlarına ilişkin haberleri kapsamaktadır. Haberler toplanırken internette arama motorunda zaman yönünden kısıtlama yapılmış çeşitli anahtar kelimeler kullanılarak çıkan sonuçlar tek tek incelenerek failinin Suriyeli olduğu açıkça belirtilen haber metinleri bulunmuştur.

Habertürk internet haber sitesinde arama motoru aracılığıyla yapılan arama sonucunda 01.01.2019 tarihi ile 31.12.2020 tarihi arasında “Suriyeli” kelimesinin geçtiği 300 haber bulunmuştur. Bu haberler içinde faillerinin “Suriyeli” olduğu açıkça belirtilen 74 suç haberi tespit edilmiştir.

Sözcü internet haber sitesinde arama motoru aracılığıyla yapılan arama sonucunda 01.01.2019 tarihi ile 31.12.2020 tarihi arasında “Suriyeli” kelimesinin geçtiği 299 haber bulunmuştur. Bu haberler içinde faillerinin “Suriyeli” olduğu açıkça belirtilen 45 suç haberi tespit edilmiştir.

Yeni Şafak internet haber sitesinde arama motoru aracılığıyla yapılan arama sonucunda 01.01.2019 tarihi ile 31.12.2020 tarihi arasında “Suriyeli” kelimesinin geçtiği 283 haber bulunmuştur. Bu haberler içinde faillerinin “Suriyeli” olduğu açıkça belirtilen 25 suç haberi tespit edilmiştir.

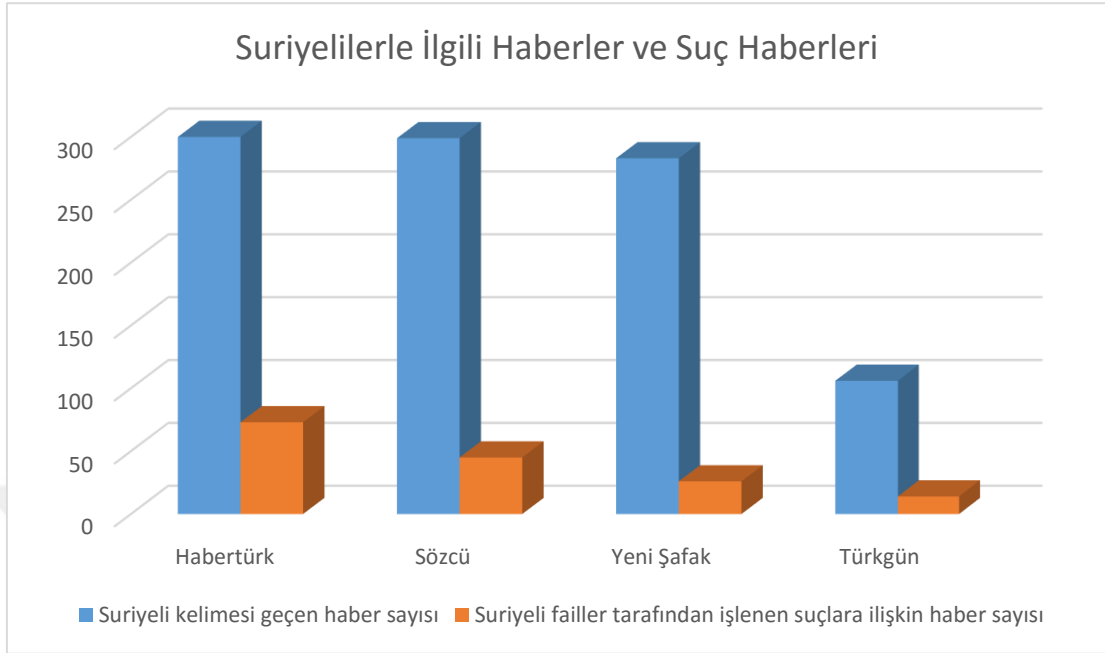
Türkgün internet haber sitesinde Suriyeliler tarafından işlenen suçlara ilişkin haberlere arama motoru aracılığıyla ulaşamadığından bu sitedeki haberler site içi arama yoluyla toplanmıştır. Türkgün sitesinde “Suriyeli” kelimesinin geçtiği 01.01.2019 tarihi ile 31.12.2020 tarihi arasında 106 haber bulunmuştur. Bu haberlerde faillerinin Suriyeli olarak açıkça belirtildiği 13 haber araştırmaya dahil edilmiştir.

Tablo 2.1: Suriyelilerle İlgili Haberler ve Suç Haberleri Tablosu

	Habertürk	Sözcü	Yeni Şafak	Türkgün	Toplam
Suriyeli Kelimesi Geçen Haber Sayısı	300	299	283	106	988
Suriyeli Failler Tarafından İşlenen Suçlara İlişkin Haber Sayısı	74	45	25	13	157

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 2.2: Suriyelilerle İlgili Haberler ve Suç Haberleri Grafiği

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde Suriyelilerle ilgili suç haberlerinin nicelik yönüyle abartılacak düzeyde olmadığı görülmektedir. Habertürk internet haber sitesinde Suriyeli kelimesi geçen haber sayısı yaklaşık olarak 2 günde 1 haber, suç haberleri bakımından ise 10 günde 1 haber sıklığındadır. Sözcü internet haber sitesinde Suriyeli kelimesi geçen haber sayısı yaklaşık olarak 2 günde 1 haber, suç haberleri bakımından ise 15 günde 1 haber sıklığındadır. Yeni Şafak internet haber sitesinde Suriyeli kelimesi geçen haber sayısı yaklaşık olarak 3 günde 1 haber, suç haberleri bakımından ise 30 günde 1 haber sıklığındadır. Türkgün internet haber sitesinde Suriyeli kelimesi geçen haber sayısı yaklaşık olarak 7 günde 1 haber, suç haberleri bakımından ise 55 günde 1 haber sıklığındadır.

Görüleceği üzere Suriyeliler hakkında çıkan tüm haberler içinde suç haberlerinin, yaklaşık olarak %10 ila %25 arasında dağılım gösterdiği anlaşılmıştır. Bu dağılım daha önce yapılmış bir araştırmada 2321 haberden 160 haberin % 6.89 oranda yer aldığı tespit edilmiştir(Paksoy ve Şentöregil, 2018: 247-248). Suç oranlarıyla ilgili resmi açıklamalarda medyada ve sosyal medya üzerinden Suriyelilerin suç sayılarının abartıldığı söylenmiş, Suriyeliler tarafından işlenen suçların Türkiye'de işlenen toplam suç sayılarına oranı Türkiye'de bulunan toplam

Suriyeli nüfusu dikkate alındığında ülkemiz genel suçlarına göre oldukça az olduğu belirtilmiştir(Sputnik, 2017) ve toplanan verilerin bu açıklamayla uyumlu olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmayla ilgili veri toplarken haber metinlerinde failin açıkça Suriyeli olduğu belirtilen haberler analize tabi tutulmuştur. Suriyelilerin de yabancı statüsünde olduğu dikkate alındığında fail uyuğunun açıkça belirtilmeyip kısaca “yabancı” denilen haberler dikkate alınmamıştır. Yabancılar tarafından işlenen suçları ifade etmek için aslında yanlış bir kullanım olsa da “yabancı uyruklu” kavramının yaygın olarak kullanıldığı görülmüştür.

Suriyeli kelimesinin yanı sıra “yabancı uyruklu” kavramıyla arama yapıldığında da Habertürk internet haber sitesinde 299 haber, Sözcü internet haber sitesinde 300 haber, Yeni Şafak internet haber sitesinde 86 haber, Türkgün internet haber sitesinde 33 haber bulunmuştur. Bu haberlerin bir kısmında failin Suriyeli olduğu belirtildiği için araştırmaya dahil edilmiştir. Failin uyuğunun açıkça Suriyeli olarak belirtilmediği “yabancı uyruklu” haberler içinde Suriyeli failer tarafından işlenen suçlar varsa da haber metninde açıkça belirtilmediği için analiz edilmemiştir. Tez çalışması kapsamında toplanan veriler analiz edilirken içerik analizi ve eleştirel söylem analizi ayrı başlıklar halinde yapılacaktır.

2.5.SUÇ HABERLERİNİN İÇERİK ANALİZİ

Suç haberleri içerik analizi edilirken yabancı suçluluğu ve suç korkusu açısından ayrı ayrı inceleme yapılacaktır. Yabancı suçluluğu bakımından suç haberleri analiz edilirken Adalet Bakanlığı tarafından açıklanan suç istatistiklerine mukayese amaçlı yer verilmiştir.

2.5.1. Yabancı Suçluluğu Açısından Suç Haberlerinin İçerik Analizi

Kriminoloji, suçu bilimsel olarak inceleyen bilim dalıdır(Akıncı, 2004: 30; Miller, 2009: 2). Suçluluğa etki eden nedenler, kriminolojinin temel konuları arasında yer

almaktadır ve suçluluk, Türkçede özellikle çocuk suçluluğu kavramı içinde yaygın olarak kullanılmaktadır. Yabancı suçluluğu, Türkiye için yeni bir kavramdır. Kriminoloji, suç işleyen insanı; suça neden olan faktörleri, sosyal hayat yapısını, failin psikolojik yapısı, eğitim düzeyi, ekonomik koşullar açısından incelemektedir(Akıncı, 2004: 29). Suçlulukla ilişkili olarak cinsiyet, işsizlik, mevsimler, iklim, medeni hal, ırk, yaş, meslek, din, müzik gibi birçok faktör araştırılmaktadır. Göç hareketlerinin yaygınlaşması ve bir ülkeden başka bir ülkeye göç edenlerin sayısındaki artışa bağlı olarak suçluluk ve yabancılık ilişkisinin uzun bir süredir araştırıldığı bilinmektedir.

Suç olayları, gündelik hayat içinde herkesin başına gelebileceği gibi işlenen suçun olumsuz etkileri, mağdurun ötesinde birçok kişi üzerinde görülebilmektedir. Bazı kişiler olayın faili, bazıları mağduru, bazıları olayın tanığı, bazıları ise olaydan haberdar olan kişi olarak suçtan etkilenmektedir. Suçla ilgili medyada yer verilen haberler ve yorumlar, bir taraftan toplumun ilgisini çektiği gibi diğer taraftan birçok kişinin korkuya kapılmasına, farkındalığının değişmesine neden olabilmektedir. Günümüzde birçok insanın, tanımadığı kişilere karşı şüpheyle yaklaşmayı bir alışkanlık haline getirdiğinden bahsedilmektedir(Öztürk ve Yıldız, 2017: 661).

Milyonlarca Suriyelinin kitlesel göçü, toplumda işsizlik, sağlık, eğitim gibi birçok konuda fayda çatışmaları yaşanmasına neden olduğu gibi Suriyelilerin, suçluluk sorununu da ortaya çıkarmaktadır. Suriyeliler tarafından işlenen suçlara, medyada sıkça yer verilmektedir.

Yabancı suçluluğu, haberleştirilirken suç korkusuyla ilgili olduğu kadar Suriyelilere yönelik toplumsal algının yönetilmesi açısından da önem taşımaktadır. Suriyeli failer tarafından işlenen suçlara ilişkin haberlerde Suriyeliler hakkında genelleme ve toplum algısını yönlendiren çeşitli yorumlar da eklenerek bir haberle, birden fazla toplumsal sorun tetiklenebilmektedir. Suriyeliler tarafından işlenen suçlardaki olumsuz mesajlar, toplumda suç korkusunu artırabilmektedir(Şenol ve Gülver, 2020: 37).

Yabancı suçluluğunun oranı belirlenirken ülkedeki yabancı nüfusu, yabancı şüpheli sayısı ve yabancı mahkum sayısının oranları gibi çeşitli değişkenlere

bakılmaktadır. Yabancı suçluluğunun gerçek boyutlarıyla tespit edilebilmesi için suç istatistiklerinde aynı tanımın benimsenerek ortak bir veri oluşturulmasının önemi büyüktür(Anderson ve Blinder, 2019: 2).

Bu kısımda yabancı suçluluğu, toplanan suç haberleri ve Adalet Bakanlığı tarafından açıklanan suç istatistikleri analiz edilerek incelenmiştir. Suç haberleri üzerinde içerik analizi yapılırken haberler, öncelikle gruplandırılmıştır. Suriyeli failer tarafından işlenen suç haberleri, olay türlerine göre ayrılmıştır. Birden fazla olayın olduğu haberler sadece bir olay olarak değerlendirilmiştir.

2.5.1.1.Suç Haberlerinin Gruplandırılması

Faillerinin “Suriyeli” olduğu açıkça belirtilen suç haberleri iki gruba ayrılmıştır. İlk grupta Suriyeli failer tarafından Suriyeli mağdurlara karşı işlenen suçlar, ikinci grupta Suriyeli failer tarafından Türk vatandaşları, diğer yabancılar veya kamuya karşı işlenen suçlara yer verilmiştir. Son olarak dilencilikle ile Suriyeliler tarafından işlenen suç oranlarına ilişkin suçlar ayrı bir kategoride ele alınmıştır.

Suriyelilerle ilgili olumsuz söylemlerin önemli bir kısmı, ilerleyen kısımlarda tekrar belirtileceği üzere Suriyeliler tarafından işlenen suçların fazla olduğuna dayanmaktadır. Suriyelilerin gelmesiyle birlikte Suriyeliler tarafından fazla suç işlendiği, bu kişilerin kamu düzenini bozduğu gibi söylemlere medyada rastlamak mümkündür. Hatta Suriyeliler hakkında suç makinesi gibi benzetmeler yapılmaktadır, Suriyelilerin suçluluk oranları hakkında birçok yazı kaleme alınmaktadır.

İşlenen her suç, fail veya mağdurunun uyruğu dikkate alınmaksızın kamu düzenini bozmaktadır. Dolayısıyla Türkiye’de işlenen her suç, Türkiye’deki mevcut kamu düzenini ihlal etmektedir. Kanundaki ifadesiyle Türkiye’de işlenen suçlar hakkında Türk kanunları uygulanır. Hatta fiilin kısmen veya tamamen Türkiye’de işlenmesi veya neticenin Türkiye’de gerçekleşmesi halinde de işlenen suç, Türkiye’de işlenmiş sayılmaktadır(TCK m.8). Bu noktada Suriyeliler tarafından işlenen suçlar,

Türkiye’de kamu düzenini bozuyorsa bu suçların gruplandırılması neden önemlidir sorusunun cevabını aramakta fayda vardır.

Suriyeliler tarafından işlenen suçlar konusunda kamuoyunda farklı yaklaşımlar öne sürüldüğü görülmektedir. İlk yaklaşıma göre Suriyeliler tarafından çok sayıda suç işlendiği için Suriyeliler, kamu düzenini ciddi anlamda ihlal etmektedir. İkinci yaklaşıma göre Suriyeliler, çok sayıda insandan oluştuğu için bu insanlar içinde de suç işleyenler olması doğaldır. Üçüncü yaklaşıma göre ise Suriyeliler tarafından işlenen suçların önemli bir kısmı kendi aralarında(Suriyeli fail-Suriyeli mağdur) işlenmektedir. İkinci ve üçüncü yaklaşım, Suriyeliler tarafından işlenen suçları toplumsal bir gerçeklik olarak kabul etmekle birlikte toplum düzenini tehdit edecek boyutlarda bir suçluluk söz konusu olmadığı için birinci yaklaşımı abartılı olduğu için eleştirmektedir.

01.01.2019 tarihi ile 31.12.2020 tarihleri arasında Habertürk, Sözcü, Yeni Şafak ve Türkgün internet haber sitelerinde Suriyeli failler tarafından işlenen suçlar gruplandırıldığında aşağıda yer verilen sonuçlara ulaşılmıştır.

Tablo 2.2: Suç Haberlerinin Gruplandırılması

	Habertürk	Sözcü	Yeni Şafak	Türkgün	Toplam
Suriyeliler Arasında İşlenen Suçlar	33	13	15	3	64
Suriyeliler Tarafından Türklere, Diğer Uyruklara Ve Kamuya Karşı İşlenen Suçlar	40	30	10	9	89

	Habertürk	Sözcü	Yeni Şafak	Türkgün	Toplam
Dilencilik (Kabahat)	1	2	0	1	4
Suç Oranlarına Dair Haberler	1	1	0	0	2

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Suç haberlerine bakıldığında Suriyeliler tarafından işlenen suçları, basit bir sorun olarak görmek mümkün değildir. Suriyeli suçluluğunun önemli bir kısmı gerçekten kendi aralarında işlenen suçlardan oluşmaktadır. Araştırma kapsamında toplanan haberlerde Suriyeliler tarafından Türklere, diğer uyruklara ve kamuya karşı işlenen suçların sayısı olarak Suriyeliler arasında işlenen suçlardan daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Ancak bu fazlalık, yaklaşık olarak yüzde 8 oranındadır. Bu noktada suç sayılarının basit bir istatistik olarak görülmesinin doğru olmadığını, en küçük bir suç mağduriyetinin bile arzu edilmeyen bir durum olduğunu belirtmekte fayda vardır. Suriyeliler tarafından işlenen suçların genel suçlar içindeki oranına yer veren resmi açıklamalarda da bu olayların büyük kısmının kendi içlerinde olduğu belirtilmektedir(Sputnik, 2017).

2.5.1.2.Suç Haberlerinin Olay Türlerine Göre Dağılımı

Her gün onlarca suç işlenmesine rağmen toplumun büyük çoğunluğu, sadece medyada yer verilen suç olaylarından haberdar olmaktadır. Suç haberlerinin konusu, suç oluşturan olaylardır. Hayatı boyunca birçok insan doğrudan mağduriyet yaşamadığı halde suç haberleri aracılığıyla öğrendiği bilgilere göre belirli suçlar hakkında düşünce sahibi olabilmektedir. Suçla ilgili haberler oluşturulurken haberi yazan kişinin söylemi, okuyucunun olaya bakış açısını derinden etkileyebilmektedir.

Suç haberlerinde, mahkeme kararlarındaki gibi bir kesinlik olmasa bile suç haberleri, okuyucunun zihnini şekillendirebilmektedir. Bir suç olayının adli yönüyle

medya aracılığıyla topluma aktarılması birbirinden farklıdır. Mesela suç haberinde “hırsız, terörist, katil” şeklinde nitelendirilen failler, okuyucunun zihninde bu nitelendirmeler doğrultusunda olumsuz algılansa bile ilerleyen günlerde mahkemede aklanabilmektedir. Başka bir ihtimalde suç haberindeki failler, mahkeme tarafından mahkum edilmesine rağmen medya aracılığıyla bu kişiler topluma birer kahraman olarak gösterilebilmektedir.

Yabancı suçluluğu kapsamında istatistiklere dahil edilen suçların bir kısmı Suriyeliler tarafından işlenmektedir. Suriyeliler tarafından işlenen suçlar diğer yabancılarla mukayese edilebilecek şekilde açıklanmadığı için yabancı suçluluğu kapsamında istatistiklerde Suriyelilerin hangi oranda olduğu bilinmemektedir. Her ne kadar Suriyeliler tarafından işlenen tüm suçların haberleştirilmediği bilinse de Suriyeli failler tarafından işlenen suçlara ilişkin haberlerle ilgili olarak 2019-2020 yıllarında Habertürk internet haber sitesinde 74 haber, Sözcü internet haber sitesinde 45 haber, Yeni Şafak internet haber sitesinde 25 haber, Türkgün internet haber sitesinde 13 haberin olay türüne göre içerik analizi yapılmıştır. İnternet haber sitelerinde yer verilen suç olaylarının haber sitelerine ve olay türlerine göre dağılımı aşağıdaki gibidir.

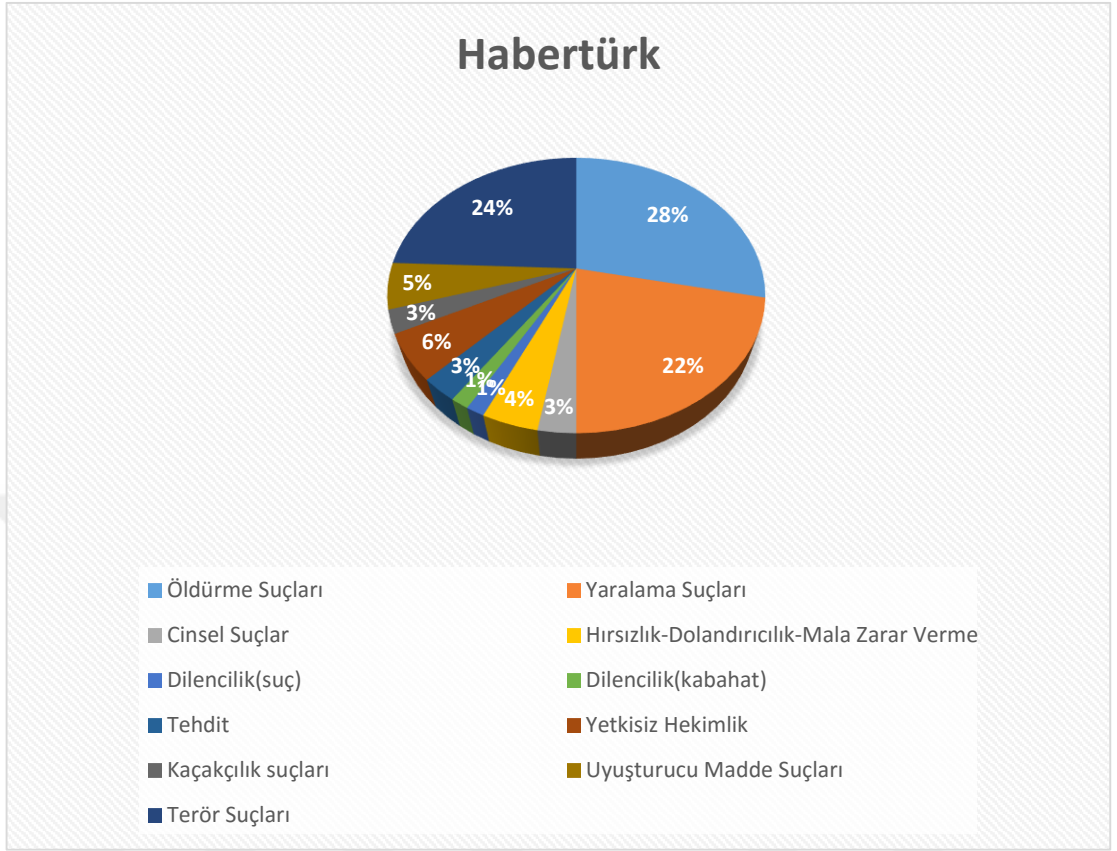
Tablo 2.3: Suç Haberlerinin Haber Sitelerine Göre Dağılımı

	Habertürk	Sözcü	Yeni Şafak	Türkgün	Toplam
Öldürme Suçları	21	7	3	1	32
Yaralama Suçları	16	4	8	1	29
Cinsel Suçlar	2	7	0	0	9

	Habertürk	Sözcü	Yeni Şafak	Türkgün	Toplam
Malvarlığına Karşı Suçlar	3	9	0	3	15
Dilencilik(suç)	1	2	2	0	5
Dilencilik(kabahat)	1	2	0	1	4
Tehdit	2	2	0	1	5
Yetkisiz Hekimlik	4	4	4	0	12
Kaçakçılık suçları	2	0	3	2	7
Uyuşturucu Madde Suçları	4	1	2	0	7
Terör Suçları	18	7	3	4	32
Toplam	74	45	25	13	157

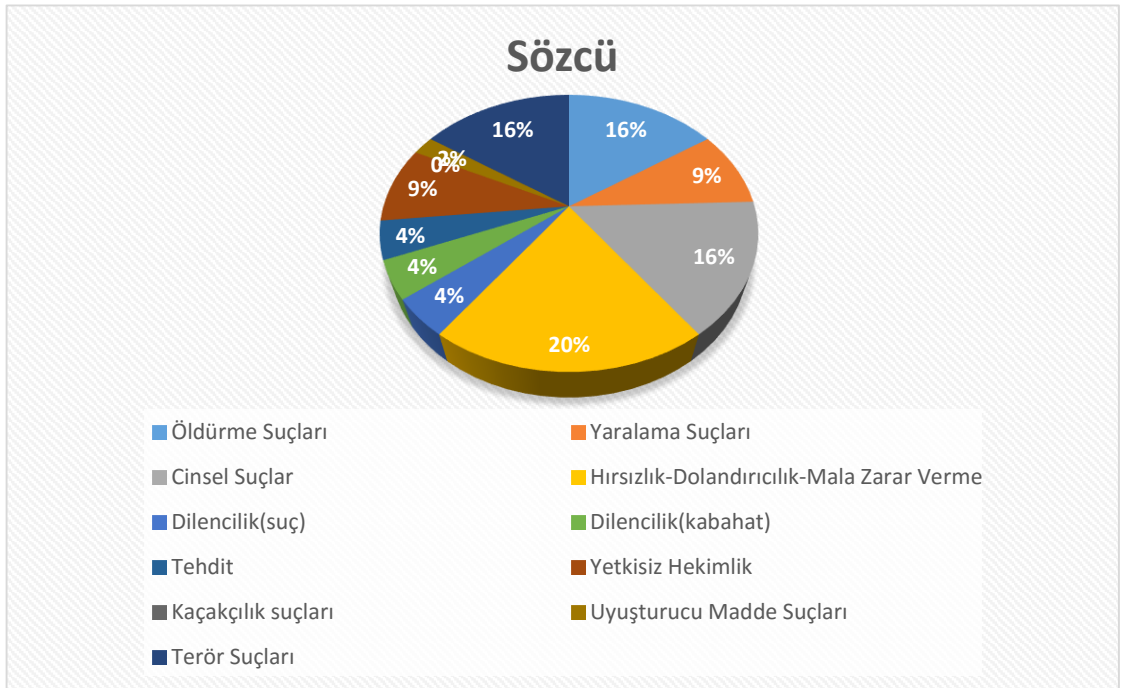
Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 2.3: Habertürk İnternet Haber Sitesi Konularına Göre Haber Dağılımı

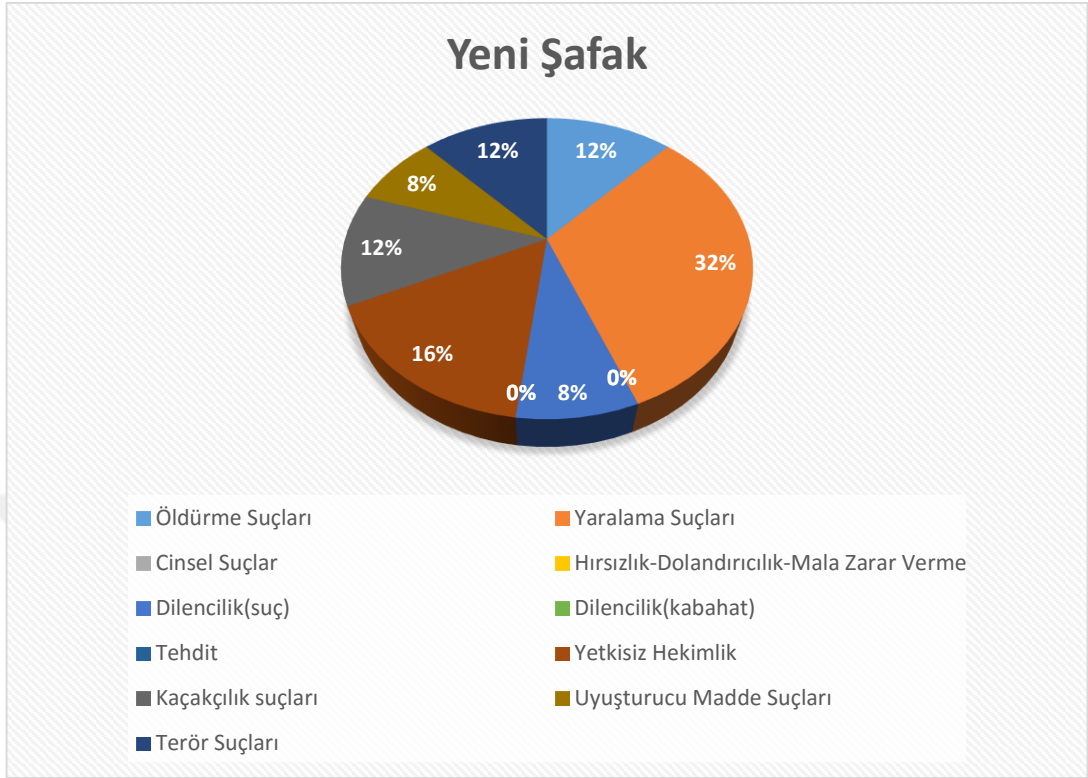
Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 2.4: Sözcü İnternet Haber Sitesi Konularına Göre Haber Dağılımı

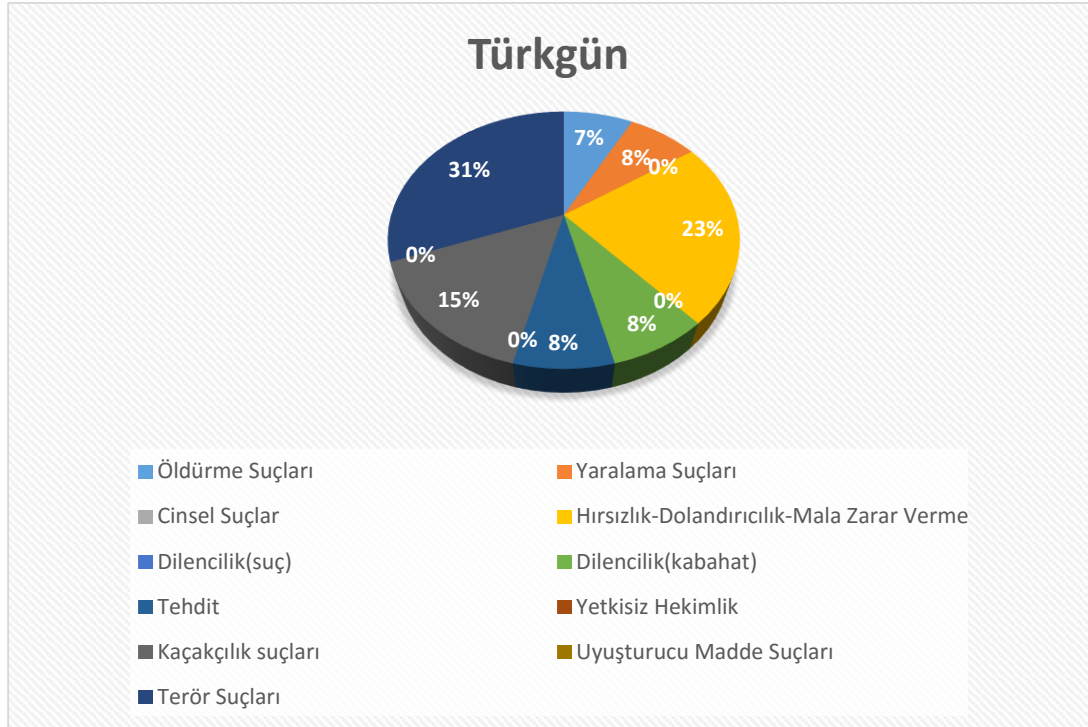
Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 2.3: Yeni Şafak İnternet Haber Sitesi Konularına Göre Haber Dağılımı

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 2.4: Türkün İnternet Haber Sitesi Konularına Göre Haber Dağılımı

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Görüleceği üzere siyasi görüşleri ve Suriyelilere bakış açısı farklı olan dört haber sitesi de Suriyeliler tarafından işlenen suçlar arasında öldürme-yaralama ve terör suçlarının öne çıktığı görülmektedir. Habertürk internet sitesinde 21 kasten öldürme, 16 kasten yaralama, 18 terör suçlarıyla ilgili haber yapılmıştır. Sözcü internet sitesinde 7 kasten öldürme, 4 kasten yaralama, 7 terör suçlarıyla ilgili haber yapılmıştır. Yeni Şafak internet sitesinde 3 kasten öldürme, 8 kasten yaralama, 8 terör suçlarıyla ilgili haber yapılmıştır. Türkgün internet sitesinde 1 kasten öldürme, 1 kasten yaralama, 4 terör suçlarıyla ilgili haber yapıldığı görülmektedir. Diğer internet siteleriyle kıyaslandığında gerek genel anlamda Suriyelilerle ilgili gerekse Suriyeli failler tarafından işlenen suçlarla ilgili en çok habere yer veren internet sitesinin Habertürk, en az habere yer veren internet sitesinin Türkgün olduğu anlaşılmaktadır.

Suriyeli failler tarafından işlenen suçlara ilişkin haberler, analiz edilirken yabancı suçluluğuyla ilgili suç istatistiklerinden de bahsetmekte fayda vardır. Yabancılar tarafından işlenen suç sayısı her suç için ayrı ayrı tutulmaktadır ve kamuoyu ile paylaşılmaktadır. Araştırma kapsamında TCK m.81 ve 82(kasten öldürme), TCK m.86 ve 87(kasten yaralama), TCK m.97(terk), TCK m.102(cinsel saldırı), TCK m.103(çocukların cinsel istismarı), TCK m.104(reşit olmayanla cinsel ilişki), TCK m.105(cinsel taciz), TCK m.141-169(malvarlığına karşı suçlar), TCK m.188(uyuşturucu madde imal ve ticareti), TCK m.191(kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurmak ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak), TCK m.229(dilencilik), 3713(terör suçları) ve 5607(kaçakçılık suçları) sayılı kanunlarla ilgili suç sayısı ve yabancı mahkumiyet sayıları, suç haberleriyle birlikte incelenecektir.

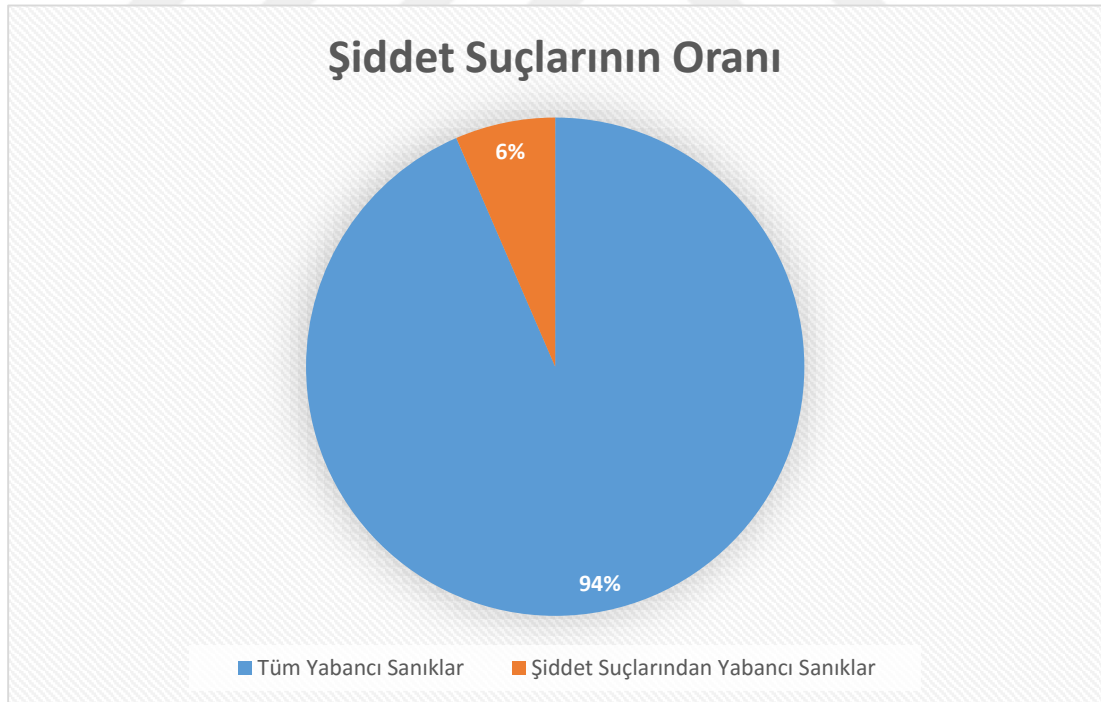
2.5.1.2.1. Şiddet Suçları Haberlerinin ve İstatistiklerin Değerlendirilmesi

Siyasi görüşleri ve Suriyelilere bakış açısı farklı olan dört haber sitesinde de Suriyeliler tarafından işlenen suçlar arasında öldürme-yaralama suçlarının öne çıktığı görülmektedir. Suriyeliler tarafından işlenen kasten öldürme ve yaralama olayları şiddet suçları olarak adlandırılmıştır. Yine Suriyeliler tarafından işlenen terk suçuna

ilişkin birkaç haber de yaralama suçlarına dahil edilmiştir. Suriyeliler tarafından işlenen suçlara ilişkin haberler incelendiğinde 32 haberin öldürme, 29 haberin yaralamaya ilişkin olduğu görülmektedir. Bu sayılar tüm haberlere(157) oranlandığında haberlerin yaklaşık 1/3'ü şiddet haberlerine ilişkindir.

Şiddet suçlarının haberleştirilme sıklığı yabancı suçluluğu içindeki sanık ve mahkumiyet oranlarıyla örtüşmediği değerlendirilmektedir. 2019 yılında erkek-kadın toplam 163.268 yabancı sanık bulunmaktadır. Kasten öldürme suçundan sanık sayısı 866, kasten yaralama suçundan sanık sayısı 10.479'tur. 2019 yılı sayılarına göre şiddet suçlarından toplam sanık sayısı, tüm yabancı sanıkların % 6'sı orandadır. Oysaki Suriyeliler hakkındaki suç haberlerinin 1/3'ü şiddet öldürme ve yaralama suçlarına ilişkindir. Suç haberlerindeki şiddet ile yabancı suçlular hakkındaki istatistik arasındaki büyük oransal fark, tam olarak bu anlama gelmese bile şiddet haberlerinin Suriyeliler tarafından işlenen diğer suçlara kıyasla daha fazla haberleştirildiği şeklinde yorumlanabilir.

Şekil 2.5: Şiddet Suçu Sanıklarının Tüm Sanıklara Oranı

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2020: 90.

Suç haberleriyle mukayese açısından suç istatistiklerine bakmakta fayda vardır. Öldürme ve yaralama suçlarına ilişkin olarak yabancıların sanık ve mahkum sayıları aşağıda yer almaktadır.

Tablo 2.5: Kasten Öldürme Suçunu İşleyen Sanık ve Mahkum Sayısı

TCK m. 81 ve 82 Suçunu İşleyen Sanık Sayısı				
	Türk		Yabancı	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2017	31156	1082	570	87
2018	19835	782	907	54
2019	17577	898	808	58
TCK m. 81 ve 82 Suçundan Mahkum Olan Sayısı				
	Türk		Yabancı	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2017	15132	515	318	29
2018	62349	605	595	20
2019	25337	590	640	19

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2020: 91.

Tablo 2.6: Yaralama Suçunu İşleyen Sanık ve Mahkum Sayısı

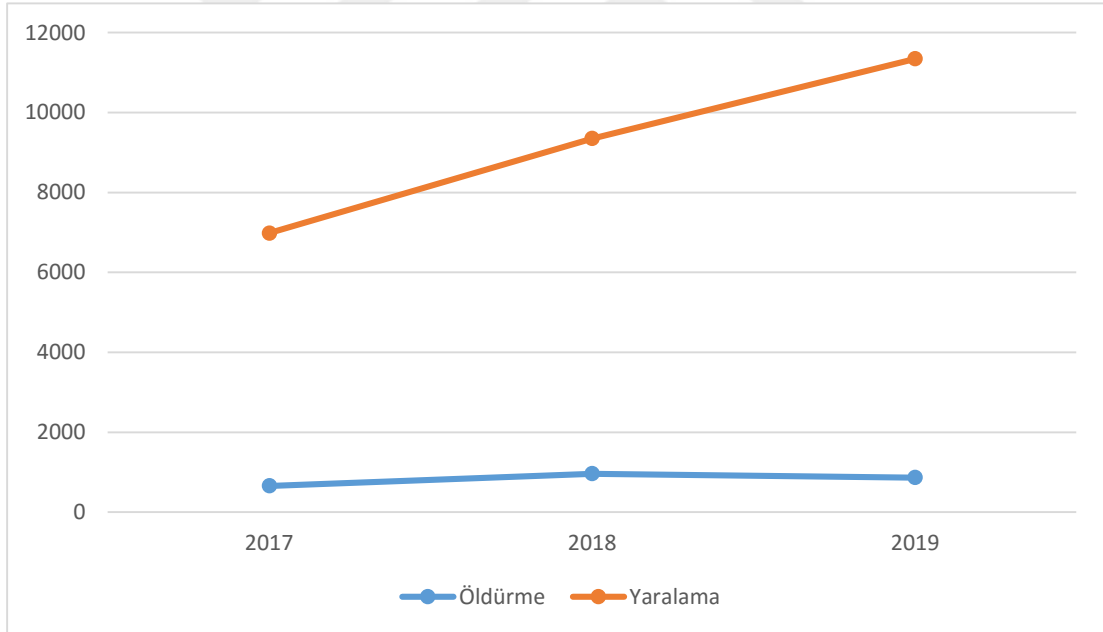
TCK m. 86 ve 87 Suçunu İşleyen Sanık Sayısı				
	Türk		Yabancı	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2017	340576	48892	5293	1031
2018	382784	57616	6946	1442
2019	413595	65409	8677	1802

TCK m. 86 ve 87 Suçundan Mahkum Olan Sayısı				
	Türk		Yabancı	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2017	171974	8380	430	37
2018	206347	9389	552	62
2019	229783	10768	1039	83

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2020: 91.

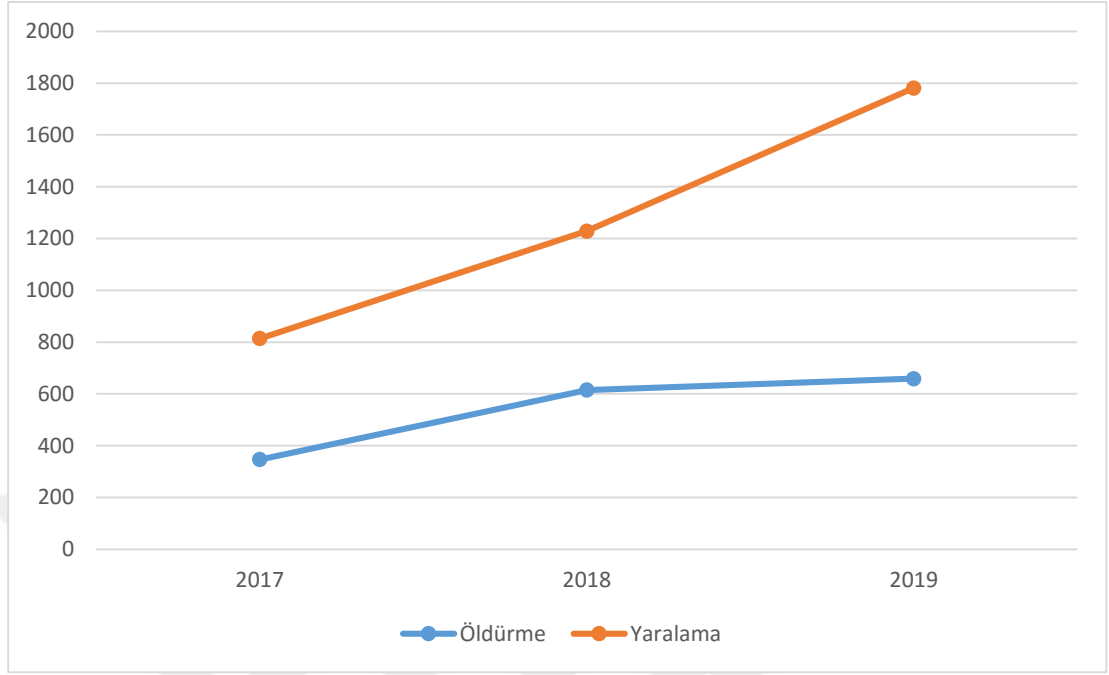
Yabancılar tarafından işlenen şiddet suçları artma eğilimindedir. 2017, 2018 ve 2019 yılları verileri incelendiğinde öldürme ve yaralama suçlarına ilişkin olarak yabancıların sanık ve mahkum sayılarının artma eğiliminde olduğu görülmektedir.

Şekil 2.5: Öldürme ve Yaralama Suçlarından Sanık Sayısı

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2020: 91.

Şekil 2.6: Öldürme ve Yaralama Suçlarından Mahkum Sayısı

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2020: 91.

Suç haberleri analiz edildiğinde şiddet suçlarının büyük çoğunluğunun Suriyeliler arasında ve hatta aile içinde yaşandığı görülmektedir. Aile içi şiddet ve kadına karşı şiddet, toplumun kanayan yaraları arasında yer alırken Suriyeliler tarafından işlenen aile içi ve kadına karşı şiddet suçlarının da bu soruna eklendiğini söylemek mümkündür. Suç haberlerine göre Suriyeli erkeklerin işledikleri suçlarda kıskançlık, anlaşmazlık gibi nedenler öne çıkmaktadır. Suriyeli kadınlar tarafından aile içinde işlenen suçlarda ise dışarıdan(genellikle başka bir erkekten) yardım alındığı, yine kadınlar tarafından çocuklara karşı işlenen suçlarda “üvey annelik” ilişkisin ön planda olduğu görülmektedir. Suriyeliler tarafından Türklere karşı işlenen şiddet suçlarında hırsızlık, kira ilişkisi gibi nedenler belirtilmektedir.

Suriyeliler tarafından özellikle kendi çocuklarına işlenen diğer bir suç da terktir. Suriyeli ailelerin, kendi çocuklarını apartman girişi gibi çeşitli mekanlarda terk ettiklerine dair haberlere medyada yer verilmektedir. Terk suçu ile ilgili olarak sanık ve mahkum sayısı aşağıdadır.

Tablo 2.7: Terk Suçunu İşleyen Sanık ve Mahkum Sayısı

TCK m. 97 Suçunu İşleyen Sanık Sayısı				
	Türk		Yabancı	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2017	40	86	2	4
2018	39	76	3	9
2019	48	103	2	20
TCK m. 97 Suçundan Mahkum Olan Sayısı				
	Türk		Yabancı	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2017	3	36	3	3
2018	10	19	0	0
2019	16	39	0	3

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2018: 92; 9019: 92; 2020: 92.

Terk suçunda yabancı faillerin cinsiyet dağılımına bakıldığında bu suç, ağırlıklı olarak kadınlar tarafından işlenmektedir. Terk suçunu işleyen yabancı kadın sayısının artma eğiliminde olduğu görülmektedir. Suç haberlerinde kadın faillerin olayın içinde olduğu görülmekte, Suriyelilerin çok küçük çocuklarını terk nedeni olarak aile içi anlaşmazlıklar söylenmektedir.

2.5.1.2.2. Cinsel Suç Haberlerinin ve İstatistiklerin Değerlendirilmesi

Cinsel suçlar, TCK’da dört madde halinde sayılmıştır. Özellikle kadınların en çok korktuğu suçlar, cinsel suçlar olduğu ifade edilmektedir. Suriyeliler tarafından işlenen suçlara ilişkin haberlerde cinsel suçlarla ilgili 9(yaklaşık %5) habere yer verildiği görülmüştür. Habertürk’te 2 haber, Sözcü’de 7 haber bulunduğu tespit

edilmiştir. Cinsel suçlara ilişkin haberler analiz edildiğinde bu haberlerin çoğunda toplum tarafından faile gösterilen şiddetli tepkiye de yer verildiği görülmektedir. Haberlere göre toplum cinsel saldırı, cinsel istismar ve cinsel taciz iddialarına şiddetli tepkiler göstermiştir. Cinsel suçlarla ilgili Yeni Şafak ve Türkğün haber sitelerinde hiçbir habere yer verilmemiştir.

Cinsel Saldırı

Toplum tarafından sert tepki gösterilen cinsel suçlar, resmi suç istatistiklerinde de oldukça riskli bir noktadadır. Cinsel suçlar kanundaki sıralamaya uygun olarak analiz edilmiş olup TCK m.102(cinsel saldırı), TCK m.103(çocukların cinsel istismarı), TCK m.104(reşit olmayanla cinsel ilişki), TCK m.105(cinsel taciz) suçlarına ilişkin sanık ve mahkum sayıları aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 2.8: Cinsel Saldırı Suçunu İşleyen Sanık ve Mahkum Sayısı

TCK m.102 Suçunu İşleyen Sanık Sayısı				
	Türk		Yabancı	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2017	6245	64	307	1
2018	7085	100	414	3
2019	8219	113	557	7
TCK m.102 Suçundan Mahkum Olan Sayısı				
	Türk		Yabancı	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2017	4185	29	91	0
2018	4474	31	213	0
2019	5391	66	234	0

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2018: 92; 2019: 92; 2020: 92.

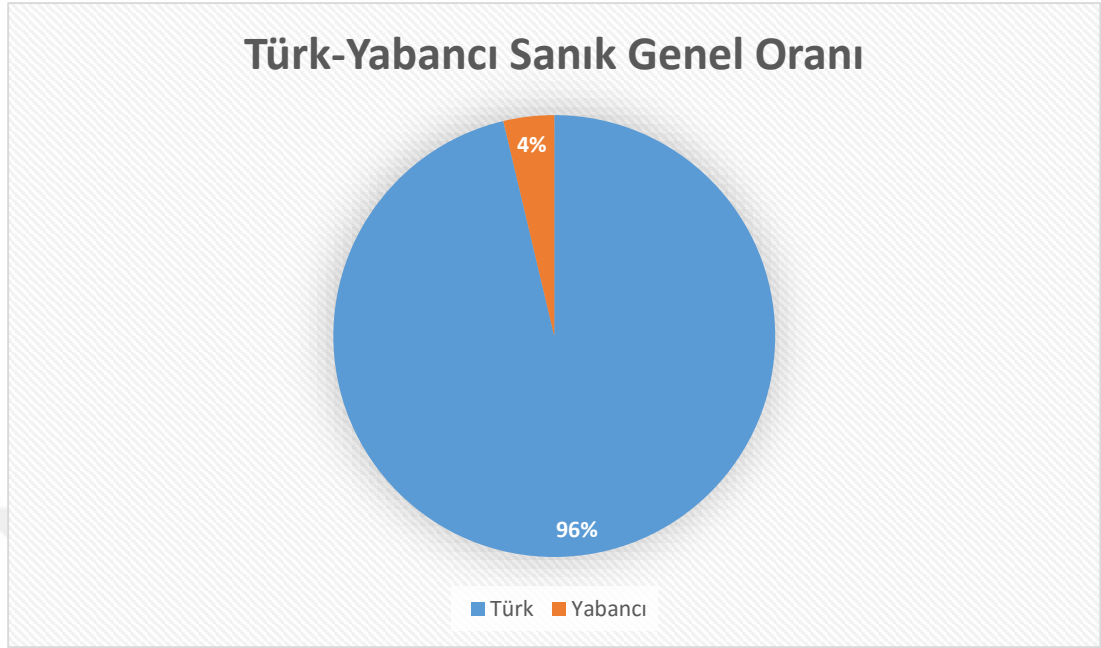
Yabancı suçluluğuna ilişkin istatistiklerde cinsel saldırı suçundan sanık ve mahkum olanların sayısının artma eğiliminde olduğu anlaşılmaktadır. Yabancılar tarafından işlenen cinsel saldırı suçu erkekler tarafından işlenmektedir. Üç yıllık mahkumiyet kayıtlarında hiçbir yabancı kadın hakkında mahkumiyet kararı verilmemiştir. Resmi istatistiklerde bu olayların mağdur profiline dair detaylı bilgiler açıklanmasa bile haber sitelerindeki cinsel suç olaylarının mağdurları arasında Türklerin de olduğu ve toplum tarafından bu olaylara sert tepki gösterildiği görülebilmektedir. Cinsel saldırı olayına ilişkin bir haberde toplum tepkisiyle ilgili olarak şöyle denilmektedir:

H.K.K.'nin bağırması üzerine yardıma koşan çevredekiler, genç kızı taciz eden Hammud'u dövdü. Kaçmaması için taksi durağında tutulan Suriyeli, ihbar üzerine gelen polis ekiplerine teslim edildi. Genç kız ise yaşadığı şok nedeniyle uzun süre gözyaşı döktü(Habertürk, 2019-16).

Cinsel saldırı suçu, başka suçların işlenmesini de tetikleyebilmektedir. Cinsel saldırı suçu, özellikle cinayete giden yolda bir aşama olabilmektedir. Bir haberde Suriyeli failin eşine cinsel saldırıda bulunduğu ve durumu gizlemek için eşini öldürdüğü iddiasına yer verilmektedir.

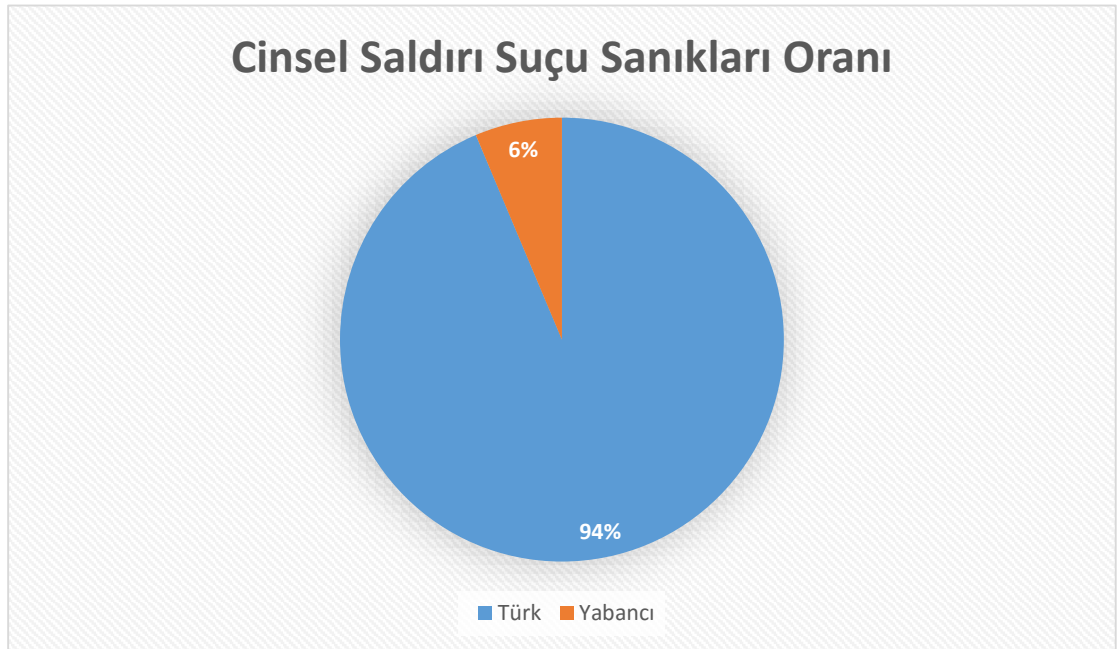
Cinsel saldırı suçu sanık sayısı bakımından Türk-yabancı sanık oranının, genel oranla karşılaştırıldığında yabancılar tarafından işlenen cinsel saldırı suçu sanığının daha fazla olduğu görülmektedir. 2019 yılı erkek-kadın toplam Türk sanık sayısı 4.246.051 kişiyken, erkek-kadın toplam yabancı sanık sayısı 163.268 kişidir. Türk-yabancı sanık genel oranında yabancılar %4 iken cinsel saldırı suçu sanıklarında yabancıların %6 olduğu bulunmaktadır. Cinsel saldırı suçu yabancı sanık ve mahkum sayısının artma eğiliminde olduğu ve toplum tarafından bu olaylara şiddetli tepki gösterildiği de dikkate alındığında yabancılar tarafından işlenen cinsel saldırı ve diğer cinsel suçların kamu düzeni için önemli bir risk teşkil ettiği değerlendirilmektedir.

Şekil 2.7: 2019 yılı Türk-Yabancı Sanık Sayısı Genel Oranı

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2020: 90.

Şekil 2.8: 2019 yılı Türk-Yabancı Cinsel Saldırı Suçu Sanık Sayısı Oranı

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2020: 92.

Çocukların Cinsel İstismarı

Cinsel suçlar kapsamında incelenmesi gereken diğer bir suç, çocukların cinsel istismarı suçudur. Çocukların cinsel istismarı suçu da diğer suçlar gibi toplumun hassas olduğu suçlar arasında yer almaktadır. Çocuğun cinsel istismarıyla ilgili bir haberin giriş kısmı şöyledir:

İstanbul'un Güngören ilçesinde bakkal dükkanı işleten iki Suriyelinin 8 yaşında bir kız çocuğuna cinsel istismarda bulunduğu iddia edildi. Olayın haber ajanslarına yansımaması dikkat çekerken vatandaşların tepkisiyle harekete geçen polis iki Suriyeliyi gözaltına aldı(Sözcü, 2019-13).

Yabancı suçluluğuna ilişkin istatistiklerde çocukların cinsel istismarı suçundan sanık ve mahkum olanların sayısının artma eğiliminde olduğu görülmektedir. Çocukların cinsel istismarı suçuna ilişkin sanık ve mahkum sayıları aşağıdaki tablolardadır.

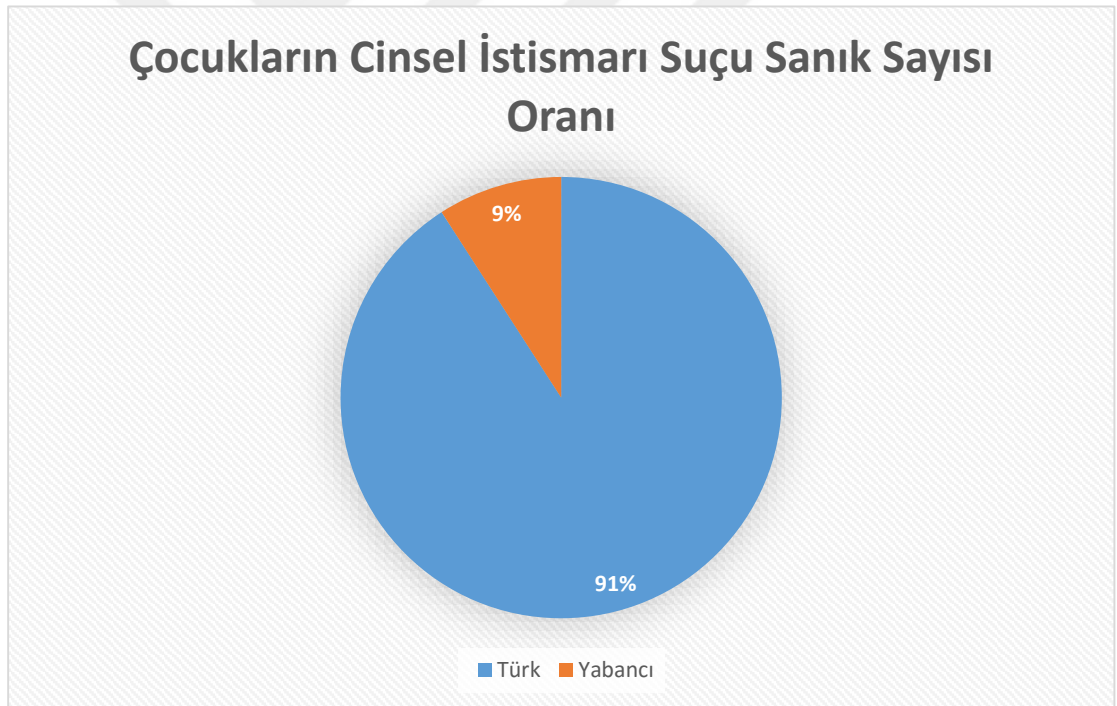
Tablo 2.9: Çocukların Cinsel İstismarı Suçunu İşleyen Sanık ve Mahkum Sayısı

TCK m.103 Suçunu İşleyen Sanık Sayısı				
	Türk		Yabancı	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2017	15086	502	665	71
2018	16275	486	1316	176
2019	20482	585	1778	335
TCK m.103 Suçundan Mahkum Olan Sayısı				
	Türk		Yabancı	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2017	13017	112	254	3
2018	13354	129	402	3
2019	14811	126	670	36

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2018: 92; 2019: 92; 2020: 92.

Yabancı suçluluğuna ilişkin istatistiklerde çocukların cinsel istismarı suçundan sanık ve mahkum olanların 2017 yılından 2019 yılına geldiğinde sanık ve mahkum sayısının yaklaşık 2 kat arttığı görülmektedir. Cinsel saldırı suçundan farklı olarak çocukların cinsel istismarı suçundan mahkum olan yabancı kadınlar da mevcuttur. Yine çocukların cinsel istismarı suçu sanık sayısı bakımından Türk-yabancı sanık oranının, genel oranla karşılaştırıldığında yabancılar tarafından işlenen çocukların cinsel istismarı suçu sanığının daha fazla olduğu anlaşılmaktadır. 2019 yılı erkek-kadın toplam Türk sanık sayısı 4.246.051 kişiyken, erkek-kadın toplam yabancı sanık sayısı 163.268 kişidir. Türk-yabancı sanık genel oranında yabancılar %4 iken çocukların cinsel istismarı suçu sanıklarında yabancıların %9 olduğu bulunmaktadır.

Şekil 2.9: Çocukların Cinsel İstismarı Suçunu İşleyen Sanık Sayısı Oranı

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2020: 92.

Suriyelilerle ilgili hazırlanmış bir raporda Suriyelilerin cinsel suçlar konusunda kendi gelenekleri ve TCK'nın çatışmasından kaynaklanan sorunlar yaşadıkları ifade edilmektedir. Suriyeliler arasında erken yaşta evliliklerin normal kabul edildiği, Suriyeliler arasında 15 yaşından küçük kızların 18 yaşındaki erkeklerle evlendirilmesinin yaygın olduğu belirtilmektedir(Taştan vd., 2016: 29).

Reşit Olmayanla Cinsel İlişki

Cinsel suçlar kapsamında incelenmesi gereken başka bir suç, reşit olmayanla cinsel ilişki suçudur. Reşit olmayanla cinsel ilişki suçuna ilişkin herhangi bir suç haberine rastlanılmamış olup resmi suç istatistiklerine göre sanık ve mahkum sayıları aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 2.10: Reşit Olmayanla Cinsel İlişki Suçunu İşleyen Sanık ve Mahkum Sayısı

TCK m.104 Suçunu İşleyen Sanık Sayısı				
	Türk		Yabancı	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2017	1232	41	18	4
2018	1393	35	78	14
2019	1508	26	90	6
TCK m.104 Suçundan Mahkum Olan Sayısı				
	Türk		Yabancı	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2017	1103	3	0	0
2018	1007	4	6	0
2019	1189	3	11	0

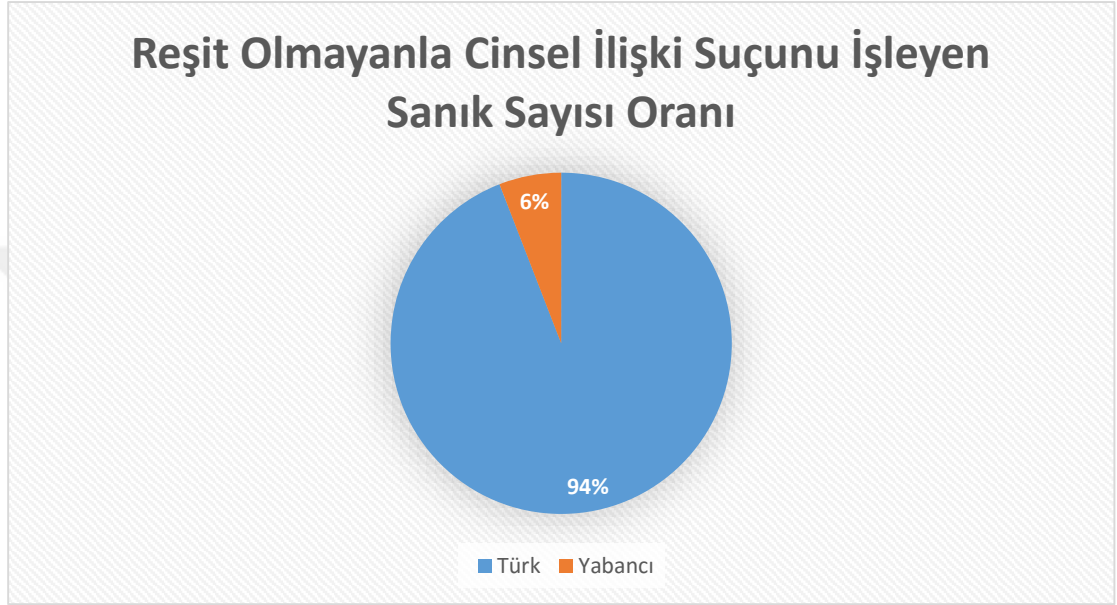
Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2018: 92; 2019: 92; 2020: 92.

Yabancılar tarafından işlenen reşit olmayanla cinsel ilişki suçu erkekler tarafından işlenmektedir. Üç yıllık mahkumiyet kayıtlarında hiçbir yabancı kadın hakkında mahkumiyet kararı verilmemiştir.

Reşit olmayanla cinsel ilişki suçu sanık sayısı bakımından Türk-yabancı sanık oranının, genel oranla karşılaştırıldığında yabancılar tarafından işlenen reşit olmayanla cinsel ilişki sanığının daha fazla olduğu görülmektedir. 2019 yılı erkek-

kadın toplam Türk sanık sayısı 4.246.051 kişiyken, erkek-kadın toplam yabancı sanık sayısı 163.268 kişidir. Türk-yabancı sanık genel oranında yabancılar %4 iken çocukların reşit olmayanla cinsel ilişki suçu sanıklarında yabancıların %6 olduğu görülmektedir.

Şekil 2.10: Reşit Olmayanla Cinsel İlişki Suçunu İşleyen Sanık Sayısı Oranı

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2020: 92.

Cinsel Taciz

Son olarak cinsel suçlar kapsamında incelenmesi gereken başka bir suç, cinsel taciz suçudur. Cinsel taciz suçu, özellikle laf atma şeklinde sözlü işlendiğinde ispat bakımından en zorlu cinsel suçlar arasındadır. Mağdur tarafın cinsel taciz suçlamasına karşılık şüpheli tarafın olayı inkar etmesi durumunda tanık, yazışma, görüntü kaydı gibi başka bir delil yoksa suçun ispatı çok zorlaşmaktadır. Bununla birlikte cinsel taciz suçunun ispatındaki hukuki tartışmalar, toplum tarafından aynı kaygılarla değerlendirilmemektedir. Bir Suriyelinin veya başka bir yabancıнын cinsel taciz iddiası, toplum üzerinde kıvılcım etkisi yapabilmektedir. Analiz edilen haberlerde şu açıklamalara yer verilmektedir:

İstanbul Beyoğlu'nda 10 yaşındaki erkek çocuğu taciz iddiası ortalığı karıştırdı. Şüpheli Suriye uyruklu bir kişi, çocuğun yakınları tarafından darp

edilip bıçaklandı. Yaralı ambulansla hastaneye kaldırılırken, polis ekipleri olayı gerçekleştiren kişileri yakalamak için çalışma başlattı(Habertürk, 2019-7).

İstanbul Küçükçekmece’de Cumartesi gecesi, Suriyeli bir çocuğun, bir kız çocuğunu taciz ettiği iddialarıyla başlayan olaylar, emniyet güçlerince güçlükle önlenmişti. Polisin çabası sayesinde, 'ucuz atlatılan' olaylarda; Arapça tabelalı iş yerleri de zarar gördü. Gözaltına alınan, 18 Türk vatandaşı yapılan işlemlerin ardından serbest bırakıldı. Taciz iddiasının ise bir yanlış anlamadan kaynaklandığı, küçük kızın ailesinin şikayetçi olmadığı ortaya çıktı(Sözcü, 2019-10).

Cinsel taciz suçu işlendiği iddiası bile toplumda geniş yankı uyandırma potansiyeline sahiptir. Cinsel taciz suçuna ilişkin sanık ve mahkum sayıları aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 2.11: Cinsel Taciz Suçunu İşleyen Sanık ve Mahkum Sayısı

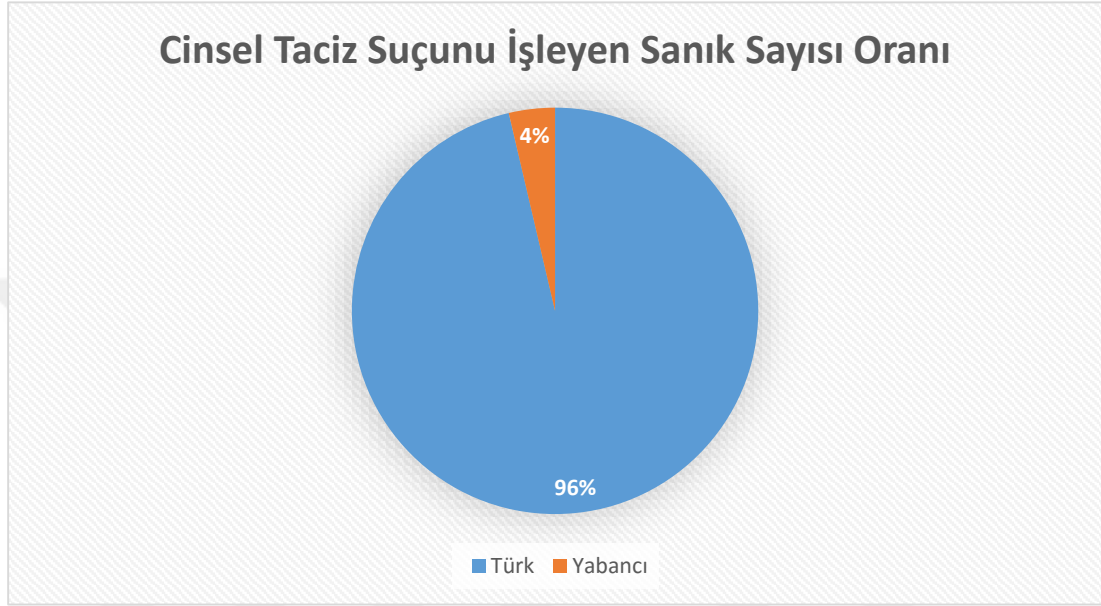
TCK m.105 Suçunu İşleyen Sanık Sayısı				
	Türk		Yabancı	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2017	13885	150	383	7
2018	11237	123	266	5
2019	15060	198	566	14
TCK m.105 Suçundan Mahkum Olan Sayısı				
	Türk		Yabancı	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2017	4885	27	23	0
2018	6231	14	44	0
2019	7252	39	56	0

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2018: 92; 2019: 92; 2020: 92.

Cinsel taciz suçu sanık sayısı bakımından Türk-yabancı sanık oranının, genel oranla karşılaştırıldığında yabancılar tarafından işlenen çocukların genel orana denk

olduğu görülmektedir. 2019 yılı erkek-kadın toplam Türk sanık sayısı 4.246.051 kişiyken, erkek-kadın toplam yabancı sanık sayısı 163.268 kişidir. Türk-yabancı sanık genel oranında yabancılar %4 iken çocukların cinsel taciz suçu sanıklarında yabancıların %4 olduğu bulunmaktadır.

Şekil 2.11: Cinsel Taciz Suçunu İşleyen Sanık Sayısı Oranı

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2020: 92.

Yabancılar tarafından işlenen cinsel suç sayılarına bakıldığında cinsel suç faillerinin büyük çoğunluğu erkektir. Tüm cinsel suçlar bakımından hem sanık hem mahkum sayısında artış eğiliminin olduğu görülmektedir. Yabancılar tarafından işlenen cinsel suçların Türklere mi başka uyruklara karşı mı işlendiğine dair detaylı bilgi bulunmamaktadır.

Cinsel suçlar içinde yabancılar tarafından işlenen en sık suç çocuğun cinsel istismarı suçu olduğu anlaşılmaktadır. 2019 yılı verilerine göre TCK m.102(cinsel saldırı) suçundan erkek sanık sayısı 557, erkek mahkum sayısı 234'tür. TCK m.103(çocukların cinsel istismarı) suçundan erkek sanık sayısı 1778, erkek mahkum sayısı 670'tir. TCK m.104(reşit olmayanla cinsel ilişki) suçundan erkek sanık sayısı 90, erkek mahkum sayısı 11'dir. TCK m.105(cinsel taciz) suçundan erkek sanık sayısı 566, erkek mahkum sayısı 56'dır. Bu sayılar, yabancılar tarafından işlenen cinsel suçlar içinde en fazla çocukların cinsel istismarı suçunun işlendiğini ortaya koymaktadır.

2.5.1.2.3. Tehdit, Malvarlığına Karşı Suçlar ve Dilencilik Haberlerinin ve İstatistiklerin Değerlendirilmesi

Suriyeliler tarafından işlenen suçlara ilişkin haberlerin bir kısmı tehdit, hırsızlık, dolandırıcılık gibi malvarlığına karşı işlenen suçlar ile dilencilik suçlarıdır. Suç haberleri incelendiğinde tehdit suçuyla ilgili 5 haber(yaklaşık %3), malvarlığına karşı suçlarla ilgili 15 suç haberi(yaklaşık %10), dilencilikle ilgili 5(yaklaşık %3) suç haberi, kabahat olan dilencilikle ilgili 5(yaklaşık %3) haber bulunmuştur.

Tehdit

Suriyeliler tarafından işlene suçlara ilişkin haberlerin bir kısmı tehdit suçuyla ilgilidir. Tehditle ilgi toplam 5 habere yer verildiği dikkate alındığında medyada tehdit suçuyla ilgili haberlere nadiren yer verildiğini söylemek mümkündür. Yabancılar tarafından işlenen tehdit suçunda sanık ve mahkum sayısı bakımından artma eğiliminde olduğu görülmektedir.

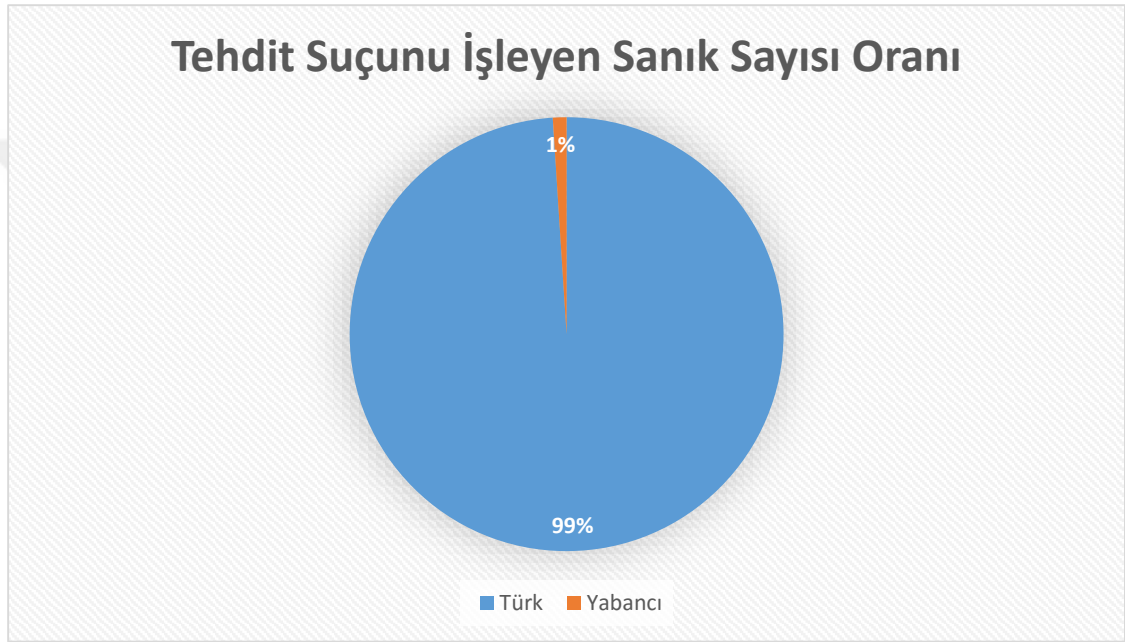
Tablo 2.12: Tehdit Suçunu İşleyen Sanık ve Mahkum Sayısı

TCK m.106 Suçunu İşleyen Sanık Sayısı				
	Türk		Yabancı	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2017	176887	21019	1156	224
2018	186927	24724	1456	310
2019	184622	26120	1845	322
TCK m.106 Suçundan Mahkum Olan Sayısı				
	Türk		Yabancı	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2017	61859	2852	43	11
2018	80509	3712	113	8
2019	85864	3952	176	19

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2018: 92; 2019: 92; 2020: 92.

Tehdit suçu sanık sayısı bakımından Türk-yabancı sanık oranının, genel oranla karşılaştırıldığında yabancılar tarafından işlenen tehdit suçu sanığının daha az olduğu görülmektedir. 2019 yılı erkek-kadın toplam Türk sanık sayısı 4.246.051 kişiyken, erkek-kadın toplam yabancı sanık sayısı 163.268 kişidir. Türk-yabancı sanık genel oranında yabancılar %4 iken tehdit suçu sanıklarında yabancıların %1 olduğu bulunmaktadır.

Şekil 2.12: Tehdit Suçunu İşleyen Sanık Sayısı Oranı

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2020: 92.

Malvarlığına Karşı Suçlar

Suriyeliler tarafından işlenen suçlara ilişkin haberlerin bir kısmı hırsızlık, dolandırıcılık gibi malvarlığına karşı işlenen suçlardır. Malvarlığına karşı işlenen suçlara ilişkin istatistikler bölüm olarak alınmıştır. Yabancılar tarafından işlenen malvarlığı suçları sanık ve mahkum sayısı bakımından artma eğiliminde olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 2.13: Malvarlığına Karşı Suçları İşleyen Sanık ve Mahkum Sayısı

Malvarlığına Karşı Suçlar(TCK m.141-169) İşleyen Sanık Sayısı				
	Türk		Yabancı	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2017	455651	45347	11401	2053
2018	470640	43009	13898	2035
2019	646901	60959	15881	2574
Malvarlığına Karşı Suçlar(TCK m.141-169) Suçlarından Mahkum Olan Sayısı				
	Türk		Yabancı	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2017	303805	18701	4310	540
2018	399947	25475	7149	920
2019	418195	30685	8646	911

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2018: 93; 2019: 93; 2020: 93.

Malvarlığına karşı suçlar sanık sayısı bakımından Türk-yabancı sanık oranının, genel oranla karşılaştırıldığında yabancılar tarafından işlenen malvarlığına karşı suçlar suçu sanığının daha az olduğu görülmektedir. 2019 yılı erkek-kadın toplam Türk sanık sayısı 4.246.051 kişiye, erkek-kadın toplam yabancı sanık sayısı 163.268 kişidir. Türk-yabancı sanık genel oranında yabancılar %4 iken malvarlığına karşı suçlar suçu sanıklarında yabancıların %3 olduğu bulunmaktadır.

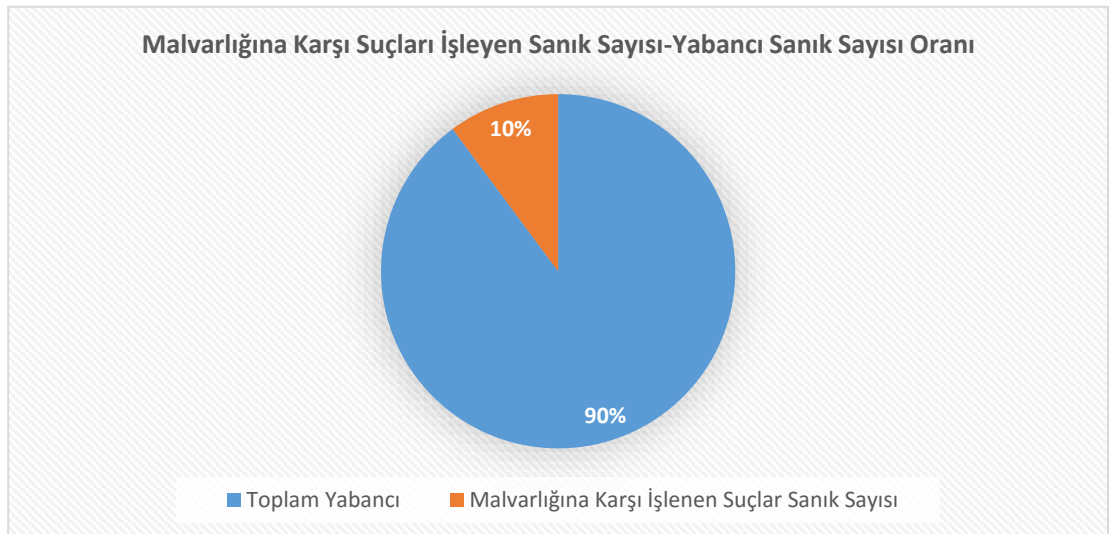
Şekil 2.13: Malvarlığına Karşı Suçları İşleyen Sanık Sayısı Oranı

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2020: 93.

Yabancılar tarafından malvarlığına karşı işlenen suçların yabancılar tarafından işlenen suçlar içinde oldukça yüksek oranda olduğu görülmektedir. Malvarlığına karşı işlenen suçlar, yabancılar tarafından işlenen suçların yaklaşık %10'unu oluşturmaktadır. 2019 yılı verilerine göre toplam 163.268 yabancı sanık hakkında ceza davası açılmıştır. Malvarlığına karşı suçlardan toplam ceza davası açılan sanık sayısı 18.455 kişidir.

Şekil 2.14: Malvarlığına Karşı Suçları İşleyen Sanık Sayısı-Yabancı Sanık Sayısı Oranı

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2020: 93.

Analiz edilen suç haberleri arasında hırsızlık suçunda otomobil hırsızlığına dair haberlerin öne çıktığı görülmektedir. Suç haberlerinde Suriyelilere yönelik dolandırıcılık iddialarıyla ilgili olarak telefonla dolandırıcılık, sahte döviz, düşük ayarlı altın veya para karşılığı evlilik vaadi gibi çeşitli hileli davranışların bulunduğu bilgisi verilmektedir.

Kayseri'de çaldıkları otomobille kaçarken kaza yapan 2 kişi yaralandı(Habertürk, 2020-32).

Otomobilin içinde yakalanan hırsız: Ben Suriyeliyim, bana dokunamazsınız(Sözcü, 2020-27).

Sahte dövizle dolandırıcılık yaparken suçüstü yakalanan zanlı tutuklandı(Habertürk, 2020-24).

İstanbul'da 'Ucuza altın satıyoruz' diyerek bir vatandaşın 12 bin 500 dolarını çarpar Suriyelilere operasyon... 14 kişi gözaltına alınırken, avarı düşük 884 adet Suriye altını ele geçirildi(Sözcü, 2020-40).

Kayseri'de yüzde 40 engelli oğluna kız arayan ve hudut kapısına giderek oğluna eş olarak 30 bin TL'ye Suriyeli kız bulan 65 yaşındaki mağdur kadın, Suriyeli kız bir süre sonra evden ayrılınca dolandırıldığı iddiasıyla polise şikayetçi oldu(Türkgün, 2019-4).

Dilencilik

Toplumda rahatsızlık oluşturan Suriyeliler tarafından işlenen sapma fiilleri de medyada haberleştirilmektedir. Suriyelilerle ilgili sapma haberleri; dilencilik, gürültü, çevreyi rahatsız etme, kalabalık aile yapısından kaynaklanan sorunlar, Suriyeli kadınlarla para karşılığı yapılan ikinci evlilikler, küçük yaşta evlilikler gibi konularda yoğunlaştığı görülmektedir.

Suriyelilerle ilgili en çok şikayet edilen konulardan birisi de dilenciliktir. Sokaklarda, kırmızı ışıklarda dilencilik yapanlar toplumda birçok kişiyi rahatsız ettiği gibi suç korkusu yaşamasına da neden olabilmektedir. Suriyelilerin gelmesiyle birlikte bu kişilerin bazılarının dilencilik yaptığı, bazı Suriyeli çocukların da zorla dilencilığe yönlendirildiğine dair medyada birçok haber bulunmaktadır. Yapılan araştırmalarda dilencilerin, görünür olarak şehrin düzenini bozduğu için güvenlik tehdidi olarak algılandığı tespit edilmektedir(Ekici, 2019: 711). Bu noktada toplumda Suriyeliler hakkında rahatsızlık oluşturan konulardan birisi de Suriyeli dilenciler

olduğu bilinmektedir. Nitekim bazı resmi açıklamalarda ülke genelinde yapılan huzur uygulamalarında Suriyeli olduğu tespit edilen dilencilere yasal işlem yapıldığı belirtilmektedir. Bu açıklamada Suriyeli diye yakalananlardan bazılarının Suriyeli kılıfına girdiği de söylenmektedir(Sputnik, 2017).

Dilencilik, ceza hukuku ve kabahatler hukuku bakımından ayrı düzenlemelere tabi tutulmaktadır. Ceza hukuku bakımından dilencilik suçuyla çocukları, beden veya ruh bakımından kendini idare edemeyecek durumda bulunan kimseleri dilencilikte araç olarak kullanan kişiler cezalandırılmaktadır(TCK m.229). Bu suçun örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenmiş olması halinde cezası daha da artırılmaktadır(TCK m.229). Kabahatler hukuku bakımından ise dilencilik yapmak yasaklanarak bu kabahati işleyenlere idari para cezası verilmektedir. Ayrıca, dilencilikten elde edilen gelire el konulmaktadır(KK m. 33). Bu kısımda ceza hukuku bakımından dilencilığe ilişkin istatistikler değerlendirilecektir, kabahat olan dilencilığe ilişkin açıklanan resmi bir istatistik mevcut değildir.

Tablo 2.14: Dilencilik Suçunu İşleyen Sanık ve Mahkum Sayısı

TCK m.229 Suçunu İşleyen Sanık Sayısı				
	Türk		Yabancı	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2017	145	400	100	94
2018	196	597	110	194
2019	313	803	110	176
TCK m.229 Suçundan Mahkum Olan Sayısı				
	Türk		Yabancı	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2017	87	266	1	0
2018	72	334	1	2
2019	123	319	5	4

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2018: 95; 2019: 95; 2020: 95.

Medyada yer alan haberlerde çok sayıda Suriyeli çocuğun çeteler tarafından dilencilige yönlendirildiğine dair haberler bulunmaktadır. Dilencilikle ilgili sanık veya mahkum sayısı az olsa bile bu suçun örgütlü olarak işlenmesi halinde çok sayıda çocuğun araç olarak mağdur edilmesi mümkündür. Çocukların dilendirilmesiyle ilgili Habertürk, Sözcü ve Yeni Şafakta haberler bulunmuştur.

İstanbul'da Suriyeli çocukları kente getirip zorla dilendirdikleri öne sürülen suç örgütüne yapılan operasyonda Suriye uyruklu 24 zanlı yakalandı, 68 çocuk kurtarıldı(Habertürk, 2020-28).

İstanbul'da Suriyeli çocukları ailelerinden kiralayarak zorla dilendiren bir şebekeye operasyon düzenlendi. Operasyonda 24 şüpheli yakalanırken, 68 mağdur kurtarıldı(Sözcü, 2020-35).

İstanbul'da Suriyeli ailelerden kiraladıkları çocukları dilendiren çeteye ilgili yeni iddialar ortaya çıktı. Çetenin çocukları 300 ila 500 liraya kiraladıkları, günlük 100 liradan az kazanç getiren çocukların dövüldüğü ve aç bırakıldığı öğrenildi. Pedagog eşliğinde ifade veren 8 yaşındaki bir çocuk, oyun oynadığı için dövüldüğünü ifade etti(Sözcü, 2020-36).

Suriyeli ailelerin çocuklarını yasa dışı yollarla İstanbul'a getirip dilendiren şebekeye baskın yapıldı. Şebekeyi üç ay takip eden polis, Sultangazi'deki adreslere operasyon düzenledi. 24 şüpheli yakalanırken 68 çocuk kurtarıldı. Aramalarda 250 bin lira, 100 dolar, 228 bin 500 Suriye lirası ve çok sayıda madeni para ele geçirildi(Yeni Şafak, 2020-14).

2.5.1.2.4. Uyuşturucu Suçları Haberlerinin ve İstatistiklerin Değerlendirilmesi

Suriyeliler tarafından işlenen suçlara ilişkin haberlerin bir kısmı uyuşturucu madde suçlarına ilişkindir. Suç haberleri incelendiğinde uyuşturucu madde suçlarıyla ilgili 7 haber(yaklaşık %4) bulunmuştur. Uyuşturucu madde suçları, kanundaki detaylarına bakılmaksızın uyuşturucu madde ticareti ve kullanma olarak ikiye ayrılarak incelenmiştir.

Uyuşturucu Madde Ticareti

Suç haberlerinde özellikle uyuşturucu madde ticaretinin ele alındığı görülmüştür. Uyuşturucu madde ticareti suçuna ilişkin sanık ve mahkum sayıları aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 2.15: Uyuşturucu Madde Ticareti Suçunu İşleyen Sanık ve Mahkum Sayısı

TCK m.188 Suçunu İşleyen Sanık Sayısı				
	Türk		Yabancı	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2017	34446	2239	1321	141
2018	43283	2922	2003	236
2019	48822	3287	3146	286
TCK m.188 Suçundan Mahkum Olan Sayısı				
	Türk		Yabancı	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2017	41182	2168	1659	162
2018	56185	2960	2550	216
2019	68615	3623	4419	348

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2018: 94; 2019: 94; 2020: 94.

Analiz edilen suç haberlerinde Suriyeliler tarafından işlenen uyuşturucu madde ticareti suçuna ağırlık verildiği görülmektedir. Suç haberlerinde uyuşturucu ticaretinin örgütlü olarak işlendiği, yaralama-cinayet gibi şiddet suçlarını tetiklediği gibi bilgilere yer verilmiştir.

Ankara'da sabah saatlerinde Özel Harekat eşliğinde 19 ayrı adrese eş zamanlı operasyon düzenleyen Narkotik ekipleri, tamamı Suriye uyruklu 10 zanlıyı gözaltına aldı. Zanlıların kurdukları suç örgütü aracılığı ile Ankara'nın çeşitli noktalarında sokak satıcısı örgütlenmesi ile uyuşturucu ticareti yaptıkları belirlendi(Habertürk, 2020-1).

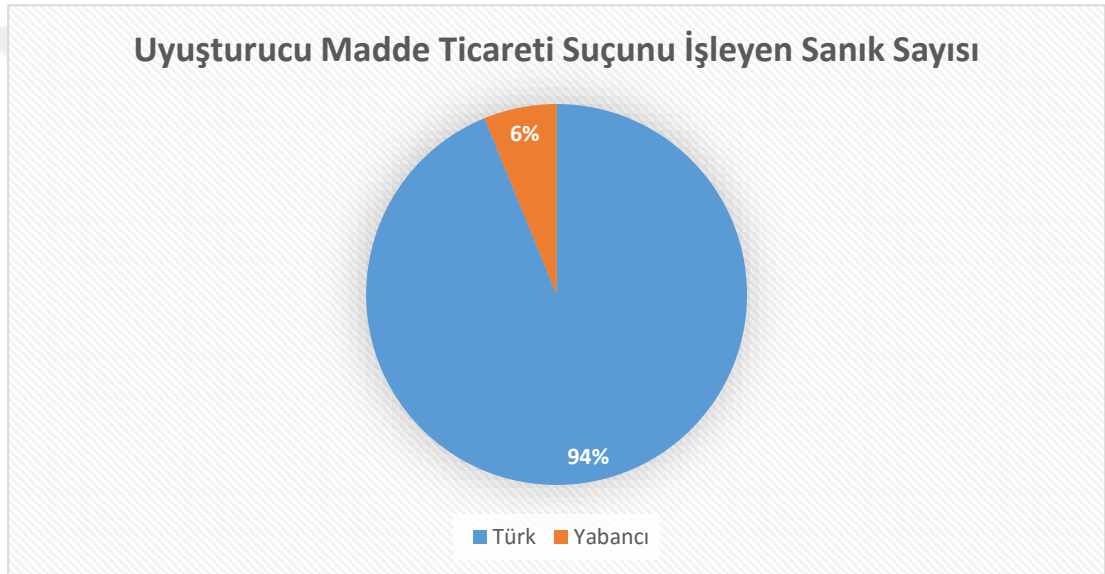
Ankara'da uyuşturucu satışı kavgasında misilleme cinayet: 2 ölü(Habertürk, (2020-44).

Ankara polisi tarafından takibe alınan bir şüpheli yakalanacağını anlayınca elindeki eroin paketlerini yuttu. Uyuşturucu madde kullanmak ve 7 ayrı hırsızlık olayından suç kaydı bulunan zanlının midesinden endoskopi

yöntemi ile 4 gram ağırlığında iki paket eroin çıkarılırdı(Yeni Şafak, (2020-19).

Uyuşturucu madde ticareti suçu sanık sayısı bakımından Türk-yabancı sanık oranının, genel oranla karşılaştırıldığında yabancılar tarafından işlenen uyuşturucu madde ticareti suçu sanığının daha fazla olduğu görülmektedir. 2019 yılı erkek-kadın toplam Türk sanık sayısı 4.246.051 kişiyken, erkek-kadın toplam yabancı sanık sayısı 163.268 kişidir. Türk-yabancı sanık genel oranında yabancılar %4 iken uyuşturucu madde ticareti suçu sanıklarında yabancıların %6 olduğu bulunmaktadır.

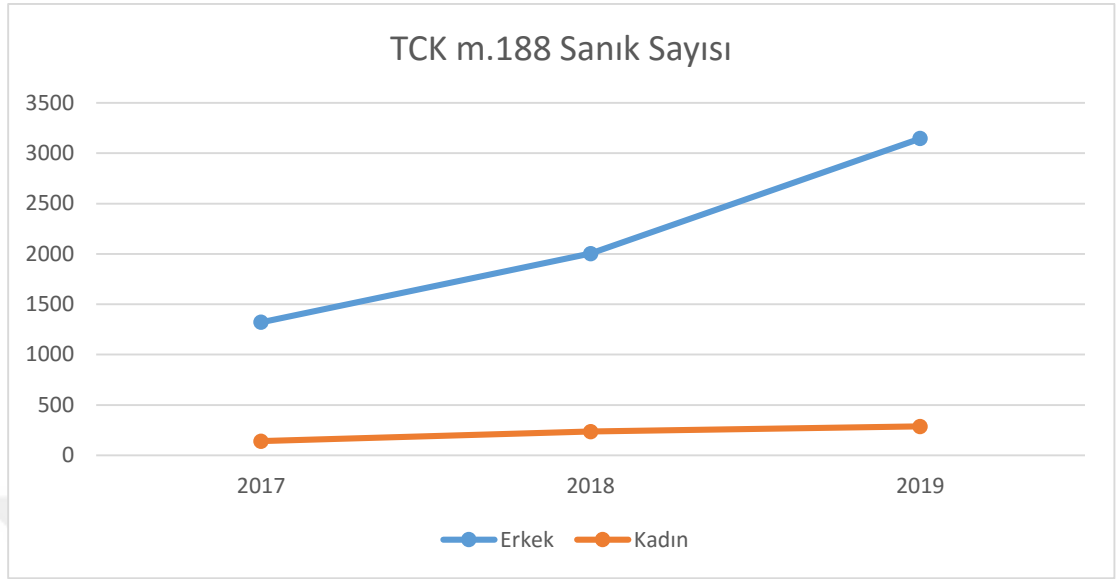
Şekil 2.15: 2019 yılı Türk-Yabancı Uyuşturucu Madde Ticareti Suçu Sanık Sayısı Oranı

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2020: 94.

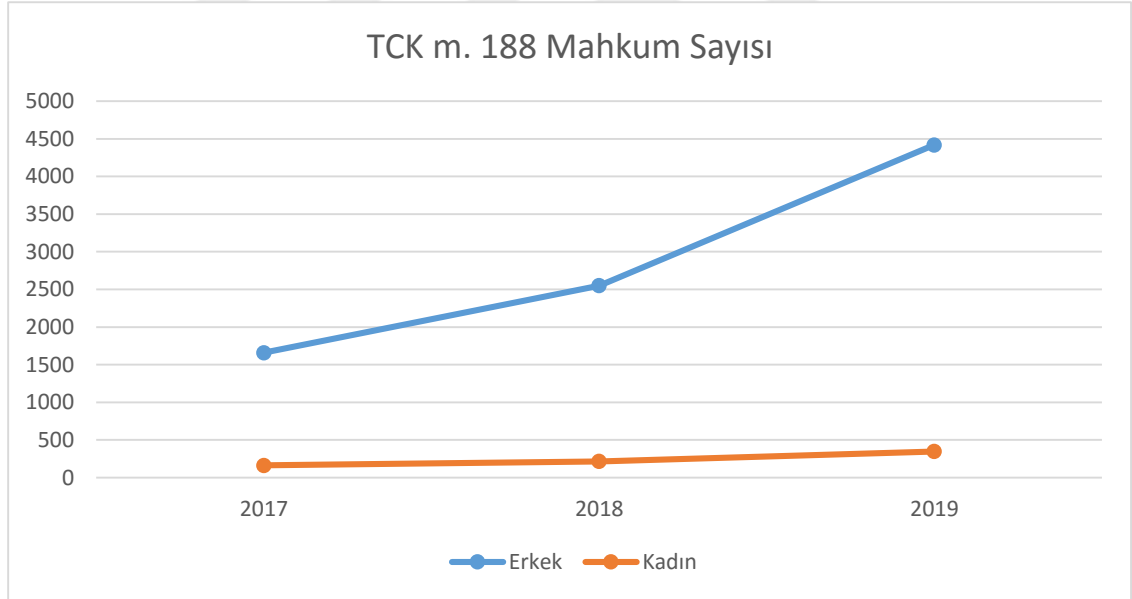
Uyuşturucu madde suçundan sanık ve mahkum olan yabancı kadın sayısı da bir önceki yıla göre ciddi oranda artmıştır. Genel olarak yabancılar tarafından işlenen uyuşturucu madde suçunda sanık ve mahkum sayısı bakımından artma eğiliminde olduğu anlaşılmaktadır.

Şekil 2.16: Uyuşturucu Madde Ticareti Suçundan Yabancı Sanık Sayısı

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2020: 94.

Şekil 2.17: Uyuşturucu Madde Ticareti Suçundan Yabancı Mahkum Sayısı

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2020: 94.

Uyuşturucu Madde Kullanma Suçu

Uyuşturucu madde kullanma, uyuşturucu suçları arasında yer almaktadır. Suç haberlerinde uyuşturucu madde kullanımına, uyuşturucu madde ticaretinden daha az

yer verildiği görülmektedir. Yabancılar tarafından işlenen uyuşturucu madde kullanma suçunda sanık ve mahkum sayısı bakımından artma eğiliminde olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 2.16: Uyuşturucu Madde Kullanma Suçunu İşleyen Sanık ve Mahkum Sayısı

TCK m.191 Suçunu İşleyen Sanık Sayısı				
	Türk		Yabancı	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2017	83113	2190	481	49
2018	101523	2623	565	33
2019	112787	3455	881	52
TCK m.191 Suçundan Mahkum Olan Sayısı				
	Türk		Yabancı	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2017	57970	938	58	1
2018	82474	1553	99	4
2019	107470	2384	184	10

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2020: 94.

Yabancılar tarafından işlenen uyuşturucu madde kullanma suçunun erkekler tarafından işlendiği görülmektedir. Yabancı kadın sanıkların sayısı artsa bile mahkum sayısı azdır. Analiz edilen suç haberlerinde de uyuşturucu madde kullanan iki erkekten şöyle bahsedilmektedir:

Khaled Jadar ek savunmasında, "Polisler geldiğinde evdeydim. Ancak cesetleri görmedim. Alkol ve uyuşturucu aldığım için korkup kaçtım." diyerek yaşananlardan haberi olmadığını söyledi(Habertürk, 2020-2).

Suriyeli genç uyuşturucu parası vermeyen annesini öldürdü!(Sözcü, 2020-28).

Uyuşturucu madde suçları açısından bakıldığında uyuşturucu madde ticareti suçundan sanık durumuna düşenlerin sayısı uyuşturucu madde kullanma suçundan daha yüksektir. Bu sayılar yabancıların, uyuşturucu madde ticareti yapanların uyuşturucu madde kullananlardan daha yüksek olduğunu göstermektedir.

2.5.1.2.5. Yetkisiz Hekimlik Haberlerinin Değerlendirilmesi

Yetkisiz hekimlik olarak adlandırılan suç haberleri Suriyeliler tarafından kanunlara aykırı olarak açılan klinik, hastane, sağlık merkezi gibi yerlere ilişkin haberleri kapsamaktadır. Türk hukukuna göre bir kişinin, hukuka uygun olarak hekimlik yapabilmesi, 1219 sayılı kanunda düzenlenmiştir. Belirtilen kanun hekimlik mesleği için gerekli yasal koşulları saymaktadır. Haberlerde sadece hekimlik değil aynı zamanda hukuka aykırı olarak sağlık merkezi işletildiği bilgileri dikkate alındığında sağlık merkezi açmak için gerekli ruhsatın alınmaması da ayrı bir sorumluluk nedenidir.

Suriyeliler tarafından işlenen suç haberlerinde 12(yaklaşık %7) haberin sağlıkla ilgili olduğu görülmektedir. Yetkisiz hekimliğe ilişkin yabancı sanık sayıları detaylı olarak belirtilmediği için bu kısımda resmi istatistikler incelenememektedir. Suç haberlerine konu olan hukuka aykırı sağlık merkezlerinde özellikle kürtajla ilgili hizmet verildiği bilgisi öne çıkmaktadır. Bazı haberler şöyledir:

KAHRAMANMARAŞ'ta, açtıkları kaçak kliniklerde kürtaj, diş çekimi ve botoks yaparken, polisin düzenlediği operasyonla 5 milyon liralık ilaçla yakalanan Suriyeli 7 doktor, emniyetteki sorgularının ardından adliyeye sevk edildi(Habertürk, 2020-35).

Tedaviye gelen Suriyelilerin ifadelerini alan polis, kaçak hastanede her türlü hastaya bakıldığını özellikle kadın hastalıkları ve kürtaj hizmeti verildiğini söyledi(Sözcü, 2020-25).

Yapılan aramalarda ise, 3 sedye, 3 adet stetoskop, 1 ateş ölçer, 1 bebek tartı cihazı, 2 kürtaj çubuğu, 1 tansiyon cihazı, 9 jetokain enjektör, 1 hasta kayıt defteri, 1 ultrason cihazı, 1 ekg cihazı, 1 adet nevilizatör, 1 otomatik tansiyon cihazı, 2 speculum vajina çubuğu, 2 bin enjektör, 1 laptop, 1 yazıcı, 1 mikroskop cihazı, 1 şeker ölçer, 6 bin 620 kutu tıbbi ilaç ele geçirildi(Yeni Şafak, 2020-5).

Türkiye’de kürtaj suçtur. Tıbbi zorunluluk bulunmadığı halde, rızaya dayalı olsa bile, gebelik süresi on haftadan fazla olan bir kadının çocuğunu düşürten kişi cezalandırılmaktadır(TCK m.99). Ceza hukukundaki bu yasaklama, Suriyelilerin yüksek doğum oranı gibi birçok sebep Suriyeliler tarafından açılan ve Suriyelilere hizmet verdiği söylenen kaçak sağlık merkezlerinin kürtajdan önemli kazanç sağladığını akıllara getirmektedir. Suç haberlerinde yer alan bu bilgiler Suriyelilerin doğum konusunda eğitilmesinin gerektiğini de ortaya koymaktadır.

2.5.1.2.6. Terör Suçları Haberlerinin ve İstatistiklerin Değerlendirilmesi

Siyasi görüşleri ve Suriyelilere bakış açısı farklı olan dört haber sitesinde de Suriyeliler tarafından işlenen suçlar arasında terör suçlarının öne çıktığı görülmektedir. Suriyeliler tarafından işlenen suçlara ilişkin haberler incelendiğinde 32 haberin terör suçlarıyla ilgili olduğu görülmektedir. 157 haber içinde 32 haber yaklaşık olarak her 5 haberden 1’inin terör suçlarıyla ilgili olduğunu ortaya koymaktadır. Terör suçlarına ilişkin istatistikler 3713 sayılı kanun kapsamında bütün olarak açıklanmaktadır. 3713 sayılı kanundaki suçları işleyen ve mahkum sayısı aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 2.17: Terör Suçlarını İşleyen Sanık ve Mahkum Sayısı

3713 Sayılı Kanundaki Suçları İşleyen Sanık Sayısı				
	Türk		Yabancı	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2017	20691	3630	241	13
2018	16562	3050	246	26
2019	13187	2411	164	20

3713 Sayılı Kanundaki Suçlardan Mahkum Olan Sayısı				
	Türk		Yabancı	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2017	5517	620	25	0
2018	5800	443	52	2
2019	4409	372	34	3

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2018: 99; 2019: 99; 2020: 99.

Terör suçlarında sanıkların neredeyse tamamı Türk vatandaşdır. Terör suçları kapsamında hakkında işlem yapılan yabancı sanık sayısı yaklaşık %1 oranındadır. Suç haberlerindeki şiddet ile yabancı suçlular hakkındaki istatistik arasındaki büyük oransal fark, tam olarak bu anlama gelmese bile terör suçlarının Suriyeliler tarafından işlenen diğer suçlara göre medyada daha sık haberleştirildiği şeklinde yorumlanabilmektedir.

Şekil 2.18: 2019 yılı Türk-Yabancı Terör Suçları Sanık Sayısı

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2020: 99.

Terör suçları haberlerinin nerdeyse tamamında haber konusu, muhtemel terör saldırılarının önlenmesidir. Terör saldırılarının önlenmesine ilişkin haberlerde asıl amacın kolluğun etkin çalıştığını, terör örgütü üyelerini yakından takip ettiğini

kamuoyuna duyurmaktadır. Böylece haberler üzerinden topluma güven, terör örgütü üyelerine de caydırıcılık mesajları verilmektedir.

2.5.1.2.7. Kaçakçılık Suçları Haberlerinin ve İstatistiklerin Değerlendirilmesi

Suriyeliler tarafından işlenen suçlara ilişkin haberlerin bir kısmı kaçakçılık suçlarına ilişkindir. Suç haberleri incelendiğinde kaçakçılık suçlarıyla ilgili 7 haber(yaklaşık %4) bulunmaktadır. Kaçakçılık suçlarına ilişkin sanık ve mahkum sayıları aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 2.18: Kaçakçılık Suçlarını İşleyen Sanık ve Mahkum Sayısı

5607 Sayılı Kanundaki Suçları İşleyen Sanık Sayısı				
	Türk		Yabancı	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2017	58204	1842	9098	1090
2018	56808	3077	10083	1465
2019	49590	1902	7485	1120
5607 Sayılı Kanundaki Suçlardan Mahkum Olan Sayısı				
	Türk		Yabancı	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2017	55312	1325	5730	923
2018	63158	1603	9459	1440
2019	51287	1548	7906	1475

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2018: 99; 2019: 99; 2020: 99.

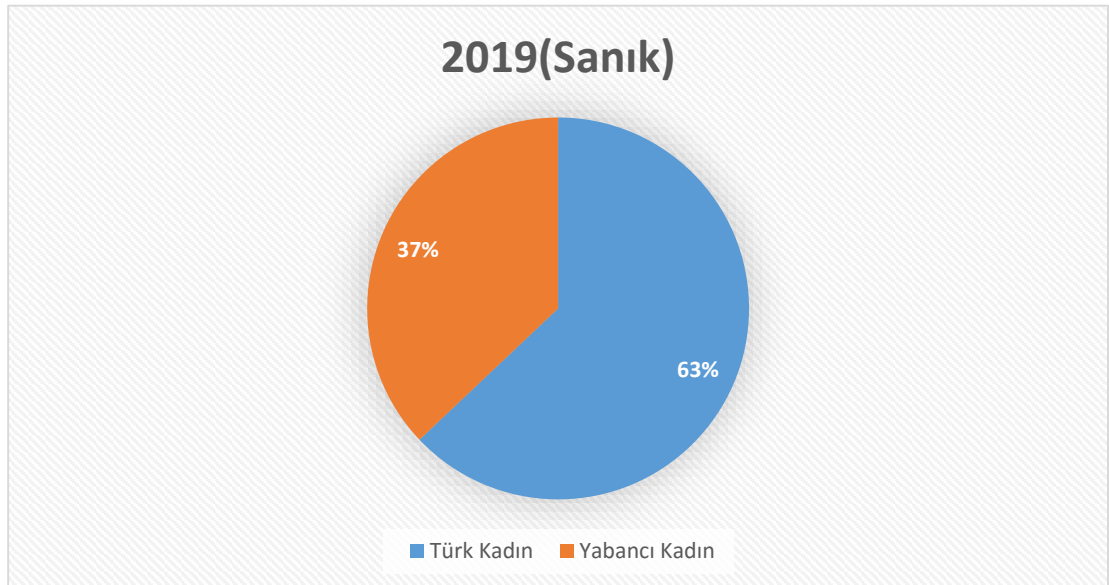
Şekil 2.19: 2019 yılı Kaçakçılık Suçları Erkek-Kadın Sanık Oranı

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2020: 99.

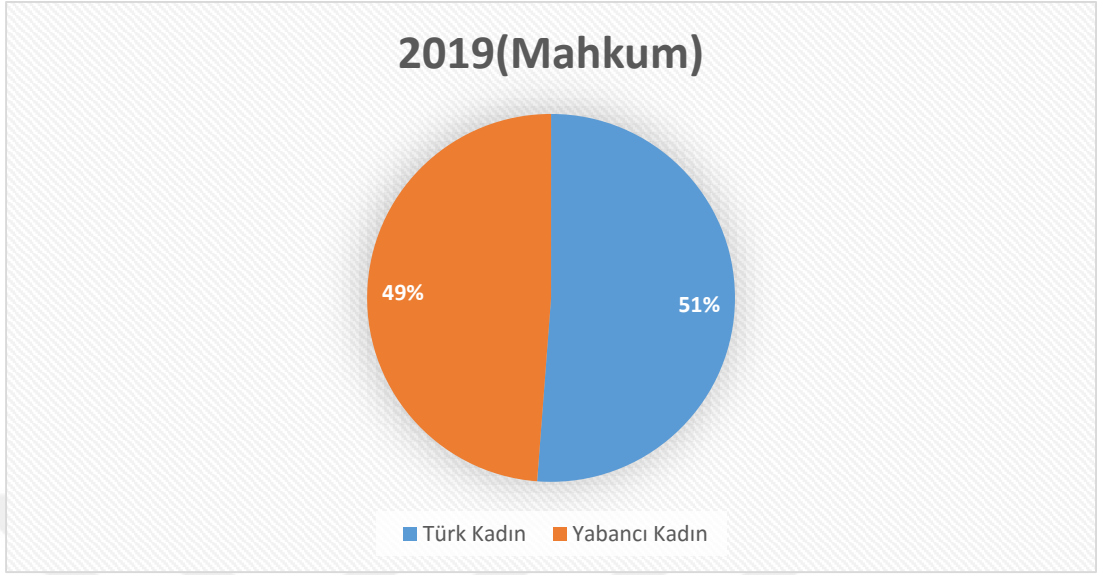
Kaçakçılık suçlarında yabancı kadın fail sayısının yabancı erkeklere oranının yüksek olduğu görülmektedir. Türk kadınlar ile yabancı kadınlar kıyaslandığında yabancı mahkum sayısının Türk kadın mahkum sayısına göre daha hızlı ilerlediği, yabancı uyruklu kadın mahkumların Türk uyruklu kadınlarla eşitlenmek üzere olduğu söylemek mümkündür.

Şekil 2.20: 2019 yılı Kaçakçılık Suçları Türk-Yabancı Kadın Sanık Oranı

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2020: 99.

Şekil 2.21: 2019 yılı Kaçakçılık Suçları Türk-Yabancı Kadın Mahkum Oranı

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2020: 99.

Suç haberleri incelendiğinde kaçakçılık faaliyetlerinin çeşitli olduğu görülmektedir. Değerli maden, tarihi eser, göçmen kaçakçılığı gibi farklı kaçakçılık faaliyetleri haberleştirilmiş olup bazı örnekler şöyledir:

Kilis'in Öncüpınar Sınır Kapısında Suriye'den Türkiye'ye giriş yapan bir kişinin giydiği ayakkabısının içerisinde 2 kilo 193 gram altın ele geçirildi(Habertürk, 2020-30).

İnsan kaçakçılarından akıl almaz taktik: Düğün konvoyu görüntüsüyle kaçırmaya çalıştılar(Yeni Şafak, 2020-16).

Osmaniye İl Emniyet Müdürlüğü ekiplerince şüphe üzerine durdurulan minibüste 3 el yazması İbranice kitap, 9 sikke ve 1 kadın figürlü heykel ele geçirildi, olayla ilgili 6 Suriyeli şüpheli gözaltına alındı(Türkgün, 2019-2).

2.5.1.3.Suç Haberlerinin Yıllara Göre Dağılımı

Suriyelilerin Türkiye'ye geldiği ilk günlerden günümüze kadar geçen sürede Suriyelilere toplumun bakış açısında değişimler yaşanmıştır. İlk günlerde Suriyeliler kırılgan bir grup olarak görülmüş ve toplumda yardımsever tutum ön planda olmuştur. Suriyelilerin ülkenin farklı şehirlerine dağılmasıyla ve bu kişilerin yaşadıkları yerlerde çeşitli sorunlara neden olmasıyla birlikte toplumun Suriyelilere bakış açısında değişimler yaşanmıştır. Daha önceleri Türkiye'ye sınır bir ülkede

yaşayan insanlar, Türkiye’ye geldikten sonra “Suriyeliler” olarak adlandırılmıştır. Suriyelilere bakış açısının değişmesinde suç haberlerinin de etkili olduğu değerlendirilmiştir.

Suriyeliler tarafından işlenen suçlar hakkındaki haberlerin yıllara göre dağılımı medyanın Suriyeli suçluluğuna olan ilgisindeki eğilimi göstermektedir. Habertürk internet haber sitesinde 74 haber, Sözcü internet haber sitesinde 45 haber, Yeni Şafak internet haber sitesinde 25 haber, Türkgün internet haber sitesinde 13 haber, yıllara göre analiz edilmiştir. Araştırmamızda 2019 ve 2020 yıllarında internet haber sitelerinde yayınlanan haberler dağılımı aşağıdaki gibidir.

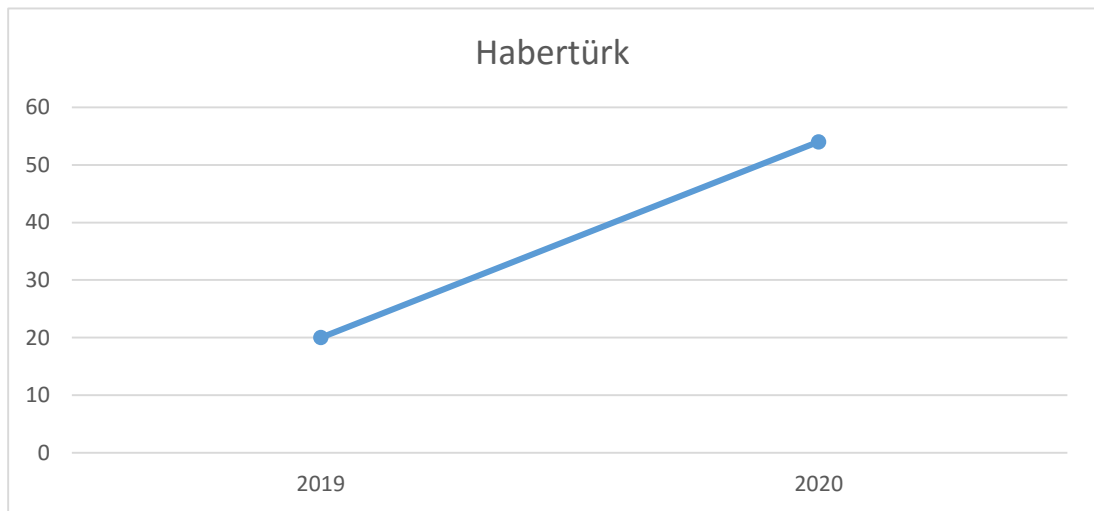
Tablo 2.19: Suç Haberlerinin Yıllara Göre Dağılımı

	Habertürk	Sözcü	Yeni Şafak	Türkgün
2019	20	21	4	10
2020	54	24	21	3

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

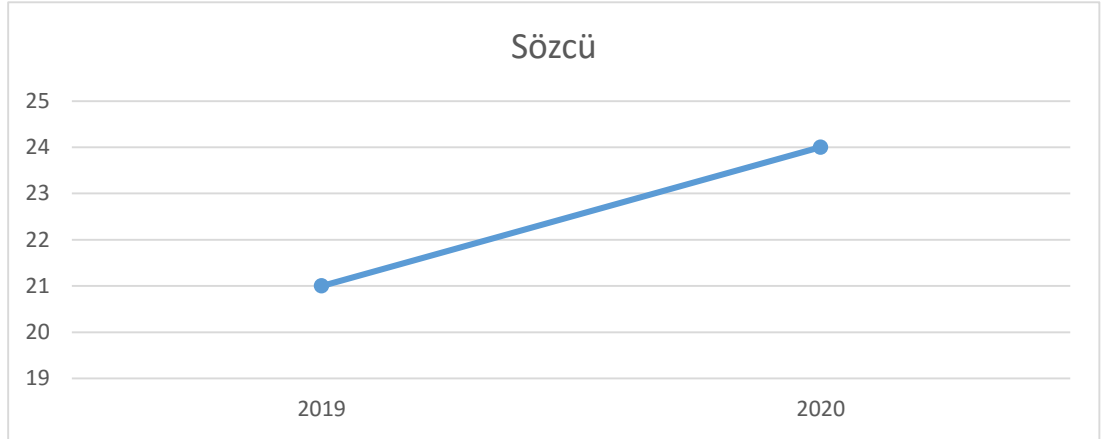
Medyanın Suriyeli suçluluğuna olan ilgisindeki eğilimi gösteren grafikler de aşağıda yer almaktadır.

Şekil 2.22: Habertürk İnternet Haber Sitesi Haberlerinin Yıllara Göre Dağılımı

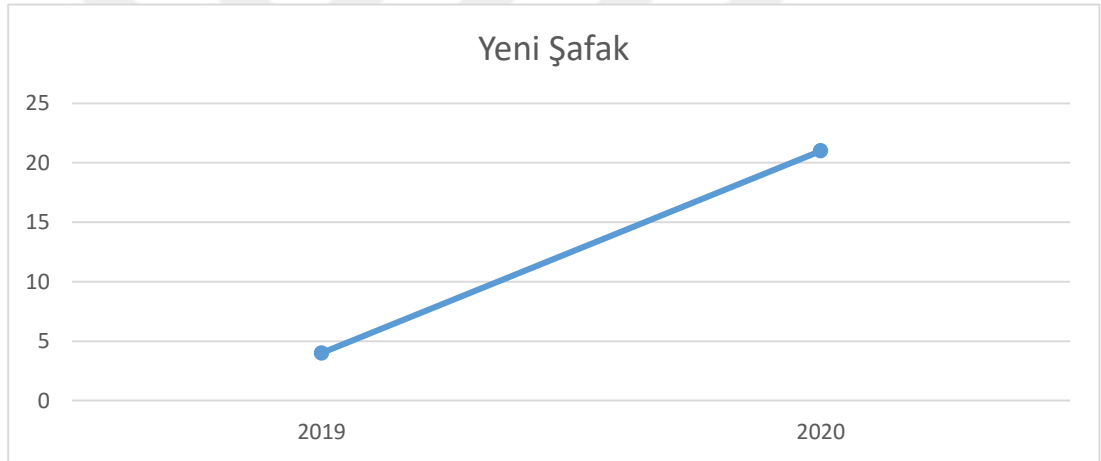
Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 2.23: Sözcü İnternet Haber Sitesi Haberlerinin Yıllara Göre Dağılımı

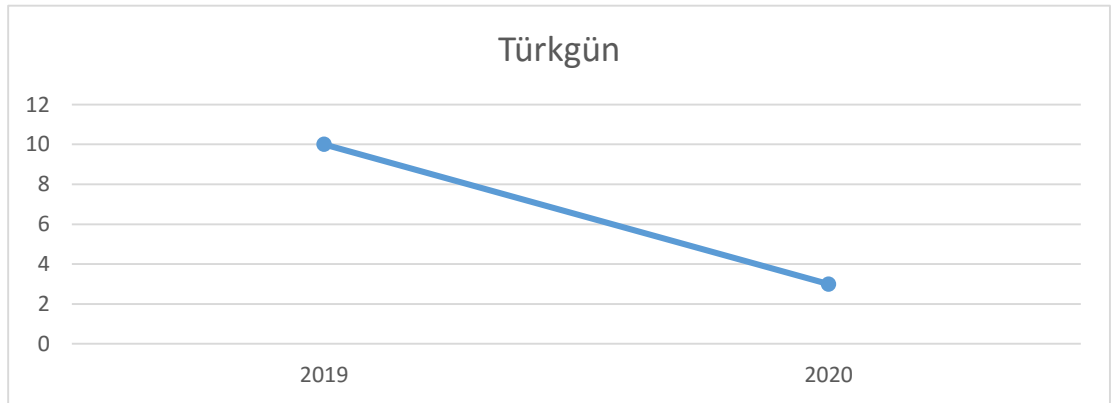
Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 2.24: Yeni Şafak İnternet Haber Sitesi Haberlerinin Yıllara Göre Dağılımı

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 2.25: Türkgün İnternet Haber Sitesi Haberlerinin Yıllara Göre Dağılımı

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Yukarıdaki grafikler incelendiğinde Suriyeliler tarafından işlenen suçlara ilişkin haberler zaman yönüyle incelendiğinde 2019 ve 2020 yılı haber sayılarında Habertürk, Sözcü ve Yeni Şafak haber sitelerinde bu konudaki haber sayılarının artma eğilimi gösterdiği bulunmaktadır. Sadece Türkgün haber sitesinde 2020 yılında 2019 yılıyla kıyaslandığında daha az sayıda habere yer verildiği görülmektedir. Türkgün sitesinde Suriyeliler hakkındaki haberlerin azlığı ve suç haberi sayısındaki düşme eğilimi dikkate alındığında bu haber sitesinin Suriyeliler konusuna çok fazla yer vermediği anlaşılmaktadır.

Şekil 2.26: Yıllara Göre Yabancı Sanık Sayısı

Ceza Mahkemelerinde Uyuşuna Göre Sanıklar				
	Türk		Yabancı	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2017	3264000	408428	93909	18508
2018	3624348	430345	115203	21286
2019	3784815	461236	138371	24897

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2020: 90.

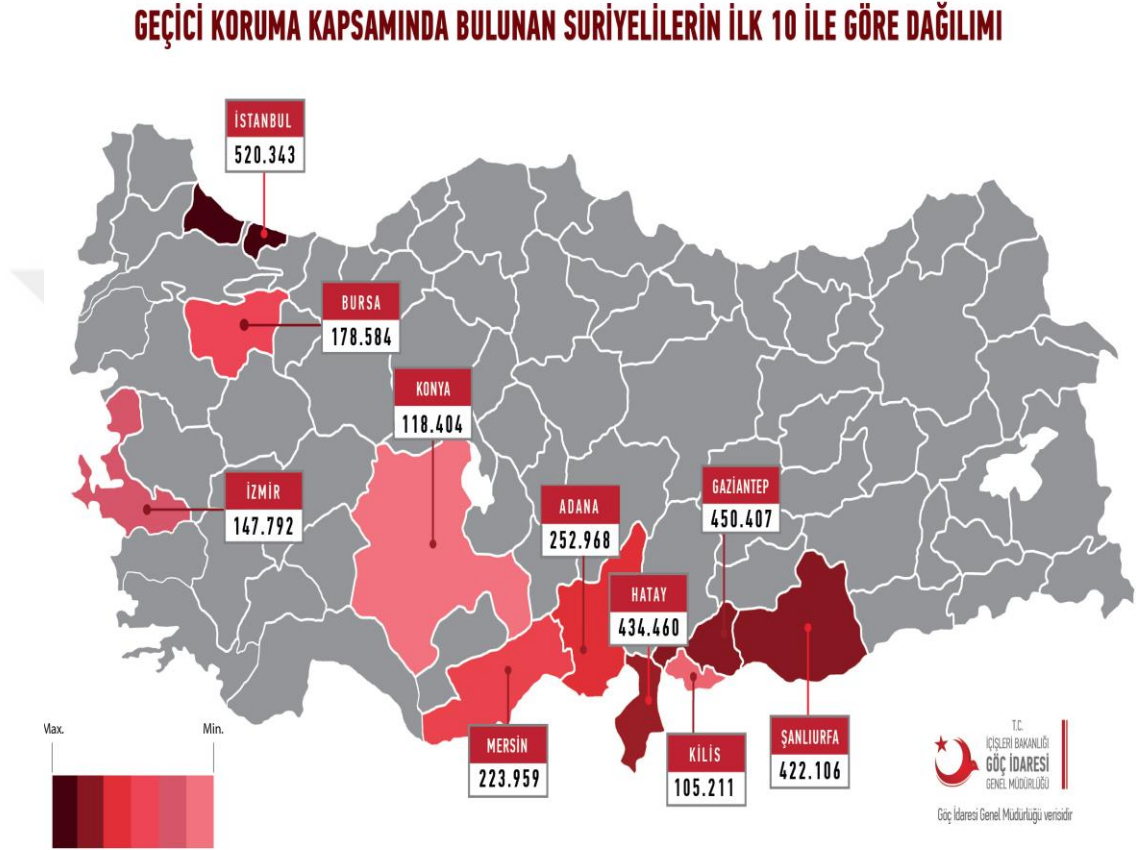
Suriyeliler tarafından işlenen suçlar hakkındaki haberlerin artma eğiliminde olması toplumda Suriyelilere karşı suç korkusunu artırma ihtimali bulunmaktadır. Medya, işlenmiş bir suçu topluma aktararak geniş kitlelerin suçtan haberdar olmasını sağladığı ve dikkat çekebilmek için başvurulan abartılı haberler suç korkusunu tetikleyebilmektedir.

2.5.1.4. Suç Haberlerinin İllere Göre Dağılımı

Yabancı suçluluğu açısından incelenmesi gereken önemli bir husus da yabancı nüfusun bölgesel yoğunluğu ve bu bölgelerdeki işlenen suç sayısıdır. Milyonlarca Suriyeli Türkiye'ye göç ederek bazıları geçici barınma merkezlerinde bazılarıysa

ülkenin farklı şehirlerinde yaşamaya devam etmektedir. Özellikle sınır illerindeki Suriyeli nüfusun çok yoğun olduğu ve her ilde Suriyelilerin yaşadığı bilinmektedir.

Şekil 2.27: Suriyelilerin Kalabalık Olduğu Şehirler

Kaynak: Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, 2021.

Şekil 2.28: Suriyelilerin İllere Göre Dağılımı

GEÇİCİ KORUMA KAPSAMINDAKİ SURİYELİLERİN İLLERE GÖRE DAĞILIMI

İL SIRA	ÜLKEMİZDE GEÇİCİ KORUMA KAPSAMINDA BULUNAN SURİYELİLERİN DAĞILIMI (03.02.2021 ALFABETİK)								
	İLLER	KAYIT EDİLEN	NÜFUS	İL NÜFUSU İLE KARŞILAŞTIRMA YÜZDESİ	İL SIRA	İLLER	KAYIT EDİLEN	NÜFUS	İL NÜFUSU İLE KARŞILAŞTIRMA YÜZDESİ
	TOPLAM	3.650.496	83.154.997	4,39%		TOPLAM	3.650.496	83.154.997	4,39%
1	ADANA	252.968	2.237.940	11,30%	42	KAHRAMANMARAŞ	93.174	1.154.102	8,07%
2	ADIYAMAN	22.246	626.465	3,55%	43	KARABÜK	1.154	248.458	0,46%
3	AFYON	11.254	729.483	1,54%	44	KARAMAN	813	253.279	0,32%
4	AĞRI	1.212	536.199	0,23%	45	KARS	189	285.410	0,07%
5	AKSARAY	3.685	416.367	0,89%	46	KASTAMONU	3.019	379.405	0,80%
6	AMASYA	993	337.800	0,29%	47	KAYSERİ	79.205	1.407.409	5,63%
7	ANKARA	100.014	5.639.076	1,77%	48	KIRIKKALE	1.888	283.017	0,67%
8	ANTALYA	2.810	2.511.700	0,11%	49	KIRKLARELİ	966	361.836	0,27%
9	ARDAHAN	112	97.319	0,12%	50	KIRŞEHİR	1.649	242.938	0,68%
10	ARTVİN	41	170.875	0,02%	51	KİLİS	105.211	142.490	73,84%
11	AYDIN	8.015	1.110.972	0,72%	52	KOCAELİ	55.230	1.953.035	2,83%
12	BALIKESİR	4.839	1.228.620	0,39%	53	KONYA	118.404	2.232.374	5,30%
13	BARTIN	292	198.249	0,15%	54	KÜTAHYA	2.013	579.257	0,35%
14	BATMAN	15.521	608.659	2,55%	55	MALATYA	30.367	800.165	3,80%
15	BAYBURT	21	84.843	0,02%	56	MANİSA	13.697	1.440.611	0,95%
16	BİLECİK	625	219.427	0,28%	57	MARDİN	89.036	838.778	10,61%
17	BİNGÖL	1.044	279.812	0,37%	58	MERSİN	223.959	1.840.425	12,17%
18	BİTLİS	1.248	348.115	0,36%	59	MUĞLA	11.291	983.142	1,15%
19	BOLU	3.925	316.126	1,24%	60	MUŞ	1.594	408.809	0,39%
20	BURDUR	8.230	270.796	3,04%	61	NEVŞEHİR	11.528	303.010	3,80%
21	BURSA	178.584	3.056.120	5,84%	62	NİĞDE	5.931	362.861	1,63%
22	ÇANAKKALE	5.294	542.157	0,98%	63	ORDU	921	754.198	0,12%
23	ÇANKIRI	797	195.789	0,41%	64	OSMANİYE	47.453	538.759	8,81%
24	ÇORUM	3.104	530.864	0,58%	65	RİZE	1.101	343.212	0,32%
25	DENİZLİ	12.946	1.037.208	1,25%	66	SAKARYA	15.436	1.029.650	1,50%
26	DIYARBAKIR	23.538	1.756.353	1,34%	67	SAMSUN	7.570	1.348.542	0,56%
27	DÜZCE	1.759	392.166	0,45%	68	SİİRT	4.439	330.280	1,34%
28	EDİRNE	1.065	413.903	0,26%	69	SİNOP	215	218.243	0,10%
29	ELAZIĞ	12.340	591.098	2,09%	70	SİVAS	3.526	638.956	0,55%
30	ERZİNCAN	116	234.747	0,05%	71	ŞANLIURFA	422.106	2.073.614	20,36%
31	ERZURUM	1.137	762.062	0,15%	72	ŞİRNAK	15.014	529.615	2,83%
32	ESKİŞEHİR	5.496	887.475	0,62%	73	TEKİRDAĞ	12.489	1.055.412	1,18%
33	GAZİANTEP	450.407	2.069.364	21,77%	74	TOKAT	1.092	612.747	0,18%
34	GİRESUN	227	448.400	0,05%	75	TRABZON	3.472	808.974	0,43%
35	GÜMÜŞHANE	88	164.521	0,05%	76	TUNCELİ	40	84.660	0,05%
36	HAKKARİ	5.151	280.991	1,83%	77	UŞAK	2.704	370.509	0,73%
37	HATAY	434.460	1.628.894	26,67%	78	VAN	2.210	1.136.757	0,19%
38	İĞDIR	71	199.442	0,04%	79	YALOVA	3.917	270.976	1,45%
39	İSPARTA	6.938	444.914	1,56%	80	YOZGAT	5.042	421.200	1,20%
40	İSTANBUL	520.343	15.519.267	3,35%	81	ZONGULDAK	683	596.053	0,11%
41	İZMİR	147.792	4.367.251	3,38%					

Kaynak: Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, 2021.

Habertürk internet haber sitesinde 74 haber, Sözcü internet haber sitesinde 45 haber, Yeni Şafak internet haber sitesinde 25 haber, Türkgün internet haber sitesinde 13 haber illere göre incelendiğinde aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

Tablo 2.20: Suç Haberlerinin İllere Göre Dağılımı

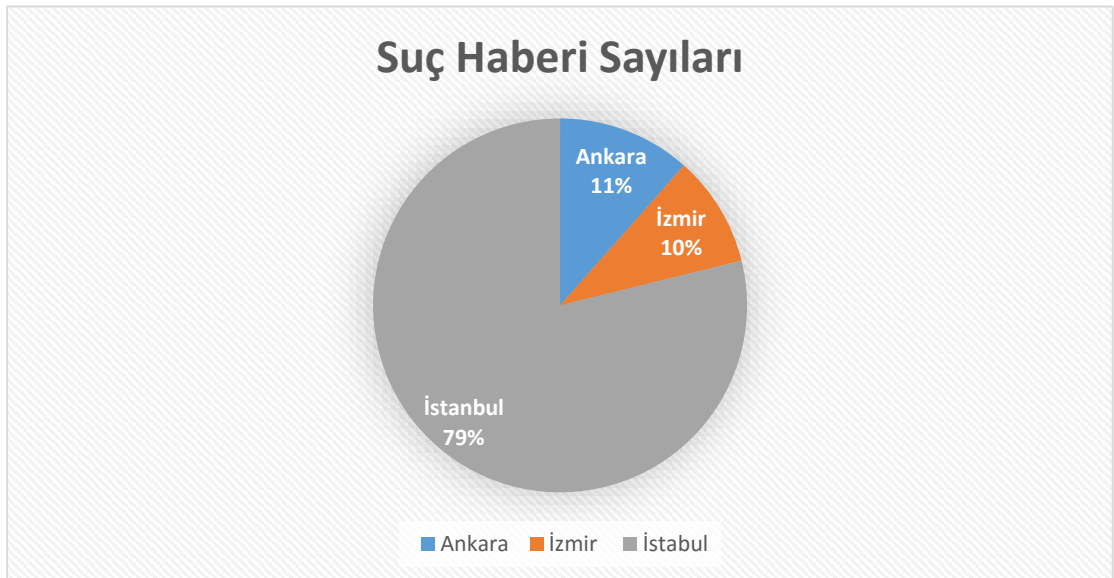
	Habertürk	Sözcü	Yeni Şafak	Türkgün	Toplam
Adana	8	4	4	1	17
Adıyaman	0	0	2	0	2
Ankara	3	0	2	1	6
Antalya	1	2	0	0	3
Batman	0	0	1	1	2
Bursa	10	4	3	2	19
Diyarbakır	1	0	0	0	1
Edirne	1	0	0	0	1
Gaziantep	1	0	0	1	2
Hatay	4	2	0	2	8
İstanbul	15	19	6	1	41
İzmir	5	0	0	0	5
Kahramanmaraş	2	1	1	0	4
Karabük	1	0	0	0	1
Kayseri	5	2	0	2	9
Kilis	2	0	2	1	5
Konya	4	2	2	0	8
Mardin	3	3	1	0	7
Mersin	1	2	1	0	4

	Habertürk	Sözcü	Yeni Şafak	Türkgün	Toplam
Muğla	1	2	0	0	3
Muş	1	0	0	0	1
Nevşehir	1	0	0	0	1
Ordu	1	0	0	0	1
Osmaniye	2	0	0	1	3
Sakarya	0	1	0	0	1
Şanlıurfa	0	1	0	0	1
Tekirdağ	1	0	0	0	1

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Suriyeliler tarafından işlenen suçlar hakkındaki haberlerin illere göre dağılımı gerçekleştirildiğinde üç büyükşehir içinde İstanbul'da işlenen suçların daha fazla haberleştirildiği görülmektedir. İstanbul'da işlenen suçlar hakkında 41 haber, Ankara'da işlenen suçlar hakkında 6 haber, İzmir'de işlenen suçlar hakkında 5 haber hazırlandığı bulunmuştur.

Şekil 2.29: 3 Büyükşehirde Suç Haberi Sayıları

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Suriyeliler tarafından işlenen suçlar hakkındaki haberlerin illere göre dağılımı incelendiğinde ilk üç sırada sırasıyla İstanbul(41 haber), Bursa(19 haber), Adana(17 haber) geldiği tespit edilmiştir. Suriyelilerin yoğun olarak yaşadığı sınır illerinde yaşanan olayların düşük sayıda haberleştirildiği görülmektedir. Mesela Kilis’te işlenen suçlar hakkında 5 haber, Şanlıurfa’da 1 haber yapıldığı görülmektedir.

2.5.1.5.Suçların Bildirim Şekli

Suçla mücadelenin ilk aşamasını suçun öğrenilmesi oluşturmaktadır. Kolluk veya diğer resmi birimler tarafından öğrenilemeyen suç olayları, resmi olarak kayıtlara girmediği için kriminolojideki karanlık sayılar sorununu ortaya çıkarmaktadır. Suriyeliler tarafından işlenen suçlar incelendiğinde suçlara kolluk müdahalesinin ihbar yoluyla veya resen kolluk faaliyetleri esnasında öğrenilmektedir.

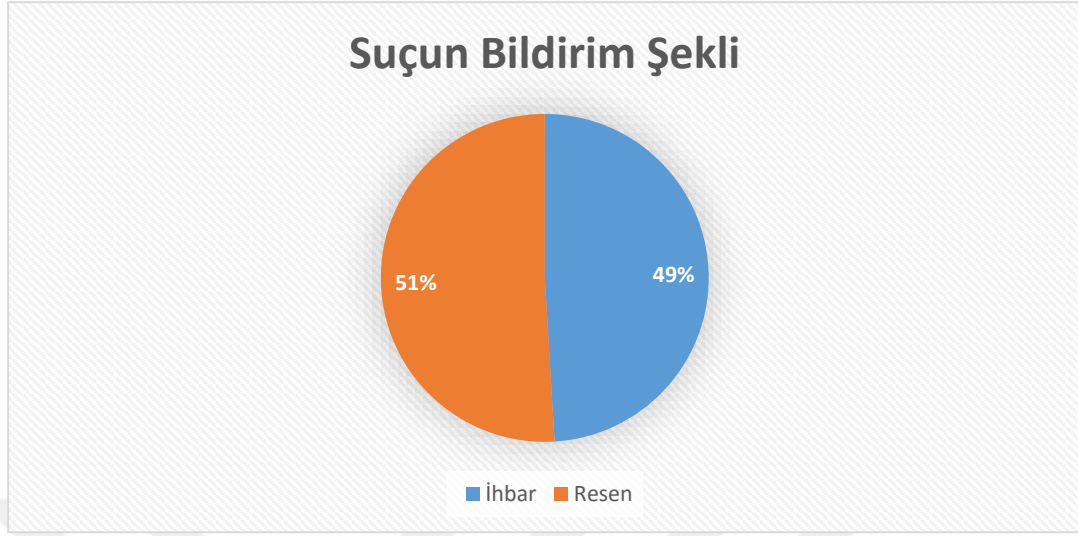
Habertürk internet haber sitesinde 74 haber, Sözcü internet haber sitesinde 45 haber, Yeni Şafak internet haber sitesinde 25 haber, Türkgün internet haber sitesinde 13 haber suçun bildirim şeklinde göre incelendiğinde aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

Tablo 2.21: Suçun Bildirim Şekli

	Habertürk	Sözcü	Yeni Şafak	Türkgün	Toplam
İhbar	38	26	8	5	77
Resen	36	19	17	8	80

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 2.30: Suçun Bildirim Şekli

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Suç türlerine göre suçun öğrenilme şekli analiz edildiğinde kolluk tarafından resen öğrenilen suçların terör örgütü üyeliği gibi çoğunlukla kamuya karşı işlenen, dolandırıcılık, dilencilğe yönlendirme, kaçakçılık gibi örgütlü suçlarda ve mütemadi suçlarda yoğunlaştığı görülmüştür. Bununla birlikte öldürme, yaralama, hırsızlık, cinsel suçlar gibi doğrudan mağduriyet oluşturan suçlarda ise suçun öğrenilme yolunun ihbar olduğu tespit edilmiştir.

2.5.1.6.Suçların İşlendiği Yerler

Yabancı suçluluğu açısından incelenmesi gereken önemli bir husus da suçun işlendiği yerdir. Suçun işlendiği yer, suçun önlenmesine yönelik politikalar belirlenirken dikkate alınması gereken hususlardan birisidir. Habertürk internet haber sitesinde 74 haber, Sözcü internet haber sitesinde 45 haber, Yeni Şafak internet haber sitesinde 25 haber, Türkgün internet haber sitesinde 13 haber suçun işlendiği yerler analiz edildiğinde aşağıdaki tablo ortaya çıkmıştır.

Tablo 2.22: Suçların İşlendiği Yerler

	Habertürk	Sözcü	Yeni Şafak	Türkgün	Toplam
Apartman	1	1	2	0	4
Belirtilmemiş	2	4	0	0	6
Cadde (Dış mekan)	17	14	8	5	44
Cami	1	0	0	0	1
Hastane	0	0	1	0	1
İşyeri	2	3	0	0	5
Karayolu	0	0	0	1	1
Konut	44	21	13	5	83
Mezarlık	1	0	0	0	1
Orman	1	0	0	0	1
Otel	0	1	0	0	1
Park	1	0	0	0	1
Sınır	1	0	0	0	1
Sınır Kapısı	1	0	1	0	2
Uygulama Noktası	2	1	0	2	5

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Suriyeliler tarafından işlenen suçların konutta işlenme sıklığı, Suriyelilerle komşulukları olumsuz etkileyebilmektedir. Zira suç korkusu, birçok davranışı yönlendirebilmektedir. Bazı insanlar, suç korkusu nedeniyle geceleri veya gündüzün belli zaman dilimlerinde evden çıkmaktan bile kaçınabilmektedir. Bu kaygının temelinde kişinin kendini veya sevdiği bir yakını koruma güdüsü vardır(Öztürk ve Yıldız, 2017: 661). Suç korkusu konusunda ülkemizde yapılan bir araştırmada katılımcıların yaklaşık %60'ı sokakları riskli bulmaktadır. Sokakları; parklar,

göçmenlerin yoğun olduğu mahalleler, şehir merkezleri, evleri ve mağazalar takip etmektedir(Sipahi, 2016: 2168).

Haberlerden görüleceği üzere evde kalmak da bazı durumlarda yeterli olmamaktadır. Suriyeliler tarafından işlenen suçların konutta ve caddede yoğunlaştığı görülmüştür. Özellikle Suriyeliler arasında işlenen öldürme ve yaralama suçlarının konutta işlendiği tespit edilmiştir. Suriyeliler tarafından işlenen şiddet suçlarının konutta yoğunlaşması bu suçların önlenmesini zorlaştırma riski taşımaktadır. Nitekim kadın cinayetleri konusunda hazırlanmış bir raporda olayların %72,8 oranda konutta işlendiği tespit edilmiştir(Taştan ve Küçüker Yıldız, 2019: 4). Suç haberlerine göre Suriyelilerin kendi aralarındaki alacak, iş kaynaklı kavgalar, cinsel taciz, dilencilik gibi suçlar ise caddede işlenmiştir.

Suç korkusu araştırmalarında işverenler, Suriyelilerin kendilerini öldürebileceğinden endişe duyduklarından dolayı Suriyelilere iş vermek istemedikleri, bazı kişilerin Suriyelilerin zarar vereceğini düşündüklerinden dolayı bu kişilerle komşuluk yapmak istemediklerini belirtmiştir(Ekici, 2019: 711). Analiz edilen haberlerde işyerinde işlenen suç sayısı 5 olarak tespit edilmiştir.

Suriyeliler tarafından sokaklarda kalabalık gruplar halinde işlenen suçlar toplumda tedbir amaçlı bireysel silahlanma davranışlarını artırabileceği gibi Suriyelilerle karşılaşmaktan kaçınma davranışını da pekiştirme riski taşımaktadır.

2.5.1.7.Suç Haberlerinde Fail Sayısı

Yabancı suçluluğu açısından incelenmesi gereken önemli bir husus da olaya karışan fail sayısıdır. Suriyelilerle ilgili olumsuz değerlendirmelerde Suriyelilerin gruplaştığı ve kalabalık gruplar halinde suç işledikleri öne sürülmektedir. 2016 yılında Suriyelilerle ilgili hazırlanmış bir raporda Suriyelilerin, organize suç örgütleri tarafından kolaylıkla kandırılabilceği, bu nedenle fail ve mağdur profilinde etnik kayma riskinin bulunduğu değerlendirilmektedir(Taştan vd., 2016: 8).

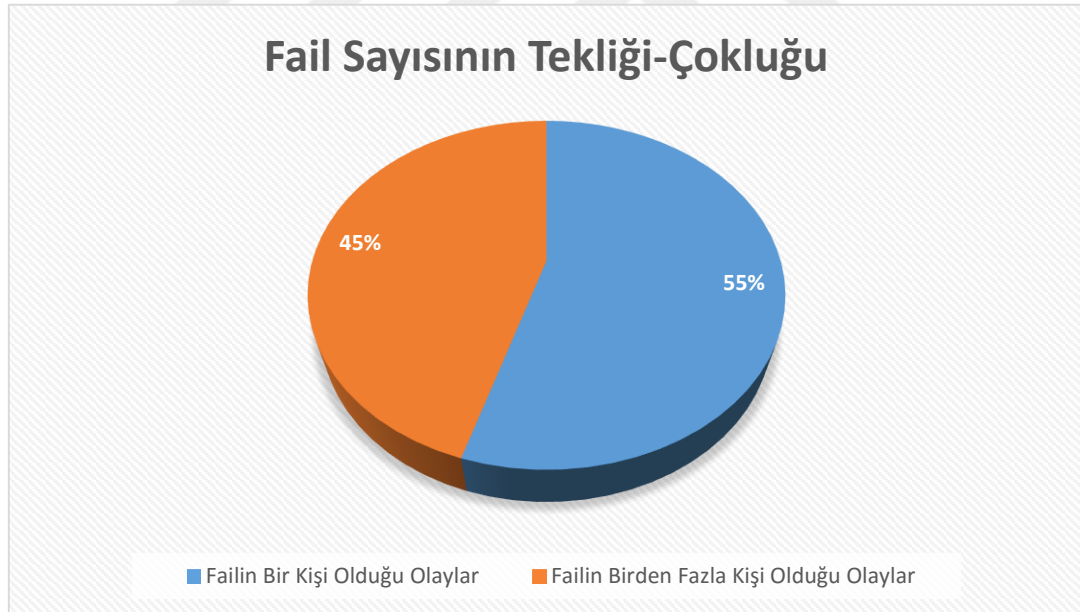
Habertürk internet haber sitesinde 74 haber, Sözcü internet haber sitesinde 45 haber, Yeni Şafak internet haber sitesinde 25 haber, Türkğün internet haber sitesinde 13 haber fail sayısı bakımından analiz edildiğinde aşağıdaki tablo ortaya çıkmıştır.

Tablo 2.23: Suç Haberlerinde Fail Sayısı

	Habertürk	Sözcü	Yeni Şafak	Türkğün	Toplam
Failin Bir Kişi Olduğu Olaylar	39	27	10	10	86
Failin Birden Fazla Kişi Olduğu Olaylar	35	18	15	3	71

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 2.31: Suç Haberlerinde Fail Sayısı

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Suç haberlerinde Suriyeli sayısının birden fazla olması haberlerdeki olumsuz söylemin “Suriyeliler” şeklindeki genelleme üzerine inşa edilmesine zemin hazırlamaktadır. Haberlerdeki Suriyeliler genellemesi suç-Suriyeli ilişkisini güçlendirebilmektedir(Gölcü ve Dağlı, 2017: 29).

2.5.1.8.Faillerin Bağımlılık Durumu

Suçluluğu etkileyen faktörlerden birisi de failin bağımlılık durumudur. Uyuşturucu madde suçlarıyla ilgili kısımda belirtildiği üzere yabancılar tarafından işlenen uyuşturucu madde ticareti uyuşturucu madde kullanmadan daha ciddi bir sorundur. Habertürk internet haber sitesinde 74 haber, Sözcü internet haber sitesinde 45 haber, Yeni Şafak internet haber sitesinde 25 haber, Türkgün internet haber sitesinde 13 haber failin bağımlılık durumu analiz edildiğinde aşağıdaki tablo ortaya çıkmıştır.

Tablo 2.24: Suriyeli Faillerin Bağımlılık Durumu

	Habertürk	Sözcü	Yeni Şafak	Türkgün	Toplam
Bağımlılık Durumu Belirtilmiş	1	1	0	0	2
Bağımlılık Durumu Belirtilmemiş	73	44	25	13	155

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Suç haberlerinde ortaya çıkan bu tablo yabancı suçluluğu analizleriyle örtüştüğü değerlendirilmektedir. Uyuşturucu madde suçları açısından bakıldığında uyuşturucu madde ticareti suçundan sanık durumuna düşenlerin sayısı uyuşturucu madde kullanma suçundan daha yüksektir. Bu sayılar yabancıların, uyuşturucu madde ticareti yapanların uyuşturucu madde kullananlardan daha yüksek olduğunu göstermektedir.

2.5.1.9.Faillerin Cinsiyetleri ve Yaşları

Suçlulukla ilgili önemli etkenlerden birisi de cinsiyettir. Suç işleyenlerin genellikle erkek olduğunu belirtmek için “Suçluluk erkek işidir”, “Erkekler kadın gibi davransaydı, mahkemeler ve cezaevleri boş kalırdı” sözlerinden bahsedilmektedir(Artuk ve Alşahin, 2018: 303). Habertürk internet haber sitesinde 74 haber, Sözcü internet haber sitesinde 45 haber, Yeni Şafak internet haber sitesinde

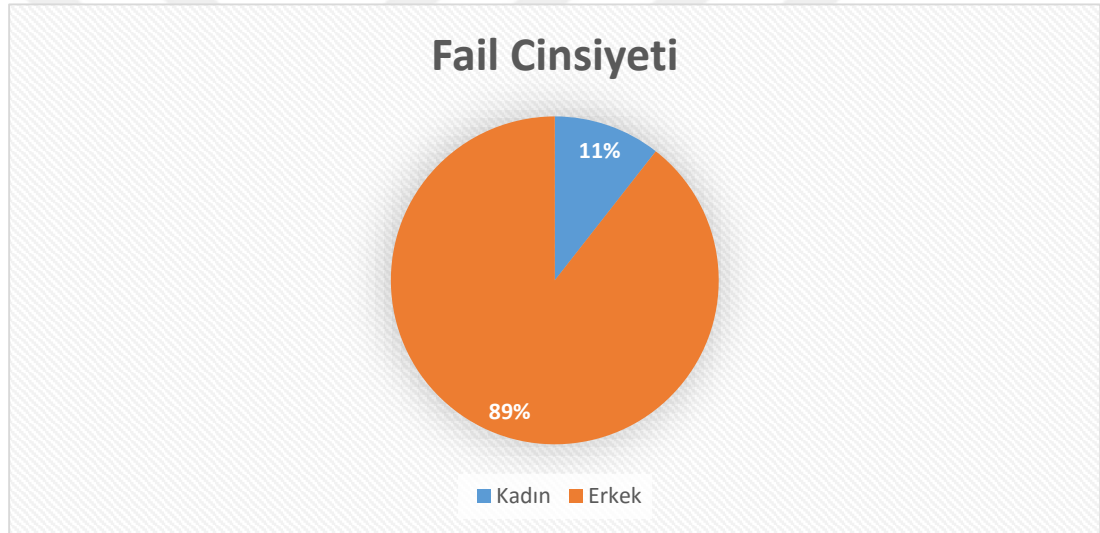
25 haber, Türkgün internet haber sitesinde 13 haber fail cinsiyetleri analiz edildiğinde aşağıdaki tablo ortaya çıkmıştır.

Tablo 2.25: Suriyeli Faillerin Cinsiyetleri

	Habertürk	Sözcü	Yeni Şafak	Türkgün	Toplam
Kadın	3	3	3	4	13
Erkek	48	33	22	7	110
Belirtilmemiş	23	9	0	2	34

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 2.32: Suriyeli Faillerin Cinsiyetleri

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 2.26: Yabancı Sanıkların Cinsiyetleri

	Ceza Mahkemelerinde Uyuşuna Göre Sanıklar			
	Türk		Yabancı	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2017	3264000	408428	93909	18508
2018	3624348	430345	115203	21286
2019	3784815	461236	138371	24897

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2020: 90.

Suç işleyenler ve suç haberlerindeki olay failleri, genellikle yabancı erkeklerdir. Suçlulukla ilgili önemli etkenlerden birisi de yaştır. Kişinin suç işleme kabiliyeti de yaşına göre değişiklik gösterebilmektedir. Suriyeliler tarafından işlenen suçlar hakkındaki haberlerde faillerin yaşları analiz edildiğinde aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

Tablo 2.27: Suriyeli Faillerin Yaşlara Göre Dağılımı

	Habertürk	Sözcü	Yeni Şafak	Türkgün	Toplam
18 Yaşından Küçük	1	1	1	0	3
18-29	8	8	2	1	19
30-39	6	2	2	0	10
40-49	1	1	1	0	3
50-64	1	3	0	0	4
65 Yaşından Büyük	0	0	0	0	0
Belirtilmemiş	57	30	19	12	118

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Suriyeliler tarafından işlenen suçlar hakkındaki haberlerin büyük çoğunluğunda yaş konusunda bilgi verilmemektedir. Suriyeli faillerin yaş bilgisi

konusundaki bilgi eksikliği, haberi hazırlayanların istekleri doğrultusunda haber metinlerine yazılmamış olabileceği gibi Suriyeliler hakkındaki kimlik bilgilerinin doğruluğuna yönelik şüphelerden de kaynaklanmış olması mümkündür. Yaş bilgisi belirtilen haberler incelendiğinde faillerin genellikle genç yaşta oldukları görülmektedir.

Türkiye’de bulunan Suriyelilerin yaş dağılımı, 2016 yılı verilerine göre 2.834.441 kişi içinde 18 yaş altında bulunanlar %47 civarındadır(GİGM, 2017: 76). Suriyeli çocuk failler de toplumun geleceği için önemli bir sorun olarak görülmesi gerekir. Suriyeli çocuklar, geleceğin suçluları olmak için büyük bir potansiyel taşımaktadır. Türkçe bilmeyen, eğitim almayan, yoksul, aile denetimi zayıflamış bir çevrede yetişen Suriyeli çocuklar suç örgütleri için elverişli hale gelebilmektedir(Karasu, 2018: 64). Hali hazırda incelenen haberlerde bile Suriyeli çocuk faillerle ilgili suç haberleri mevcuttur. Suriyelilerin içinde bulundukları zor ve ağır koşullar, çocukların eğitimlerini olumsuz etkileyebilmektedir. Suriyeli çocukların şiddet yoğun çevrelerde yaşaması, aile birliğinin bozulmuş olması bu çocukların suç örgütleri tarafından dilendirilmesi gibi birçok nedenden dolayı suça elverişli hale getirmektedir. Suriyeli çocuklara karşı toplum tarafından dışlayıcı davranışların yaygınlaşması da büyük bir risktir. Nitekim bir araştırmada katılımcılar %24 oranda kendi çocuklarının Suriyeli çocuklarla aynı sınıfta eğitim almasını istemediklerini ve arkadaş olmalarından rahatsızlık duyacaklarını söylediği bulunmuştur(Taş ve Tekkanat, 2018: 86). Dışlanan, şiddet ve yoksulluk içinde büyüyen Suriyeli çocukların gelecekte suça karışması çok şaşırtıcı olmayacağı söylenmektedir(Karasu, 2018: 64).

2.5.1.10. Suçla İlgili İşlemleri Yapan Kolluk Teşkilatı

Bir suç işlendikten sonra suçla ilgili işlemlerin büyük çoğunluğu kolluk teşkilatı tarafından yapılmaktadır. Kolluk tarafından hazırlanan soruşturma dosyaları, savcılık tarafından değerlendirilmektedir. Savcının yeterli şüpheyi ulaştığını değerlendirdiği dosyalar, ceza mahkemeleri tarafından kabul edilirse yargılama işlemleri yapılmaktadır.

Ülkemizde kolluk yapılanması, *çoklu kolluk yapılanması* şeklinde olduğu için organik anlamda kolluk öncelikle genel kolluk ve özel kolluk olmak üzere ayrılmaktadır. Bu ayrımın temelinde 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununun 3'üncü maddesinde yer alan hükümlere göre; *“Zabıta teşkilatı: Umumi ve hususi olmak üzere iki kısma ayrılır. Umumi zabıta : Silahlı bir kuvvet olan (polis) ve (jandarma) dır. Hususi zabıta : Umumi zabıta haricinde kalan ve mahsus kanunlarına göre teşekkül edip muayyen vazifeleri gören zabıta kuvvetleridir”* hükmüne dayanmaktadır. Genel kolluk; polis, jandarma ve sahil güvenlik teşkilatından oluşmaktadır. Özel kolluk, kendi özel kanunları ile kurulan belirli görevleri yerine getiren teşkilatlardan oluşmaktadır. Bu birimlerin görev alanı genel olmayıp “belirli hizmet alanı ile sınırlı olduğu için” özel kolluğa, “hizmet kolluğu” da denilmektedir. Analiz edilen haberlerdeki olaylarla ilgili işlemlerin neredeyse tamamı polis ve jandarma tarafından yerine getirildiği için polis ve jandarma teşkilatlarını incelemenin faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

Genel kolluğun ilk kısmını ve esas birimini(Kunter vd., 2006: 383) polis teşkilatı oluşturmaktadır. Polis, ceza adalet sisteminin işleyişinde başlangıç yeridir. Genelde suç oluşturan olaya ilk müdahale polis tarafından yapılmaktadır. Savcıların iş yoğunluğu ve suç sayısının fazlalığı hesaba katıldığında uygulamada genelde olayın soruşturması savcı talimatlarına uygun olarak bizzat polis tarafından yürütülmektedir. Polis, görevli bulunduğu mülki sınırlar içinde, hizmet branşı, yeri ve zamanına bakılmaksızın, bir suçla karşılaştığında suça el koymak, önlemek, sanık ve suç delillerini tespit, muhafaza ve yetkili zabıtaya teslim etmekle görevli ve yetkilidir(PVSK ek m.4).

Genel kolluğun ikinci kısmını jandarma teşkilatı oluşturmaktadır. Kolluk teşkilatlanmasında polis teşkilatı esas olup jandarmanın kabulünün şartların zorlamasından olduğu değerlendirilmektedir(Kunter vd., 2006: 383). Jandarmanın genel olarak görev ve sorumluluk alanı, polis ve sahil güvenlik teşkilatının görev alanının dışı olup, bu alanlar il ve ilçe belediye sınırları dışında kalan ya da polis ve sahil güvenlik teşkilatı bulunmayan yerlerdir. Ancak, belediye sınırları içinde olmakla birlikte, hizmet gerekleri bakımından uygun görülen yerler, jandarmanın görev ve sorumluluk alanı olarak belirlenebilmektedir.

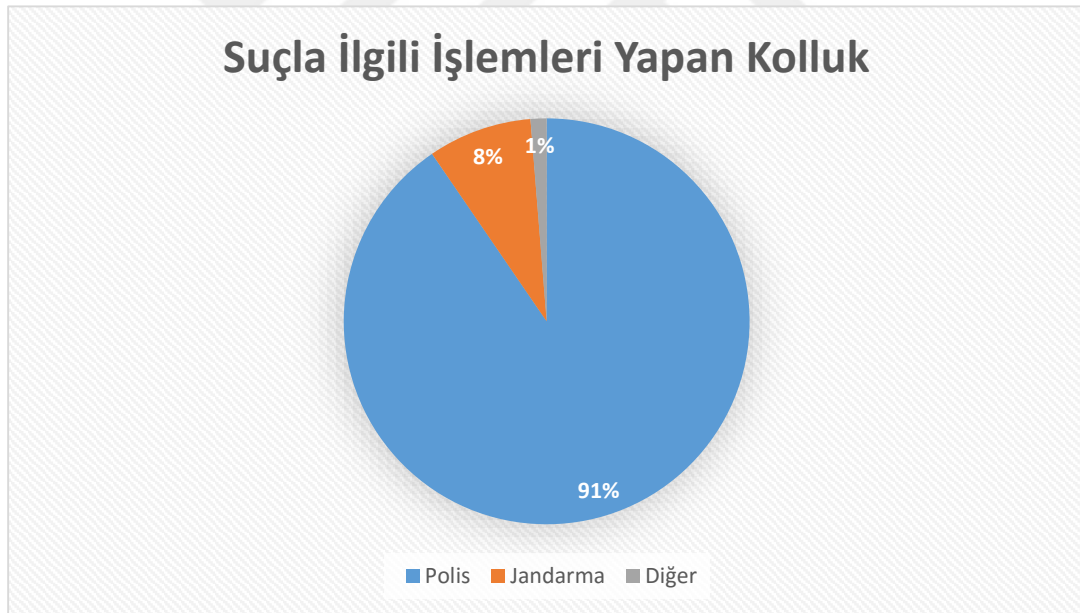
Habertürk internet haber sitesinde 74 haber, Sözcü internet haber sitesinde 45 haber, Yeni Şafak internet haber sitesinde 25 haber, Türkgün internet haber sitesinde 13 haber suçla ilgili işlemi yapan kolluk teşkilatı açısından değerlendirildiğinde aşağıdaki tablo ortaya çıkmıştır.

Tablo 2.28: Suçla İlgili İşlemleri Yapan Kolluk Teşkilatı

	Habertürk	Sözcü	Yeni Şafak	Türkgün	Toplam
Polis	64	43	23	12	142
Jandarma	9	2	1	1	13
Diğer	1	0	1	0	2

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 2.33: Suçla İlgili İşlemleri Yapan Kolluk Teşkilatı

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Suç haberlerinde olayla ilgili işlemlerin büyük kısmı polis tarafından yapıldığı görülmektedir. Suç korkusu alanında yapılan araştırmalarda şehirlerde yaşayanların, kırsal bölgede yaşayanların göre daha fazla suç korkusu yaşadıkları kabul edilen bir görüştür(Köseoğlu ve İçli, 2019: 283). Yapılan analiz sonucunda suçla ilgili işlemlerin büyük çoğunluğunun polis tarafından yapılması, kırsal

alanlarda daha az suç korkusu olduğu şeklindeki genel kabulü destekleyecek bir bilgi olarak değerlendirilmektedir.

2.5.2. Suç Korkusu Açısından Suç Haberlerinin İçerik Analizi

Bireysel ve toplumsal düzeyde suç korkusunu açıklayan birçok teori bulunmaktaysa da çalışma konumuzla ilgili olarak savunmasızlık teorisi, mağduriyet tecrübesi teorisi, düzensizlik teorisinden ilk bölümde bahsedilmişti. Bu bölümde suç haberleri, suç korkusunu açıklayan teorilere göre analiz edilmiştir.

Suç korkusu, suçla doğrudan ilgili olsa bile kişinin yaşadığı çevreyi nasıl algıladığıyla da yakından ilgili olduğu için suç korkusunun algısal ve olgusal bir yapısı vardır(Erkan ve Sevin, 2018: 316). Kamuoyuna aktarılan olayların önemli bir kısmını suç olayları oluşturmaktadır. Başta televizyon olmak üzere gazeteler, dergiler, radyo ve internet(sosyal medya ve haber siteleri dahil) her gün onlarca suç haberine yer vermektedir. Suç olayları aktarılırken daha fazla ilgi uyandırmak için başvuru abartılı yöntemler insanların olaylara bakışını ciddi anlamda etkileyerek birçok kişiyi dehşete düşürebilmekte ve en küçük şeylerden bile büyük bir şüpheyse sevk edebilmektedir. Medyaya yansıyan haberlere göre Suriyelilerin Türkiye'ye geldiği günden beri Suriyelilerin yoğun yaşadığı illerde Türkler ve Suriyeliler arasında bazı gerginlikler yaşandığı bilinmektedir(Ekici, 2019: 700-701).

Suriyeliler hakkında yapılan birçok araştırmada Suriyelilerin güvenlik kaygısı oluşturduğu bulunmuştur. Bir araştırmada toplumunun katılımcıların %62'si Suriyeliler tarafından şiddet, hırsızlık, uyuşturucu ticareti ve fuhuş gibi çeşitli suçlara karışıklarını düşündüklerini, bu oranın Suriyeli nüfusun kalabalık olduğu şehirlerde yoğunlaştığı bulunmuştur. Başka bir araştırmada Suriyelilerin suç olaylarına karışıklarından dolayı toplum tarafından güvenlik tehdidi olarak görüldüğü tespit edilmiştir. Üniversite öğrencilerine yapılan bir araştırmada Suriyelilerin suç işleme gibi olumsuz bahsedilmesinin korkuya neden olduğu anlaşılmıştır. Gaziantep ve Elazığ illerinde yapılan araştırmalarda katılımcılar, Suriyelilerin suç sayısını artırdığını düşündüklerini ifade etmiştir(Ekici, 2019: 709-710).

Yapılan birçok araştırmada Suriyeliler tarafından hırsızlık, şiddet, fuhuş gibi çeşitli suçların sıkça işlendiği yönünde toplumsal bir algı olduğu görülmektedir(Karasu, 2018: 63). Bu algının yansıması olarak Suriyelilere yönelik suç korkusunu etkileyen faktörlerin belirlenmesi için daha kapsamlı bir araştırma yapılması gerekmektedir de bu bölümde suç haberleri analiz edilerek suç korkusunun nedenleri araştırılacaktır.

2.5.2.1.Savunmasızlık Teorisi Bakımından Suç Haberleri

Suç korkusu, günümüzde önemli bir sosyal sorun haline gelmiştir. Suç korkusuna bağlı olarak birçok bireysel koruyucu tedbire başvurulduğu, hayat tarzında köklü değişiklikler yapıldığı bilinmektedir. Suç korkusunu açıklayan savunmasızlık teorisine göre savunmasızlık, suç oluşturan bir saldırı durumunda kişinin kendini koruyamaması(Karasu, 2017: 50), saldırının üstesinden gelme yeteneğinin zayıf olması, saldırıya uğradıklarında ortaya çıkan zararın telafi edilmesinin daha uzun zaman gerektirmesi anlamına gelmektedir(Gaziarifoğlu, 2009: 16).

Herhangi bir suç olayında kişinin kendini savunmasını engelleyen nedenler fiziksel veya sosyal savunmasızlık kaynaklı olabilmektedir(Skogan ve Maxfield, 1981: 69). Savunmasızlık nedenleri mağdur cinsiyeti, mağdur yaşı ve mağdur uyruğu başlıklarında incelenecektir.

2.5.2.1.1. Mağdur Cinsiyeti

Cinsiyet ve suç korkusu arasındaki ilişkiye bakıldığında birçok araştırmada kadınların, erkeklerden daha yoğun suç korkusu taşıdığı tespit edilmiştir(Özaşçılar, 2006: 100; Gaziarifoğlu, 2009: 4; Karasu, 2017: 46; Akgül, 2014: 27). Suç istatistiklerine göre kadın mağdur sayısının erkeklere göre daha az olmasına rağmen daha yoğun suç korkusu yaşamaları, cinsiyet-korku paradoksu olarak adlandırılmaktadır(Öztürk, 2015: 64-65; Gaziarifoğlu, 2009: 4).

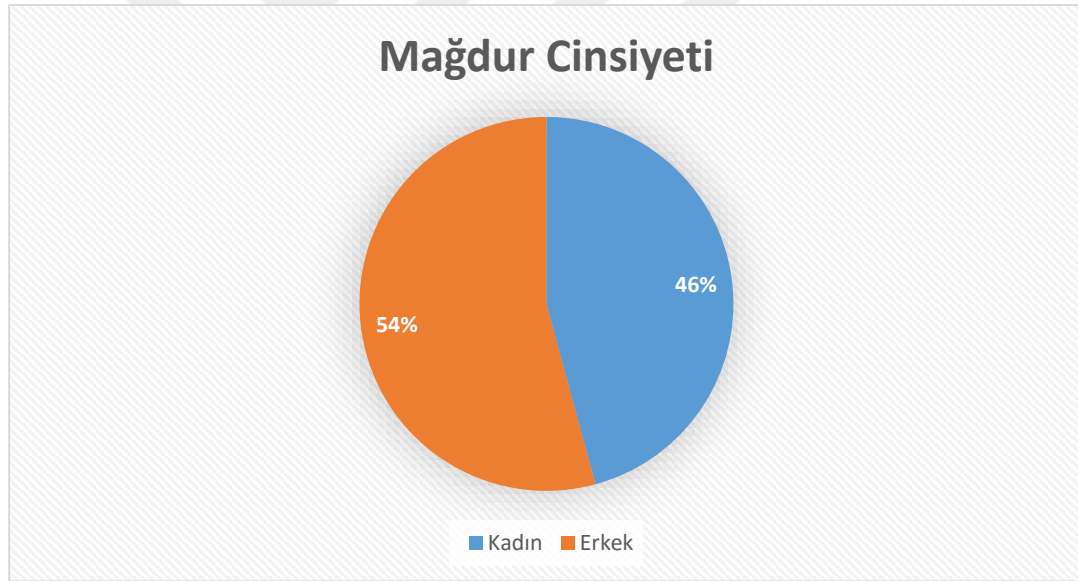
Habertürk internet haber sitesinde 74 haber, Sözcü internet haber sitesinde 45 haber, Yeni Şafak internet haber sitesinde 25 haber, Türkgün internet haber sitesinde 13 haber mağdur cinsiyeti açısından analiz edildiğinde mağdurun cinsiyetinin belirtildiği haberlere göre aşağıdaki tablo ortaya çıkmıştır.

Tablo 2.29: Suç Haberlerinde Mağdur Cinsiyetleri

	Habertürk	Sözcü	Yeni Şafak	Türkgün	Toplam
Kadın	18	13	7	1	38
Erkek	24	14	5	3	45

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 2.34: Suç Haberlerinde Mağdur Cinsiyetleri

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Suç haberlerine göre Suriyeliler tarafından işlenen suçlarda erkekler, kadınlara göre daha fazla mağdur olmuştur. Erkek mağdurların sayısı, kadın mağdur sayısı arasında çok ciddi farklar yoktur. Suç istatistiklerine bakıldığında hem Türkler hem yabancılar açısından erkeklerin, kadınlardan daha fazla mağdur veya müşteki olduğu görülmektedir. Suç istatistiklerine erkeklerin mağdur veya müşteki olma ihtimali kadınların yaklaşık 2 katı düzeyindedir. Başka bir ifadeyle bir kadın mağdur ve müşteki olurken iki erkek mağdur ve müşteki olmaktadır.

Tablo 2.30: Yabancı Mağdur ve Müştekillerin Cinsiyetleri

Ceza Mahkemelerinde Uyuşuna Göre Mağdur Veya Müştekiller				
	Türk		Yabancı	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2017	1077468	543236	55787	29908
2018	1155238	570613	70215	36330
2019	1234156	599017	91197	43133

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2018: 90; 2019: 90; 2020: 90.

Suriyeliler tarafından işlenen suçlar hakkında en fazla haber bulunan Habertürk internet sitesinde erkek mağdurların, kadın mağdurlara göre %25 daha fazla olduğu görülmektedir. Habertürk sitesinde yer alan suç haberlerinde kadın mağdurların büyük çoğunluğunun Suriye uyruklu(14 haber) olduğu, geri kalan kadın mağdurların Türk uyruklu(4 haber) olduğu tespit edilmiştir. Suriyeli kadın mağdurların hepsinin kasten öldürme ve kasten yaralama suçunun mağduru olduğu tespit edilmiştir. Türk kadın mağdurların ikisinin cinsel suç mağduru olduğu anlaşılmıştır.

Türkiye’de yapılmış birçok araştırmada kadınların, erkeklere göre daha fazla suç korkusu yaşadıkları bulunmuştur(Yazgan ve Kurtkapan, 2020: 378; Köseoğlu ve İçli, 2019: 270). Suç haberlerine göre kadın mağdurların daha az olması kadınlarda suç korkusu ile savunmasızlık teorisi arasındaki ilişkiyi doğrulayabileceği değerlendirilmektedir. Kadınların cinsel suç mağduru olma korkusu, diğer suçlara karşı duyulan korkuyu da harekete geçirebilmektedir.

2.5.2.1.2. Mağdur Yaşı

Fiziksel savunmasızlığın bir yönü de yaşla ilgilidir. Yapılan birçok araştırmada yaşlıların daha yüksek suç korkusu yaşadıklarını tespit etmiştir(Gaziarifoğlu, 2009:

4; Karasu, 2017: 46; Akgül, 2014: 26). Suriyeliler tarafından işlenen suçlar hakkındaki haberlerde mağdur yaşı incelendiğinde birçok haberde mağdur yaşının belirtilmediği, Habertürk internet haber sitesinde 74 haber, Sözcü internet haber sitesinde 45 haber, Yeni Şafak internet haber sitesinde 25 haber, Türkgün internet haber sitesinde 13 haber mağdur yaşı açısından analiz edildiğinde aşağıdaki tablo ortaya çıkmıştır.

Tablo 2.31: Suç Haberlerinde Mağdur Yaşı

	Habertürk	Sözcü	Yeni Şafak	Türkgün	Toplam
18 Yaşından Küçük	4	4	8	1	17
18-29	7	6	1	0	14
30-39	1	1	0	0	2
40-49	0	1	0	0	1
50-64	3	2	0	0	5
65 Yaşından Büyük	0	0	1	0	1
Belirtilmemiş	54	15	9	5	83

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Suriyeliler tarafından işlenen suç haberleri analiz edildiğinde mağdur yaşının büyük oranda belirtilmediği görülmüştür. Mağdur yaşının belirtildiği haberler analiz edildiğinde çocuk mağdurlarla ilgili toplam 17 haber olduğu görülmüştür. Çocuk mağduriyeti, ebeveynlerde çocukları adına suç korkusuna neden olmaktadır. Suç korkusu, kişinin kendi mağduriyetinin yanı sıra değer verdiği kişilerin mağdur olabileceği ihtimalinden de kaynaklanabilmektedir(Köseoğlu ve İçli, 2019: 269). Suriyeli çocukların şiddet içinde büyümesi bu çocukların gelişimini de olumsuz etkileyebilmektedir. Yabancı gençlerle ilgili ihmal edilmişliğin suçluluğu artıracağını öne süren kriminolojik teoriler mevcuttur(Demirbaş, 2009: 206-207). Suriyeli çocuklara karşı toplum tarafından dışlayıcı davranışların yaygınlaşması da büyük bir risktir. Nitekim bir araştırmada katılımcılar %24 oranda kendi çocuklarının Suriyeli çocuklarla aynı sınıfta eğitim almasını istemediklerini ve arkadaş olmalarından rahatsızlık duyacaklarını söylediği bulunmuştur(Taş ve Tekkanat, 2018: 86).

Suriyeliler tarafından işlenen suç haberlerinde çocuk mağdurların olması ebeveynlerin kendi çocukları üzerinde de etkili olabilmektedir. Kentlerde işlenen suç sayısının fazlalığı, yabancı sayısındaki artış gibi birçok neden bağlı olarak ebeveynler; çocuklarının çeşitli suçlara maruz kalabileceğinden korkarak çocukların bağımsız hareketlerini kısıtladıkları belirtilmektedir. Çocuklar, okula veya dışarıya ebeveynleriyle gidebilmektedir. Çocukların tek başına parka gitmesi çok tehlikeli bulunabilmektedir. Ebeveynlerin bu tavrının temelinde bölgede işlenen suçlar, madde bağımlıları ve yabancı insanların fazlalığıdır. Yapılan bir araştırmada suç korkusunun kaynağı araştırıldığında doğrudan mağduriyet tecrübesi yaşayan ebeveyn sayısı oldukça az olduğu, ebeveynlerin büyük çoğunluğunun çocuk mağduriyetine ilişkin konuşmalar duyduğu bulunmuştur(Tandoğan, 2018: 94, 99, 107).

Suriyeli çocuklar, hem fail hem de mağdur olarak şiddetin yaygın olduğu çevrelerde büyüdüğü için Suriyeli çocuklar, geleceğin suçluları olmak için büyük bir potansiyel taşımaktadır. Türkçe bilmeyen, eğitim almayan, yoksul, aile denetimi zayıflamış bir çevrede yetişen Suriyeli çocuklar suç örgütleri için elverişli hale gelebilmektedir(Karasu, 2018: 64). Bu bağlamda Suriyeli çocukların dilendirilmesiyle ilgili haberlerde de çok sayıda Suriyeli çocuğun çeteler tarafından yasadışı kazanç sağlamak için kullanıldığı görülebilmektedir.

2.5.2.1.3. Mağdur Uyuğu

Sosyal savunmasızlık, bireylerin yaşadığı suç korkusunda etnik kökenine odaklanmaktadır(Skogan ve Maxfield, 1981: 69-78). Yabancılar, yabancıları oldukları bir ülkede ve toplumda hayatlarını devam ettirmeye çalışmaktadır. Yabancıların bu ülkeye girişı yasal olabileceğı gibi yasadışı da olması mümkündür. Yine yabancılar içinde bulundukları toplumun kanunlarını ve hukukunu bilmediğı için hak arama imkanında çoğı zaman yoksundurlar. Yabancıların içinde bulundukları birçok olumsuzluk, bu kişileri suça açık hale getirdiğı için etnik köken olarak yabancı olanların daha fazla suç korkusu yaşadığı öne sürölmektedir. Özellikle yabancılar içinde de özellikle yasadışı yollarla ülkeye giriş yapanlar yerel toplumla kıyaslandığında daha fazla mağduriyet tecrübesi ve suç korkusu yaşama eğiliminde olduğu söylenmektedir(Bui, 2009: 179, 181). Türkiye'ye gelen Suriyeliler ülkelerindeki iç karışıklardan kaçarak güvenli bir hayat arayışı içinde olan kişilerdir. Suriyelilerin yaşadıkları zorluklar, Türkiye'ye gelmekle de bitmemiştir. Belirtilen olumsuzlukların büyük çoğunluğu yeni bir toplum hayatına uyum sağlamaya çalışan Suriyeliler açısından da geçerlidir.

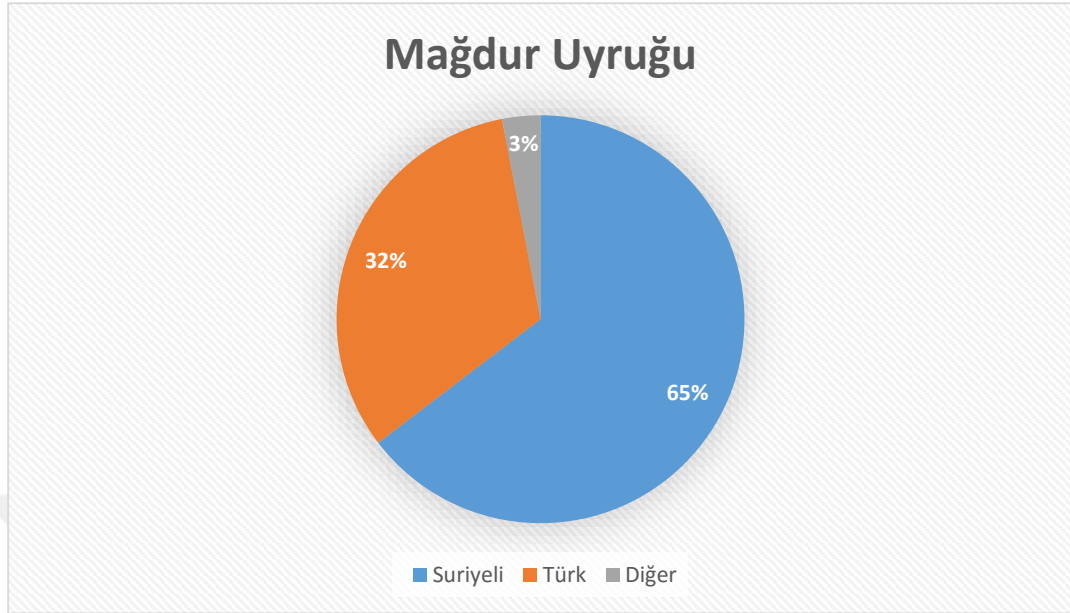
Habertürk internet haber sitesinde 74 haber, Sözcü internet haber sitesinde 45 haber, Yeni Şafak internet haber sitesinde 25 haber, Türkgün internet haber sitesinde 13 haber mağdur uyuğı açısından analiz edildiğinde aşağıdaki tablo ortaya çıkmıştır.

Tablo 2.32: Suç Haberlerinde Mağdur Uyuğı

	Habertürk	Sözcü	Yeni Şafak	Türkgün	Toplam
Suriyeli	33	13	15	3	64
Türk	14	14	1	3	32
Diğer	1	2	0	0	3

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 2.35: Suç Haberlerinde Mağdur Uyrugu

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Suç haberleri analiz edildiğinde Suriyeliler tarafından işlenen suçların önemli bir kısmının Suriyeli mağdurlara karşı işlendiği görülmektedir. Nitekim Suriyeliler tarafından işlenen suçların genel suçlar içindeki oranına yönelik açıklamalarda 2014-2017 arası dönemde Suriyeliler tarafından işlenen suçların Türkiye'deki toplam asayiş olaylarına oranı yıllık ortalamanın yüzde 1.32 olduğu belirtilmektedir. Ayrıca bu suçların büyük çoğunluğunun da Suriyelilerin kendi aralarındaki anlaşmazlıklardan kaynaklandığı vurgulanmaktadır(Sputnik, 2017).

Suriyeliler tarafından işlenen suçlarda Türk vatandaşlarının da mağduriyeti küçümsenecek düzeyde değildir. Suriyeliler tarafından Türklere karşı işlenen suçlar, toplumun Suriyelileri dışlamasına neden olabilmektedir. Yapılan bir araştırmada işverenler, Suriyelilerin kendilerini öldürebileceğinden endişe duyduklarından dolayı Suriyelilere iş vermek istemedikleri, bazı kişilerin Suriyelilerin zarar vereceğini düşündüklerinden dolayı bu kişilerle komşuluk yapmak istemediklerini belirtmektedir(Ekici, 2019: 711).

Suç korkusu konusundaki araştırmalarda suç korkusunun etnik yönden azınlıklarda daha yoğun yaşandığı tespit edilmiştir(Köseoğlu ve İçli, 2019: 270). Suç korkusunun etnik kökene bağlı olarak değişmesinin temelinde bu kişilerin suç karşı

koyma ve suç mağduriyetini giderme imkanındaki zayıflık bulunmaktadır. Yabancıların geldikleri ülkenin kanunlarını yeteri kadar bilmemesi, yasadışı yollarla ülkeye girdiği için resmi makamlara başvurmaktan kaçınması, dil sorunu gibi birçok neden dolayı yabancıların, hak ararken zorlanacağından suç ihbarında bulunmayacakları öne sürülmektedir.

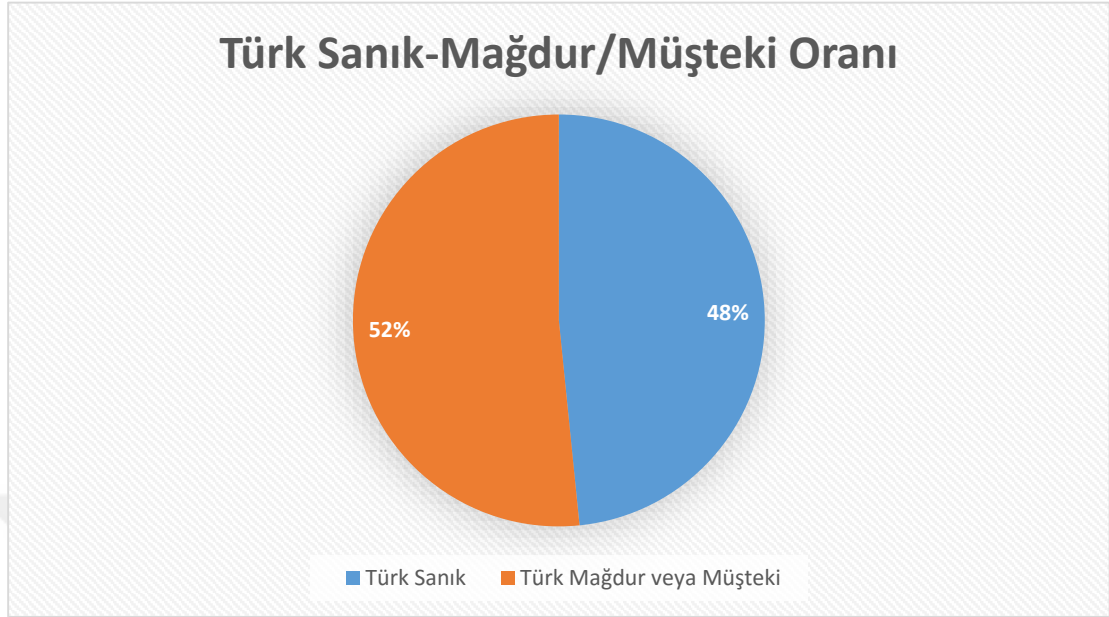
Türkiye’de ise tam aksine yabancıların ceza adaleti sistemine kolaylıkla başvurabildiği görülmektedir. Hem soruşturma hem kovuşturma aşamasındaki yabancı mağdur veya müşteki sayıları aşağıdaki tablolarda yer almaktadır. Nitekim Suriyeli katılımcıların yer aldığı bir araştırmada Suriyeliler %68,9 oranda ailesinin güvenli bir ortamda, %31,1 oradan güvensiz bir ortamda olduğunu hissettiğini belirtmiştir(Atasoy ve Demir, 2015: 465).

Tablo 2.33: Yabancı Mağdur ve Müşteki Sayısı

Soruşturma Evresinde Uyruğuna Göre Mağdur veya Müşteki				
	Türk		Yabancı	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2017	6257273	2424703	181309	83599
2018	6728528	2689504	230228	118605
2019	6831212	2770720	293846	147223
Ceza Mahkemelerinde Uyruğuna Göre Mağdur veya Müşteki				
	Türk		Yabancı	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2017	1077468	543236	55787	29908
2018	1155238	570613	70215	36330
2019	1234156	599017	91197	43133

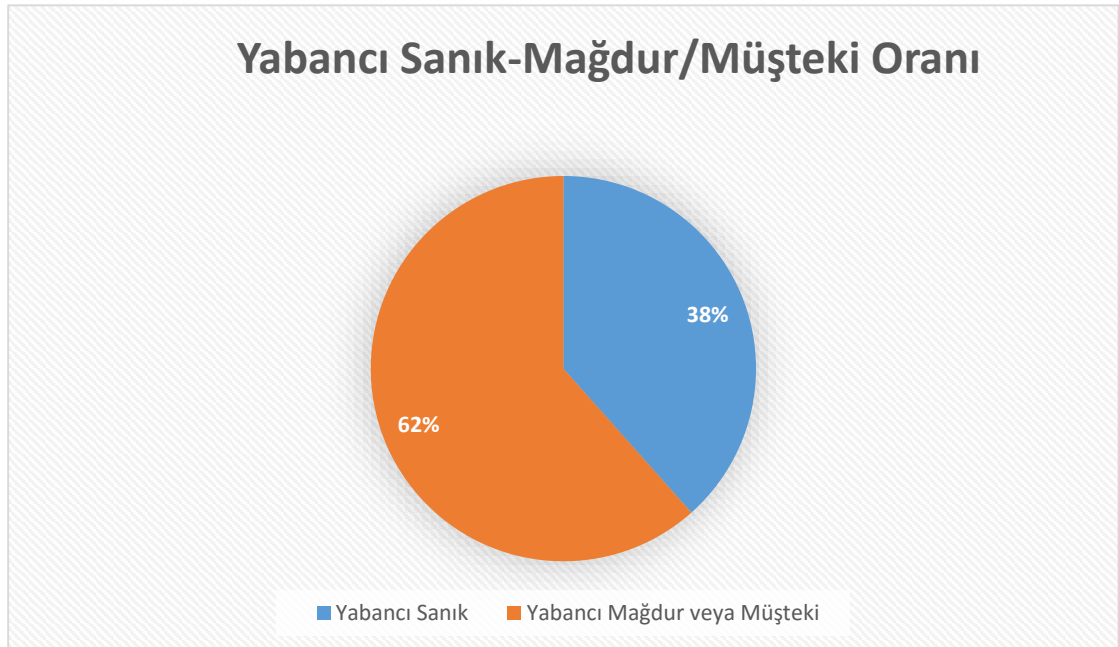
Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2018: 50, 90; 2019: 50, 90; 2020: 50, 90.

Şekil 2.36: Soruşturma Evresinde Türk Sanık-Mağdur/Müşteki Oranı

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2020: 90.

Şekil 2.37: Soruşturma Evresinde Yabancı Sanık-Mağdur/Müşteki Oranı

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2020: 90.

Yabancı kadınların aile içi şiddet olaylarından mağdur olması da ayrı bir sorun oluşturmaktadır. Daha önceleri hazırlanmış bir raporda da yabancı kadın

maktullerin %7,8 oranda olduğu tespit edilmiştir. Yabancı maktul kadınların; en yüksekten düşüğe doğru Suriye(%34,6), Bulgaristan, Azerbaycan, İran, Kırgızistan, Özbekistan, Afganistan, Almanya, Irak(%3,8) uyruklu olduğu tespit edilmiştir(Taştan ve Küçüker Yıldız, 2019: 15).

2.5.2.2.Doğrudan Mağduriyet Tecrübesi Bakımından Suç Haberleri

Mağduriyet tecrübesi, suç korkusuyla ilgili önemli değişkenler arasındadır(Köseoğlu ve İçli, 2019: 272). Doğrudan mağduriyet durumunda kişi, bizzat kendisi suçtan zarar görmekte ve suçun mağduru olmaktadır(Mesch, 2000: 49). Doğrudan mağduriyet ile suç korkusu arasında ilişki araştırıldığında tüm sonuçların birbiriyle tutarlı olmadığı belirtilmekteyse de doğrudan mağduriyet ile suç korkusu arasındaki ilişkinin pozitif olduğu belirtilmektedir(Öztürk, 2015: 82).

Habertürk internet haber sitesinde 74 haber, Sözcü internet haber sitesinde 45 haber, Yeni Şafak internet haber sitesinde 25 haber, Türkgün internet haber sitesinde 13 haber doğrudan mağduriyet tecrübesi açısından analiz edildiğinde aşağıdaki tablo ortaya çıkmıştır.

Tablo 2.34: Doğrudan Mağduriyet Tecrübesi İçeren Haber Sayısı

	Habertürk	Sözcü	Yeni Şafak	Türkgün	Toplam
Doğrudan Mağduriyet Tecrübesi İçeren Haberler	48	33	17	6	104
Doğrudan Mağduriyet Tecrübesi İçermeyen Haberler	26	12	8	7	53

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Suriyeliler tarafından işlenen suçlara ilişkin haberler analiz edildiğinde bu suçların önemli bir kısmının Suriyelilerin kendi arasında yaşanan olaylar olduğu bir önceki kısımda belirtilmişti. Suriyeliler tarafından işlenen suçların önemli bir kısmının kendi içlerinde yaşanması, Suriyelilere yönelik suç korkusunun oluşumunda doğrudan mağduriyet dışındaki nedenlerin etkili olduğu şeklinde değerlendirilmektedir.

2.5.2.3.Dolaylı Mağduriyet Tecrübesi Bakımından Suç Haberleri

Suç korkusu, doğrudan mağduriyet tecrübesi yaşayanlarda olabildiği gibi hayatında hiç mağdur olmayanların gelecekte mağdur olabileceğine yönelik endişelerinden de kaynaklanabilmektedir(Türk ve Hamzaoglu, 2019: 178). Dolaylı mağduriyet durumunda kişiyi etkileyebilecek bir yakını(ailesi, komşusu gibi tanıdıkları) mağdur olmaktadır(Köseoglu ve İçli, 2019: 272). Bu mağduriyetten haberdar olan kişi, gelecekte kendisinin de böyle bir suçun mağduru olabileceğini düşünerek korku duyabilmektedir.

Suç olgusunun temelinde işlenen suçlar olsa bile suç korkusunun temelinde sadece doğrudan mağduriyet tecrübesi bulunmamaktadır. Hayatı boyunca hiçbir suç mağduru olmadığı, hiçbir suça tanıklık etmediği halde suç korkusu yaşayan birçok insan bulunmaktadır(Sipahi, 2016: 2159). Dolaylı mağduriyet; bireyin işlenen suça tanıklık etmesi, işlenmiş suçlar hakkında kişilerarası iletişim veya medya aracılığı gibi birçok yolla ortaya çıkabilmektedir(Skogan ve Maxfield, 1981: 162).

Medyada yer alan tüm haberler, medya aracılığıyla dolaylı mağduriyet tecrübesi oluştursa da bu kısımda haber metninde suç olayından başka insanların haberdar olduğunun belirtildiği suç haberleri analiz edilmiştir. Habertürk internet haber sitesinde 74 haber, Sözcü internet haber sitesinde 45 haber, Yeni Şafak internet haber sitesinde 25 haber, Türkgün internet haber sitesinde 13 haber dolaylı mağduriyet tecrübesi açısından analiz edildiğinde aşağıdaki tablo ortaya çıkmıştır.

Tablo 2.35: Dolaylı Mağduriyet Tecrübesi İçeren Haber Sayısı

	Habertürk	Sözcü	Yeni Şafak	Türkgün	Toplam
Dolaylı Mağduriyet Tecrübesi İçeren Haberler	37	11	11	2	61
Dolaylı Mağduriyet Tecrübesi İçermeyen Haberler	37	34	14	11	96

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Suriyeliler tarafından işlenen suçlara ilişkin haberler analiz edildiğinde bu suçların önemli bir kısmında dolaylı mağduriyet tecrübesine yer verildiği görülmektedir. Dolaylı mağduriyet tecrübesinin komşular ve akrabalarda yoğunlaştığı anlaşılmaktadır. Suç haberlerinin medya aracılığıyla topluma aktarılması da ayrı bir dolaylı mağduriyet durumu olarak değerlendirilmektedir.

Dolaylı mağduriyet tecrübesinin diğer bir yönü de terör mağduru olma korkusudur. Suriyelilerle ilgili yapılan araştırmalarda özellikle sınır illerinde yaşayan kişiler, Suriyelilere yönelik terör korkusu yaşamaktadır(Ekici, 2019: 711). Terör korkusuyla ilgili olarak başka bir araştırmada katılımcılar %87,7 oranda gündelik hayatlarının yaşanan terör saldırılarından olumsuz etkilendiğini düşünmektedir(Türk ve Hamzaoğlu, 2019: 184). Suriyeliler tarafından işlenen suçlarda terör suçlarına ilişkin haberlerin terör korkusu üzerindeki etkisinin detaylı olarak araştırılması gerekmektedir.

2.5.2.4.Düzensizlik Bakımından Suç Haberleri

Suç korkusunu etkileyen faktörlerden birisi de fiziki ve sosyal çevredir. Fiziki ve sosyal düzensizlikler, suçla ilişkilendirilebileceği için suç korkusunu artırması mümkündür(Karasu, 2017: 50; Karasu, 2018: 335). Fiziki çevrede bulunan metruk binalar, karanlık veya yeterli aydınlatmanın olmadığı sokaklar, hurda ve sahipsiz arabalar, sokağa dağılmış çöpler, grafiti(duvar yazılamaları), saldırgan ve başıboş sokak hayvanları, bakımsız sokaklar birer fiziksel düzensizliktir(Karasu, 2017: 50). Yaşanılan çevredeki nüfus yapısındaki yabancılar, suç oranları, bağımlı insan sayısı, uyuşturucu madde satanlar, alkol alıp etrafı rahatsız edenler, fuhuş gibi durumlar ise sosyal düzensizlik olarak adlandırılmaktadır(Köseoğlu ve İçli, 2019: 272).

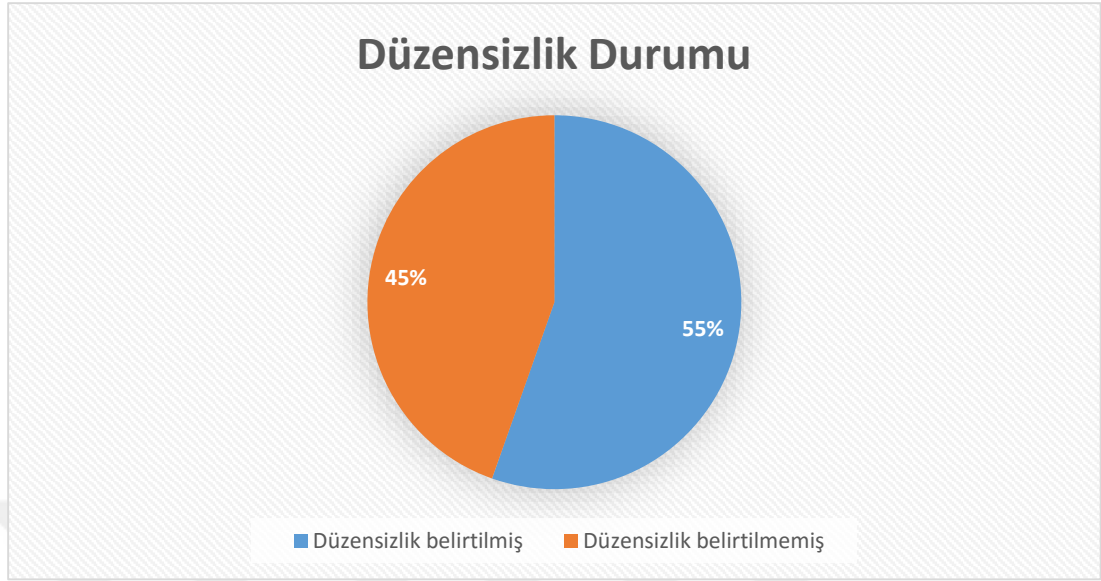
Habertürk internet haber sitesinde 74 haber, Sözcü internet haber sitesinde 45 haber, Yeni Şafak internet haber sitesinde 25 haber, Türkgün internet haber sitesinde 13 haber düzensizlik oluşturan durumlar açısından analiz edildiğinde aşağıdaki tablo ortaya çıkmıştır.

Tablo 2.36: Düzensizlik Oluşturan Durumlar İçeren Haber Sayısı

	Habertürk	Sözcü	Yeni Şafak	Türkgün	Toplam
Düzensizlik Belirtilmiş	37	30	14	6	87
Düzensizlik Belirtilmemiş	37	15	11	7	70

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 2.38: Düzensizlik Oluşturan Durumlar İçeren Haber Sayısı

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Yaşanılan çevredeki düzensizlikler, birer suç işareti olarak algılandığında düzensizlikler suçla ilişkilendirilmekte ve çevrenin güvensiz değerlendirilerek suç korkusu yaşanmasına neden olabilmektedir(Erkan ve Sevin, 2018: 318). Suriyeliler tarafından işlenen suçlara ilişkin haberlerde düzensizlik oluşturan durumların açıkça belirtildiği görülmektedir.

Komşusunun kedisini vuran Suriyeli kuşları da vurup közlüyormuş!(Sözcü, 2019-18).

Otomobili durdurulan kadın bozuk Türkçesi ile sağlık görevlisi olduğunu öne sürerek, birtakım belgeler gösterdi. Kadının denetim noktasına gelmeden aracı durdurup bagaja doğru gittiğini göz önünde bulunduran polis bagajı açmasını istedi(Yeni Şafak, 2020-7).

Suriyelilerle ilgili yapılan araştırmalarda özellikle sınır illerinde yaşayan kişiler, Suriyelilere yönelik terör korkusu yaşamaktadır(Ekici, 2019: 711). Düzensizlik teorisinin aksine terör suçu mağduru olma korkusu; statü, makam, zenginlik, fiziki ve sosyal düzensizlikle sınırlandırılmamakta ve terör saldırılarının, düzenli ve kalabalık yerlerde gerçekleştirilmektedir(Gün Çınğı, 2020: 4). Düzensizlik teorisi kapsamında suç ve/veya suçun işlenişi ile adli süreç bilgisi de ayrı başlıklar halinde incelenmiştir.

2.5.2.4.1. Suç Aleti ve/veya Suçun İşlenişi

Suç ve/veya suçun işlenişi bilgisi, suç haberlerinde okuyucuya korku dolu detayları sunmaktadır. Suç ve/veya suçun işlenişi bilgisi, Suriyeliler tarafından işlenen suçlar hakkındaki haberlerin yanı sıra Türkler tarafından işlenen suçlar hakkındaki haberlerde de bulunmaktadır. Okuyucular üzerinde korkuya neden olabilecek ifadelerin suç ve/veya suçun işlenişi bilgisinde yoğunlaşmaktadır.

Gündelik hayatın içinde şiddetin yaygın olduğu bilinen bir gerçektir. Suç ve/veya suçun işlenişi bilgisine genellikle şiddet suçlarında yer verilmektedir. Şiddet; fiziksel, duygusal, ekonomik ve cinsel şiddet gibi farklı türlerde incelenmektedir. Fiziksel şiddet; dövme, vurma, itme, yumruklama, bıçaklama, fiziksel yaralama gibi fiilleri içermektedir. Suriyeliler tarafından işlenen suçlar hakkındaki haberlerde yer verilen şiddet ağırlıklı olarak fiziksel şiddet olduğu görülmektedir. Haberlerde suç ve/veya suçun işlenişi bilgisi öne çıkarılarak merak ve korku uyandırılmaya çalışıldığı görülmektedir.

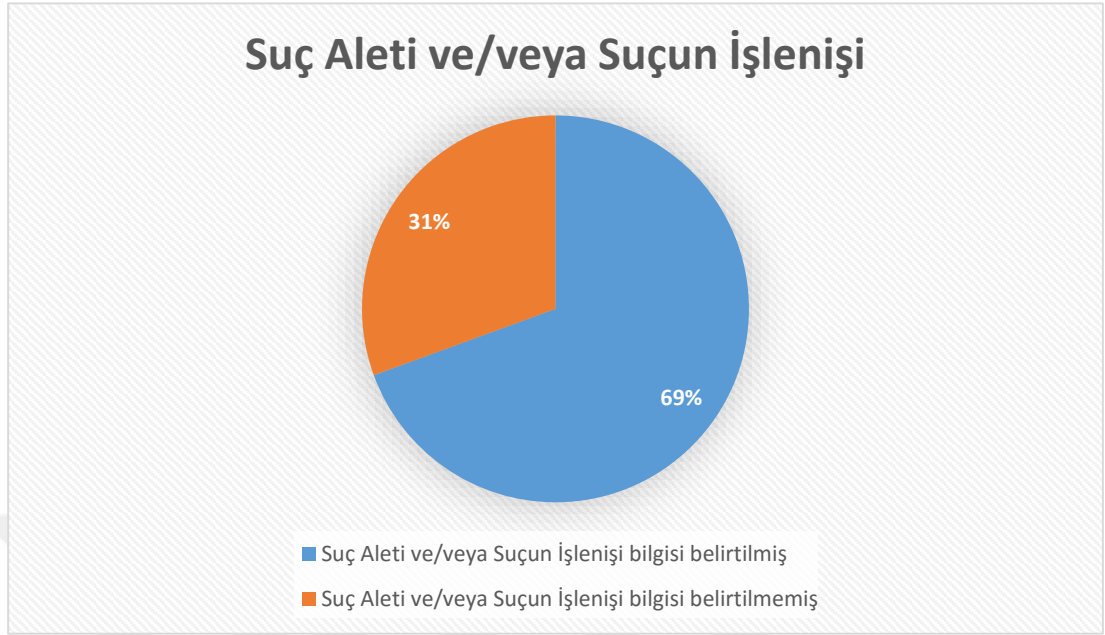
Habertürk internet haber sitesinde 74 haber, Sözcü internet haber sitesinde 45 haber, Yeni Şafak internet haber sitesinde 25 haber, Türkgün internet haber sitesinde 13 haber suç aleti ve/veya suçun işlenişi açısından analiz edildiğinde aşağıdaki tablo ortaya çıkmıştır.

Tablo 2.37: Suç Aleti ve/veya Suçun İşlenişi Bilgisi İçeren Haber Sayısı

	Habertürk	Sözcü	Yeni Şafak	Türkgün	Toplam
Suç Aleti ve/veya Suçun İşlenişi Bilgisi Belirtilmiş	41	36	22	10	109
Suç Aleti ve/veya Suçun İşlenişi Bilgisi Belirtilmemiş	33	9	3	3	48

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 2.39: Suç Aleti ve/veya Suçun İşleniş Bilgisi İçeren Haber Sayısı

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Suç ve/veya suçun işleniş bilgisi, şiddet ve terör suçlarında öne çıkarıldığı görülmektedir. Haberler analiz edildiğinde tespit edilen suç aleti olarak; bıçak, silah, av tüfeği, patlayıcı madde, çivili sopa, sopa, sandalye, düdüklü tencere, satır, kalas, ip gibi aletlerden bahsedilmektedir. Haberler analiz edildiğinde tespit edilen suç işleniş yöntemi olarak; işkence, kavga, domuz bağı, boğazını kesme, telefonla dolandırıcılık, boğma, terk, saçını yolma, laf atma, yankesicilik, kulağını koparma, beton dökme, ayakkabıya saklama gibi suç işleme yöntemlerine yer verilmektedir.

Şiddet suçlarında bir suç aleti olarak bıçak, yaygın olarak kullanılmaktadır. Habertürk sitesindeki 13 haberde suçun bıçakla işlendiği belirtilmiştir. 13 olayın 11'i Suriyeler arasında işlenen suçtur, 2 suç Türklere karşı işlenmiştir. Bazı haberlerde bıçağın aile içi şiddet olaylarında kadınlara karşı kullanıldığı bilgisi verilmiştir. Daha önceleri kadın cinayetleri konusunda hazırlanmış bir raporda olayların 552,8 oranda ateşli silahla, %31,9 oranda kesici delici aletle işlendiği, ateşli silahların %83,9 oradan ruhsatsız olduğu tespit edilmiştir (Taştan ve Küçüker Yıldız, 2019: 4).

Bıçakla işlenen 7 suç kasten öldürme, 6 suç kasten yaralamadır. Bıçakla işlenen suçlardan 12 tanesi ihbar yoluyla öğrenilmiştir, sadece 1 tanesi kolluk tarafından resen tespit edilmiştir ki bu suç zaten polis memuruna karşı işlenmiştir. Bu

suçların 8 tanesi konutta işlenmiştir. Sözcü sitesindeki 8 haberde suçun bıçakla işlendiği belirtilmektedir. 8 olayın 5'i Suriyeler arasında işlenen suçtur, 3 suç Türklere karşı işlenmiştir ve suçların hepsi ihbar yoluyla öğrenilmiştir. Bıçakla işlenen 6 suç kasten öldürme, 2 suç kasten yaralamadır. Yeni Şafak sitesinde bıçakla işlenen 1 haber mevcuttur. Türkgün dört haber sitesinde bıçakla işlenen bir haber yoktur. Habertürk internet sitesindeki haberlerde suç aleti olarak bıçak 53 kez, Sözcü internet sitesindeki haberlerde suç aleti olarak bıçak 21 kez, Yeni Şafak internet sitesindeki haberlerde suç aleti olarak bıçak 9 kez kullanılmıştır.

Şiddet suçlarında bıçağın kullanılması şiddet suçlarının önlenmesini zorlaştırdığı gibi şiddet suçlarında ortaya çıkacak zararı da büyütebilmektedir. Bıçak; öldürme, yaralama, tehdit, yağma, hırsızlık gibi birçok suç işlenirken kullanılabilecek bir alettir. Şiddet suçlarında failin bıçak kullanılması, olayın gelişimini oldukça kötü sonuçlara götürebilmektedir ve mağdurun ölümüyle neticelenebilmektedir. Yıl içinde işlenen binlerce öldürme ve yaralama suçunda bıçak yaygın bir suç aleti olarak kullanıldığı bilinmektedir. Bıçak, bir nesneyi kesmek için üretilmiştir ve temel amacı insanın hayatını kolaylaştırmaktır. Bıçaklar, ateşli silahlar gibi sert düzenlemelere tabi değilse bile bıçakların bir kısmı 6136 sayılı kanunla yasaklanmıştır. Bıçaklar hakkındaki yasak sınırlı bir yasak getirdiği ve bıçak, gündelik hayatın vazgeçilmez bir aleti olduğu için işlenen birçok suçta kanunen yasaklanmayan ve gündelik ihtiyaçlar için serbest bırakılan bıçaklar kullanılabilmektedir. Bıçaklar, birçok suç aletine göre daha ucuzdur, elde etmek daha kolaydır. Bıçak taşımak ve kullanmak, yasak olduğu belirtilenler dışında serbesttir. Sayılan bu sebeplerde dolayı bıçakla işlenen suçların önlenmesi birçok zorluğu içermektedir.

Suç haberleri aracılığıyla aktarılan suç ve/veya suçun işlenişi bilgisi, toplumda suç korkusuna neden olabileceği gibi kişileri, güvenlik amacıyla silahlanmaya da yönlendirebilmektedir. Suç mağduru olmak istemeyen kişiler, yanlarında biber gazı, bıçak, ateşli silah gibi taşınabilir araçları bulundurduğu gibi araçlarında, işyerlerinde ve evlerinde sopa, kamera sistemi, özel güvenlik gibi çeşitli tedbirlere başvurabilmektedir.

2.5.2.4.2. Adli Süreç Bilgisi

Suç korkusunun azaltılmasında ceza adaleti sisteminin etkinliğinin oldukça önemli bir yeri vardır. Suç korkusu tanımlanırken vurgulanan suça maruz kalmaktan duyulan endişe suç işlendikten sonraki süreç hakkındaki endişeyi de kapsamaktadır. Dolayısıyla ceza adaleti sisteminden memnuniyet ve güven oranının yüksek olduğu yerlerde suç korkusunun daha düşük olacağı öne sürülebilmektedir.

Ceza adaleti sistemi, karmaşık yapıda olduğu için işleyişini bilmek zordur ve birçok riskle çalışmaktadır. Bir suç işlendiğinde kolluk, savcılık, mahkeme gibi birçok kurum devreye girmekte, belirtilen kurumlar arasında farklı kararlar verilebilmektedir, otopsi, arama, dinleme, duruşma gibi birçok resmi işlem yapılmaktadır. Ceza adaleti sisteminin karmaşık yapısına ek olarak uygulamadaki riskler de işleyişi zorlaştırmaktadır. Suçun neden olduğu zararın giderilebilmesi için öncelikle failin kim olduğu bilinmesi gerekir, failin kimliğinin meçhul kalması süreci durdurmaktadır. Kimliği belirlenen failin kolluk tarafından yakalanması gerekir, failin nerede olduğunun bilinmemesi birçok işlemi durdurmaktadır. Daha sonra suç işlendiğine dair deliller toplanıp, yargılama yapılarak failin mahkum edilmesi gerekmektedir. Bu süreçte yeterli delil toplanamayabilir, toplanan deliller hukuka aykırı olabilir, toplanan deliller yeterli görülmebilir ve fail beraat edebilmektedir. Ana hatlarıyla bahsedilen bu süreç, uygulamada ceza adaleti sisteminin işleyişini zorlaştırmakta, mağdurun ve toplumun güven duygusunu sarsabilmektedir. Toplumun ceza adaleti sistemine güven eksiliği, aman başıma bir iş gelmesin şeklindeki düşüncelerle suç korkusunu artırma riski taşımaktadır.

İşlenen bir suçun failinin yakalanması ve cezalandırılması bile mağduru, suç öncesindeki haline tam anlamıyla döndüremezken aydınlatılamayan olaylar, faili meçhul dosyalar, yakalanan ve mağdurdan önce adalet saraylarından ayrılan şüphelileri konu edinen haberler, suçun mağdur ve toplum üzerindeki olumsuz etkilerini daha da kötüleştirebilmektedir. Çünkü hakkı ihlal edilen bir kişi, hakkını devlet aracılığıyla alabileceğinden emin değildir. Sözün özü ceza adaleti sisteminden memnuniyet ve güven oranının yüksek olmadığı bir ülkede suç korkusu, sistemin kötü işleyişiyle daha artabilmektedir.

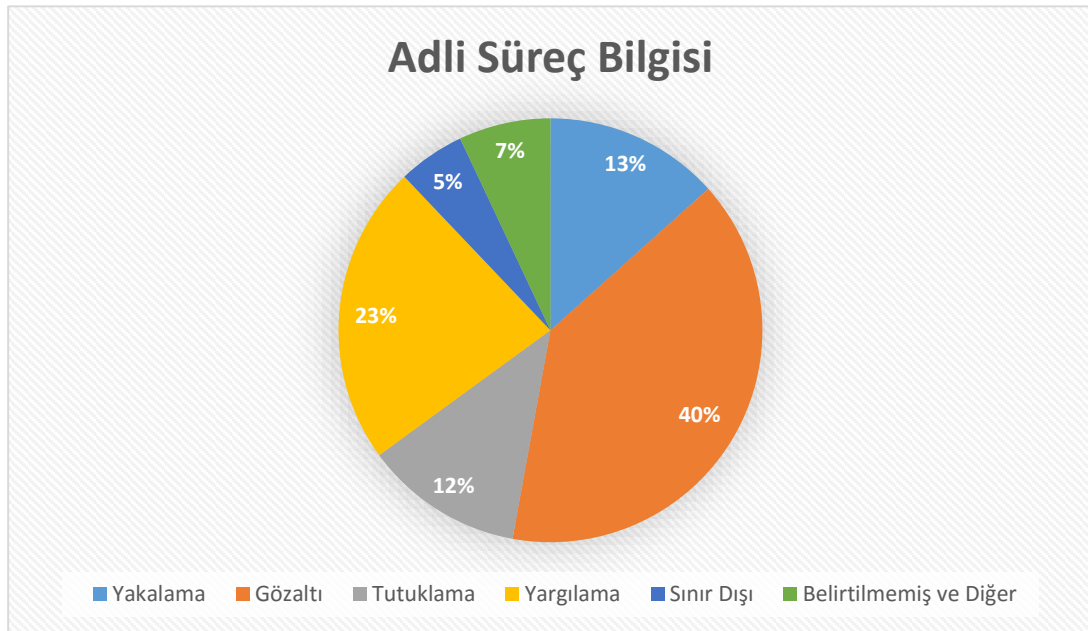
Habertürk internet haber sitesinde 74 haber, Sözcü internet haber sitesinde 45 haber, Yeni Şafak internet haber sitesinde 25 haber, Türkgün internet haber sitesinde 13 haber adli süreç bilgisi açısından analiz edildiğinde aşağıdaki tablo ortaya çıkmıştır.

Tablo 2.38: Adli Süreç Bilgisi İçeren Haber Sayısı

	Habertürk	Sözcü	Yeni Şafak	Türkgün	Toplam
Yakalama	4	7	10	0	21
Gözaltı	36	17	8	1	62
Tutuklama	8	6	2	3	19
Yargılama	15	10	5	6	36
Sınır Dışı	3	3	0	2	8
Belirtilmemiş ve Diğer	8	2	0	1	11

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 2.40: Adli Süreç Bilgisi İçeren Haber Sayısı

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Suç haberlerinin büyük çoğunluğunda gerekli adli işlemin yapıldığı görülmektedir. Yine Suriyelilerle ilgili resmi açıklamalarda toplumda göç sürecinde güvenlik yönünden gerekli tedbirlerin alındığı belirtilmektedir. Suriyeliler hakkında alınan tedbirler arasında; Suriyelilerin parmak izlerinin alınması, Suriyeliler hakkında güvenlik soruşturması yapılması, Suriyelilere “Geçici Koruma Kimlik Belgesi” verildiği vurgulanmaktadır. Suriyelilerin karıştığı olaylara karşı ilgili resmi makamlar tarafından gerekli yasal işlemlerin derhal yapıldığı söylenmektedir(Sputnik, 2017). Başka bir açıklamada Suriyeliler tarafından işlenen suçların aydınlatılma oranının yüzde 91,4 seviyesinde olduğu belirtilmektedir(Anadolu Ajansı, 2018).

Suç haberlerindeki adli süreç bilgisinin, ceza adaleti sistemine duyulan güveni artırabileceği değerlendirilmektedir. Suriyelilerle ilgili haberlerde failerin kimlik tespiti yapıldığı ve büyük oranda failerin yakalandığı görülmektedir. Bilindiği üzere kentlerde yaşayan nüfusun artması, toplumsal ilişkileri de köklü biçimde etkileyerek gayri resmi toplumsal denetimin yerine resmi denetimi öne çıkarmıştır. Suriyeliler tarafından işlenen suçlara ilişkin haberlerin büyük çoğunluğunda failer hakkında yapılan işlemler okuyucuya aktarılmaktadır. Suç önlemediyse de suç aydınlatılarak suçun faili yakalanmaktadır. Zira yabancılar tarafından işlenen suçlarda en büyük risklerden birisi failin kimliğini tespit etmektir. Kayıt dışı yabancılar tarafından işlenen suçlarda failin kimliğine dair herhangi bir kayıt mevcut değilse soruşturma işlemlerini yapmak zorlaşmakta, hatta imkansızlaşabilmektedir(Taştan vd., 2016: 28). Bu noktada terör suçlarının önemli bir kısmının saldırı olmadan önce önlendiği ancak bu kişiler hakkında örgüt üyeliğinden işlem yapıldığı da belirtilmelidir.

İzmir'de Suriyeli hamile kadın ve oğlunu öldüren zanlı tutuklandı(Habertürk, 2020-10).

Suriyeli kuzenlerin tartışmasında cinayet! Av tüfeğiyle öldürdü, operasyonla yakalandı(Habertürk, 2020-12).

Sopalı cinayette 3 Suriyeliye ağırlaştırılmış müebbet çıktı(Habertürk, 2019-5).

Kaçak çalışan Suriyeli 7 doktor 5 milyon liralık ilaçla yakalandı Sözcü(Sözcü, 2020-38).

1,5 aylık ikizler ile 2 yaşındaki kızı terk eden anne ve baba gözaltına alındı(Yeni Şafak, 2019-3).

Ceza adaleti sisteminden duyulan memnuniyetsizlik ceza adaleti sisteminin faile ve mağdura yaklaşımından dolayı kaynaklanabilmektedir. Failin kimliğinin tespit edilememesi, yakalanamaması, tutuklama-serbest bırakma döngüsüne girmesi, hapse girmeden hapis cezasını çekmesi gibi uygulamalar ceza adaleti sisteminin faile yaklaşımından dolayı memnuniyeti düşürebilmektedir. Mağdurun bilgilendirilmemesi, mağdurun zararının önemsenmemesi, mağdurun prosedürlerle meşgul edilmesi gibi uygulamalar ceza adaleti sisteminin mağdura yaklaşımından dolayı memnuniyetini olumsuz etkileyebilmektedir. Ceza adaleti sisteminden memnuniyetin düşmesi, güveni sarsacak insanları haklarını aramak yerine suçu ihbar etmemeye yönlendirebilecektir. Bu gibi olumsuzluklar, suç korkusunu artırabilmektedir(Türk ve Hamzaoglu, 2019: 178).

Suriyeli anne ile kızının cinayetinde ikinci kez tahliye (Habertürk, 2020-2).

Evlerinden sahte 2 milyon dolar çıkan dolandırıcılar serbest! (Sözcü, 2019-15).

1,5 aylık ikizler ile 2 yaşındaki kızı terk eden anne- baba serbest (Yeni Şafak, 2020-17).

2.6. SUÇ HABERLERİNİN ELEŞTİREL SÖYLEM ANALİZİ

Suç haberlerinin, suç korkusunun oluşmasında önemli bir rolü bulunmaktadır. Toplum için suç haberleri, suç olaylarının olgusal yönüne kurgu ve söylem ekleyen önemli bir bilgi kaynağıdır. Suç haberini duyan birçok kişi, haberdeki bilgilerin doğruluğunu sorgulamadan haberdeki kurgunun ve söylemin etkisinde duygu dünyası şekillenebilmektedir.

Suriyeliler tarafından işlenen suçların önemli bir kısmının kendi işlerinde yaşanması, Suriyelilere yönelik suç korkusunun oluşumunda doğrudan mağduriyet dışındaki nedenlerin etkili olduğu şeklinde değerlendirilmektedir. Suriyeli failer

tarafından işlenen suçlara ilişkin haberlerde Suriyeliler hakkında genelleme ve toplum algısını yönlendiren çeşitli yorumlar da eklenerek bir haberle, birden fazla toplumsal sorun tetiklenebildiğinden suç haberlerindeki söylemin incelenmesi çok önem taşımaktadır. Bununla birlikte suç haberlerindeki söylem ile suç korkusu arasındaki ilişkiyi doğrudan araştıran detaylı çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

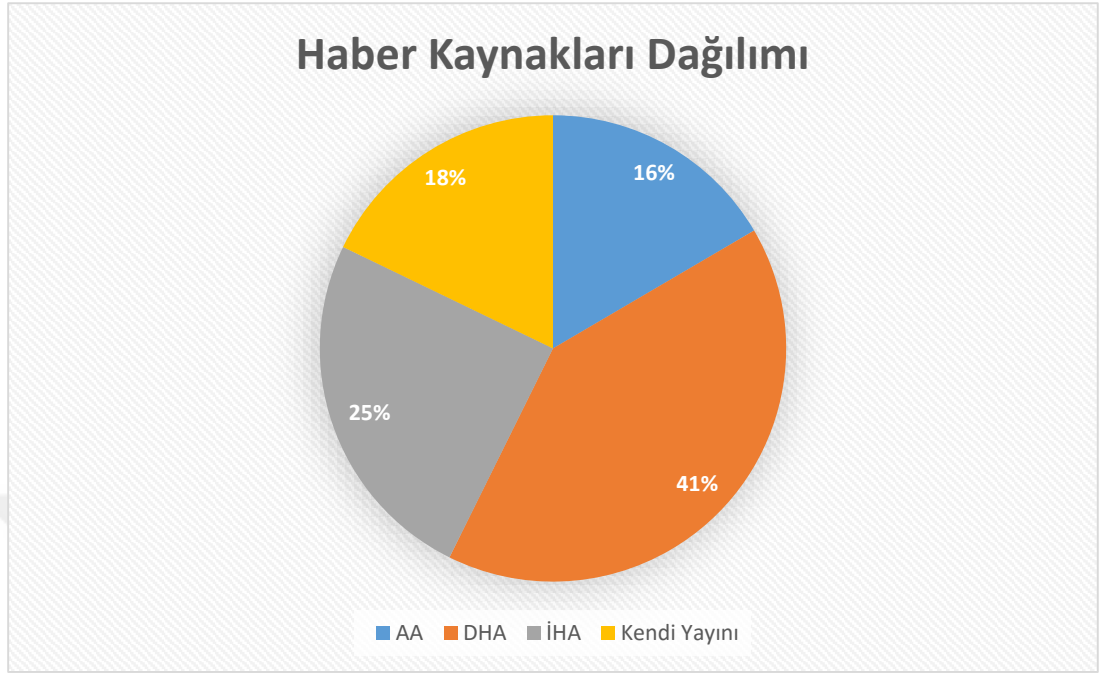
Suç haberlerindeki söylemin analiz edilmesini önemli kılan bir sebep de haber kaynaklarının büyük ölçüde ortak olmasına rağmen söylemin haber sitelerine göre nasıl değiştiğinin anlaşılması içindir. Suriyeliler tarafından işlenen suçlarla ilgili internet haberleri, farklı internet haber sitelerinde yayınlansa bile bu haberlerin birçoğu haber ajanslarından alınmaktadır. Habertürk internet haber sitesinde 74 haber, Sözcü internet haber sitesinde 45 haber, Yeni Şafak internet haber sitesinde 25 haber, Türkgün internet haber sitesinde 13 haber, kaynak yönünden incelendiğin aşağıda yer alan tablo ortaya çıkmaktadır.

Tablo 2.39: Suç Haberlerinin Kaynak Dağılımı

	Habertürk	Sözcü	Yeni Şafak	Türkgün	Toplam
AA	19	2	4	1	26
DHA	29	22	11	2	64
İHA	23	6	8	2	39
Kendi Yayını	3	15	2	8	28

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 2.41: Habertürk İnternet Haber Sitesi Haberlerinin Kaynaklara Göre Dağılımı

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Haber kaynakları açısından ortaya çıkan tablo Suriyeliler tarafından işlenen suçlara ilişkin haberler hakkında oldukça önemli bilgiler vermektedir. Suriyeliler tarafından işlenen suçlara ilişkin haberlerin ilk sırada DHA tarafından haberleştirildiği, ikinci sırada İHA tarafından haberleştirildiği görülmektedir. Suç haberlerini kendi hazırlama oranı ise en yüksek Sözcü internet sitesindedir. Suç haber kaynaklarındaki benzerlik suç haberlerinin başlık, giriş ve görsellerindeki farklıların internet haber sitelerinin bakış açılarına göre değişiminin incelenmesine de imkan tanıdığı değerlendirilmektedir.

Suç korkusunun temelinde suç olsa bile suç korkusu, sadece doğrudan mağduriyet tecrübesine bağlı değildir. Hayatında suç mağduru olmadığı veya suça tanıklık etmediği halde suç korkusu yaşayan birçok insan vardır(Sipahi, 2016: 2159). Suç korkusu; yaş, cinsiyet gibi kişisel özellikler, çevresel özellikler, sosyal çevre düzeni, eğitim düzeyi, gelir durumu ve medya gibi birçok unsurla ilişkilidir. Genel suç korkusunu etkileyen faktörlerin yanı sıra yabancılara yönelik suç korkusunu etkileyen özel faktörler de bulunmaktadır. Yabancıların ülkeye gelme süreci(yasal, kaçak, mülteci vb.), yabancıların etnik kimliği, dini, yabancının geldiği kültürün göç

edilen ülkeye uyumu, yabanclrn eēēitim düzeyi, yabanclrn ekonomik hayata katkısı, ülkedeki siyasi ve medya söylemlerinin yabanclra karşı tutumu bu kişilere yönelik suç korkusunu řekillendirdiēēi belirtilmektedir(Karasu, 2018: 336).

Suçun haber deēēeri; suçun niteliēēi, suçu işlenme şekli, suçun işlenme zamanı, olaydaki fail sayısı, maēēdurun kimliēēi veya olayın failinin kimliēēi gibi birçok faktöre göre deēēiřebilmektedir. Suriyelilere yönelik suç korkusunu etkileyen haberlerde suçun haber deēēeri, oēēu zaman failin kimliēēinden dolayı haberleştirilmektedir. Medyada Suriyeliler tarafından işlenen suçlara yoēēun olarak yer verilmesi toplumu bu olaylara karşı daha hassas hale getirebilmektedir. Suriyeliler tarafından işlenen suçlara ilişkin haberlerde suç korkusunun yanı sıra Suriyelileri ötekileştiren, suçlu gösteren söylemlere de yer verilmektedir. Söylem analiziyle, egemen söylemin nasıl meřrulařtırıldıēēı ve toplumsal hayatta Suriyelileri ötekileştiren düşüncelerin nasıl beslendiēēini ortaya koyulmaktadır(Glc ve Daēēlı, 2017: 33). Zira haberlerde üretilen anlam, insanın duygularına hitap ettiēēi için korku üzerinde etkili olabilmektedir. Suç korkusunun neden olduēēu tüm olumsuzlukların bir listesini yapmak mümkün deēēilse de neredeyse birçok kişinin hayatında suç korkusunun az veya çok etkili olduēēunu söylemek yanlış olmayacaktır.

Genel anlamda yabanclra konumuzla ilgili olarak Suriyelilere yönelik suç korkusunun temelinde maēēduriyet tecrübesinin yanı sıra medyanın önemli bir yeri vardır. Haberlerde gerçek olaylar aktarılırken söylem yoluyla başka anlamlar da kazandırılarak yeni gerçekler inşa edilmek suretiyle egemen söylem, okuyucunun dünyasında doēēallařtırılmaktadır(Tokgöz, 2003: 161). Haber metinlerindeki söylem, içinde bulunduēēumuz hayata yeni anlamlar yükleyebilmektedir. Suriyelilere yönelik suç korkusunu etkileyen haberler ikiye ayrılarak eleştirel söylem analizi yapılmıştır. İlk kısımda faillerin Suriyeli olduēēu iddia edilen suç haberleri, ikinci kısımda Suriyeliler tarafından işlenen suçların genel suçlar içindeki oranıyla ilgili haberler incelenmiştir.

2.6.1. Suriyeli Failler Tarafından İşlenen Suç Haberlerinin Eleştirel Söylem Analizi

Suriyelilerle ilgili tartışmaların önemli bir kısmı Suriyeliler tarafından işlenen suçlarla ilgilidir. Türkiye uzun bir dönemden beri göç alan bir ülke olmasına rağmen diğer yabancılar tarafından işlenen suçlar, henüz yeteri kadar araştırılmadan ve tartışılmadan Suriyelilerin kısa bir zaman dilimi içinde Türkiye'ye gelerek farklı illerde yaşamaya başlaması Suriyeliler tarafından işlenen suçları diğer yabancıların önüne geçirdiği düşünülmektedir. Başka bir ifadeyle Suriyeliler tarafından işlenen suçlar, diğer yabancılar tarafından işlenen suçlara göre kamuoyunun daha fazla dikkatini çekebilmektedir. Buna bağlı olarak henüz yabancı suçluluğu tartışılmadan, Suriyeli suçluluğundan bahsedilmektedir.

Suriyelilere yönelik suç korkusu oluşturan haberlerden bir kısmı Suriyeli failler tarafından işlenen suçlara ilişkindir. Bilindiği üzere toplum hayatında her gün yüz binlerce olay meydana gelmektedir. Bu olaylar içinden bazıları internet haber siteleri tarafından belirli kriterlere göre seçilip yeniden kurgulanarak haber değeri olan toplumsal olayları okuyucuya metin olarak ve görsel unsurlarla sunulmaktadır. Medyada yer verilen Suriyeli failler tarafından işlenen suçlara bakıldığında bu olayların birçoğunda haber değeri taşıyan hususun failin kimliği olduğu değerlendirilmektedir. Bununla birlikte Suriyeli failler tarafından işlenen suçlara ilişkin haberlerde söylem farklılıklarının görülebilmesi için suç haberleri, farklı internet haber sitelerinden alınmaktadır.

Haber siteleri Suriyeliler tarafından işlenen suçlara kendi siyasi düşünceleri doğrultusunda söylemler üretmektedir. Habertürk internet haber sitesinde 74 haber, Sözcü internet haber sitesinde 45 haber, Yeni Şafak internet haber sitesinde 25 haber, Türkgün internet haber sitesinde 13 haber metni, yöntem kısmında açıklandığı üzere makro yapı ve mikro yapı şeklinde incelenmiştir.

2.6.1.1.Makro Yapı İncelemesi

Makro yapı incelenirken tematik analiz ve şematik analiz olarak inceleme yapılmaktadır.

2.6.1.1.1. Tematik Yapı İncelemesi

Suriyeli failler tarafından işlenen suçlara ilişkin haberlerin tematik analizi yapılırken haber başlığı, haber girişleri, haber spotları ve görseller incelenmiştir.

2.6.1.1.1.1.Haber Başlıkları İncelemesi

Haber başlığı, bir haberi gören okuyucunun dikkatini çeken ilk hususlardandır. Haber başlığı, okuyucunun ilgisini çekmek ve okuyucu da haber merak uyandırmada oldukça etkilidir. Suriyeli failler tarafından işlenen suçlara ilişkin haberlerin başlıkları internet haber sitelerine göre alt başlıklar halinde incelenmiştir. Tüm haber başlıkları tablo olarak ek-1’de sıralanmıştır.

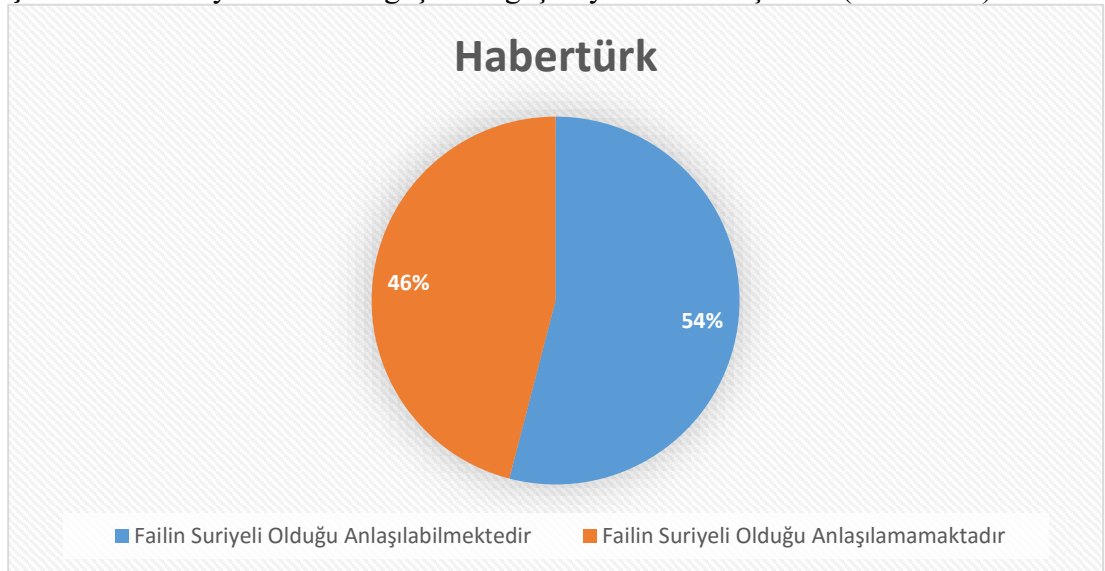
Habertürk

Habertürk sitesinde Suriyeli failler tarafından işlenen suçlara yer veren haber başlıkları incelendiğinde failin kimliği konusunda farklı kelimelerin tercih edildiği görülmüştür. Habertürk internet haber sitesinde yer alan haber başlıklarında;

- “Suriyeli” 36 kez,
- “Suriye uyruklu” 2 kez,
- “Yabancı uyruklu” 1 kez,
- “Suriyeliler” 4 kez,
- “Kaçak göçmen” 1 kez,
- “Suriyeli cinayeti” 2 kez,
- “Suriyeli kadın” 3 kez,
- “Suriyeli katil zanlısı” 1 kez,

- “Suriyeli kardeşler” 1 kez,
- “Suriyeli amca” 1 kez,
- “Taciz eden Suriyeli” 1 kez,
- “Kafa keserim” diyen Suriyeli” 1 kez,
- “Suriyeli koca” 1 kez,
- “Suriyeli hamile kadın” 2 kez,
- “Suriyeli kuzen” 1 kez,
- “Suriyeli akraba” 1 kez,
- “Suriyeli kiracı” 1 kez,
- “Göçmen” 1 kez,
- “Sakıncalı' Suriyeli” 1 kez,
- “Suriyeli çocuk dilenci” 1 kez,
- “Suriyeli DEAŞ şüphelisi” 1 kez,
- “Suriyeli terörist” 1 kez kullanılmıştır.
- 34 haber başlığında failin Suriyeli olduğunu belirten herhangi bir ifade kullanılmadığı görülmüştür.

Şekil 2.42: Suriyeli kelimesi geçen ve geçmeyen haber başlıkları(Habertürk)

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Habertürk sitesinde Suriyeli failler tarafından işlenen suçlara yer veren haber başlıklarında suç olayının Suriyelilerle ilgili olduğu ilk bakışta anlaşılabilir. Haber başlığında geçen Suriyeli kelimesi bazı başlıklarda mağduru nitelendirmek için kullanılmış olsa da başlıkların büyük çoğunluğunda Suriyeli kelimesi failerin uyruğunu belirtmek için kullanılmaktadır. Bazı haber başlıklarının okuyucuya bilgi vermenin ötesinde okuyucunun dikkatini çekmek için suç korkusunu artırabileceği değerlendirilen ifadeler yer verildiği görülmektedir. Bu haber başlıklarına örnek olarak;

Vahşice öldürülen Suriyeli cinayetinde 'rekabet' iddiası(Habertürk, 2019-1),

Beyoğlu'nda çocuğu **taciz linci!** Suriye uyruklu kişi önce darp edildi sonra bıçaklandı(Habertürk, 2019-7),

Yeğenini öldüren Suriyeli amcadan **kan donduran savunma:** Gözüm döndü, şeytana uydum(Habertürk, 2019-9),

Suriyeli koca, eşini **sopayla döverek** öldürdü(Habertürk, 2019-11),

Kıskançlık dehşeti! Birlikte yaşadığı kadını balkonda dövdü, banyoda bıçakladı(Habertürk, 2020-51),

"Kafa keserim" diyen Suriyeli sınır dışı edilecek(Habertürk, 2019-14).

Haber başlıklarında failerin, suçlu gibi aktarıldığı da görülebilmektedir. Ceza hukuku bakımından suç işlediği sabit olan kişi hakkında mahkumiyet kararı verilmekte ve bu kişi hükümlü olarak adlandırılmaktadır. Toplum içinde ise belirli suçları işleyen kişilere verilmiş özel adlar bulunmaktadır. Mesela hırsızlık suçu işleyen kişiye hırsız, dolandırıcılık suçu işleyen kişiye dolandırıcı, terör örgütüne üye olan kişiye terörist, bir kişiyi öldürene katil denilmektedir. Özellikle terör suçlarıyla ilgili haber başlıklarında Suriyeli diye başlayan ve toplum tarafından kullanılan bu adlandırmalar kullanılmaktadır.

Tutuklanan **Suriyeli terörist:** Yakalanmasaydım bombaları İstanbul'a götürüyordum(Habertürk, 2020-36),

Suriyeli terörist Nevşehir'de yakalandı(Habertürk, 2020-47).

Bazı haber başlıklarında ise yukarıda bahsedildiği şekilde kesin ifadeler yerine hukuki anlamda daha uygun olan şüpheli nitelendirmesine yer verilmektedir. Bazı haber başlıklarında ise şüpheli kavramı yerine zanlı denilmektedir. Örnek olarak aşağıdaki başlıklar söylenebilir:

Kayseri'de **PKK/PYD şüphelisi** 2 Suriyeli adliyede(Habertürk, 2019-4),

Tekirdağ'da Suriyeli **DEAŞ şüphelisi** yakalandı(Habertürk, 2020-22),

İzmir'de Suriyeli hamile kadın ve oğlunu öldürdüğü iddia edilen **zanlı** adliyede(Habertürk, 2020-9),

Suriyeli **katil zanlısı**, öldürdüğü hamile kadın ve oğlunun mezarını kazmış!(Habertürk, 2020-13),

Suriyeli çocuğun **katil zanlısı**, otostopla ülkesine kaçmak isterken yakalandı(Habertürk, 2020-33).

Haber başlıklarında suç korkusunu artırabileceği değerlendirilen diğer unsurlar da fail veya mağdur sayısının çokluğu, suçun işlenişi, suç aleti ve terör suçlarında terör örgütünün ismidir. Bu açıdan bakıldığında örnek olarak aşağıdaki başlıklar söylenebilir:

Kayseri'de **PKK/PYD** şüphelisi 2 Suriyeli adliyede(Habertürk, 2019-4),

İstanbul'da terör örgütü **PKK**'ya operasyon: 6 gözaltı(Habertürk, 2020-23),

Sopalı cinayette 3 Suriyeliye ağırlaştırılmış müebbet çıktı(Habertürk, 2019-5),

Suriyeli cinayetinde evde **2 ceset** çıktı Hem karısını hem annesini **ellerini bağlayıp** öldürdü(Habertürk, 2019-6),

Suriyeli kadını **24 bıçak darbesiyle** öldüren baba ve oğula ceza yağdı(Habertürk, 2019-13),

Genç kızı, eteğini kaldırarak taciz eden Suriyeli 'cinsel saldırı' suçundan tutuklandı(Habertürk, 2019-16),

Yeğen dehşeti! Suriyeli savaş pilotu **boğazı kesilerek** öldürüldü(Habertürk, 2019-20),

Fatih camii'nin avlusunda **bıçaklı kavga**(Habertürk, 2020-7),

Esenyurt'ta **sopa, sandalye ve saksıların kullanıldığı kavga** kamerada(Habertürk, 2020-14),

Suriyeli anne-kızın **domuz bağıyla öldürüldüğü** cinayet davasına devam edildi (Habertürk, 2020-17),

Son dakika haberi! Sancaktepe'de 1 yaşındaki Hayat bebeğin ölümünde **işkence** iddiası!(Habertürk, 2020-27),

Kız meselesi yüzünden husumetli olduğu **2 kişiyi bıçakladı**(Habertürk, 2020-42),

Ankara'da uyuşturucu satışı kavgasında **misilleme cinayet: 2 ölü**(Habertürk, 2020-44),

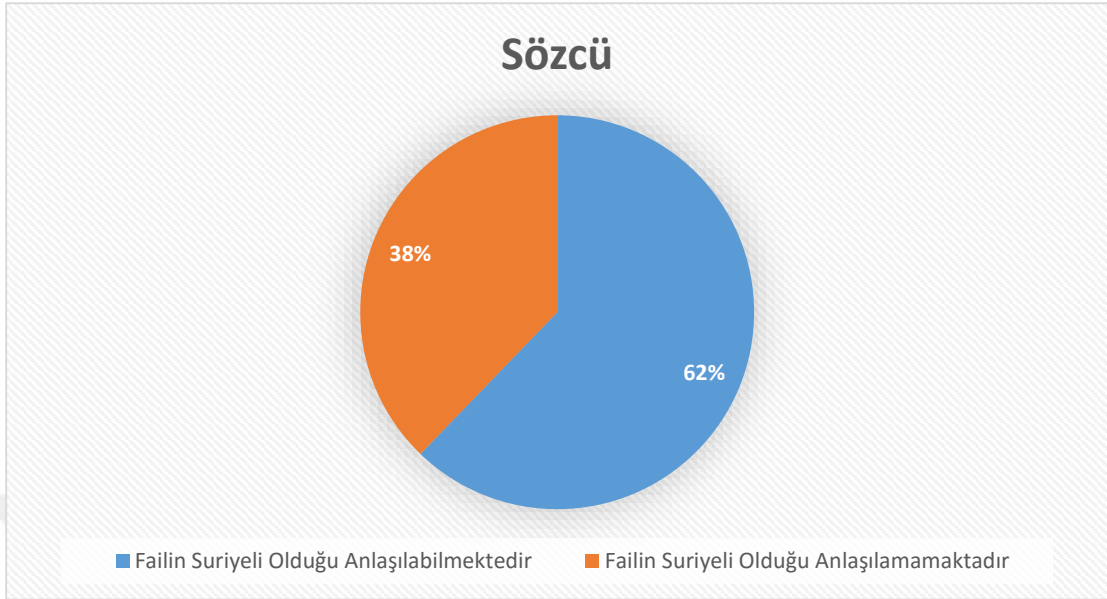
Sevgiliyle birlikte dini nikahlı kocasını öldüren kadın
yakalandı(Habertürk, 2020-54).

Sözcü

Sözcü haber sitesinde Suriyeli failer tarafından işlenen suçlara yer veren haber başlıkları incelendiğinde failin kimliği konusunda farklı kelimelerin tercih edildiği görülmektedir. Sözcü internet haber sitesinde yer alan haber başlıklarında;

- “Suriyeli” 26 kez,
- “Suriye uyruklu” 1 kez,
- “Suriyeliler” 5 kez,
- “Suriye mafyası” 1 kez,
- “Suriyeli sahte doktor” 1 kez,
- “Suriyeli sığınmacı” 1 kez,
- “Suriyeli dilenci” 1 kez,
- “Suriyeli kadın” 2 kez,
- “Komşusunun kedisini vuran Suriyeli” 1 kez,
- “Suriyeli hamal” 1 kez,
- “PKK’ya istihbarat sağlayan Suriyeli” 1 kez,
- “PKK’ya silah sağlayan Suriyeli” 1 kez,
- “Suriyeli genç” 1 kez,
- “Suriyeli ‘kiralık’ dilenci” 1 kez,
- “Suriyeli çete” 1 kez,
- “Suriyeli aile” 1 kez,
- “Suriyeli hacker” 1 kez kullanılmıştır.
- 17 haber başlığında failin Suriyeli olduğunu belirten herhangi bir ifade kullanılmadığı görülmüştür.

Şekil 2.43: Suriyeli kelimesi geçen ve geçmeyen haber başlıkları(Sözcü)

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Sözcü sitesinde Suriyeli failer tarafından işlenen suçlara yer veren haber başlıklarında suç olayının Suriyelilerle ilgili olduğu ilk bakışta anlaşılabilir. Haber başlığında geçen Suriyeli kelimesi bazı başlıklarda mağduru nitelendirmek için kullanılmış olsa da başlıkların büyük çoğunluğunda Suriyeli kelimesi failerin uyruğunu belirtmek için kullanılmaktadır. Failin Suriyeli olduğu açıkça ve kolaylıkla anlaşılabilen başlıklara aşağıda bazı örnekler yer almaktadır:

Suriyeli sahte doktor muayenehane açıp çocuksuz aileleri dolandırdı(Sözcü, 2019-4),

Suriyeli dilencinin üzerinden servet çıktı(Sözcü, 2019-12),

Taksim Meydanı'nda turistlerden para çalan **Suriyeli** kadın yakalandı(Sözcü, 2019-14),

Komşusunun kedisini vuran **Suriyeli** kuşları da vurup közlüyormuş!(Sözcü, 2019-18).

Bazı haber başlıklarının okuyucuya bilgi vermenin ötesinde okuyucunun dikkatini çekmek için suç korkusunu artırabileceği değerlendirilen ifadelere yer verildiği görülmektedir. Bu ifadelerin yer aldığı başlıklara aşağıda bazı örnekler yer almaktadır:

Küçük kızın ifadesi **kan dondurdu!**(Sözcü, (2019-1),

İstanbul'da **Suriye mafyası** ile **Cezayir mafyası** birbirine girdi(Sözcü, (2019-2),

Suriyeli sığınmacıdan **kan donduran** sözler: “Kafa kesmek istiyorum”(Sözcü, (2019-5),

Esenyurt'ta Suriyeliler **şiddette sınırı zorluyor**(Sözcü, (2019-8),

Suriyeli Türk kıza saldırdı... **İlçe ayağa kalktı!**(Sözcü, (2019-9),

Otomobilin içinde yakalanan hırsız: **Ben Suriyeliyim, bana dokunamazsınız**(Sözcü, 2020-27).

Haber başlıklarında faillerin, suçlu gibi aktarıldığı da görülebilmektedir. Bahsedildiği üzere toplum içinde ise belirli suçları işleyen kişilere verilmiş özel adlar bulunmaktadır. Mesela hırsızlık suçu işleyen kişiye hırsız, dolandırıcılık suçu işleyen kişiye dolandırıcı, terör örgütüne üye olan kişiye terörist, bir kişiyi öldüren katil denilmektedir. Bir kişi suçlu gibi göstermenin diğer bir yöntemi de suç oluşturan fiilin işlendiğinin kesin gibi okuyucuya aktarılması yoluyla. Bu ifadelerin yer aldığı başlıklara aşağıda bazı örnekler yer almaktadır:

Suriyeli Türk kıza **saldırdı**... İlçe ayağa kalktı!(Sözcü, 2019-9),

Taksim Meydanı'nda turistlerden **para çalan** Suriyeli kadın yakalandı(Sözcü, 2019-14),

Komşusunun kedisini **vuran** Suriyeli kuşları da vurup közlüyormuş!(Sözcü, 2019-18),

PKK'ya istihbarat **sağlayan** Suriyeli yakalandı(Sözcü, 2020-22),

Düşük aralı altınla **dolandıran** Suriyeli çetesine operasyon(Sözcü, 2020-40).

Bazı haber başlıklarında ise yukarıda bahsedildiği şekilde kesin ifadeler yerine hukuki anlamda daha uygun olan şüpheli nitelendirmesine yer verilmektedir. Bazı haber başlıklarında ise şüpheli kavramı yerine zanlı denilmektedir. Örnek olarak aşağıdaki başlıklar söylenebilir:

İstanbul, Güngören'de 'Suriyeliler 8 yaşındaki çocuğu istismar etti' **iddiası**(Sözcü, 2019-13),

Arnavutköy'de taciz **iddiası** sonrası ortalık karıştı(Sözcü, 2020-30),

İstanbul’da arkadaşının eşini otele çağırma **iddiasına** meydan dayadı(Sözcü, 2020-33).

Sözcü haber sitesinde yer verilen haber başlıklarında suçun nedeninin de başlıkta belirtildiği görülmektedir. Özellikle şiddet suçlarında basit nedenler nedeniyle ağır suçların işlendiği söylenerek Suriyelilere yönelik suç korkusunun artırılabilceği değerlendirilmektedir. Bu açıdan bakıldığında örnek olarak aşağıdaki başlıklar söylenebilir:

Suriyelilerin **yan bakma** kavgası kamerada!(Sözcü, 2019-7),

Arkadaşların **alacak anlaşmazlığı** cinayetle bitti(Sözcü, 2019-16),

Kayseri’de Suriyeli hamalların **yük kavgası** cinayetle bitti(Sözcü, 2019-19),

Suriyeli genç **uyuşturucu parası** vermeyen annesini öldürdü!(Sözcü, 2020-28).

Haber başlıklarında suç korkusunu artırabilceği değerlendirilen diğer unsurlar da fail veya mağdur sayısının çokluğu, suçun işlenişi, suç aleti, mağdurun durumu ve terör suçlarında terör örgütünün ismidir. Bu açıdan bakıldığında örnek olarak aşağıdaki başlıklar söylenebilir:

İŞİD infazcısı Bursa’da yakalandı(Sözcü, 2020-26),

PKK’ya istihbarat sağlayan Suriyeli yakalandı(Sözcü, 2020-22),

Eşinin döverek öldürdüğü Suriyeli kadın, **2 aylık hamileymiş**(Sözcü, 2019-17),

İstanbul, Güngören’de ‘Suriyeliler **8 yaşındaki çocuğu** istismar etti’ iddiası(Sözcü, 2019-13),

Gizli düzeneklerle dolu kaçak hastaneye baskın(Sözcü, 2020-25).

Son olarak bazı haber başlıklarında işlenen suç olayına ve bu olaya verilen toplumsal tepkiye yer verildiği görülmektedir. Böylece Suriyeliler tarafından işlenen suçların toplumsal kargaşaya neden olabileceği mesajı verildiği düşünülmektedir. Bu açıdan bakıldığında örnek olarak aşağıdaki başlıklar söylenebilir:

Tacizciye taksi durağında **dayak**(Sözcü, 2019-3),

İstanbul’da Suriye mafyası ile Cezayir mafyası birbirine girdi(Sözcü, 2019-2),

Arnavutköy’de taciz iddiası sonrası **ortalık karıştı**(Sözcü, 2020-30),

İstanbul’da arkadaşının eşini otele çağırma iddiasına **meydan dayadı**(Sözcü, 2020-33),

Suriyeli Türk kıza saldırdı... **İlçe ayağa kalktı!**(Sözcü, 2019-9),

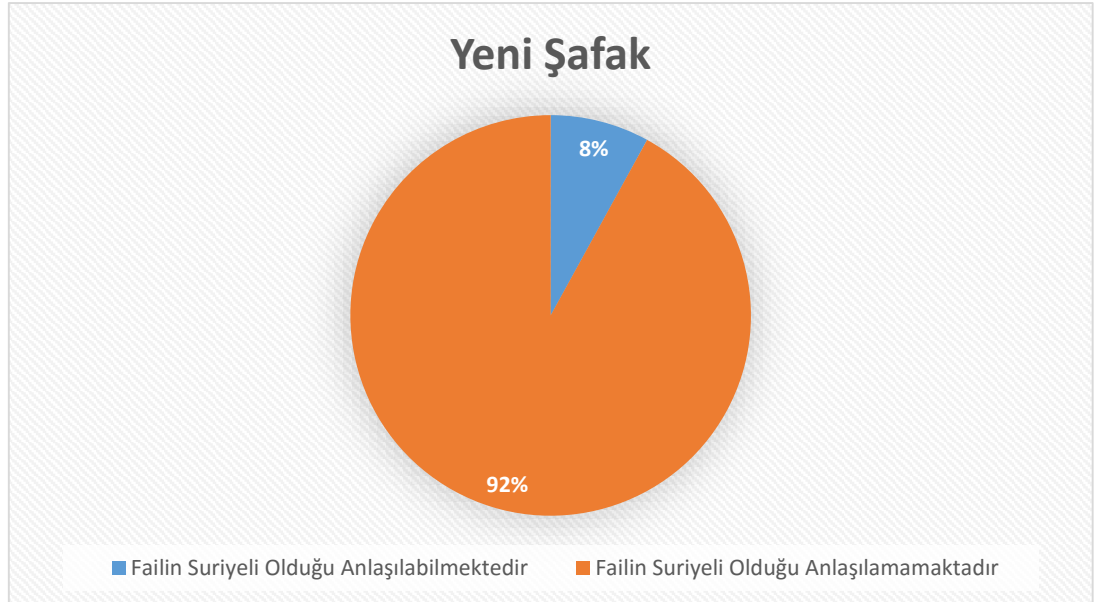
Küçükçekmece’de neler oldu?(Sözcü, 2019-10).

Yeni Şafak

Yeni Şafak haber sitesinde Suriyeli failler tarafından işlenen suçlara yer veren haber başlıkları incelendiğinde failin uyruğundan bahsedilmediği, failin Suriyeli olduğu belirtilen haber başlıklarında ise sadece Suriyeli kelimesinin kullanıldığı görülmektedir. Yeni Şafak internet haber sitesinde yer alan haber başlıklarında;

- Suriyeli kelimesi 2 kez,
- Suriyeli çocuk 1 kez kullanılmıştır.
- 23 haber başlığında failin Suriyeli olduğunu belirten herhangi bir ifade kullanılmadığı görülmüştür.

Şekil 2.44: Suriyeli kelimesi geçen ve geçmeyen haber başlıkları(Yeni Şafak)

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Yeni Şafak sitesinde Suriyeli failler tarafından işlenen suçlara yer veren haber başlıklarında suç olayının Suriyelilerle ilgili olduğu ilk bakışta anlaşılamamaktadır. Haber başlıklarında haber başlıklarında failin kimliği ve etnik kökeni hakkında bilgi eksiltme yapıldığı görülmektedir. 2 kez kullanılan Suriyeli kelimesi, bir haber başlığında mağdurları bir haber başlığında failleri nitelendirmek için kullanılmıştır.

Adana'da DEAŞ'a şafak operasyonu: 5 **Suriyeli** gözaltında(Yeni Şafak, 2020-9),

İstanbul'da **Suriyeli çocukları** dilendiren çete çökertildi: 24 şüpheli yakalandı(Yeni Şafak, 2020-13).

Haber başlıklarında her ne kadar Suriyeli kelimesi geçmese bile haber başlıklarının okuyucuya bilgi vermenin ötesinde okuyucunun dikkatini çekmek için suç korkusunu artırabileceği değerlendirilen ifadeler yer verildiği görülmektedir. Bu ifadelerin yer aldığı başlıklara aşağıda bazı örnekler yer almaktadır:

Üvey annenin komaya soktuğu küçük kıza devlet sahip çıktı: **Hayatta kalma mücadelesini kazandı**(Yeni Şafak, 2019-4),

Bursa'daki **korkunç cinayette** kan donduran detay: Üvey anne Muhammed'in cesedini gömme planı yapmış(Yeni Şafak, 2019-4),

İstanbul Sultangazi'de **akılmaz** olay: Daireyi doğumhaneye çevirmişler(Yeni Şafak, 2020-10),

Kilis'te **korkunç cinayet**: Kayınvalidesini öldürüp üzerine beton döktü(Yeni Şafak, 2020-11),

Adana'da **kan donduran** olay: Birlikte yaşadığı kadını balkonda dövüp banyoda bıçakladı(Yeni Şafak, 2020-21).

Haber başlıklarında suç korkusunu artırabileceği değerlendirilen diğer unsurlar da fail veya mağdur sayısının çokluğu, suçun işlenişi, suç aleti ve terör suçlarında terör örgütünün ismidir. Bu ifadelerin yer aldığı başlıklara aşağıda bazı örnekler yer almaktadır:

250 liralık küpe için **bebeğin kulağını parçaladı**(Yeni Şafak, 2019-1),

1,5 aylık ikizler ile 2 yaşındaki kızı terk eden anne ve baba gözaltına alındı(Yeni Şafak, 2019-3),

9 yaşındaki Muhammet 11 yaşındaki ablası tarafından **boğularak** öldürüldü(Yeni Şafak, 2020-4),

Polis bile şoke oldu: Suç makinesi kız arkadaşının otomobilinin bagajından çıktı(Yeni Şafak, 2020-7),

İnsan kaçakçılarından **akıl almaz taktik:** Düğün konvoyu görüntüsüyle kaçmaya çalıştılar(Yeni Şafak, 2020-16),

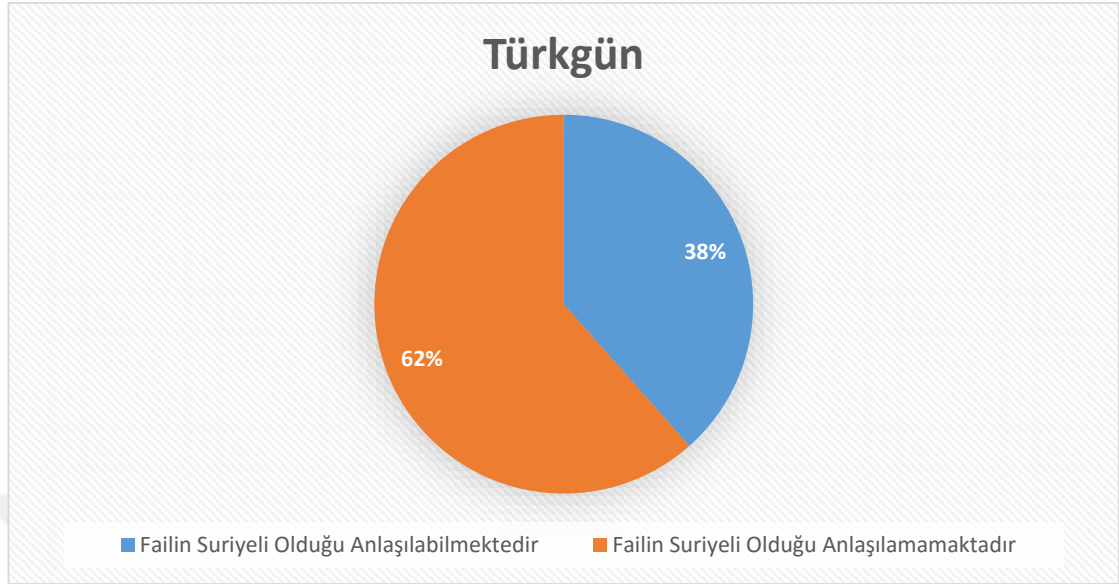
Kahramanmaraş'ta kaçak klinikten şoke eden görüntüler: **Kürtaj, dış çekimi, botoks...**(Yeni Şafak, 2020-18).

Türkgün

Türkgün haber sitesinde Suriyeli failler tarafından işlenen suçlara yer veren haber başlıkları incelendiğinde failin uyruğundan bahsedildiği ve failin Suriyeli olduğu belirtilen haber başlıklarında ise sadece Suriyeli kelimesinin kullanıldığı görülmektedir. Türkgün internet haber sitesinde yer alan haber başlıklarında;

- Suriyeli kelimesi 5 kez,
- Kafa keseceğim' diyen Suriyeli 1 kez,
- Suriyeli gelin 1 kez,
- Suriyeli eş 1 kez,
- Suriyeli çocuk 1 kez kullanılmıştır.
- 8 haber başlığında failin Suriyeli olduğunu belirten herhangi bir ifade kullanılmadığı görülmüştür.

Şekil 2.45: Suriyeli kelimesi geçen ve geçmeyen haber başlıkları(Türkgün)

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Türkgün haber sitesinde Suriyeli failler tarafından işlenen suçlara yer veren haber başlıklarında okuyucuya bilgi vermenin ötesinde okuyucuda merak uyandırmak ve okuyucunun dikkatini çekmek için suç korkusunu artırabileceği değerlendirilen ifadeler yer verildiği görülmektedir. Bu ifadelerin yer aldığı başlıklara aşağıda bazı örnekler yer almaktadır:

Evin önünde sinir krizi geçirmişti! **O cani** 'baba' çıktı(Türkgün, 2019-1),

Osmaniye'de **ele geçirildi!** Değerini öğrenmek için...(Türkgün, 2019-2),

Suriyeli çocuk dilenciler, **yasak dinlemedi!**(Türkgün, 2020-1),

Kafa keseceğim' diyen Suriyeli için karar verildi! 'Kadına vuran adamı ayırdım, bana saldırınca...(Türkgün, 2019-5).

Türkgün sitesinde Suriyeli failler tarafından işlenen suçlara yer veren haber başlıklarında suç korkusunu artırabileceği değerlendirilen diğer unsurlar fail veya mağdur sayısının çokluğu, suçun işlenişi, suç aleti ve terör suçlarında terör örgütünün ismidir. Bu açıdan bakıldığında örnek olarak aşağıdaki başlıklar söylenebilir:

*İtirafçı kadın **terörist** Karayılan'ın talimatını itiraf etti!*(Türkgün, 2019-10),

99 bin lirasını dolandırdılar! Kimliği şoke oldu(Türkgün, 2019-8),

*İnsan kaçakçılarından **'pes'** dedirten* taktik!(Türkgün, 2020-3).

2.6.1.1.1.2.Haber Girişlerinin İncelemesi

Haber girişleri, bir haberi gören okuyucunun dikkatini çeken ilk hususlardandır. Haber girişleri, okuyucunun ilgisini çekmek ve okuyucu da haber merak uyandırmada oldukça etkilidir. Suriyeli failler tarafından işlenen suçlara ilişkin haberlerin girişleri internet haber sitelerine göre alt başlıklar halinde incelenmiştir. Tüm haber girişleri tablo olarak ek-2’de sıralanmıştır. Haber girişleri, haberin özetini sunmaktadır. Haber başlığından habere ilgi duyan okuyucu, haber hakkındaki özet bilgiye haber girişlerinden ulaşabilir.

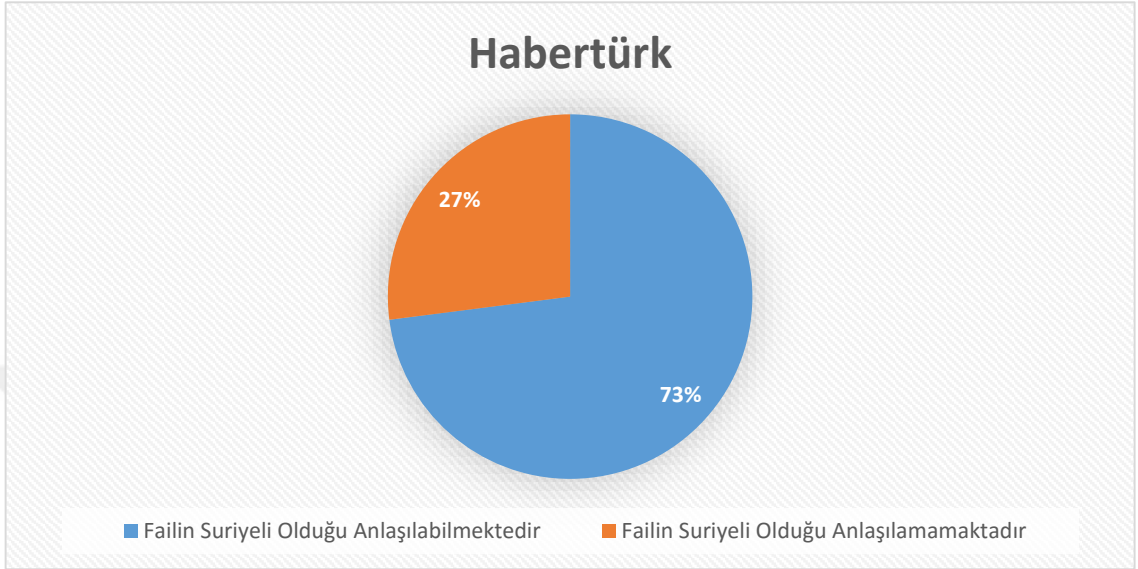
Habertürk

Habertürk sitesinde Suriyeli failler tarafından işlenen suçlara yer veren haber girişlerinde suç olayının Suriyelilerle ilgili olduğu ilk bakışta anlaşılabilmektedir. Habertürk internet haber sitesinde yer alan haber girişlerinde;

- Suriyeli kelimesi 33 kez,
- Suriye uyruklu 22 kez,
- Suriyeliler 2 kez,
- Suriyeli zanlı 2 kez,
- Yabancı uyruklu 1 kez,
- Döverek öldüren Suriyeli 1 kez,
- Kavga eden Suriyeli 1 kez,
- Taciz eden Suriyeli 1 kez,
- Tutuklu olan Suriyeli 1 kez,
- Tutuklanan Suriyeli 1 kez,
- Suriyeli iki grup 2 kez,
- Suriyeli akraba 1 kez,
- Suriyeli şüpheli 1 kez,
- Suriyeli genç kadın 1 kez,
- Çete 2 kez,
- Örgüt 16 kez,
- Suç örgütü 2 kez,
- Terör örgütü 11 kez kullanılmıştır.

- 20 haber girişinde failin Suriyeli olduğunu belirten herhangi bir ifade kullanılmadığı görülmüştür.

Şekil 2.46: Suriyeli kelimesi geçen ve geçmeyen haber girişleri(Habertürk)

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Haber girişinde verilen bilgilerin haberin özeti olduğu görülmektedir. Haber girişlerinde suç korkusu oluşturabileceği değerlendirilen ifadeler, haber başlıklarıyla benzerlik gösterdiği için tekrar yazılmamıştır.

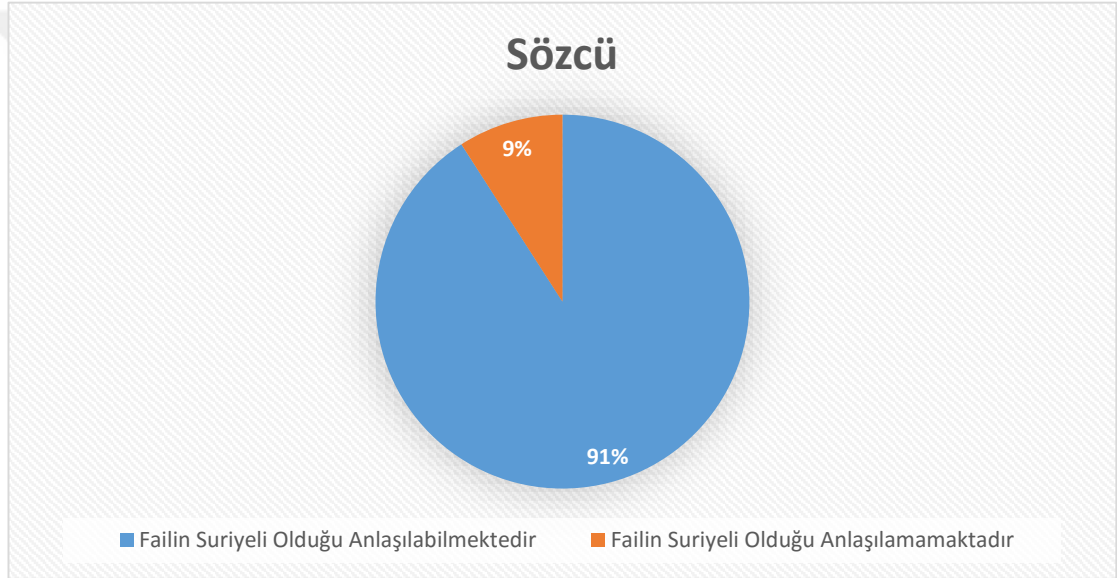
Sözcü

Sözcü sitesinde Suriyeli failer tarafından işlenen suçlara yer veren haber girişlerinde suç olayının Suriyelilerle ilgili olduğu ilk bakışta anlaşılabilmektedir. Sözcü internet haber sitesinde yer alan haber girişlerinde;

- Suriyeli kelimesi 44 kez,
- Suriye uyruklu 12 kez,
- Yabancı uyruklu 2 kez,
- Suriyeliler 13 kez,
- Suriyeli sığınmacı 2 kez,
- Suriyeli bir grup 1 kez,

- Suriyeli çocuk 2 kez,
- Suriyeli kadın 2 kez,
- Suriyeli aile 2 kez,
- Çete 5 kez,
- Terör örgütü 5 kez,
- Örgüt 6 kez,
- 4 haber girişinde failin Suriyeli olduğunu belirten herhangi bir ifade kullanılmadığı görülmüştür.

Şekil 2.47: Suriyeli kelimesi geçen ve geçmeyen haber girişleri(Sözcü)

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Haber girişinde verilen bilgilerin haberin özeti olduğu görülmektedir. Haber girişlerinde suç korkusu oluşturabileceği değerlendirilen ifadeler, haber başlıklarıyla benzerlik gösterdiği için tekrar yazılmamıştır.

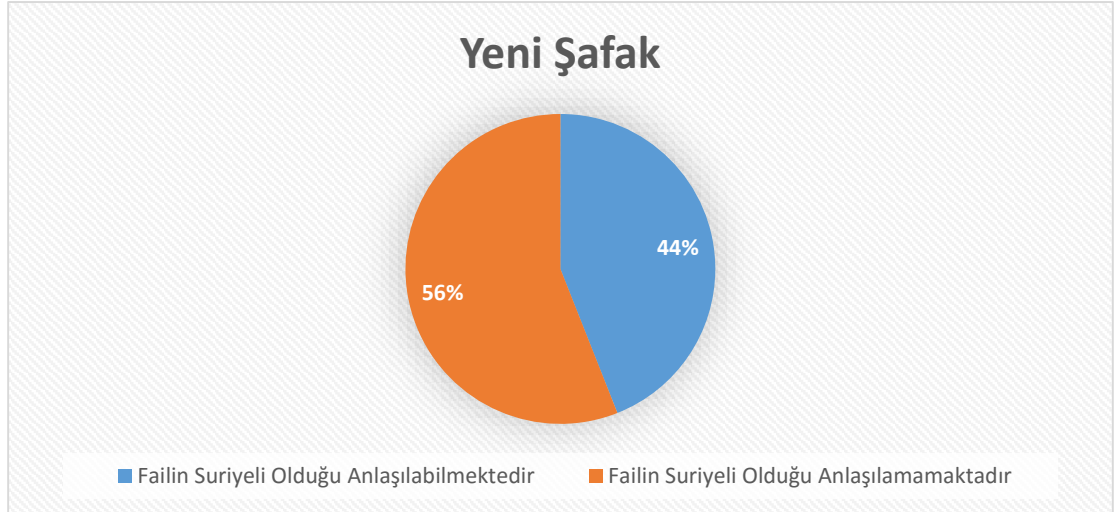
Yeni Şafak

Yeni Şafak sitesinde Suriyeli failer tarafından işlenen suçlara yer veren haber başlıklarında suç olayının Suriyelilerle ilgili olduğu ilk bakışta anlaşılmadığından bahsedilmişti. Yeni Şafak internet haber sitesinde haber girişlerinde Suriyeli

kelimesine haber başlıklarıyla kıyaslandığında Suriyeli kelimesine daha yer verildiği görülmüş olup haber girişlerinde;

- Suriyeli 11 kez,
- Suriye uyruklu 3 kez,
- Yabancı uyruklu 3 kez,
- Suriyeli şüpheli 1 kez,
- Suriyeli kadın 2 kez,
- Suriyeli çocuk 1 kez,
- Suriyeli şüpheli 1 kez,
- Suriyeli terörist 1 kez,
- Örgüt 4 kez,
- Terör örgütü 2 kez,
- Çete 1 kez,
- 14 haber girişinde failin Suriyeli olduğunu belirten herhangi bir ifade kullanılmadığı görülmüştür.

Şekil 2.48: Suriyeli kelimesi geçen ve geçmeyen haber girişleri(Yeni Şafak)

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

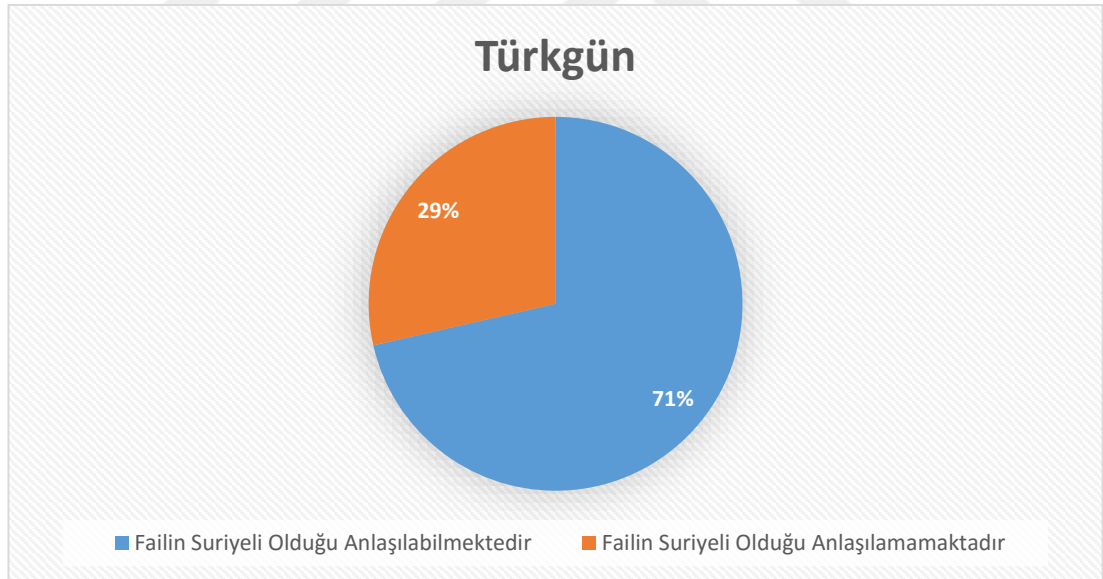
Haber girişinde verilen bilgilerin haberin özeti olduğu görülmektedir. Haber girişlerinde suç korkusu oluşturabileceği değerlendirilen ifadeler, haber başlıklarıyla benzerlik gösterdiği için tekrar yazılmamıştır.

Türkgün

Türkgün sitesinde Suriyeli failler tarafından işlenen suçlara yer veren haber girişlerinde suç olayının Suriyelilerle ilgili olduğu ilk bakışta anlaşılabilir. Türkgün internet haber sitesinde yer alan haber girişlerinde;

- Suriyeli 9 kez,
- Suriye uyruklu 2 kez,
- Suriyeli anne 1 kez,
- Suriyeli çocuk 1 kez,
- Suriyeli 2 kez,
- Suriyeli şüpheli 1 kez,
- 4 haber girişinde failin Suriyeli olduğunu belirten herhangi bir ifade kullanılmadığı görülmüştür.

Şekil 2.49: Suriyeli kelimesi geçen ve geçmeyen haber girişleri(Türkgün)

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Haber girişinde verilen bilgilerin haberin özeti olduğu görülmektedir. Haber girişlerinde suç korkusu oluşturabileceği değerlendirilen ifadeler haber başlıklarıyla benzerlik gösterdiği için tekrar yazılmamıştır.

2.6.1.1.1.3.Haber Spotlarının İncelemesi

Haber spotları, uzun haber metinlerinde haber metni içinde okuyucunun dikkatini çekmek için kullanılmaktadır. Suriyeli failer tarafından işlenen suçlara ilişkin haberlerin spotları internet haber sitelerine göre alt başlıklar halinde incelenmiştir. Tüm haber girişleri tablo olarak ek-3’de sıralanmıştır.

Habertürk sitesinde 21 haber spotu bulunurken 53 haberde haber spotu bulunmamaktadır. Mevcut haber spotlarında ise Suriyeli, yabancı uyruklu gibi failin uyruğuna dair hiçbir kelime geçmemektedir. Haber spotlarında mağdura ve suçun işlenişine dair ifadeler öncelik verildiği görülmektedir.

Sözcü sitesinde 26 haber spotu bulunurken 19 haberde haber spotu bulunmamaktadır. Mevcut haber spotlarında ise Suriyeli, yabancı uyruklu gibi failin uyruğuna dair hiçbir kelime geçmemektedir. Haber spotlarında mağdura ve suçun işlenişine dair ifadeler öncelik verildiği görülmektedir.

Yeni Şafak sitesinde 16 haber spotu bulunurken 9 haberde haber spotu bulunmamaktadır. Mevcut haber spotlarında ise Suriyeli, yabancı uyruklu gibi failin uyruğuna dair hiçbir kelime geçmemektedir. Haber spotlarında mağdura ve suçun işlenişine dair ifadeler öncelik verildiği görülmektedir.

Türkgün sitesinde 6 haber spotu bulunurken 7 haberde haber spotu bulunmamaktadır. Mevcut haber spotlarında ise Suriyeli kelimesi 2 kez kullanılmıştır. Bununla beraber haber spotlarında mağdura ve suçun işlenişine dair ifadeler öncelik verildiği görülmektedir.

2.6.1.1.1.4.Haber Görselleri İncelemesi

Suriyeliler tarafından işlendiği iddia edilen suçlarla ilgili haberlerdeki görseller incelendiğinde bazı haberlerde fotoğraf ve/veya video bulunduğu bazılarında ise hiçbir görsel bulunmadığı görülmektedir. Habertürk internet haber sitesinde 74 haber, Sözcü internet haber sitesinde 45 haber, Yeni Şafak internet haber sitesinde 25

haber, Türkgün internet haber sitesinde 13 haber, görseller açısından analiz edildiğinde aşağıdaki tablo ortaya çıkmıştır.

Tablo 2.40: Haber Görselleri

	Habertürk	Sözcü	Yeni Şafak	Türkgün	Toplam
Haber Görseli (Fotoğraf ve/veya Video) Bulunmaktadır	45	45	25	13	128
Haber Görseli (Fotoğraf ve/veya Video) Bulunmamaktadır	29	0	0	0	29

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Haber görselleri, okuyucuda haber metninin etkisini güçlendiren bir etkiye sahiptir. Haber başlığında dehşet, korkunç gibi korku verebilecek ifadeleri okuyan kişi, olayla ilgili fotoğraf ve videoyu gördüğünde olayın doğruluğuna daha fazla inanarak duygusal yönden korkuya kapılabilmesi mümkündür. Haberlerdeki görseller, okuyucuda sosyal düzensizlik algısını da pekiştirme potansiyeline sahiptir. Haber görselleri incelendiğinde birçok fotoğrafta şüpheli olduğu değerlendirilen kişi veya kişilerin yanlarında koluna girmiş kolluk görevlileriyle sıra halinde yürüdükleri görülmektedir. Özellikle şiddet haberlerinde olay yeri ve olay yerinde yapılan çalışmalara dair görüntülere yer verilmektedir. Bu görsellerin suç korkusunu artırabileceği değerlendirilmektedir.

2.6.1.1.2. Şematik Yapı İncelemesi

Suriyeli failer tarafından işlenen suçlara ilişkin haber metinleri incelendiğinde ana olaya, olayla ilgili ardalın ve bağlam bilgisine, taraf ve üçüncü kişi tepkilerine yer verildiği görülmektedir. Habertürk internet haber sitesinde 74 haber, Sözcü internet haber sitesinde 45 haber, Yeni Şafak internet haber sitesinde 25 haber, Türkgün

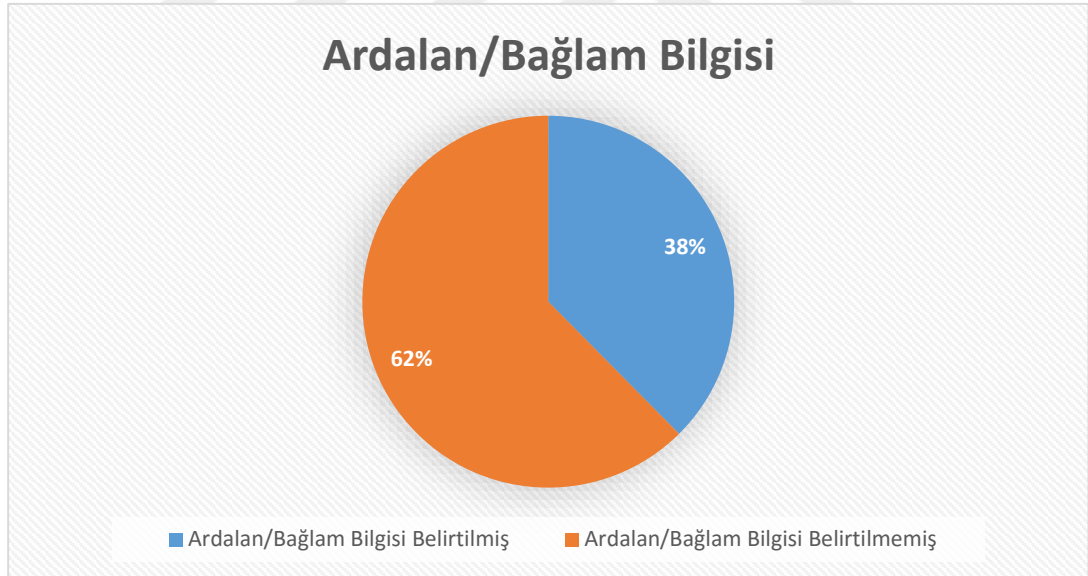
internet haber sitesinde 13 haber, ardalan ve bağlam bilgisi açısından değerlendirildiğinde aşağıdaki tablo ortaya çıkmıştır.

Tablo 2.41: Ardalan/Bağlam Bilgisi

	Habertürk	Sözcü	Yeni Şafak	Türkgün	Toplam
Ardalan/Bağlam Bilgisi Belirtilmiş	23	22	9	5	59
Ardalan/Bağlam Bilgisi Belirtilmemiş	51	23	16	8	98

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 2.50: Ardalan/Bağlam Bilgisi

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Ardalan ve bağlam bilgisi, Suriyeliler tarafından işlenen şiddet suçlarında ağırlıklı olarak olayın esas nedenini açıklamak için kullanılmaktadır. Suriyeliler tarafından işlenen suçların temelindeki alacak, kız meselesi, işle ilgili konular gibi suçun altında yatan nedenler ardalan bilgisi olarak sunulmaktadır. Bağlam bilgisinde ise Suriyeliler tarafından işlenmiş daha önceki suçlara yer verilmektedir. Bağlam

bilgisinde verilen eski suç olayları, Suriyeliler tarafından işlenen suçların çok olduğu mesajını verebilmektedir. Analiz edilen haberlerde ardaan/bağlam bilgisine çoğunlukla yer verilmeye çalışıldığını(%38 oranda) söylemek mümkündür. Ardaan ve bağlam bilgisinde Suriyeliler hakkındaki suç korkusunu artırabileceği değerlendirilen detaylara yer verildiği görülmektedir, bu konudaki bazı örnekler aşağıda yer almaktadır.

Osmaniye'nin Bahçe ilçesinde Suriyeli uyruklu kadın **yasak aşk** yaşadığı sevgilisiyle birlikte dini nikâhlı eşi M.A.'yı öldürdü. Cinayet sonrası kaçan zanlılar İstanbul'da yakalandı (Habertürk, 2020-54).

Zanlıların **insan kaçakçılığı suçundan sabıkaları** olduğu, kendileri gibi kaçak göçmen taşıyan Abdo ile aralarında rekabetten kaynaklı husumet olduğu için cinayetin işlendiği öne sürüldü(Habertürk, 2019-1).

Zanlının ifadesinde, olaydan bir gün önce Vail El-Mansur ile **kız meselesi yüzünden** kavga ettiklerini, ertesi gün ağabeyi ile Halit El-A'yı da yanına alarak maktulü takip ettiklerini, sokakta çıkan kavgada bıçakladıklarını söylediği öğrenildi(Habertürk, 2020-33).

Öte yandan hayatını kaybeden Suriye uyruklu Abdulhai Alkuda ve Dalin Lakaplı İsmail Altun'un **3 Kasım'da Mamak ilçesinde Aykut D.'nin öldürüldüğü ve Abdulkadir D.'nin yaralandığı olaya karıştıkları öğrenildi**(Habertürk, 2020-44).

Adana'da İmad El-Mansur Muhammet Suphi (39),dini nikâhla birlikte yaşadığı Kevser El-İsa Hasan'ı (20) **kıskançlık nedeniyle** balkonda dövüp, banyoda belinden ve sırtından bıçakladı(Habertürk, 2020-51).

Barış ve huzuru bozmaya yönelik bombalı ve silahlı saldırılarla güvenlik güçlerinin yanı sıra sivilleri de hedef alan, bebek, çocuk, genç, kadın, yaşlı çok sayıda kişiyi katleden **terör örgütünün katliamları hafızalardan silinmiyor. 2018 yılında annesi ile birlikte bombalı saldırıda şehit olan Bedirhan bebeğin de aralarında olduğu yüzlerce çocuk teröristlerce katledildi.** İşte o bebek katilleri, bu kez bombaları bebek bezlerine saklamış halde yakalandı. Habertürk, 2020-37).

Olayla ilgili yakalanan şüpheliler emniyete götürüldü. **Daha önce düzenlenen benzer bir operasyonda** Suriyeli ailelerin çocuklarını aylık bin liraya kiraladığı belirlenmişti(Sözcü, 2020-35).

Görüntünün **sosyal medyada yayılması ve tepkilerin artması** üzerine Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı'nca A.A.F. için yakalama kararı çıkarıldı(Sözcü, 2019-6).

Bu işi kaçak yapmak bu kadar mı kolay! Başlıklı haberde aynı konuda daha önce **Ankara ve Adana'da yapılan işlemlerden** de bahsedilmektedir(Sözcü, 2020-31).

Antalya'da aralarında **alacak anlaşmazlığından husumet bulunan** Suriyeli Muhammet Musa Hüseyin (18), arkadaşı Hasan Hasan tarafından tek bıçak darbesiyle öldürüldü(Sözcü, 2019-16).

Önceki gün kolundaki alçı arasına ve özel düzenekli çantada kamufle ettiği bombalarla yakalanan terörist tutuklanarak cezaevine gönderilmişti. 1970 gram patlayıcı madde ile yakalanan **terörist, ifadesinde, “Yakalanmasaydım bombaları İstanbul'a götürecektim”** demişti(Sözcü, 2020-39).

Sakarya'da Suriyeli bir grup kendilerine yan baktıklarını iddia ettikleri bir gence tekme tokat saldırdı. O anlar vatandaş kamerası ile saniye saniye görüntülendi. **Kocaeli'nde de Suriyelilerin 18 yaşından küçük iki kızı taciz ettiği iddia edildi. Gölcük'te de Suriyelilerle mahalleli arasında yine ‘Yan bakma’ kavgası yaşandı**(Sözcü, 2019-7).

Kayseri'de Suriyeli hamalların **yük kavgası** cinayetle bitti(Sözcü, 2019-19)

Arkadaşların **alacak anlaşmazlığı** cinayetle bitti (Sözcü, 2019-16).

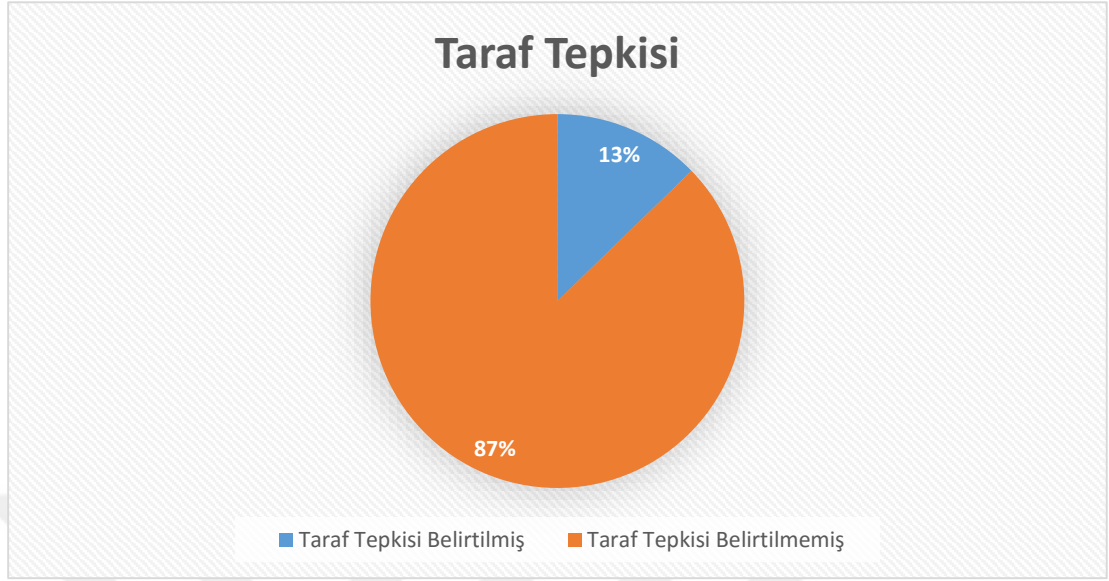
Şematik inceleme yapılırken olaydaki taraf tepkisi de incelenmektedir. Taraf, olayın içinde fail veya mağdur olarak yer alan kişilerdir. Habertürk internet haber sitesinde 74 haber, Sözcü internet haber sitesinde 45 haber, Yeni Şafak internet haber sitesinde 25 haber, Türkgün internet haber sitesinde 13 haber, taraf tepkisi açısından değerlendirildiğinde aşağıdaki tablo ortaya çıkmıştır.

Tablo 2.42: Taraf Tepkisi

	Habertürk	Sözcü	Yeni Şafak	Türkgün	Toplam
Taraf Tepkisi Belirtilmiş	8	5	3	4	20
Taraf Tepkisi Belirtilmemiş	66	40	22	9	137

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 2.51: Taraf Tepkisi

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Taraf tepkisi, okuyucuyu olayın içine çeken önemli bir söylem aracıdır. Suç haberlerinde olayın gerçekliği, korkunç detayları, suçun işlenişi, olayın öne çıkan özellikleri gibi birçok detayı taraflardan doğrudan alıntı yapılarak suç haberinin okuyucu üzerindeki etkisi artırılabilir. Taraf tepkilerinin, okuyucuya empati yapmasını sağlayarak zihinsel olarak suç korkusunun artırabilecek şekilde aktarıldığı değerlendirilmektedir. Suç haberlerinde taraf tepkisi, oldukça önemli bir söylem aracı olmasına rağmen Suriyeliler tarafından işlenen suçlara ilişkin haberlerde taraf tepkisine çok fazla yer verilmediği görülmektedir. Taraf tepkisinin azlığına neden olarak Suriyeli mağdurlar Türkçe bilmediği için muhabirlerin taraf tepkisi ifadesi yazamaması, suçların önemli bir kısmının kamuya karşı işlenmesi söylenebilir. Analiz edilen haberlerde yer verilen bazı taraf tepkileri aşağıda yer almaktadır.

Adliyeye sevk edilen **zanlının ifadesinde** aileyi tanıdığını, işsiz olduğunu, paraya ihtiyacı bulunduğu için cinayetleri işlediğini **itiraf ettiği** öğrenildi(Habertürk, 2020-10).

Çalınan otomobilin sahibi Süleyman Çevik de olay yerine gelerek aracını kontrol etti. Çevik, gece saatlerinde otomobilinin çalındığını belirterek, "**Aracımızı en son bu halde gördük. Kazanın olduğu yerdeki bir arkadaşımın ihbarıyla olayı öğrendim. Onun vasıtasıyla çıktım, geldim**" diye konuştu(Habertürk, 2020-32).

1970 gram patlayıcı madde ile yakalanan terörist, ifadesinde, **"Yakalanmasaydım bombaları İstanbul'a götürecektim"** demişti(Habertürk, 2020-36).

İsabet alan kedinin yaklaşık 2 metre havaya sıçrayarak düştüğünü anlatan Tuncer, "Koşarak hemen elinden tüfeği aldım. Neden vurduğunu sordum. **Önce bana saldırmaya çalıştı.** Ancak çevredekilerin cep telefonu görüntü çekmesi üzerine yumuşadı. Kazara olduğunu söyledi. Ama inandırıcı değildi. Çünkü daha önce de **evinin önünde oturup havalı tüfekle kuşlara da ateş edip vurduğunu, közleyip yediğini gördüm.** Kaza olduğuna asla inanmıyorum. Bu kişinin ilk eylemi değil" dedi... Suriyeli kişinin kuşlara, kedilere ateş edip talim yaptığını iddia eden Tuncer, "Kedi mahallemizin maskotuymuş. Zararsız, benim evimin önünde beslediğim bir kediymiş. Üzgünüm ki omuriliğinden vurulduğunu öğrendim. Veterinerler kontrolü sonrası bu şekilde yaşamının mümkün olmayacağı ve ötenazi uygulanmasını gerektiğini söylediler ve istemeyerek, üzülmek zorunda kaldık" diye konuştu(Sözcü, 2019-18).

Prof. Zeki Fındıkoğlu, otomobilin içinde biri görünce şoke olduğunu belirterek, şunları söyledi: "Üniversiteye gitmek için evden çıktım. Otomobile baktığımda çuval gibi bir şeyin olduğunu gördüm. **"Ben Suriyeliyim, bana dokunamazsınız" diyordu.** Aracın içinde ne var ne yok sökmüş, doldurmuş çantasına. Eşim Adanalıdır, araçtan kendisi çıkarttı şüpheliyi. Ben karışmadım. Polis ekipleri gelene kadar eşim ve komşularla tuttuk şahsı."(Sözcü, 2020-27).

PKK terör örgütünün İstanbul'daki saldırı planı, Mardin Emniyet Müdürlüğü İstihbarat ve Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü ekiplerinin başarılı çalışması sonucu teröristin yakalanmasıyla önlenmiş oldu. Suriye'den mülteci gibi aileler arasına katılarak Türkiye'ye bombalı eylem için giriş yaptığı belirlenen terörist tutuklandı. Üzerinde patlayıcılarla yakalanan Suriyeli teröristin ifadesinde, **"Yakalanmasaydım bombaları İstanbul'a götürüyordum"** dediği öğrenildi(Yeni Şafak, 2020-20).

Adana'da terör örgütü YPG/PKK'ya yönelik soruşturma kapsamında tutuklanan ve etkin pişmanlık hükümlerinden faydalananak itirafçı olan Suriyeli kadın terörist, ifadesinde terör örgütü elebaşı Murat Karayılan'ın **"DEAŞ ile iş birliği yapılması" yönünde örgüt mensuplarına talimat verdiğini** anlattı(Türkgün, 2019-10).

Şematik yapı incelenirken bakılan diğer önemli bir unsurda üçüncü kişi tepkisidir. Üçüncü kişi olayın tarafı, faili ve mağduru, olmayan ancak olaya tanıklık eden veya olaya tepki gösteren kişidir. Habertürk internet haber sitesinde 74 haber, Sözcü internet haber sitesinde 45 haber, Yeni Şafak internet haber sitesinde 25 haber, Türkgün internet haber sitesinde 13 haber, üçüncü kişi tepkisi açısından değerlendirildiğinde aşağıdaki tablo ortaya çıkmıştır.

Tablo 2.43: Üçüncü Kişi Tepkisi

	Habertürk	Sözcü	Yeni Şafak	Türkgün	Toplam
Üçüncü Kişi Tepkisi Belirtilmiş	3	7	2	0	12
Üçüncü Kişi Tepkisi Belirtilmemiş	71	38	23	13	145

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 2.52: Üçüncü Kişi Tepkisi

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Üçüncü kişi tepkisi, okuyucuyu olayın içine çeken önemli bir söylem aracıdır. Suç haberlerinde olayın detaylarıyla ilgili üçüncü kişilerin tanıklığına veya olaya gösterilen tepkinin topluma aktarılması için üçüncü kişi tepkisine yer verilebilmektedir. Suriyeliler tarafından işlenen suçlara karşı gösterilen tepkilerde; ayaklanma, linç, meydan dayağı, ortalığı karıştırdı, savaş alanına döndü gibi infial havası estiren ifadelere de yer verildiği görülmektedir. Suç haberlerinde üçüncü kişi tepkisi, oldukça önemli bir söylem aracı olmasına rağmen Suriyeliler tarafından

işlenen suçlara ilişkin haberlerde üçüncü kişi tepkisine çok fazla yer verilmediği değerlendirilmektedir. Analiz edilen haberlerde yer verilen bazı taraf tepkileri aşağıda yer almaktadır.

Kevser El-İsa Hasan'ın balkonda **darbedildiğini gören** kişi, "Kadının çığlıklarını duyduk. Sürekli tartışıyorlardı. Daha sonra kadını içeri götürüp, banyoda bıçaklamış" dedi(Habertürk, 2020-51).

Bu sırada çalınan **otomobilin sahibinin bir yakını** yaralıya "İnşallah ölürsün" dedi. Habertürk, 2020-32)

İstanbul Beyoğlu'nda 10 yaşındaki erkek çocuğu taciz iddiası **ortalığı karıştırdı**. Şüpheli Suriye uyruklu bir kişi, **çocuğun yakınları tarafından** darp edilip bıçaklandı. Yaralı ambulansla hastaneye kaldırılırken, polis ekipleri olayı gerçekleştiren kişileri yakalamak için çalışma başlattı(Habertürk, 2019-7).

Sosyal medyada yayılan bir sokak röportajında Suriyeli bir sığınmacının "Kafa keseceğim" sözlerine çevredeki **vatandaşlar tepki gösterdi**. **Vatandaşlar** "Burası Türkiye Cumhuriyeti. Sen burada kafa kesemezsin" şeklinde yanıt verdi. Suriyeli sığınmacı, sonrasında ise "Ben 6 senedir Türkiye'deyim. Bir şey yok. Çalışıyorum, hayat çok güzel" dedi. Ramazan Bayramı nedeni ile Türkiye'den Suriye'ye geçen sığınmacıların görüntüleri gündem olmuştu. Binlerce sığınmacının sınır kapısına koşarak gittikleri görülmüştü(Sözcü, 2019-5).

Bursa'nın İnegöl ilçesinde, hoşlandığı Buse E. ve annesi Zehra E.'ye saldıran Suriyeli Abdulhadi A. (25), **mahalleli tarafından** darbedildi(Sözcü, 2019-9).

Hırsızların, turistleri dolandırarak esnafın ekmeğiyle oynadığını söyleyen **bir kestane satıcısı**, "Ben kestane ciyim, buradaki arkadaştan su almaya geldim. Buradan bir grup Arap aile çıkıyordu. Onlar da aileleri kısıp alıyor. Aileyi kısıp alanlar 7-8 kişiler ve Suriyeliler. Daha sonra biri parayı çalıp, diğer hırsıza veriyor. Parayı alan hırsız oradan uzaklaşıyor. Daha sonra polis geliyor ama parayı alan gitmiş oluyor. Adam zaten almış gitmiş parayı, turistleri kısıp almışlar. O turistin 2 bin 500 dolarını almışlar. Turist o parayla kestane alacaktı, simit alacaktı, restorana gidip yemek yiyecek bu şekilde parayı esnafa dağıtmış olacaktı. Ama 7-8 kişi Suriye'den gelmiş, burada hırsızlık yapıyor, parayı alıyorlar" dedi(Sözcü, 2019-14).

İstanbul'da geçtiğimiz ay arkadaşının evinde kalan bir Suriyeli, arkadaşının eşini taciz etti. Tacizlere devam eden şahıs, kadını Fatih'te bir otele davet edince, **kadının eşi ve arkadaşları tarafından dayak yedi**. Çevredekiler şüpheliyi linçten kurtararak polise teslim etti(Sözcü, 2020-33).

Konya'da, İngilizce eğitimi gördüğü kurs binasına girene kadar H.K.K. (20) adlı genç kızı takip, eteğini kaldırarak, taciz eden Suriyeli İ.E.H. (23), **çevredekiler tarafından** taksi durağında dövüldü. İ.E.H., polis ekiplerince gözaltına alındı(Sözcü, (2019-3).

Suç haberlerinin yayınlandığı sayfalar haberin okuyucudaki etkisini doğrudan etkileyen faktörler arasında sayılabilmektedir. Haberin yayınlandığı sayfaya göre haberdeki detaylar artmakta, görseller çoğalmakta, haber başlığı büyümektedir. Bilindiği üzere haber sitelerinde haber sayfaları gündem, 3. Sayfa, manşet, yerel haberler, video haber gibi farklılık göstermektedir. Suriyeliler tarafından işlenen suçlar haberleştirilirken farklı haber sayfalarında yer verildiği görülmektedir.

Habertürk internet haber sitesinde 74 haber, Sözcü internet haber sitesinde 45 haber, Yeni Şafak internet haber sitesinde 25 haber, Türkgün internet haber sitesinde 13 haber yayınlandığı sayfalar açısından incelendiğin aşağıda yer alan tablo ortaya çıkmaktadır.

Tablo 2.44: Suç Haberlerinin Sayfalara Göre Dağılımı

	Habertürk	Sözcü	Yeni Şafak	Türkgün
Gündem	6	45	2	Belirtilmemiş
3. Sayfa	12	0	2	Belirtilmemiş
Video Haber	3	0	0	Belirtilmemiş
Yerel Haber	33	0	21	Belirtilmemiş

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Suç haberleri analiz edildiğinde Habertürk sitesinde yer verilen haberlerin önemli bir kısmının yerel haber olarak verildiği görülmektedir. Habertürk sitesindeki yerel haberler, genellikle kısa ve öz bilgilerden oluşmakta görsel unsurlar bulunmamaktadır. Sözcü sitesinde haberlerin hepsi gündem sayfasında yer almaktadır ve görsel unsurları içermektedir. Yeni Şafak sitesindeki haberler de çoğu zaman yerel haber olarak sunulmuştur ancak tüm haberlerde görsel unsurlar mevcuttur. Türkgün sitesi ise haberler için herhangi bir kategori planlamadığı anlaşılmaktadır.

2.6.1.2.Mikro Yapı İncelemesi

Suriyeli failler tarafından işlenen suçlara ilişkin haberlerin mikro yapısı incelenirken sentaktik çözümleme, bölgesel uyum, kelimelerin incelenmesi ve retorik çözümlemeler yapılmaktadır. Haberlerde ağırlıklı olarak etken cümlelerin kullanıldığı, bazı haberlerde edilgen cümleler kullanıldığı görülmektedir. Haber metnindeki cümleler, haberin kurgusuna uygun olarak birbiriyle uyumlu kullanıldığı anlaşılmaktadır. Mikro yapı incelenirken özellikle kelime seçimlerinde farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Suç haberleri, suç olaylarının olgusal yönüne kurgu ve söylem ekleyen önemli bir bilgi kaynağı olduğu dikkate alındığında suç haberlerindeki ifadelerin, toplumun Suriyelilere karşı suç korkusunu etkileyebileceği değerlendirilmektedir.

Suriyelileri İfade Etmek İçin Kullanılan Kelimeler

Suriyelilerin Türkiye'ye geldiği ilk günlerde bu kişilerin hukuki statüsü netleşmediği için farklı hukuki statüleri ifade eden sığınmacı, mülteci, geçici koruma statüsünde bulunan gibi terimlerin yanı sıra muhacir, misafir gibi kelimeler de sıklıkla kullanılmaktadır. Özellikle resmi makamlar tarafından yapılan açıklamalarda Suriyelileri nitelerken misafir kelimesinin tercih edildiği ve Suriyelilerin Türkiye'ye sığınma sürecinde iki toplum arasındaki köklü tarihi ve dini bağlar bulunduğu dikkat çekildiği de bilinmektedir. Suriyeliler, bir hukuki statüyü de ifade etmek için kullanılan “mülteci” değıllerdir. Hali hazırda Suriyeliler geçici koruma statüsündedirler. Suriyelileri nitelendirmek için kullanılan bu kelimelere, suç haberlerinde de sıkça yer verilmektedir.

Haber metinlerinde Suriyelilerin yabancılığını nitelerken farklı kelimeler kullanıldığını görülmektedir. Suriyeli failler tarafından işlenen suçlara ilişkin haberlerde Suriye'den gelenleri ifade etmek için Habertürk internet sitesinde Suriyeli 190 kez, Suriye uyruklu 103 kez, Suriyeliler 21 kez, yabancı uyruklu 6 kez, mülteci 5 kez, sığınan 2 kez kullanılmıştır. Sözcü internet sitesinde Suriye'den gelenleri ifade etmek için Suriyeli 192 kez, Suriye uyruklu 49 kez, Suriyeliler 48 kez, yabancı uyruklu 4 kez, mülteci 6 kez, sığınmacı 13 kez, sığınan 1 kez, geçici koruma 2 kez

kullanılmıştır. Yeni Şafak internet sitesinde Suriye’den gelenleri ifade etmek için Suriyeli 69 kez, Suriye uyruklu 26 kez, Suriyeliler 8 kez, yabancı uyruklu 13 kez, mülteci 2 kez, sığınmacı 2 kez kullanılmıştır. Türkgün internet sitesinde Suriye’den gelenleri ifade etmek için Suriyeli 62 kez, Suriye uyruklu 15 kez, Suriyeliler 8 kez, yabancı uyruklu 3 kez kullanılmıştır. Suriyeliler tarafından işlenen suç haberlerinde failleri ifade etmek için aslında yanlış bir kullanım olsa da “yabancı uyruklu” kavramının yaygınlaştırılmaya çalışıldığı ancak ağırlıklı olarak Suriyeli kelimesinin kullanılmaya devam ettiği görülmektedir.

Suriyelilerin yabancılığını nitelerken kullanılan farklı kelimeler, haber başlıklarında ve haber girişlerindeki benzerdir. Türk basınında Suriyelilerin temsilleriyle ilgili eleştirel söylem analizi yapılan bir çalışmada ise bu kişilerin nasıl adlandırılacağına ilişkin medyadaki kararsızlık eleştirilmektedir(Doğanay ve Çoban Keneş 2016). Başka bir araştırmada Suriyeliler için mülteci, sığınmacı, göçmen, kaçak, misafir, kardeş, muhacir gibi farklı kelimeler kullanıldığı belirtilmiş; “misafir”, “sığınmacı” ve “mülteci” isimlendirmelerinin Türk basını tarafından birbirlerinin yerine kullanılabildiği ve ilk bakışta olumlu gibi görünen “misafir” kavramının arkasında gizli bir ayrımcılık olduğu iddia edilmektedir(Paksoy ve Şentöregil, 2018: 243, 247). Analiz edilen suç haberlerine bakıldığında gelinen noktada genel olarak Suriyeli, Suriye uyruklu, yabancı uyruklu kelimelerinin benimsendiği değerlendirilmektedir.

Suriyeliler Tarafından İşlenen Örgütlü ve İştirak Halinde Suçlar

Yabancı suçluluğu açısından suç haberleri analiz edildiğinde Suriyeli faillerin çoğu haberde birden fazla kişi olduğu tespit edilmişti. Yine suç haberlerindeki olayların önemli bir kısmının terör suçlarıyla ilgili olduğu bulunmuştu. Dolayısıyla Suriyelilerin çeteleşmesi, örgütlü suç işlemesi gelecek günlerde önemli bir sorun oluşturması mümkündür. Örgütlü suçlarla ilgili olarak terörist, terör örgütü, çete, örgüt kelimeleri suç haberlerinde araştırılmıştır. Habertürk internet sitesinde örgütlü suçlarla ilgili olarak terörist 31 kez, terör örgütü 44 kez, örgüt 63 kez, çete 11 kez kullanılmıştır. Sözcü internet sitesinde örgütlü suçlarla ilgili olarak terörist 13 kez,

terör örgütü 13 kez, örgüt 24 kez, çete 14 kez kullanılmıştır. Yeni Şafak internet sitesinde örgütlü suçlarla ilgili olarak terörist 7 kez, terör örgütü 10 kez, örgüt 20 kez, çete 4 kez kullanılmıştır. Türkğün internet sitesinde örgütlü suçlarla ilgili olarak terörist 6 kez, terör örgütü 5 kez, örgüt 16 kez kullanılmıştır. Suriyelilerin gruplaşmaları suç haberlerinde özellikle vurgulanmıştır.

Sopalı cinayette **3 Suriyeliye** ağırlaştırılmış müebbet çıktı(Habertürk, 2019-5)

Esenyurt'ta sokağa çıkma kısıtlaması sürerken Suriyeli **iki grup** arasında henüz belirlenemeyen nedenle kavga çıktı. Kavgada 2 kişi yaralandı(Habertürk, 2020-14).

Olaya karıştığı belirlenen **23 Suriyeli** işlemleri tamamlandıktan sonra Mersin İl Göç İdaresine teslim edildi(Habertürk, 2019-8).

Bahçelievler'de **iki grup arasında** "yan bakma" nedeniyle çıkan kavgada, Suriyeli Muhammet Tacettin Salwan'ın bıçaklanarak yaralanması ve kaldırıldığı hastanede hayatını kaybetmesine ilişkin gözaltına alınan şüpheli tutuklandı(Habertürk, 2020-38).

Suriyeli akrabaların kavgasında ambulansa linci polis engelledi(Habertürk, 2020-43).

Fatih'te cami avlusunda **Suriyeli oldukları öğrenilen iki grup** arasında bıçakların da kullanıldığı kavga çıktı(Habertürk, 2020-7).

Bursa'da **Suriyeli iki grup** arasında kız meselesi yüzünden çıkan kavgada 2 kişi bıçaklandı(Habertürk, 2020-42).

Avcılar'da Suriye uyruklu kişilerin işlettiği bir restoran 30 bin lira yemek borcu nedeniyle yine Suriye uyruklu kişilerin baskınına uğradı. Satır ve bıçaklarla restoranı **basan kişilerden 4'ü** adliyeye sevk edildikten sonra tutuklanarak cezaevine gönderildi(Habertürk, 2020-3).

İŞİD'e operasyon, **yedi Suriyeli** gözaltında(Sözcü, 2020-45).

Kaçak çalışan **Suriyeli 7 doktor** 5 milyon liralık ilaçla yakalandı(Sözcü, 2020-38).

Düşük ayarlı altınla dolandıran **Suriyeli çetesine** operasyon(Sözcü, 2020-40).

İstanbul'da Suriyeli çocukları dilendiren çete çökertildi: **24 şüpheli** yakalandı, 68 çocuk kurtarıldı(Yeni Şafak, 2020-13).

Suriyelilere Gösterilen Tepkilerde “Kargaşa” Mesajı ve Bazı Kelimelerin Yanlış Kullanılması

Haber başlıklarında olayların toplumsal düzeni bozup kargaşaya neden olduğu havasını veren ifadeler mevcuttur. Haber başlıklarında ünlem işareti, üç nokta gibi noktalama işaretlerinin de söylemi güçlendirmek için kullanıldığı görülebilmektedir.

Beyoğlu'nda çocuğu taciz **linci!** Suriye uyruklu kişi önce darp edildi sonra bıçaklandı(Habertürk, 2019-7).

Suriyeli Türk kıza saldırdı... **İlçe ayağa kalktı!**(Sözcü, 2019-9).

Tacizciye taksi durağında **dayak**(Sözcü, 2019-3).

Bursa'da **iki grup arasındaki kavga** kamerada(Yeni Şafak, 2020-12).

Suriyelilerle ilgili suç oranları açıklanırken de bazı kelimelerin tam olarak doğru kullanılmadığı tespit edilmiştir. Özellikle “karışmak” kelimesiyle de kelimenin terim anlamından başka bir anlamda kullanıldığını düşünmek mümkündür. Suç işleyen kişi(fail), her durumda suç olayına karışan kişi olmasına rağmen bir kişinin bir suç olayına karışması, her durumda bu kişinin suçun faili olduğu anlamına gelmemektedir, dolayısıyla bir suçun mağduru, tanığı gibi diğer kişilerde suça karışan kişilerdir. Başka bir sorun ise haberlerde kullanılan kelimelerin hukuk diliyle bağdaşmamasıdır.

Olaya **karışan** Suriyeliler Tarsus'ta sınır dışı edildi(Habertürk, 2019-8). (Bu başlıkta karışanlar şüphelileri ifade etmektedir).

İzmir'de Suriyeli hamile kadın ve oğlunu öldüren **zanlı** tutuklandı(Habertürk, 2020-10).

İzmir'de Suriyeli hamile kadın ve oğlunu öldürdüğü iddia edilen **zanlı** adliyede(Habertürk, 2020-9).

Terör örgütü PKK/YPG üyeliği iddiasıyla aranan **zanlı** Adana'da yakalandı(Habertürk, 2020-40).

Suriyeli Demek Yerine Taraf İsimlerinin Yazılması

Bazı haberlerde haber konusu olaylarla ilgili olarak hiç kimse hakkında kimlik bilgisi verilmediği, bazı haberlerde isimlerin baş harfiyle adlandırma yapıldığı

bazılarında ise failin açık kimliği yazılmaktadır. İsimlerin açıkça belirtildiği olaylarda ise fail isminin alfabe değişikliğinden dolayı yabancı birine ait olduğu kolaylıkla anlaşılabilmektedir.

Polis ekipleri, yürüttüğü soruşturma kapsamında, öldürülen **Vail El-Mansur**'un olaydan bir gün önce kız meselesi nedeniyle Suriye uyruklu **Yezen El-Ahmet** (19) ile kavga ettiğini belirledi(Habertürk, 2020-33).

Olay Taraflarının Grup İsimleriyle Bildirilmesi

Haberlerde olayın bir tarafı Suriyeli, Suriyeliler, Suriyeli gençler, Suriyeli bir grup veya benzeri bir tamlamayla diğer taraf vatandaş, Türk, mahalle, mahalleliler, kalabalık, mahalle sakinleri, ilçe gibi topluluk isimlerinin kullanıldığı veya açık isimle adlandırıldığı görülmektedir. Suç haberlerinde genelleştirici bir söylemin egemen olduğu değerlendirilmektedir. Suriyeli ve Türk şeklindeki adlandırmaların, Türk okuyucular gözünde Suriyelilere karşı olumsuz bakış açısını güçlendirmesi mümkündür(benzer değerlendirme için bkz. Gölcü ve Dağlı, 2017: 22).

Olaya karışan Suriyeliler Tarsus'ta sınır dışı edildi. Mersin'in Tarsus ilçesinde mahallede kavga eden Suriyeliler ilçeden gönderildi(Habertürk, 2019-8),

Suriyeli kadınların saç koparan sokak kavgası kamerada(Habertürk, (2020-48),

Kahramanmaraş'ta, **Suriyelilerin açtığı** kaçak kliniklere, salı günü Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü ekiplerince operasyon yapıldı(Habertürk, 2020-35),

Suriyelilerin işlettiği 6 kaçak kliniğe polis baskını!(Habertürk, 2020-34).

Ekipler, Kocasinan ilçesinde 3 adrese düzenlediği operasyonda, **Suriyeli kardeşleri** yakalayıp, gözaltına aldı(Habertürk, 2020-19).

Başkentte 19 ayrı adrese eş zamanlı operasyon düzenleyen Narkotik ekipleri, tamamı **Suriye uyruklu 10 zanlıyı** gözaltına aldı(Habertürk, 2020-1),

Esenyurt'ta **Suriyeliler** şiddette sınırı zorluyor(Sözcü, 2019-8).

Suç Haberlerinde Suriyelileri Genelleyici ve Öne Çıkaran İfadeler

Suç haberlerinde Suriyelileri genelleyici söyleme ek olarak Suriyelileri öne çıkarıp “Suriyeliler çok suç işliyor”, “Suriyeliler, ülkenin huzurunu bozdu” algısını güçlendirebilecek söylemler de mevcuttur. Suriyelilerin öne çıkarılması, gerek tek failli gerekse Suriyelilerin yanı sıra farklı etnik kökenlerden kişilerin de bulunduğu çok failli suçlar hakkındaki haberlerde görülebilmektedir. Suriyelilerin öne çıkarıldığı haber metinlerine bazı örnekler aşağıda yer almaktadır.

KONYA’da **Suriye uyruklu** Mahmud El Hüseyin (32), dini nikahlı eşi Halidiye El Hamit’i (29), 4 yaşındaki çocuklarının gözü önünde sopayla döverek öldürdü(Habertürk, 2019-11).

Yapılan araştırma neticesinde H.H. isimli **Suriye uyruklu kadın**, yasak aşk yaşadığı A.D. isimli **Suriye uyruklu şahısla** birlikte dini nikâhlı eşi M.A.’yı öldürdüğü anlaşıldı Habertürk, 2020-54).

Şüpheliler Ö.E. ve A.K. Kilis’te yakalanarak gözaltına alındı. Olaya karışan **Suriye uyruklu diğer şüpheli** N.M., Suriye’nin Afrin Şeran bölgesinde,... (Habertürk, 2020-15).

Muğla’nın Seydikemer İlçesinde uyuşturucu ticareti yaptığı iddiasıyla gözaltına alınan **3 Suriyeli** sınır dışı edilirken, 2 şüpheli de serbest bırakıldı(Habertürk, 2020-39).

Aralarında **Suriyelilerin de yer aldığı** şüphelilerin, maddi durumunun iyi olduğunu düşündükleri yine Suriyelilerin de bulunduğu bazı kişilerin yakınlarını kaçıracak, fidyeye istedikleri öne sürüldü(Habertürk, 2020-16).

Ekiplerin daha sonra Adana’da düzenledikleri operasyonda Kırgızistanlı Hüseyin Ahmetaliyev ve Abdullah Enver ile **Suriyeli** Ali Isbeh’i gözaltına aldı(Habertürk, 2019-19).

Suriye uyruklu A.N.E.A.’nın elebaşı olduğu suç örgütünün, ilginç bir yöntemle milyonlarca lira vurgun yaptığı anlaşıldı(Sözcü, 2020-44).

İstanbul Pendik Belediyesi Zabıta Müdürlüğü, ekiplerinin Ocak ayından bu yana yaptığı dilenci operasyonlarında 2 bin 473 profesyonel dilenci yakalandı. Aralarında **68 Suriyeli mültecinin de bulunduğu**, dilencilerin üzerinden toplamda 46 bin lira ele geçirildi. Şüphelilere, 360 bin lira ceza kesildi(Sözcü, 2019-20).

Bursa Orhangazi’de Küçük Sanayi Sitesinde 7 kişilik **Suriye uyruklu bir grup** bir **başka Suriyeli gruba** taşlı sopalı saldırı düzenledi(Yeni Şafak, 2020-12).

Suriyelilerin Olumsuzluklarla İlişkilendirilmesi

Suriyelilerin Türkiye'ye gelişinin nedeni ülkelerinde yaşanan şiddet olaylarıdır. Suriyelilerin yaşadıkları zorluklar; yolculukla sınırlı kalmamış Türkiye ve diğer göç ettikleri ülkelerde de devam etmiş, bu insanlar ciddi toplumsal, ekonomik ve güvenlik sorunlarıyla yüz yüze kalmışlardır. Suç haberleri incelendiğinde Suriyelilerin yaşadıkları zorluklar ve çevre hakkında birkaç haber dışında hiçbir haberde değerlendirme yapılmamıştır. Başka bir noktaysa suç haberlerinde Suriyelilerin, kendilerine yardımcı olanlara karşı işledikleri suçlarda mağdurun Suriyelilerle olan ilişkisi(kira, yardım vb.) öne çıkarıldığı görülmüştür.

Suriyeli genç uyuşturucu parası vermeyen annesini öldürdü!(Sözcü, 2020-28).

Suriye'de yaşanan **iç savaştan kaçan** Lemia Zaitar isimli kadın (56) çocuklarıyla birlikte Bağcılar'a bağlı Çınar Mahallesi'ne yerleşmişti(Sözcü, 2020-28).

Suriyeli cinayetinde evde 2 ceset çıktı Hem karısını hem annesini ellerini bağlayıp öldürdü(Habertürk, 2019-6).

Ev sahibini bıçaklayıp, polis aracına zarar veren Suriyeli kiracı yakalandı(Habertürk, 2020-20).

"Kafa keserim" diyen Suriyeli sınır dışı edilecek(Sözcü, 2019-6).

1.Derece Askeri Yasak Bölgede **3 Suriyeli kaçak göçmen** yakalandı(Habertürk, 2020-29).

İl Jandarma Komutanlığı ekipleri, terör örgütü DEAŞ üyelerinin yakalanmasına yönelik çalışma başlattı. Bu kapsamda, kentte **bulunan 7 Suriye uyruklunun örgüt üyesi** olduğu belirlendi(Habertürk, 2020-52).

Terör örgütü DEAŞ ile bağlantılı olduğu iddia edilen **Suriyeli M.F.H.** hakkında yürütülen soruşturma tamamlandı(Habertürk, 2020-50).

Suriyelilerin 2'nci kaçak tıp merkezine baskın: 7 gözaltı(Habertürk, 2020-11).

Torbacı diye tabir edilen ve **omzundaki 'şahin' dövmesi** nedeniyle asıl adını gizleyerek kendini 'Şahin' olarak tanıtip bölgede **uyuşturucu ticareti yapan** Rami A. adlı **Suriye uyruklu şüpheli** Esenyurt Süleymaniye Mahallesi'nde saklandığı evde yakalandı(Habertürk, 2020-31).

Suriyeli sığınmacıdan kan donduran sözler: "Kafa kesmek istiyorum"(Sözcü, 2019-5).

Suriyelilerle ilgili haberlerde yer verilen olumsuzluklardan birisi de Suriye vatandaşı olmanın, Türkiye’de suç işlemeye zemin hazırladığı şeklinde okuyucuya verilen mesajdır.

İstanbul'da akılalmaz olay... Sabah evinden çıkan Prof. Zeki Fındıkoğlu, otomobilinin içindeki hırsızla göz göze geldi. Fındıkoğlu'nun eşi "**Ben Suriyeliyim, bana dokunamazsınız**" diyen hırsız, araçtan indirip polise teslim etti(Sözcü, 2020-27).

Suriyeli dilencinin üzerinden servet çıktı(Sözcü, 2019-12).

Suriyeli çocuk dilenciler, yasak dinlemedi! Kamera tarafından görüntülendiklerini anlayınca kaçan çocuklar, muhabirin "Size yasak değil mi" sorusuna "**Biz Suriyeliyiz, bize yasak değil**" diyerek yanıt verdi(Türkgün, 2020-1).

Suriyelilerle İlgili Yargılayıcı İfadeler

Haber başlıklarında faillerin, suçlu gibi aktarıldığı da görülmektedir. Ceza hukuku bakımından suç işlediği sabit olan kişi hakkında mahkumiyet kararı verilmekte ve bu kişi hükümlü olarak adlandırılmaktadır. Toplum içinde ise belirli suçları işleyen kişilere verilmiş özel adlar bulunmaktadır. Mesela hırsızlık suçu işleyen kişiye hırsız, dolandırıcılık suçu işleyen kişiye dolandırıcı, terör örgütüne üye olan kişiye terörist, bir kişiyi öldüren katil denilmektedir. Suriyelilerle ilgili bu türlü nitelendirmelerin sıkça kullanılarak haber söyleminde yargılayıcı bir söylemin hakim olduğu değerlendirilmektedir.

Suriyeli terörist Nevşehir'de yakalandı(Habertürk, (2020-47).

Tutuklanan **Suriyeli terörist**: Yakalanmasaydım bombaları İstanbul'a götürüyordum(Habertürk, 2020-36).

Suriye'den bombalı eylem için gelen **2 terörist**, Mardin'de yakalandı(Habertürk, 2020-25).

HTŞ terör örgütü üyesine tutuklama(Habertürk, 2020-6).

Genç kızı, eteğini kaldırarak **taciz eden** Suriyeli 'cinsel saldırı' suçundan tutuklandı(Habertürk, 2019-16).

Milyonlarca liralık vurgun yapan **Suriyeli hackerlar** yakalandı(Sözcü, 2020-44).

PKK'ya **silah sağlayan** Suriyeli bir kişi yakalandı(Sözcü, 2020-43).

Suriye uyruklu **İŞİD üyesi terörist** yakalandı!(Sözcü, 2020-34).

PKK'ya istihbarat sağlayan Suriyeli yakalandı(Sözcü, (2020-22).

Taksim Meydanı'nda turistlerden para çalan Suriyeli kadın yakalandı(Sözcü, 2019-14).

Suriyeli genç uyuşturucu parası vermeyen annesini **öldürdü!**(Sözcü, 2020-28).

İnsan kaçakçılarından 'pes' dedirten taktik!(Türkgün, 2020-3).

Haber metinlerinde Suriyelilere veya diğer faillere yönelik bu türlü yargılayıcı ifadeler, aşağıda yer alan suç istatistiklerindeki mahkumiyet ve beraat sayıları ile örtüşmemektedir. Mahkumiyet sayılarının yanı sıra beraat sayılarının da yüksek olduğu görülmektedir. 2019 yılında yabancı erkek mahkum sayısı 32.068 iken yabancı erkek beraat sayısı 12.416'dır. Yine yabancı kadın mahkum sayısı 3.776 iken yabancı kadın beraat sayısı 2.693'tür. Beraat sayılarının yüksek olması, ceza adaleti sisteminde etkinlik sorunu olduğunu ortaya koyduğu gibi suç haberlerindeki yargılayıcı ifadelerin boşa çıkma ihtimalinin de yüksek olduğunu ortaya koymaktadır.

Tablo 2.45: Mahkumiyet Kararı

	Mahkumiyet Kararı			
	Türk		Yabancı	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2017	1357856	75725	16330	2175
2018	1820955	104741	27512	3593
2019	1926848	119682	32068	3776

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2018: 100; 2019: 100; 2020: 100.

Tablo 2.46: Beraat Kararı Sayısı

Toplam Beraat Sayısı				
	Türk		Yabancı	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2017	487766	69429	6465	1878
2018	605873	80291	9425	2370
2019	614412	92111	12416	2693

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2018: 100; 2019: 100; 2020: 100.

2.6.2. Suriyeliler Tarafından İşlenen Suçların Genel Suçlar İçindeki Oranına İlişkin Haberlerin Eleştirel Söylem Analizi

İnternet üzerinde Suriyeli, suç gibi anahtar kelimelerle basit bir arama yapıldığında Suriyelilerle ilgili suç haberlerinin önemli bir kısmının bu kişiler tarafından işlenen suçların, genel suçlar içindeki oranına ilişkin olduğu görülmektedir. Bu konudaki haberlerin eleştirel söylem analizine geçmeden önce bazı araştırma sonuçlarından bahsetmek gerekir.

Yabancıların suç sayısını artırıp artırmadığı uzun süredir araştırılan ve tartışılan konulardan biridir. Bazı araştırmalarda göçmenlerin işlenen suç sayısını artırdığı tespit edilirken bazı durumlarda iki değişken arasında anlamlı ilişki bulunamamıştır. İngiltere’de yapılan bir araştırmada, göçmen sayısı artmasına rağmen hırsızlık, uyuşturucu madde ve dolandırıcılık suçlarında sürekli azalma yaşandığı tespit edilmiştir(Bell ve Machin, 2013: 4).

Türkiye’de Suriyeliler tarafından işlenen suçların oranı hakkındaki tartışmalar 15.05.2016 tarihinde Sözcü haber sitesinde çıkan bir haberle başlamıştır. Bu haberde Suriyeliler, suç makinesine benzetilmiştir. Haberde 2015 yılına ait istatistikler yerel düzeyde okuyucuya sunulmuştur. Haberin ara başlıkları “Gaziantep’te 1.926 Vaka, Kilis’te Suç Oranı Yüzde 30” denilerek istatistiklerde öne çıkan sayı ve oranlar

belirtilmiştir. Sözcüde yer verilen haberde diğer haberlerden farklı olarak suç istatistikleri genel olarak açıklanmamış, farklı suç türleri için ayrı ayrı olarak açıklanmıştır. Haberde yer verilen suçlar; kasten yaralama, iş yerinden hırsızlık, kapkaç, kasten öldürme, taksirle yaralama, şüpheli ölüm, tehdit, fuhuş, evden hırsızlık, oto ve otodan hırsızlık, hürriyetinden yoksun bırakma, çocuk istismarı, cinsel taciz suçları şeklindedir(Sözcü, 2016). Bu haberle Suriyeliler tarafından işlenen suçların fazla olduğu öne sürülerek daha uzayıp gidecek bir tartışmanın fitili ateşlenmiştir.

Suriyelilerin suçluluğu hakkındaki suç makinesi benzetmesine cevap olarak Karar internet haber sitesinde Hakan Albayrak tarafından “Suriyeli muhacirlerin suç oranı” başlıklı bir köşe yazısı yazılmıştır. Yazının giriş kısmında “Sözcü gazetesi Suriyeli muhacirleri “suç makinesi” ilan etmişti ya; son günlerde bu minvaldeki haberlerin bini bir para” denilerek Suriyeliler tarafından işlenen suçların son dönemde birçok habere konu edildiğinden ve bu haberlerin ilki olarak Sözcü gazetesinde yapılan haberden bahsedilmiştir. Özellikle sosyal medyada Suriyeliler tarafından işlenen suçların oranı hakkındaki paylaşımlarla ilgili olarak “Hele sosyal medyada...” ifadesi kullanılmıştır ve Türkiye’de Suriyeliler tarafından işlenen suçların oranını abartanlara “El insaf!” diyerek tepki gösterilmiştir. Suriyeliler gelmeden önce de Türkiye’de asayiş berkemal değildi diyen yazar, Suriyeliler hakkında yazılanların adeta bir suç patlaması gibi gösterildiğini belirtmiştir. Yazar, resmi sayıları referans alarak Suriyeliler ile Türklerin nüfus sayıları arasında oranlamalar yaparak Suriyeliler tarafından işlenen suçların genel oran içinde sadece yüzde 1,3 olduğunu belirterek Sözcü gazetesinde yayınlanan bir haberde kullanılan “suç makinası” şeklindeki nitelendirmenin yanından bile geçmediğini belirtmiştir. Devamında bu oranda düşüş trendi olduğunu belirterek gelecek için olumlu bir paylaşımda bulunmuştur. Göç İdaresi Genel Müdürü tarafından yapılan bir açıklamadan doğrudan alıntı yapmıştır. Bu alıntıda Suriyeliler tarafından işlenen suçların medya tarafından abartıldığı, 2014-2017 yılları arasında Suriyeliler tarafından işlenen suçların genel oran içinde yıllık ortalama oranı yüzde 1,32 olduğu, bu olayların büyük kısmının Suriyeliler arasında gerçekleştiği, düşük suç sayılarının uyum çalışmalarının olumlu bir sonucu olduğu de belirtilmiştir. Suriyeliler tarafından işlenen suç oranının Türkiye ortalamasının üçte biri olduğunu belirttikten sonra

Suriyeliler suç makinası ise biz suç fabrikasıyız diyerek tepki göstermiştir. Suriyelilerin ötekileştirilmesinde öne sürülen rahatsızlıkların suç oranlarında olduğu gibi abartılı ve yalan payı yüksek olduğunu söylemiştir ve Türkiye’yi “hicret yurdu” olarak nitelendirmiştir(Albayrak, 2019).

Suriyeli suçluluğu hakkında akademisyenler tarafından da çeşitli araştırmalar yapılmaya başlanmıştır. Gaziantep ve Elazığ illerinde yapılan araştırmalarda katılımcılar, Suriyelilerin suç sayısını artırdığını düşündüklerini ifade etmiştir(Ekici, 2019: 709-710). Başka bir araştırmada Suriyelilerin suç sayılarını artırdığına yönelik toplumda güçlü bir kanaat olmasına rağmen suç sayılarının bu kanaati desteklemediği belirtilmiştir(Karasu, 2018: 63-64). Suriyelilerin gelişile birlikte şiddet ve hırsızlık suçlarında artış olduğu da öne sürülmüştür. Suç korkusuyla ilgili başka bir araştırmada katılımcıların %74’ü Suriyelilerin kent güvenliğini tehdit ettiğini düşünmektedir. Aynı araştırmada bir katılımcı tarafından bir kadının Suriyelilere ev kiraladığını, Suriyelilerin 3-4 ay kira ödemeyip ev sahibini öldürdüklerinden bahsedilmiştir. Başka bir katılımcı tarafından Suriyelilerin pis olduğu, hırsızlık yaptıkları ifade edilmiştir. Diğer bir katılımcı tarafından Suriyelilerin gelmesiyle güven sorunu oluştuğu, kapılarını açamaz hale geldikleri söylenmiştir(Taş ve Tekkanat, 2018: 87).

Suriyeliler, Türkiye’de kalmaya devam ettikleri sürece Suriyeli suçluluğu tartışılmaya devam edecektir. Suriyeliler tarafından işlenen suçların tüm suçlar içindeki oranına birçok resmi açıklamada yer verilmektedir. Sosyal medya veya başka medya kurumları tarafından Suriyeliler tarafından suçlar, gündeme taşınmaya çalışıldığı durumlarda Göç İdaresi tarafından yapılan açıklamalarda Suriyelilerin suçluluk düzeyi hakkında istatistikler açıklandığı bilinmektedir. Bu açıdan bakıldığında Suriyeliler tarafından işlenen suçların, genel suçlar içindeki oranına ilişkin olarak 01.01.2019 ile 31.12.2020 tarihi arasında iki farklı haber bulunmuştur. Bahsedilen haber metnlerinin eleştirel söylem analizi, yöntem kısmında açıklandığı üzere makro yapı ve mikro yapı şeklinde incelenmiştir.

2.6.2.1.Makro Yapı İncelemesi

Makro yapı incelenirken tematik analiz ve şematik analiz olarak inceleme yapılmıştır. Suriyeliler tarafından işlenen suçların, genel suçlar içindeki oranına ilişkin haberlerin tematik analizi yapılırken haber başlığı ve haber girişleri incelenmiştir.

Bir haberi gören okuyucunun dikkatini çeken ilk hususlardan birisi haber başlığıdır. Haber başlığı, okuyucunun ilgisini çekmek ve okuyucu da haber merak uyandırmada oldukça etkilidir. Suriyeliler tarafından işlenen suçların, genel suçlar içindeki oranına ilişkin haberlerin başlıkları yayın tarihine göre(eski tarihliden yeni tarihliye) aşağıdaki tabloya eklenmiştir.

Tablo 2.47: Suç Oranlarına İlişkin Haber Başlıkları

Sıra	Tarih	İnternet Haber Sitesi	Haber Başlığı
1	07.01.2019	Habertürk	İçişleri Bakanı Süleyman Soylu: Türkiye’deki Suriyelilerin çoğu Misak-ı Milli sınırları içinden
2	06.07.2019	Sözcü	Türkiye’deki Suriyeli gerçeği!

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Haber başlıkları incelendiğinde internet haber sitelerinde Suriyeliler tarafından işlenen suçların, genel suçlar içindeki oranına ilişkin haberlerde farklı söylemler tercih edildiği değerlendirilmektedir. Habertürk’te yer verilen haber başlığında suçla ilgili bir kavram kullanılmasa bile Suriyelilerle tarihi bağlara vurgu yaparken, Sözcü’de yer verilen haber başlığında Suriyeli gerçeği ifadesinin ünlem işaretiyle birlikte kullanıldığı görülmektedir.

Haber girişleri de aşağıdaki tabloya aynen eklenmiştir.

Tablo 2.48: Suç Oranlarına İlişkin Haber Girişleri

Sıra	Tarih	İnternet Haber Sitesi	Haber Girişleri
1	07.01.2019	Habertürk	İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, Türkiye’deki Suriyelilerle ilgili sosyal medyadaki görüntülerle başlayan tartışmaların ardından önemli açıklamalarda bulundu. Habertürk’ten Kübra Par’a konuşan Bakan Soylu, Suriyelilerle ilgili tepkiye neden olan bazı yanlış bilgilere de açıklık getirdi: Suriyelilere günlük olarak verilen paranın tamamını Avrupa Birliği’nden karşılıyor. “Üniversiteye imtihansız giriyorlar. Hastanelerde sıra beklemiyorlar. Bunlara TOKİ ev veriyor” gibi, söylenen şeylerin tamamı yalan
2	06.07.2019	Sözcü	Son günlerde başta Suriyeliler olmak üzere mültecilere yönelen tepki, yaşanan uyum sorunları ve bunların toplumda yarattığı rahatsızlık artık daha yüksek sesle dile getirilmeye başlandı. Bir tarafta özellikle iç savaştan kaçan mültecileri ilk olarak misafir olarak kabul eden anlayışın yerini tahammülsüzlüğe bırakmaya başlaması, diğer yanda 13 Haziran 2019’da açıklanan resmi rakamlara göre 3 milyon 613 bin 644’e ulaşan Suriyelinin ülkedeki geleceği

Sıra	Tarih	İnternet Haber Sitesi	Haber Girişleri
			belirsizliğini koruyor. Her geçen gün büyüyen soruna dikkat çeken uzmanlar, iktidarı "Suriye hükümeti ile uzlaşarak tıpkı Ürdün ve Lübnan'a sığınan Suriyelilerin geri gönderildiği gibi, Türkiye'dekilerin de geri gönderilmeleri mümkün olabilir" diye uyardı.

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

İncelenen haberlerde Suriyelilerin, Türkiye'ye gelmesiyle birlikte suç oranlarında artış konusu ele alınmıştır. Haberlerde Suriyelilerin suç oranı dışında Suriyelilerle ilgili birçok konuda değerlendirmeler mevcuttur. Haberlerde herhangi bir ardalın bilgisi verilmeden Suriyeliler tarafından işlenen suçların genel suçlar içindeki oranından bahsedildiği görülmüştür. Haberlerde durum değerlendirmesi yapıldığı için olayın taraflarının yorumları, olaya verilen tepkiler incelenememiştir. Her iki haberde de Suriyelilerin suç oranının düşük olduğu belirtilmiştir. Haberlerde inandırıcılığı artırmak için ağırlıklı olarak ikincil veri niteliğindeki istatistikler kullanıldığı anlaşılmıştır.

2.6.2.2.Mikro Yapı İncelemesi

Suriyeliler tarafından işlenen suçların genel suçlar içindeki oranının düşük olduğunu belirten haberlerin, Suriyelilerle ilgili toplumda oluşan endişe, korku ve merakın giderilmesini hedeflediği değerlendirilmektedir. Suriyeliler gerçekten asayiş bozmakta mıdır, Suriyeliler gerçekten çok mu suç işlemektedir, Suriyeliler gerçekten toplum düzeni ve kamu huzuru için tehlikeli midir? Bu konularda toplum içinde konuşulan, özellikle sosyal medyada dile getirilen her şeyin doğru olmadığı mesajı verilerek Suriyeliler tarafından işlenen suçların resmi oranı açıklanmaktadır.

Habertürk'teki haberde İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun Habertürk'ten Kübra Par'a yaptığı açıklamalar haberleştirilmiştir. Haberde; Çanakkale Şehitliği'ndeki Suriyelilerden Suriye bölgesindeki askeri harekatlara, Suriyelilerin vatandaşlık almasından toplumsal uyuma kadar birçok konuda detaylı ve uzun açıklamalar vardır. Habere konu röportajın bir kısmı Suriyeliler tarafından işlenen suçların genel suçlar içindeki oranına ilişkindir. Suriyelilerin suç işlemesiyle ilgili olarak iki yaşanmış olay üzerinden iki önemli noktaya değinilmiştir. İlk olayda Suriyeli bir ailenin, gece vakti bir ev ziyaretinden geldikleri esnada alkollü gençler tarafından adama ve eşine laf atıldığı, adamın ve eşinin tartaklandığı, adamın dayak yedikten sonra elindeki çakıyla saldırganlara karşılık verdiği, olay neticesinde ölen olmadığı, yaralılar olduğu ve yaralıların iyileştiği, olay sonrasında Suriyeli failin gözaltına alınıp tutuklandığı belirtilmiştir. İkinci olayda ise taksi durağındaki şoför, iki yabancı tarafından dövüldüğü, yabancıların kim olduklarının bilinmediği halde sosyal medya üzerinden “Suriyeliler şunları öldürdü, bıçakladı” şeklinde paylaşımlar yapıldığı söylenmiştir. Bu türlü olaylarda her türlü olumsuzluğu Suriyelilerin üzerine boca edilmek isteyenler bulunduğundan herkesin dikkatli olması gerektiği vurgulanmıştır. Suriyelilerin 2013 yılındaki suç oranları yüzde 2.8, bugün ise(2019 yılı) 0.8 olduğu, Türk vatandaşlarının suç oranı yüzde 1.9 olduğu, Suriyeliler tarafından işlenen suçların bir kısmının da kendi aralarında işlendiği açıklanmıştır.

Sözcü'deki haberde göç konusunda çalışma yapan uzmanlar tarafından yapılan açıklamalar haberleştirilmiştir. Bu haberlerde öncelikle Göç İdaresi Genel Müdürlüğü verilerinden bahsedilmiştir. Haberde yer verilen bilgilere göre Türkiye’de 3 milyon 613 bin Suriyeli bulunduğu, Suriyelilerin kamplarda yaşamak yerine şehirlere taşındığı, Suriyelilerin tüm şehirlere dağıldığı, suça karışma oranının yüzde 0,4 oranında ve düşük olduğu ön bilgileri verilmiştir. Haberde görüşüne yer verilen bir uzman Suriye hükümeti ile uzlaşarak Suriyelilerin geri gönderilmesini söylemiş, aksi halde gelecekte Suriyelilerin bir azınlık sorununa dönüşeceği, Suriyelilere vatandaşlık verilmesi sorunun çözümünü daha fazla zorlaştıracaklarını belirtilmiştir. Başka bir uzman ise Suriyelilerin Türkiye’de kalma süresi uzadığı için toplumsal algının değiştiğini, Suriyelilerin Türkiye’deki geleceklerinin belirsizliğinin toplumda rahatsızlık oluşturduğu, göç sürecinin çıkar çatışmalarına neden olduğunu vurgulamıştır.

Suriyeliler tarafından işlenen suçlarla ilgili olarak haberlerde Suriyeliler tarafından işlenen suçlar olsa da bu oranın yüksek olmadığı belirtilmiştir. Her iki haberde de Suriyelilerin suç oranı hakkındaki bilgiler Göç İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından açıklanan istatistikler kullanılmıştır. Haberlerde suç istatistiklerinde şehir yönünden ve suç türleri bakımından detaylar verilmediği anlaşılmıştır. Haberlerdeki açıklamalarda doğrudan alıntı yapılarak etken cümleler kullanılmıştır. Suriyeliler tarafından işlenen suçların genel suçlar içindeki oranının düşük olduğunu belirten haberlerde etken cümleler kullanılması, özneyi öne çıkarılmıştır.

Suç oranlarıyla ilgili açıklamalarda medyada ve sosyal medya üzerinden Suriyelilerin suç sayılarının abartıldığı söylenmiş, Suriyeliler tarafından işlenen suçların Türkiye'de işlenen toplam suç sayılarına oranı Türkiye'de bulunan toplam Suriyeli nüfusu dikkate alındığında ülkemiz genel suçlarına göre oldukça az olduğu belirtilmiştir(Sputnik, 2017; Anadolu Ajansı, 2018).

2.7. KÖŞE YAZILARININ ELEŞTİREL SÖYLEM ANALİZİ

Yabancı suçluluğu bağlamında Suriyeliler tarafından işlenen suçlar hakkında söylemin inşa edildiği önemli medya araçlarından birisi de köşe yazıdır. Köşe yazarları, gazete veya internet haber sitesinde görüşlerini bir yazı köşesinden açıklayan ve seri olarak yazı yazan yazarlardır. Köşe yazarlarının yazı köşelerinde yazdıkları metinlere de köşe yazısı denilmektedir. Köşe yazarları arasında her konuda yazanlar olduğu gibi belirli konularda yazı yazmayı tercih edenler de vardır.

Köşe yazarları, olayları veya belirli bir durumu köşe yazılarında yorumlarken dil aracılığıyla güçlü söylemler üretebildiğinden dolayı okuyucuları üzerinde güçlü bir etkide bulunmaktadır. Suriyeli sayısının milyonları bulmasıyla beraber Suriyelilerle ilgili birçok konu Türkiye’de gündem olmaya başlamıştır. Suriyeliler için harcanan ekonomik kaynaklardan sonra belki de ikinci olarak gündemde Suriyeliler tarafından işlenen suçlara yer verilmektedir.

Yabancıların ülkeye gelme süreci(yasal, kaçak, mülteci vb.), yabancıların etnik kimliği, dini, yabancıların geldiği kültürün göç edilen ülkeye uyumu,

yabancıların eğitim düzeyi, yabancıların ekonomik hayata katkısı, ülkedeki siyasi ve medya söylemlerinin yabancılara karşı tutumu bu kişilere yönelik suç korkusunu şekillendirdiği belirtilmektedir(Karasu, 2018: 336). Suriyeliler konusunda çok sayıda köşe yazısı yazılmaktadır. Bu noktada Suriyeliler hakkında yazılan köşe yazılarının çokluğu dikkate alındığında, köşe yazısında Suriyeliler tarafından işlenen suçlara ve suçluluk oranına ilişkin doğrudan değerlendirme yapılan köşe yazıları analiz edilmiştir.

Köşe yazarları, çoğu zaman bulundukları yayın organlarının genel görüşlerini yansıtırlar. Özellikle toplumda farklı düşüncelerin belirdiği konularda köşe yazarları, okuyucuların düşüncelerini şekillendirmek için daha güçlü anlam mücadelesine girdikleri bilinmektedir. Köşe yazarları, toplumu ilgilendiren konularda belirli kavramları öne çıkararak olayları zihinlerde adeta yeniden inşa etmektedir.

Türkiye uzun zamandır göç alan bir ülke olmasına rağmen diğer yabancılar tarafından işlenen suçlar, henüz yeteri kadar araştırılmadan ve tartışılmadan Suriyelilerin kısa bir zaman dilimi içinde Türkiye'ye gelerek farklı illerde yaşamaya başlaması Suriyeliler tarafından işlenen suçları diğer yabancıların önüne geçirdiği değerlendirilmektedir. Buna bağlı olarak köşe yazılarında henüz yabancı suçluluğu tartışılmadan, Suriyeli suçluluğundan bahsedilmektedir.

Zaman içinde kendine has bir dil ve söylem geliştiren köşe yazarlarının, ele aldıkları konularda bakış açısı okuyucuyu da etkilemektedir. Köşe yazılarının anlam üretme amacı dikkate alındığında bu yazılarda Suriyelilere yönelik suç korkusunu olumlu veya olumsuz yönde etkileyebilecek söylemler analiz edilmesi çok önemlidir. Suriyelilere yönelik suç korkusunu etkileyebilecek köşe yazılarındaki söylemlerde öne sürülen düşünceler incelenecektir.

2.7.1. Makro Yapı İncelemesi

Makro yapı incelenirken tematik analiz ve şematik analiz olarak inceleme yapılmaktadır. Suriyelilere yönelik suç korkusunu etkileyebilecek ve Suriyeliler tarafından işlenen suçlarla ilgili köşe yazılarının tematik analizi yapılırken köşe

yazısı başlıkları incelenmektedir. Haber başlıklarında olduğu gibi bir köşe yazısını gören okuyucunun dikkatini çeken ilk hususlardan birisi köşe yazısı başlığıdır. Köşe yazılarında başlık, yazarın köşe yazısında ele alacağı konu hakkında okuyucuya bilgi vermekte ve merak uyandırmaktadır. Şematik analizde durum ve yorum yönünden inceleme yapılmaktadır. Tüm köşe yazılarında ele alınan konu Suriyelilerin kitlesel olarak Türkiye'ye göç etmesi ve bu göçün kamu düzenine, suç oranına ve gelecekteki güvenliğe etkileridir.

Suriyelilere yönelik suç korkusunu etkileyebilecek ve yabancı suçluluğu hakkındaki köşe yazılarının başlıkları yayın tarihine göre(haber siteleri alfabetik olarak, köşe yazıları eski tarihliden yeni tarihliye, aynı yazarın yazıları alt alta, aynı günlü yazılarda yazar isimlerinin baş harfine göre) aşağıdaki tabloya eklenmiştir.

Tablo 2.49: Suriyeliler Tarafından İşlenen Suçlarla İlgili Köşe Yazılarının Başlıkları

Sıra	Tarih	İnternet Haber Sitesi	Köşe Yazarının Adı ve Soyadı	Haber Başlığı
1	03.01.2019	Habertürk	Nihal Bengisu Karaca	Ne yaparlarsa yapsınlar, adları: "Bu Suriyeliler"
2	29.07.2019	Habertürk	Nihal Bengisu Karaca	Muhacirden eşkıyaya: Suriyeli algısı nasıl şeytanlaştırıldı?
3	04.01.2019	Habertürk	Nagehan Alçı	Suriyeliler konusunda tehlikeli sularda yüzüyorsunuz

Sıra	Tarih	İnternet Haber Sitesi	Köşe Yazarının Adı ve Soyadı	Haber Başlığı
4	29.07.2019	Habertürk	Nagehan Alçı	Göçmen düşmanlığının tehlikeli yükselişi
5	31.07.2019	Habertürk	Mehmet Akif Ersoy	Suriyeliler
6	27.06.2019	Sözcü	Yılmaz Özdil	Fatih
7	29.06.2019	Sözcü	Ümit Zileli	“Ümmet kardeşliği” bu mudur?!
8	29.07.2019	Sözcü	Murat Muratoğlu	Suriyeli kardeşlerimiz tatilde!
9	31.07.2019	Yeni Şafak	İbrahim Tenekeci	Ülkemizdeki Suriyeliler

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Nihal Bengisu Karaca tarafından Suriyelilere yönelik suç korkusuna ilişkin iki köşe yazısı analiz edilmiştir. Birinci yazı 03.01.2019 tarihli Ne yaparlarsa

yapsınlar, adları: "Bu Suriyeliler" başlıklı, ikinci yazı 29.07.2019 tarihli “Muhacirden eşkıyaya: Suriyeli algısı nasıl şeytanlaştırıldı?” başlıklıdır. İlk yazıda sosyal medyada üzerinden Suriyelilere yönelik sosyal medya tepkilerinden bahsedilmiştir. İkinci yazıda ise Valilik tarafından yapılan resmi açıklamanın Suriyeliler üzerinde oluşturduğu tedirginliklerden bahsedilmiştir(Karaca, 2019a; Karaca, 2019b).

Nagehan Alçı tarafından Suriyelilere yönelik suç korkusuna ilişkin iki köşe yazısı analiz edilmiştir. İki yazıda Habertürk haber sitesinde yayınlanmak üzere kaleme alınmış olup birinci yazı 04.01.2019 tarihli “Suriyeliler konusunda tehlikeli sularda yüzüyorsunuz” başlıklı, ikinci yazı 29.07.2019 tarihli “Göçmen düşmanlığının tehlikeli yükselişi” başlıklıdır. Birinci yazının giriş kısmında köşe yazarlarının, Türkiye’deki Suriyeliler hakkında tehlikeli sularda yüzdüğünü, ana akım medyada göçmenlere yönelik nefret söyleminin belirginleştiği ve sosyal medyada ırkçı ifadelerin çok yaygın olduğu belirtilmiştir. İkinci yazıda Habertürk TV’deki Suriyeli göçmenler ilgili programda göçün olumlu katkılarını belirttiğini, daha sonra kendisine gelen mesajlardan bahsedilmiştir(Alçı 2019a; Alçı, 2019b).

Mehmet Akif Ersoy tarafından 31.07.2019 tarihinde Habertürk haber sitesinde kaleme alınan köşe yazısının başlığı “Suriyeliler” şeklindedir. Köşe yazısının girişinde iç savaşıdan başlayıp Suriyelilerin Türkiye’ye gelmeye başladığı günden bu yana Suriyeliler hakkında tartışmalar yaşansa da tartışmaların son günlerde tırmandığı belirtilmiştir(Ersoy, 2019).

Yılmaz Özdil tarafından Suriyelilere yönelik suç korkusuna ilişkin bir köşe yazısı analiz edilmiştir. Köşe yazısının başlığı ise “Fatih” şeklindedir. Fatih başlıklı yazının giriş kısmında toplum tarafından bilinen Fatih doğumlu ünlü yazar ve oyuncuların ismi, Fatih’te öğrenciliği geçen meşhur bilim adamları, şairler ve yazarlar sıralanmıştır. Böylece Fatih semtinin Türkiye için önemine dikkat çekildikten sonra “Ya şimdi?” sorusuyla Fatih semtindeki Suriyeliler hakkında değerlendirmelere geçilmiştir(Özdil, 2019).

Ümit Zileli tarafından 29.06.2019 tarihinde Sözcü haber sitesinde kaleme alınan köşe yazısının başlığı ““Ümmet kardeşliği” bu mudur?!” şeklindedir. Yazıda

11 yaşındaki erkek çocuğunun cinsel istismarına ilişkin bir haber hakkında bilgi vererek çeşitli değerlendirmeler yapılmıştır(Zileli, 2019).

Murat Muratoğlu tarafından 29.07.2019 tarihinde Sözcü haber sitesinde kaleme alınan köşe yazısının başlığı “Suriyeli kardeşlerimiz tatilde!” şeklindeedir. Köşe yazısında Cilvegözü gümrük kapısı tabelasının önünde bekleyen Suriyeli bir grubun fotoğrafı yer almaktadır. Köşe yazısında Suriyelilere, faiz ve dolardan daha çok öncelik verildiğinden bahsedilmiştir(Muratoğlu, 2019).

İbrahim Tenekeci tarafından 31.07.2019 tarihinde Yeni şafak haber sitesinde kaleme alınan köşe yazısının başlığı “Ülkemizdeki Suriyeliler” şeklindeedir. Yazının girişinde Suriye ile tarihi ortak geğmişimize vurgu yapan yazar, Birinci Dünya Savaşına kadar günümüzde bir kısmı Suriye toprakları içinde bir kısmı Türkiye’de olan beldelerin Osmanlı Devletinin Halep vilayetinin bir parçası olduğu belirtmiştir. Birinci Dünya Savaşında yaşananları ise bir evin içinden geçen sınırla ikiye bölünmesine benzetmiştir(Tenekeci, 2019).

2.7.2. Mikro Yapı İncelemesi

Köşe yazılarının mikro yapıları farklı ve ortak yönleri dikkate alınarak paragraflar halinde incelenmiştir. Seçilen kelimeler; objektif anlamından ziyade yazarların dünya görüşünü, duruma bakış açısını ve okuyucuda inşa etmek istediği anlam mücadelesini ortaya koyduğu için köşe yazılarının mikro yapısı incelenirken kelime seçimlerinin incelenmesi oldukça önemlidir. Köşe yazarı tarafından özenle seçilen her kelime, belirli bir anlamı oluşturarak okuyucunun düşüncesini şekillendirebilmektedir. Köşe yazılarında inandırıcılığı sağlamının önemli bir aracı da suç istatistikleri olduğundan dolayı birçok köşe yazısında sayılara yer verilmektedir. Bazı köşe yazılarında ise noktalama işaretlerinin ifadeleri güçlendirmek için sıklıkla kullanıldığı görülebilmektedir.

Nihal Bengisu Karaca birinci yazıda yılbaşından sonra, sosyal medya üzerinden Suriyelilerin linç edildiğini belirtmiştir. Toplum tarafından gösterilen bu tepkinin kavgaya, taciz yerine Suriyelilerin eğlenmesine tepki verildiğini söylemiştir. Yazar, Suriyelilerin başına gelenleri makus talih olarak nitelendirmiştir. Suriyeliler

hakkında terörist, korkak, Ortadoğulu, Batılı adetlere entegre olduğu için eleştirildiğini ve Suriyeliler ne yaparsa yapsın toplumumuzun “bazı” alt-orta sınıf mensuplarınca beğenilmeyeceğini, rahatsızlık duyan kişilerin geçmişte de Kürtlerden rahatsız olduğunu belirtmiştir. Bu kişilerin başkalarını aşağılayarak kendini ayrıcalıklı gördüğünü de söylemiştir. Yazar, Suriye’de yapılan askeri operasyonlarda Türkiye’nin güvenliği adına yerli Suriyelilerin katkısından bahsetmiştir. Yazar, Suriyelilerle ilgili göçmen politikası olmadığından Türkler ve Suriyeliler arasında güven sorunlarının yaşandığını belirtmiştir. Yetersiz politikalar olmasına rağmen Suriyelilerin suç işleme oranı sadece % 1.30 olduğunu ve bu suçların da çoğunu da kendi aralarındaki birbirlerine karşı işledikleri suçlar oluşturduğunu söylemiştir. Ancak Suriyeliler hakkında acil önlemler alınmazsa, özellikle Suriyeli çocukların eğitimine önem verilmezse gelecekte bu tablonun kötüleşebileceğini öngörmüştür. (Karaca, 2019a). İkinci yazının girişinde İstanbul Valiliği tarafından 22.07.2019 tarihinde “Düzensiz Göçle Mücadele” başlıklı basın açıklamasının Suriyelileri tedirgin ettiğini belirten yazar, bu açıklamanın tüm yabancıları ilgilendirmesine rağmen kamuoyunda bu açıklamanın Suriyelilere yönelik algısı oluştuğunu söylemiştir. Suriyelilere karşı nefretin bir kampanya olarak düzenlendiğini belirten yazar, bu kampanyaları yapan kadrolu adamların olduğunu ve ekonomik sorunlarla birlikte bu kampanyanın karşılık bulduğunu belirtmiştir. Köşe yazısında:

“...İstikrarlı kampanyalarda bütün esmer yabancıları Suriyeli olarak gören ve diğer yabancıların neden olduğu hoşnutsuzlukları da “Suriyeliler”in hesabına yazan, her koşulda Suriyelilere yapılan düşmanlıkları meşru kabul ettirmeye çalışan utanç verici bir kafa var. Eşlikçileri de, her gördükleri olumsuz manzaradan Suriyeli skandalı imal etmeye çalışan siyasetçiler, yalan haberleri yapan gazeteler, gazeteciler, sosyal medya kullanıcıları. Suriyelilerin yediği içtiği, gezdiği, nefes aldığı her yer bu ırkçı kumpanyaya dert oldu. ...” diyerek tepki göstermiştir.

Köşe yazısının devamında Suriyeliler hakkında provokasyon yapıldığına örnek olarak denizde nargile tütüren Türk vatandaşının, bazı gazetelerde Suriyeli olarak haber yapıldığını söylemiştir. Yazar, “Ensar olduk diye o kadar gurur duyarken, ne ara arazisini çevirdiği çite yaklaşanı elindeki tüfekte kovalayan kovboylara döndük?” diyerek okuyucuya Türkiye’de Suriyeliler konusundaki algı değişimini ve politika değişiminden bahsetmiştir. Suriyelilerin karıştıkları suçun oranı yüzde bir bile olmadığını belirten yazar, Suriyelilerin geri gönderme yerine uygun koşullarda yaşamalarına izin verilmesini istemiştir(Karaca, 2019b).

Nagehan Alçı birinci yazıda medya kuruluşlarını sosyal medya popülizm tuzağından kaçınmamaları halinde Solingen faciasına benzer olayların tetiklenebileceği uyarısında bulunmuştur. Suriyelilere yönelik göçmen düşmanlığının birçok ülkede olduğu gibi Türkiye’de de siyasi bir argüman olarak çeşitli siyasi partiler tarafından kullanıldığını işaret eden yazar, medyayı "Dikkat! Dikkat! Dikkat!" diyerek uyarmıştır. Yazar, Suriyelileri Türkiye’nin bir gerçeği olarak kabul etmekte ve Türkiye’de doğan çocukların Türkiyeli olduğunu belirtmiştir. Yazar, Türkiye’deki Suriyelerle Almanya’ya göç eden Türkler arasında benzerlik kurarak Suriyelilerin büyük çoğunluğunun Türkiye’de kalacağı, vatandaş olacağı, aynı durumun Afgan ve Özbek kökenli göçmenler için de geçerli olduğunu belirtmiştir. Kamusal aydın olarak nitelendiği kişileri daha dikkatli olmaya çağıran yazar, Batı dünyasında göçmenleri dışlayıcı sözlere ana akım medyada yer verilmediğini, ırkçı söylemlerin cezalandırıldığını da söylemiştir. Suriyeliler hakkında duyarlı bir örnek olarak Bozkır adındaki diziyi örnek göstermiştir. Dizide bir cinayet işlendiği ve cinayetin sorumlusu olarak halk tarafından Suriyelilerin suçlandığı, hatta Suriyeli masum bir göçmenin öldürüldüğünü, ancak cinayetin Suriyelilerle ilgisi olmadığını belirtmiştir. Dizideki bir polisin “Bağda, bahçede ucuza çalıştırmaya gelince bu insanları sömürüyorsunuz ama işinize gelmeyince hemen suçluyorsunuz” dediğini belirten yazar, bu tavrı insancıl diyerek övmüştür. Yazar, dünya tarihinden verdiği örneklerle Suriyelilerin Türkiye’ye büyük bir dinamizm katabileceğini söylemiştir. Göçmenlere karşı marjinal tavır alan ülkelerin küçüldüğünü, liberal ve kucaklayıcı tutum sayesinde ABD’nin diğer batı ülkelerinin önüne geçtiğini söylemiştir. Türkiye’yi “imparatorluk mirasçısı”, “bir göçmen ülkesi” olarak niteleyen yazar, Türk vatandaşlarının önemli bir kısmının aile kökenlerinin göçmen olduğunu, popülizm nedeniyle yazarların Suriyelilere ayrımcılık yaptığı, Türkiye’nin göç almaya devam ederek büyüyeceğini ve zenginleşeceğini ifade etmiştir. Köşe yazısında Suriyelilerin hukuki statüsü hakkında da açıklamalar yapıldığı görülmüştür. 60 bin Suriyelinin Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığı olduğu, doğan her Suriyeliye vatandaşlık verilmediği, Suriyelilerin resmi olarak mülteci statüsünde olmadıkları sığınmacı statüsü verilebileceğini söylemiştir. Yazar, Göç İdaresi Genel Müdürü’nün söylediğine göre Suriyelilerin suç oranlarının yüksek olmadığını belirtmiştir. 4 milyona yakın Suriyeli bulunduğunu belirten yazar, Suriyelilerin

arasında kötü karakterliler ve suç işlemeye meyilli olanların, serserilerin de olabileceğini, istatistiksel olarak her kitle içinde bu tip insanların belli oranda bulunabileceğini, milyonlarca Türk'ten bahsedilse benzer durumun ortaya çıkabileceğini söylemiştir. Medya tarafından “Suriyeliler sanki sadece suç işleyenlerden oluştuğu” gibi bir algıdan bahsedilmiştir. Bu algı oluşturulurken Suriyelilerin ayrımcılık ve ırkçılık mağduru olduklarından söz edilmiştir. Taksimde yıllardan beri Yılbaşında turistlerin taciz edildiğini haberleri verildiğini belirten yazar, failer Suriyeli olduğu için medyada Suriyelilerin öne çıkarıldığını vurgulamıştır. “Maganda magandadır” diyen yazar, işlenen suçlarda failin etnik kimliğinin öne çıkarılmasını eleştirmiştir. Suriyelilerin yılbaşı kutlaması yerine siyasi protesto yapmalarına “olmaz böyle şey” diye tepki gösterenlerin her fırsatta Suriyelileri kriminalize etmeye çalıştıklarını söylemiştir. Suriyelilerde şikayet edenlerin ayrımcılık damarı ile yüzleşmesini istemiştir(Alçı 2019a). İkinci yazıda yazar, Habertürk TV'deki Suriyeli göçmenler ilgili programda göçün olumlu katkılarını belirttiğini, daha sonra kendisine mesaj ve e-mail yağdığını belirtip bunlardan bir tanesinin bile kendi görüşlerini desteklemediğini ve bu durumun Suriyelilere duyulan nefretin korkunç boyutlara ulaştığını belirtmiştir. Okurlardaki bu değişimi medya tarafından yapılan kara propagandanın neticesi olduğunu söylemiştir. Suriyelilere karşı medyada birçok nefret suçu işlenmesine rağmen yargı tarafından bu durumun görmezden gelindiğini belirtmiştir. Yazar, Suriyelilere karşı misafir jargonundan vazgeçilmesini istemekte, yurtdışında yaşayan Türklere tanınan haklar gibi Türkiye'deki Suriyelilere de hak verilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Yazar, yabancı suçluluğu içinde Suriyeliler tarafından işlenen suç oranlarının diğer yabancılarla kıyas edildiğinde düşük olduğunu ancak Suriyelilerin daha fazla ötekileştirildiğine değinmiştir. Suriyelilerin hukuki statüsünün geçici koruma olduğu da belirtilmiştir. Yazar, göçmen meselesinin sadece Suriyeliler üzerinden tartışılmasının yanlış olduğunu söylemiştir. Toplumun Suriyeliler konusunda hassas olduğunu belirtmekte ve sağduyu çağrısında bulunmuştur(Alçı, 2019b).

Mehmet Akif Ersoy, Suriyeliler hakkında toplumsal rahatsızlık olduğu kabul edilmekle birlikte bu rahatsızlığın provokasyona dönüştürülme ihtimaline dikkat çekmiştir. Suriyelilerin de durumdan memnun olmadığı ve gelecekte sürecin nasıl olacağı da belirsiz olduğunu belirtmiştir. Yazar Suriye'de yaşanan iç karışıkların

bölgede ortaya çıkardığı zararları yüzbinlerce insanın ölümü, milyarlarca dolarlık yıkımlar yaşandığı, milyonlarca Suriyelinin çeşitli ülkelerde ve Suriye içinde göç etmek zorunda kaldığı, Suriye'nin toprak bütünlüğünün bozulup büyük güçlerin çıkar çatışmalarının yaşandığı bir yere dönüştüğünü söylemiştir. Suriyelilerin çoğunluğunun ülkenin doğu kısmındaki sınır kentlerinde yaşadığını, ülke içinde ise ortak dini hassasiyetlerin olduğu, kiraların ve marketlerin ucuz olduğu muhafazakâr semtlerde yaşadıklarını belirtmiştir. Türkiye'nin Suriyelilere bakışını değiştiren faktörler olarak Suriyelilerin gettolaşması, Suriyelilerle yaşan olumsuzlukların hızlı bir şekilde yayılması, ekonomik daralmaya bağlı olarak Suriyelilerin gündemde üst sıralarda yer aldığını ifade etmiştir. Hatta 31 Mart yerel seçimlerde siyasi partilerin Suriyeliler hakkındaki politikalarını seçim vaadi olarak sunmasını bu sorunun derin bir kriz olarak nitelendirmiştir. Suriyelilerle ilgili Göç İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından açıklanan resmi sayılara yer vermiştir. Suriyelilerin kimlik sahibi olamamasını en büyük sorun olarak niteleyen yazar, 9 binden fazla kimliksiz Suriyelinin olduğunu belirtmiştir. Suriyelilerin kimliksiz olması beraberinde birçok sorunu doğurduğu gibi kimliği olmayan birinin suç işlemesi ve tespit edilememesi durumunda sorunlar yaşanacağını söylemiştir. Suriyelilerin ekonomik hayattaki yeri hakkında da çeşitli değerlendirmelerde bulunmuştur. Suriyelilerin şirket kurarak istihdam sağladıkları, Suriyelilerin tercih edilmeyen maaşı düşük veya zor çalışma şartlarına sahip işlerde çalıştığı için Türklerin iş alanı gaspı olmadığını işçi bulunamayan iş alanlarındaki açığın kapatılmasına fayda sağladığını vurgulamıştır. Köşe yazısında Suriyelileri ifade etmek için “Suriyeli sığınmacı, sığınmacılar, Suriyeliler” ifadelerini kullanmıştır. Suriyeler tarafından işlenen suçların genel içindeki oranı hakkında “İstatistiki araştırma raporlarında Suriyeli olup suça karışanların oranı %2 bile değil” demiştir. Suriyelilere gösterilen hoşgörünün temelinde “din kardeşliği”, “ülkelerinde yaşanan savaş mağduriyeti” ve “Cumhurbaşkanımızın hatırı” gibi nedenlerden bahsetmiştir. Suriyeliler giyimi hakkında kendilerine özgü kıyafet ve tesettürleriyle dikkat çektiği, zaman geçtikçe entegre olduklarını belirtmiştir(Ersoy, 2019).

Yılmaz Özdi, köşe yazısında Fatihteki nüfusun çoğunluğunun Suriyeli olduğu, bu bölgedeki çarşılarda Suriyelilerin esnafılık yaptığı, tabelaların Arapça olduğu, Türk esnafların Suriyeli müşterilerle iletişim kurmak için Suriyeli çırak

çalıştırdığını belirtmiştir. Suriyelilerin ekonomik olarak mağdur olmadıkları, Türklerin üç katı kira ödeyebildikleri, hatta bu semtteki Türkleri mağdur ederek taşınmaya zorladıklarını söylemiştir. Köşe yazısında Suriyelilerin, Fatih'te yaşayan Türklerle ilişkisindeki olumsuzlukları gündelik hayattan örneklendirmiştir. Mesela Suriyelilerin bir apartman dairesi kiralayıp üç dört aile kalması, apartmanda kavga ve gürültü çıkardıkları, merdivenlere çöp dökerek komşuları rahatsız ettiğini ve bundan dolayı Türklerin başka yerlere göç ettiğini söylemiştir. Yazar, bir apartmana Suriyeli aile girdiyse o apartmanın iki yıl içinde tamamen Suriyeli olacağını da ifade etmiştir. Suriyelilerin bu hareketleri planlı ve sistematik olarak yaptığını öne süren yazar, bu toplumsal gelişmeler için kuşatma ve işgal ifadelerini kullanmıştır. Suriyelilerle ilgili yer alan açıklamalarda Fatih'e Suriyelilerin yoğun olarak yerleştiği ancak Suriyelilerin, toplumla bütünleşmek yerine kendi içlerinde bir toplumsal yapı kurduklarını da belirtmiştir. Suriyelilerin okulları, radyoları, gazeteleri, kültür merkezleri olduğu, futbol turnuvası düzenledikleri, bu turnuvaya 32 takım katıldığı, ancak Suriyelilerin Türkiye'de memnun olmadıklarını belirtmiştir. Fatih'te Suriyelilerle kavga eden Türklere karşı Suriyelilerin grup olarak ellerinde sopalarla 50-60 kişilik gruplar halinde saldırdıklarını ifade etmiştir. Hatta bazı olaylarda ateşli silah kullanıldığını da söylemiştir. Köşe yazısında geçen "...İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün bulunduğu Fatih'te tabancalar patlıyor...", "Suriyelilerin suç işleme özgürlüğü var", "Zabıta dokunmuyor", "Polis çaresiz, herhangi bir asayiş olayında gözaltına alınsalar bile, karakolun bir kapısından girip öbür kapısından çıkıyorlar" diyerek eleştiriler yöneltmiştir. Fatih yazısında Suriyelilerin kayıt dışı sağlık sektörü oluşturduğunu ve sahtecilik yaparak kanser ilacı topladıklarına dair bir haberden bahsetmiştir. Fatih köşe yazısında Suriyelileri ifade etmek için "Suriyeli, Suriyeli çırak, Suriyeliler, Suriyeli aile, Suriyeli müzisyen, Suriyeliler, Suriyeli doktor, Suriyeli bebek" gibi çok yönlü tanımlamalara yer vermiştir. Yazar, Suriyeliler hakkında mülteci, sığınmacı, kucak açma, hoşgörü, kardeşlik gibi kavramları kullanmadığı gibi bu kişileri mağdur olarak değil, mağdur eden olarak tarif etmiştir. Yine Suriyelerle ilgili olarak "...Fatih'te, artık ailesi Türkçe bilmeyen, bizim de onların kimliğini bilmediğimiz Suriyeliler dünyaya geliyor" demiştir. Suriyelilerle ilgili çeşitli rakamlar ve suçla ilgili bilgiler paylaşılmasına rağmen bu bilgiler için kaynak göstermemiştir. Yazar, Suriyeliler hakkında yazdığı düşüncelerin "ırkçılık"

olarak etiketlenebileceğini öngörerek bu yaklaşımın saçma bir klişe olduğunu Suriyeliler konusunda herkesin bu bilgileri paylaşmasını istemiştir(Özdil, 2019).

Ümit Zileli, yazının giriş kısmında 11 yaşındaki erkek çocuğunun cinsel istismarına ilişkin bir haber hakkında bilgi vererek toplumun bu haberler karşısında artık şaşırmadığı belirtmiştir. Çocuklara karşı işlenen suçlara karşı toplumsal hassasiyetin yüksek olduğu bilinmektedir. Köşe yazısında suçun faili olarak Suriyelilerin suçlandığını belirtmiştir. Köşe yazısında mağdur çocuğun yakını ağzından “Ümmet kardeşiyiz diyoruz ama olmuyor... Sabah sekizde işe gidiyoruz, akşam sekizde duyuyoruz ki, Suriyeli birisi benim yeğenimi taciz etmeye götürüyor... Susmayacağım ben!... 10 kişilik gruplar halinde geziyorlar...” sözlerini aktarmıştır. Mağdur yakınları tarafından Suriyelilere karşı gösterilen tepkilere yer vermiştir. Devam eden paragraflarda yazar, Suriyelilerin Türkiye’ye geliş sürecinden kısaca bahsettikten sonra Suriyeliler tarafından işlenen ölümlü kavgaların, taciz ve tecavüz olaylarının yıllardır işlendiği ancak bu suçların gizlenmeye çalışılmasına rağmen yine de bu olayların bir şekilde gazete, televizyon ve sosyal medyada yayıldığını söylemiştir. Suriyeliler tarafından mafya tipi çeteler kurulduğu ve Suriyeli çocukların gelecekleri konusunda ne olacağının merak edildiğini belirtmiştir. Ümmet kardeşliği dini bir kavramdır. Yazar bu kavramı sorgularken, ümmet kardeşliğinin Suriyelilerin ülkenin her yerine kontrolsüz şekilde dağıtılıp, Suriyelilerle yaşanacak toplumsal çatışmalarından görmezden gelmek mi olduğunu sorarak okuyucularına göç politikasını sorgulatmak istemiştir. Okuyucuya aynı zamanda ümmet kardeşliğinin; Suriyelilerin kabaran suç dosyalarına, taciz, tecavüz gibi suçlar ile belinde bıçak veya tabancayla gezmesine ses çıkarmamak, Müslüman kardeşliği diyerek görmezden gelmek mi diye de sormuştur. Suriyelilerin gelecek 10 yıl içinde “toplumsal bela” olacağını çeşitli uzmanlar, sosyologlar tarafından söylendiğini belirtmiştir ve bu doğrultuda örnek alıntılar yapmıştır. Bu alıntılarda Suriyeli suç örgütleri tarafından oluşturulan eroin mafyasından, fanatik terör örgütlerinden ve fuhşu artırdığından ve Suriyelilerin topluma entegre olmayacağından bahsedilmiştir. Köşe yazısında Suriyelileri ifade etmek için “Suriyeli mülteciler, Suriyeliler, Suriyeli birisi, Suriyeli çocuk” kelimelerinin kullanıldığı görülmüştür(Zileli, 2019).

Murat Muratoğlu, köşesinde ekonomiye ilişkin konularda yazılar kaleme aldığı için yazının girişinde sosyal medyada son günlerde Suriyelilerin, faiz ve dolardan daha çok öncelik verildiğinden bahsetmiştir. Köşe yazısındaki “işledikleri suçlar daha sık göze batmaya başladı, durum daha yeni ısınıyorlar!” ifadesini kullanmıştır. Köşe yazarı, bir şirket tarafından yapılan araştırmayı dayanak göstererek bazı değerlendirmelerde bulunmuştur. Bu araştırmaya göre Türk halkının “ensar olmaktan” hoşlanmadığını söylemiştir. Araştırma sonucunda araştırmaya katılanların %82,3’ü Suriyelilerin ülkelerine geri gönderilmesini istediğini belirtmiştir. Geri kalanların ise samimi olmadığını belirtmek için “O da lafta! Sorsak beğenenlere, verirler mi evlerinde bir oda, bir kanepesi?” şeklinde soru sormuştur. Aynı araştırmaya dayanarak ekonomiden sonra ikinci sırada en büyük sorun olarak Suriyelilerin görüldüğünden bahsetmiştir. Suriyelilerin ikinci sıradaki problem olmasının ciddi bir durum olduğunu belirtmek için adalet, eğitim, işsizlik, terör gibi sorunların listede daha aşağılarda kaldığını öne sürmüştür. Türkiye’de her gün 300 Suriyeli doğduğu bilgisi verilerek gelecekte Suriyeli çocukların büyüyeceği ve ülkedeki Suriyeli sayısının daha artacağını söylemiştir. Yazıda sadece Suriyelilere yönelik politikalar eleştirilmemiştir. Yabancılar uygulanan sınır politikası eleştirilerek Afgan, Pakistanlı, Iraklı, Kazak, Afrika kıtası dahil birçok milletten “ipini kopartan” Türkiye’ye geliyor demiştir. Suriyelilerin, Türkiye’yi transit ülke olarak gördükleri, asıl amaçlarının Avrupa’ya gitmek olduğunu ifade etmiştir(Muratoğlu, 2019).

İbrahim Tenekeci, Suriyelilerin nasıl nitelendirildiğini tartışmıştır. Devlet tarafından bu kişilere tanınan hukuki statüye göre farklı kavramları kullanılabilirse de yazar, sığınmacı kelimesinin toplumsal çağrışımın olumlu olmadığını belirterek “muhacir” kavramını tercih ettiğini belirtmiştir. Suriye’de tarihte yaşanan olumsuzluklar unutulmasa da tarihi, nefret söylemi üretmek için kullanmak doğru olmadığını söylemiştir. Yazar, Suriyelileri bir “insan gerçekliği” içinde değerlendirmiştir. Diğer insanlar arasında olduğu gibi Suriyeliler arasında da kötü niyetli ve suç işleyenlerin olabileceği belirtilse de resmi rakamlara göre Suriyelilerin “uslu durduğunu” belirtmiştir. Suriyelilere yönelik olumsuz algıyı pekiştiren haberlerin belirli bir plan dahilinde yapıldığını öne sürmüştür. Yazar, Türkiye’de geçmiş yıllarsa Balkan coğrafyasından gelen göçmenleri karşılarken Anadolu’daki

ekonomik koşulların çok daha kötü olduğunu, bugün “Suriyeli istemiyoruz” diyenlerin aslen göçmen olma ihtimali bulunduğunu da belirtmiştir. Yazar, Suriyelilerin ülkelerine dönmesi gerektiği görüşünü desteklediğini belirtmekler birlikte hali hazırdaki koşullarda Suriyelileri, ülkelerine dönmeye zorlamanın Türkiye’ye yakışmayacağını vurgulamıştır. Türkiye hakkında övgü dolu sözlere yer veren yazar, Türkiye’nin güvenli bir ülke olduğunu belirterek Suriyelileri korkutmanın bize yakışmadığını söylemiştir. Suriyelilerle bir diğer ortak bağımızın din kaynaklı olduğunu belirterek “din kardeşlerimize” insaniyet göstermemiz gerektiğini belirtmiştir. Yazının sonuç kısmında milletimizin misafirperver, merhametli, ırkçı olmadığı belirtilerek göçmenlere karşı ırkçılık ve yabancı düşmanlığı gibi olumsuz alışkanlıklar yerine bahsedilen güzel hasletlerin sürdürülmesini temenni etmiştir(Tenekeci, 2019).

2.8.DEĞERLENDİRME

Suriyelilere yönelik suç korkusu araştırmalarında medyanın, suç korkusu ve yabancı suçluluğunu etkilediği tespit edilmesi üzerine Suriyeli failer tarafından işlenen suçlara ilişkin haberler toplanarak suç korkusunu açıklayan teoriler ve yabancı suçluluğu bakımından analiz edilmiştir. Yabancı suçluluğu konusunda yapılan analizlerde Adalet Bakanlığı tarafından açıklanan 2017, 2018 ve 2019 yılı suç istatistiklerinden de faydalanılmıştır. Suç haberlerinde yer verilen bilgilerin gerçekliği veya tamlığı tartışılabilir olsa da bu haberlerin çoğu zaman kolluk veya adliyeden toplanan bilgilere dayanılarak yazıldığı bilinmektedir. Suç haberlerinde haberi yazanların bazı hususları öne çıkarıp bazı hususlardan daha yüzeysel bahsetmesi suç haberlerini, suçun olgusal boyutundan daha etkili kılabilmektedir.

01.01.2019 ve 31.12.2020 tarihleri Habertürk, Sözcü, Yeni Şafak ve Türkgün internet haber sitelerinde yer alan öldürme, yaralama, cinsel suçlar, malvarlığına karşı işlenen suçlar (hırsızlık-dolandırıcılık-mala zarar verme), yetkisiz hekimlik, uyuşturucu madde suçları, dilencilik(suç), kaçakçılık ve terör suçlarına ilişkin tüm internet haberleri incelendiğinde Suriyeliler hakkında çıkan haberler içinde suç haberleri, yaklaşık olarak %10 ila %25 arasında dağılım göstermiştir. Bu dağılım

daha önce yapılmış bir araştırmada 2321 haberden 160 haberin % 6.89 oranda yer aldığı tespit edilmiştir(Paksoy ve Şentöregil, 2018: 247-248).

Yabancı suçluluğu bakımından Suriyeliler tarafından işlenen suçlara ilişkin haberler ve yabancılar tarafından işlenen suç istatistikleri incelendiğinde ortaya ilginç sonuçlar çıkmıştır. Suç haberlerine bakıldığında Suriyeliler tarafından işlenen suçlar, görmezden gelinecek kadar basit bir sorun değildir. Suriyeli suçluluğunun önemli bir kısmı gerçekten kendi aralarında işlenen suçlardır. Siyasi görüşleri ve Suriyelilere bakış açısı farklı olan dört haber sitesinde de Suriyeliler tarafından işlenen suçlar arasında öldürme-yaralama ve terör suçlarının öne çıktığı görülmüştür. Şiddet suçlarının büyük çoğunluğunun Suriyeliler arasında ve hatta aile içinde yaşandığı değerlendirilmiştir. Cinsel suçlara ilişkin haberler analiz edildiğinde bu haberlerin çoğunda toplum tarafından faile gösterilen şiddetli tepkiye de yer verilmiştir. Cinsel suçlarda sanık sayısı bakımından Türk-yabancı sanık oranının, genel oranla karşılaştırıldığında yabancılar tarafından işlenen cinsel suçlarda sanık sayısının daha fazla olduğu görülmüştür. Tehdit suçuyla ilgili haberlere daha az yer verildiği tespit edilmiştir. Malvarlığına karşı işlenen suçlar, yabancılar tarafından işlenen suçların yaklaşık %10'unu oluşturduğu anlaşılmıştır. Çok sayıda Suriyeli çocuğun çeteler tarafından dilendiriciliğe yönlendirildiğine dair haberler bulunduğu görülmüştür. Uyuşturucu madde suçları açısından bakıldığında uyuşturucu madde ticareti suçundan sanık durumuna düşenlerin sayısı uyuşturucu madde kullanma suçundan daha yüksektir. Bu sayılar yabancıların, uyuşturucu madde ticareti yapanların uyuşturucu madde kullananlardan daha yüksek olduğunu göstermiştir. Suriyelilere hizmet verdiği söylenen kaçak sağlık merkezleriyle ilgili haberler, bu kişilerin hayatında kürtajin bir sorun olduğunu göstermiştir. Terör suçlarında sanıkların neredeyse tamamı Türk vatandaşdır. %1'lik yabancı sanık sayısına Suriyelilerin yanı sıra diğer yabancılar da dahil olduğu dikkate alındığında terör suçlarının, Suriyeliler tarafından işlenen diğer suçlara göre medyada daha sık haberleştirildiği görülmüştür. Kaçakçılık suçlarında ve dilenciliğe yönlendirme suçunda yabancı kadın fail sayısının yabancı erkeklere oranının yüksek olduğu anlaşılmıştır.

Yabancılar tarafından işlenen suçlarda artma eğilimi, ceza adaleti sistemine daha fazla maliyet getirme riski taşımaktadır. Bir suç işlendikten sonra kolluk

faaliyetleri, savcılık tarafından adli işlemler yapılması, mahkemenin yargılama ve infaz kurumlarında yapılan tüm işler kamu tarafından finanse edilmektedir. Yabancılar tarafından işlenen suçlarda tüm bu faaliyetlerin yanı sıra yabancı şüpheli ve sanıklar için tercüman görevlendirilmesi, soruşturma işlemleri için yabancı dil bilen uzman personel görevlendirilmesi gibi yeni maliyetler oluşmaktadır.

Suç haberlerinde Suriyeli sayısının birden fazla olması haberlerdeki olumsuz söylemin “Suriyeliler” şeklindeki genelleme üzerine inşa edilmesine de zemin hazırladığı görülmüştür. Suç işleyenlerin ve suç haberlerindeki olay faillerinin genellikle yabancı erkekler olduğu bulunmuştur. Suriyeliler tarafından işlenen suçlar hakkındaki haberlerin büyük çoğunluğunda yaş konusunda bir bilgi verilmediği görülmüştür. Suriyeli çocukların, şiddet içinde büyümesi bu çocukların gelecekte suça karışma ihtimalini artıran büyük bir risk olarak değerlendirilmiştir. Suç haberlerinde olayla ilgili işlemlerin büyük kısmı polis tarafından yapılmıştır.

Suç korkusu bakımından suç haberleri incelendiğinde suç haberlerine göre Suriyeliler tarafından işlenen suçlarda erkekler, kadınlara göre daha fazla mağdur olmuştur. Suriyeliler tarafından işlenen suç haberleri analiz edildiğinde mağdur yaşının büyük oranda belirtilmediği görülmüştür. Suriyeliler tarafından işlenen suçların önemli bir kısmının Suriyeli mağdurlara karşı işlendiği görülmüşse de Suriyeliler tarafından işlenen suçlarda Türk vatandaşlarının da mağduriyeti küçümsenecek düzeyde değildir. Türkiye’de yabancıların ceza adaleti sistemine kolaylıkla başvurduğu görülmüştür. Suç haberlerinde doğrudan ve dolaylı mağduriyet tecrübesi yaşanan olaylara ağırlık verildiği anlaşılmıştır. Suriyeliler tarafından işlenen suçlara ilişkin haberlerde düzensizlik oluşturan durumların açıkça belirtildiği görülmüştür. Suriyeliler hakkında suç haberlerinde genelleyen ifadelerin yaygın olarak kullanıldığı değerlendirilmiştir.

Haberlerdeki genellemelerin aksine tüm Suriyelilerin potansiyel suçlu olarak görülmesi elbette insani bir yaklaşım değildir. Geline nokta da bazı Suriyelilerin suç işledikleri, toplum barışını bozdukları da işin başka bir gerçeğidir. Suriyelilerin içinde bulundukları ağır koşullar, Suriyelilerin geleceğindeki belirsizlikler, bu kişilerin hayatında suça neden olan faktörlerin artması suça eğilimi güçlendirebilecek önemli riskler olarak değerlendirilmektedir. Özellikle şiddete kolayca ve sıkça

başvurulan çevrelerde yetişen, eğitim alma imkanı olmayan Suriyeli çocuklar, gelecek günler için büyük bir suç potansiyeli taşıdığı belirtilmektedir(Karasu, 2018: 65).

Suç haberlerinde Suriyelileri yargılayıcı yaklaşımın yaygın olduğu görülebilmektedir. Suriyeli kelimesiyle birlikte kullanılan kalıp ifadelerin, toplum gözünde Suriyelilerin suçla ilişkilendirebilecek şekilde kaleme alındığı değerlendirilmektedir. Suriyeliler tarafından işlenen bir suç veya böyle bir suç söylentisinin bile şiddet içeren toplumsal tepkilere neden olabileceği haberlerden görülebilmektedir. Suriyelilere gösterilen bu tepkilerin çoğalmasında Türkiye’de nefret suçu sorununun ortaya çıkma riski bulunmaktadır.

Suç haberleri ve köşe yazılarının eleştirel söylem analizi yapıldığında suç haberleri ve köşe yazıları medyada Suriyelilere yönelik olumsuz söylemlerin topluma yayılmasında önemli bir araç olarak görüldüğü anlaşılmıştır. Medyada Suriyeli yerine yabancı uyruklu ifadesi kullanılmaya çalışılsa da Suriyeli kelimesinin medyada yerleştiği değerlendirilmiştir. Suç haberlerinde ağırlıklı olarak korkuya neden olacak detayların Suriyelilerle ilişkilendirilmeye çalışıldığı görülmüştür.

Suç haberlerinin kaynakları ortak olmasına rağmen siyasi görüşü farklı olan haber siteleri tarafından haberlerde farklı söylemlerin benimsendiği anlaşılmıştır. Habertürk sitesinde dengeli bir söylemin, Sözcü sitesinde daha sert bir söylemin, Yeni Şafak sitesinde Suriyelileri koruyan bir söylemin, Türkgün sitesinde de dengeli bir söylemin yaygın olduğu, haber sitelerindeki söylemin farklılığı belirtilen sitelerin siyasi iktidara yakınlığına göre değiştiği düşünülmüştür. Nitekim daha önceleri yapılan bir araştırmada iktidarı destekleyen ve muhalif olanların Suriyelilerle ilgili haberlerde farklı söylemler benimsediği bulunmuştur(Paksoy ve Şentöregil, 2018: 242).

Suçun haber değeri; suçun niteliği, suçun işlenme şekli, suçun işlenme zamanı, olaydaki fail sayısı, mağdurun kimliği veya olayın failinin kimliği gibi birçok faktöre göre değişebilmektedir. Suriyelilere yönelik suç korkusunu etkileyen haberlerde suçun haber değeri, çoğu zaman failin kimliğinden dolayı haberleştirildiği değerlendirilmiştir. Suç haberlerinde “Suriyeli” kelimesinin yanına suçu işleyen

kişinin toplumdaki sıfatına ilişkin “hırsız, katil, tecavüzcü” gibi ifadeler eklenerek Suriyelilere yönelik suç korkusunun ve suçluluk algısının güçlendirilmeye çalışıldığı bulunmuştur. Suriyeliler tarafından işlenen suçlar haberleştirilirken suçun bazı detayları haber başlığında ve haber girişinde saklanırken haber metninde açıklanmış, bu suçların korkutucu detaylarının haber başlıklarında öne çıkarıldığı görülmüştür. Suç haberlerinde Suriyeliler tarafından önceden işlenmiş suçlara ilişkin bilgiler tekrarlanarak pekiştirilmeye çalışılmıştır.

Suç haberlerinde ve köşe yazılarında “Suriyeli” adlandırmasının yaygın bir kullanım olduğu anlaşılmıştır. “Suriyeli” kelimesinin medya aracılığıyla toplumda yaygınlık kazandırılması, Suriyelileri diğer yabancılarla kıyaslandığında toplumun gözünde açıkça öteki olarak gösterebileceği değerlendirilmiştir. Suriyeliler hakkında yapılan mülteci, sığınmacı gibi nitelendirmelerin medyada hukuki anlamından uzak olarak gelişigüzel kullanıldığı anlaşılmıştır. Hatta Suriyeliler hakkında misafir, muhacir gibi hukukta bir karşılığı olmayan ancak toplumsal anlam yüklenen kelimelere sıklıkla başvurulduğu bulunmuştur. Haber başlıklarında, haber girişlerinde ve haber metnlerinde “Suriyeli ve Suriyeliler” kelimesinin yaygın olarak kullanıldığı görülmüştür. Suriyeli kelimesinin olumsuz cümleciklerle nitelendirildiği değerlendirilmiştir.

Suriyeliler tarafından işlenen suçların, genel suçlar içindeki oranına ilişkin haberlerde Suriyelilerin suç oranının düşük olduğu belirtilmiştir. Bu türlü haberlerde istatistiklerden sıkça faydalandığı görülmüştür. Bu haberlerde Suriyeliler tarafından işlenen suçların abartılarak kamuoyuna sunulduğu, mevcut oranların toplumun düzenini tehdit edecek boyutta olmadığı söylenmiştir. Suriyeliler tarafından işlenen suçların, genel suçlar içindeki oranına ilişkin haberlerde suç türlerine ve şehirlere yönelik detaylı bir değerlendirme yapılmadan genel bir değerlendirme yapıldığı anlaşılmıştır.

Suriyeliler tarafından işlenen suç istatistiklerinin kamuoyuyla paylaşılmasında Göç İdaresi Genel Müdürlüğünün temel kaynak olduğu tespit edilmiştir. Haberlerde kullanılan bazı kelimelerin sözlük anlamı, terim anlamı ile kastetmek istediği anlamların uyumlu olmadığı da bulunmuştur. Suriyeliler tarafından işlenen suçların, genel suçlar içindeki oranına ilişkin haberlerin büyük

çoğunluğunun resmi açıklama niteliğinde olduğu ve herhangi bir ardalın bilgisi verilmediği görülmüştür. Suriyeliler tarafından işlenen suçların, genel suçlar içindeki oranına ilişkin yapılan resmi açıklamalarda da benzer hususlar vurgulanmıştır. Resmi açıklamalarda topluma güven vermek için Suriyelilerin parmak izlerinin alınması, Suriyeliler hakkında güvenlik soruşturması yapılması, Suriyelilere 'Geçici Koruma Kimlik Belgesi' verildiği, Suriyelilerin bulundukları illerden izinle ayrılabilirdikleri, Suriyeliler tarafından işlenen suçların aydınlatılma oranı yüzde 91,4 seviyesinde olduğu gibi güven verici açıklamalara da yer verilmiştir(Sputnik, 2017; Anadolu Ajansı, 2018).

Suriyelerle ilgili çok sayıda köşe yazısı kaleme alınsa da Suriyeliler tarafından işlenen suçlara ilişkin doğrudan değerlendirmeler yapılan köşe yazıları analiz edilmiştir. Toplumda Suriyelilere karşı hoşgörü, misafirperverlik ve yardım gösterilmesini isteyen köşe yazılarında Suriyeliler; mülteci, sığınmacı, muhacir, kardeş gibi kavramlarla birlikte kullanılırken Suriyelilerin asayiş bozduğu ve gelecekte daha büyük riskler oluşacağını belirten köşe yazılarında doğrudan Suriyeliler kelimesinin sıklıkla kullanıldığı görülmüştür. Suriyeliler hakkında bazı köşe yazarları; Suriyelilerle dini ve tarihi ortak bağlara dikkat çekmiş, Suriyelilere toplumun empatiyle yaklaştığını söylemiş, Suriyelilerin içinde bulundukları duruma kendi isteklerinden öteye zorunlu olarak göç ettiklerini belirtmiştir. Suriyelilerin kamu düzenine tehdit oluşturabileceğiyle ilgili olarak bazı köşe yazarları; Suriyeliler tarafından işlenen suçlara dikkat çekmiş, Suriyelilerin yaşadıkları bölgelerdeki rahatsız edici davranışlardan bahsetmiştir. Köşe yazılarında “Suriyeli sığınmacı, Suriyeli, Suriyeliler” gibi birçok kelimenin kullanıldığı görülmüştür. Köşe yazılarında, toplumda Suriyeliler tarafından işlenen suçlara toplumda bir merak olduğu belirtilmiştir. Gelecekte Suriyeli çocuklarla ilgili birçok yazarın kaygı taşıdığı anlaşılmıştır. Suriyelilerin gelecekte güvenlik sorununu teşkil etmemesi için uyum sürecinin doğru yönetilmesi, gettolaşmanın ve çeteleşmenin önlenmesi, Suriyeli çocukların sorunlarıyla ilgilenilmesi gibi önemli noktalara dikkat çekilmiştir. Medyada Suriyelilere yönelik olumsuz algının güçlendirilmesinin gelecekte yabancı düşmanlığı, ırkçılık, ayrımcılık gibi birçok toplumsal sorunu tetikleyebileceği belirtilmiştir. Suriyelilerin ne yaparlarsa yapsınlar toplumun tümü tarafından beğenilmeyeceği de söylenmiştir. Suriyelilerle ilgili sorunlar yok sayılmamış, genel

olarak bu sorunların aktarımında farklı söylemlerin tercih edildiği görülmüştür. Bazı köşe yazılarında Suriyeliler üzerinden provokasyon yapılmaya çalışan medya organlarına tepki gösterilmiştir. Köşe yazılarında istatistiklerle, mecazlarla, karşılaştırma, kinaye, sıfat tamlamaları gibi farklı yollarla söylemler inşa edildiği anlaşılmıştır. Suç haberlerindeki söylem ile köşe yazarlarının söyleminin internet haber siteleriyle birbirine uyumlu olduğu görülmüştür.

Suriyeliler tarafından işlenen suçlara ilişkin haberler suç korkusu ve yabancı suçluluğu açısından analiz edildiğinde suç korkusunun oluşumunda medyanın rolü bulunduğunu söylemek mümkündür. Bu durumun oluşmasında haber metnindeki ve köşe yazılarındaki söylemlerin rolü olduğu değerlendirilmiştir. Medyada yer verilen söylemlerde, anlatımı güçlendirecek şekilde dili kullanıldığı bulunmuştur. Suriyeliler kelimesinin, yaygın olarak kullanıldığı anlaşılmıştır ve bazı medya organlarının bu kelime yerine “yabancı uyruklu bir kişi”, “mülteci” gibi daha genel kavramları tercih ettikleri tespit edilmiştir.

SONUÇ

Güvenliğin insanın temel ihtiyaçlarından biri olduğu dikkate alındığında insanoğlu, yaşadığı hayatın güvenli olmasını ve kendinin de güvende olduğunu hissetmek istese de gerek toplum hayatındaki güven gerekse bireysel güvenlik hissi, suç olgusu tarafından tahrip edilmektedir. İşlenen her suç, başta mağdur veya mağdurlarının yanı sıra birçok insanın daha bu olaydan olumsuz etkilenmesine neden olabilmektedir. Suçun ortaya çıkardığı toplumsal olumsuzluklardan birisi de suç korkusudur.

Suç korkusu, bir suç mağduru olma endişesinden kaynaklanan güvensizlik hissi, suç mağduru olma kaygısı olarak tarif edilmektedir. Suç korkusu, bugüne mahsus bir sorun olmasa bile suç sayılarının artmasına ve kent hayatının toplumsal ilişkiler üzerinde etkilerine bağlı olarak suç korkusu, günümüzde geçmişe kıyasla daha büyük bir sosyal sorun haline gelmiştir. Suç korkusu konusunda ABD ve Batı Avrupa ülkelerinde ilk araştırmaların yapılmasıyla birlikte suç korkusunun bireysel ve toplumsal ilişkiler üzerindeki etkileri araştırılmaya başlanmıştır.

Suç korkusunun neden olduğu tüm olumsuzlukların bir listesini yapmak mümkün değilse de neredeyse her insanın hayatında ve toplumsal hayatta suç korkusunun az veya çok etkili olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Suç korkusunun temelinde hukuk düzenini bozan suç eylemleri bulunmaktaysa da suç korkusu, suçtan bağımsız bir olgudur. İnsanlar bizzat kendileri suç mağduriyeti yaşamasa bile etrafında yaşanan suç tecrübelerinden, medyada yer alan haberlerden veya kendi etrafındaki konuşmalardan olumsuz etkilenerek suç korkusu yaşayabilmektedir.

Bireysel ve toplumsal düzeyde suç korkusunu açıklayan birçok teori bulunmaktaysa da çalışma konumuzla ilgili olarak savunmasızlık teorisi, mağduriyet tecrübesi teorisi, düzensizlik teorisinden bahsedilmiştir. Savunmasızlık teorisine göre bir suç olayı karşısında herkesin aynı şekilde kendini savunamayacağından dolayı kendini savunma kabiliyeti zayıf olanların daha fazla korkması beklenmektedir. Savunmasızlık, cinsiyet ve yaş farklılığına odaklanan fiziksel veya sosyo-ekonomik ve etnik azınlık durumlarına odaklanan sosyal savunmasızlıktan kaynaklanabilmektedir. Mağduriyet tecrübesi teorisine göre kişiler, kendileri bizzat mağdur olmuşsa “doğrudan mağduriyet”, kişiyi etkileyebilecek bir yakını(ailesi,

komşusu gibi tanıdıkları) mağdur olmuşsa veya işlenmiş bir suçtan haberdar olunmuşsa “dolaylı mağduriyet” söz konusudur. Doğrudan mağduriyet durumunda kişi, bizzat kendisi suçtan zarar görmekte ve suçun mağduru olmaktadır. Dolaylı mağduriyet; bireyin işlenen suça tanıklık etmesi, işlenmiş suçlar hakkında kişilerarası iletişim veya medya aracılığıyla ortaya çıkabilmektedir. Düzensizlik teorisine göre; yoğun nüfusun yaşadığı şehirlerde birçok nedene bağlı olarak zayıflayan sosyal denetim mekanizmaları fiziki ve sosyal düzensizlikleri oluşturmaktadır. Fiziki ve sosyal düzensizlikler, suçla ilişkilendirilebileceği için suç korkusunu artırması mümkündür. Suç korkusunun kişiler ve toplum üzerindeki etkileri korkunun bir pazarlama aracı olarak kullanılmasına bile yol açmıştır.

Özellikle belirtmek gerekir ki suç sayılarındaki artışa bağlı olarak işlenen suçlar olağan gibi görülse de olayın medya aracılığıyla aktarılması toplumda birçok kişiyi etkileyebilmektedir. Medya, işlenmiş bir suçu topluma aktararak geniş kitlelerin suçtan haberdar olmasını sağlayabilmektedir. İnsanlar kendisinin veya sevdiği bir yakının da mağdur olabileceğini düşünerek korku yaşadığı için medyada yer verilen suç haberleri suç korkusunu tetikleyebilmektedir. Başka bir ifadeyle medyanın kamuoyu üzerinde etki oluşturma potansiyeli suç korkusunun kaynağını da etkilemiştir. Medyanın bu derece yaygın olmadığı dönemlerde bir şehir veya mahalledeki suç korkusu, o bölgede işlenen suçlardan kaynaklanırken günümüzde çok uzak bölgelerde işlenen suçlar bile korku kaynağı olabilmektedir.

Suç korkusunu şekillendiren olgulardan birisi de göçtür. Türkiye’de göç olgusu, 1950’li yıllar sonrasında meydana gelen köyden kente göç ve diğer gelişmiş ülkelere gerçekleştirilen dış göç olarak görülmüştür. Suriye’de 2011 yılında başlayan iç karışıklıklar sonrasında milyonlarca Suriyelinin Türkiye’ye gelmesiyle beraber yerleşik göç algısında değişimler yaşanmıştır. Suriye ile tarihten gelen ilişkilerine uygun olarak Türkiye, bu karışıklıklardan etkilenen insanlara açık kapı politikası uygulamıştır. Gerek ülke sınırları içinde gerekse çeşitli sınır illerinde bu olaylardan etkilenen insanlara yardım sağlamıştır. Türkiye’de kalma süreleri uzadıkça halk arasında bilinen adıyla “Suriyeliler” hakkında toplumda olumsuz düşünceler de oluşmaya başlamıştır. Suriyelilere karşı olumsuz düşüncelerin bir kısmı, suç korkusu ve yabancı suçluluğuyla ilişkili olup bu kişilerin “suç işledikleri, toplumsal düzeni ve asayışı bozdukları” iddiasına dayanmaktadır. Suriyeliler tarafından işlenen suçlar, medyanın öne çıkardığı sorunlar arasında yer almaktadır.

Suç korkusu sorunu Suriyelilerden önce de var olduğu için suç korkusu sorununun Suriyelilerle ortaya çıkmış yeni bir sorun olmadığını söylemek mümkündür. Suriyelilere yönelik suç korkusunun oluşumunda Suriyeliler tarafından işlenen suçlarla birlikte medyanın da rolü olduğu değerlendirilmiştir.

Yabancı suçluluğu, başka bir ülkeden gelerek yeni ve farklı bir toplum düzeni içinde hayatını devam ettirmeye çalışan yabancılara işledikleri suçları kapsamaktadır. Türkiye uzun zamandır göç almasına rağmen diğer yabancılara tarafından işlenen suçlar, henüz yeteri kadar araştırılmadan ve tartışılmadan Suriyelilerin kısa bir zaman dilimi içinde Türkiye'ye gelerek farklı illerde yaşamaya başlaması Suriyeliler tarafından işlenen suçları diğer yabancılara önüne geçirdiği değerlendirilmektedir. Başka bir ifadeyle Suriyeliler tarafından işlenen suçlar, diğer yabancılara tarafından işlenen suçlara göre kamuoyunun daha fazla dikkatini çekmiştir. Buna bağlı olarak henüz yabancı suçluluğu tartışılmadan, Suriyeli suçluluğundan bahsedilmektedir.

Suç korkusunun toplum hayatında ortaya çıkardığı olumsuz etkilerden birisi de toplumsal ilişkilerde güveni ortadan kaldırdığı için insanlar, tanımadığı kişileri potansiyel bir suçlu olarak görebilmektedir. Yabancılara yönelik asayiş kaygısı ve suç korkusu göç alan toplumlarda sıkça karşılaşılan bir sorundur. Suriyelilerin kısa zaman diliminde kitlesel olarak Türkiye'ye gelmelerinden dolayı Suriyeliler hakkında toplumda çeşitli kaygıların olduğu bir gerçektir.

Türkiye'de yabancı suçluluğu günümüzde tartışılan ve yakın gelecekte çok tartışılacak konular arasındadır. Suriyeliler tarafından işlenen suçlar konusunda kamuoyunda farklı yaklaşımlar olduğu görülmüştür. İlk yaklaşıma göre Suriyeliler tarafından çok sayıda suç işlendiği için Suriyeliler, kamu düzenini ciddi anlamda ihlal etmektedir. İkinci yaklaşıma göre Suriyeliler, çok sayıda insandan olduğu için bu insanlar içinde de suç işleyenler olması doğaldır. Üçüncü yaklaşıma göre ise Suriyeliler tarafından işlenen suçların önemli bir kısmı kendi aralarında(Suriyeli fail-Suriyeli mağdur) işlenmektedir. İkinci ve üçüncü yaklaşım, Suriyeliler tarafından işlenen suçları toplumsal bir gerçeklik olarak kabul etmekle birlikte toplum düzenini tehdit edecek boyutlarda bir suçluluk söz konusu olmadığını öne sürmüştür. Suç haberlerine ve suç istatistiklerine bakıldığında Suriyeliler tarafından işlenen suçlar, görmezden gelinecek kadar basit bir sorun değildir. Suriyeli suçluluğunun önemli bir

kısmı gerçekten kendi aralarında işlenen suçlardan oluşsa da Suriyeliler tarafından işlenen suçlarda Türk vatandaşlarının da mağduriyeti küçümsenecek düzeyde değildir.

Medyada yer verilen suç haberleri, henüz hiç suç mağduriyeti yaşamamış kişilerde bile suç korkusu oluşturabilmektedir. Suç haberlerinin yanı sıra köşe yazıları aracılığıyla da toplumun bakış açısı şekillendirilebilmektedir. Köşe yazarları, olayları veya durumu belirli bir bakış açısıyla anlamlandırdıktan sonra okuyucuya sunmaktadır. Haber metinlerinde ve köşe yazılarında kullanılan dil, okuyucuda istenilen gerçekliğin inşa edilmesinde oldukça önemlidir. Okuyucuya aktarılacak istenilen olay ve durumun dil ile kurgulanması söylemi ortaya çıkarmaktadır. Tez çalışmamızda Suriyelilere yönelik suç korkusunu artırabilecek haberler ile suç korkusunu etkileyebilecek köşe yazıları, eleştirel söylem analizi yöntemiyle incelenmiştir.

Suriyeliler hakkında suç haberlerinde genelleyen ve yargılayan ifadelerin yaygın olarak kullanıldığı görülmüştür. Suriyeli kelimesiyle birlikte kullanılan kalıp ifadelerin, toplum gözünde Suriyelilerin suçla ilişkilendirebilecek şekilde kaleme alındığı değerlendirilmiştir. Analiz sonucunda Suriyelileri nitelendirmek için kullanılan mülteci kelimesinin bir hukuki statüyü de ifade etmekten ziyade toplum gözünde bir anlamlandırma aracı olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. Suriyelilere yönelik suç korkusu ve suçluluk algısının; istatistiklerle, mecazlarla, karşılaştırma, kinaye, sıfat tamlamaları, noktalama işaretleri gibi farklı yollarla güçlendirilmeye çalışıldığı görülmüştür. Suriyeliler tarafından işlenen suç istatistiklerinin kamuoyuyla paylaşılmasında Göç İdaresi Genel Müdürlüğünün temel kaynak olduğu anlaşılmıştır. Topluma güven vermek için Suriyelilerle ilgili alınan tedbirler kamuoyuyla paylaşılmıştır.

“Suriyeli” kelimesinin medya aracılığıyla toplumda yaygınlık kazandırılması, Suriyelileri diğer yabancılarla kıyaslandığında toplumun gözünde öteki olarak gösterebileceğini söylemek mümkündür. Suriyelilere yönelik suç korkusunu etkileyen haberlerde suçun haber değerinde, failin uyuğunun önemli bir unsur olduğu değerlendirilmektedir.

Suriyeliler tarafından işlenen suçlara ilişkin haberler suç korkusu ve yabancı suçluluğu açısından analiz edildiğinde suç korkusunun oluşumunda medyanın rolü

bulunduğunu söylemek mümkündür. Suç haberlerinin kaynakları ortak olmasına rağmen siyasi görüşü farklı olan haber siteleri tarafından haberlerde farklı söylemlerin benimsendiği görülmüştür. Habertürk sitesinde dengeli bir söylemin, Sözcü sitesinde daha sert bir söylemin, Yeni Şafak sitesinde Suriyelileri koruyan bir söylemin, Türkgün sitesinde de dengeli bir söylemin egemen olduğu anlaşılmıştır. Haber sitelerindeki söylemin farklılığı belirtilen sitelerin siyasi iktidara yakınlığına göre değiştiği anlaşılmıştır. Suriyelilerle ilgili olumsuz değerlendirmeler yapılsa da bu değerlendirmelerin nefret söylemi oluşturacak düzeyde olmadığı değerlendirilmiştir. Suç haberlerindeki söylem ile köşe yazarlarının söyleminin birbirine uyumlu olduğu görülmüştür.

Suriyelilerle ilgili değerlendirmelerde bulunan bazı köşe yazarları; Suriyelilerle dini ve tarihi ortak bağlara dikkat çekmiş, Suriyelilere toplumun empatiyle yaklaştığını söylemiş, Suriyelilerin içinde bulundukları duruma kendi isteklerinden öteye zorunlu olarak göç ettiklerini belirtmiştir. Suriyelilerin kamu düzenine tehdit oluşturabileceğiyle ilgili olarak bazı köşe yazarları; Suriyeliler tarafından işlenen suçlara dikkat çekmiş, Suriyelilerin yaşadıkları bölgelerdeki rahatsız edici davranışlardan bahsetmiştir. Suriyeli çocukların geleceğiyle ilgili birçok yazarın kaygı taşıdığı anlaşılmıştır. Bazı köşe yazılarında ne yaparlarsa yapsınlar Suriyelilerin, toplumun tümü tarafından beğenilmeyeceği de öne sürülmüştür.

Suriyelilere yönelik suç korkusunun artması; uyum sürecini olumsuz etkileyerek Suriyelilerle sosyal temasın azalması, ayrımcılık ve yabancı düşmanlığı gibi birçok toplumsal sorunu tetikleme riski taşımaktadır. Suriyeliler hakkındaki olumsuz söylemlerin, zamanla nefret söylemine, nefret söylemi de nefret suçlarına dönüşmesi mümkündür.

KAYNAKÇA

- Adalet Bakanlığı, (2018), *Adalet İstatistikleri*, Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü, Ankara.
- Adalet Bakanlığı, (2019), *Adalet İstatistikleri*, Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü, Ankara.
- Adalet Bakanlığı, (2020), *Adalet İstatistikleri*, Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü, Ankara.
- Akgül, Cansu, (2014), *İstanbul'da Yaşayan Bireylerde Suç Mağduriyet Korkusunu Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Akıncı, Füsun Sokullu, (2004), *Kriminoloji*, 4. Bası, Beta, İstanbul.
- Albayrak, Hakan, (2019), “Suriyeli Muhacirlerin Suç Oranı”, *Karar*, <https://www.karar.com/yazarlar/hakan-albayrak/suriyeli-muhacirlerin-suc-orani-10463>(E.T. 8 Nisan 2020).
- Alçı, Nagehan, (2019a), *Suriyeliler konusunda tehlikeli sularda yüzüyorsunuz*, Habertürk, <https://www.haberturk.com/yazarlar/nagehan-alci/2280757-suriyeliler-konusunda-tehlikeli-sularda-yuzuyorsunuz> (E.T. 8 Nisan 2020).
- Alçı, Nagehan, (2019b), *Göçmen düşmanlığının tehlikeli yükselişi*, Habertürk, <https://www.haberturk.com/yazarlar/nagehan-alci/2508627-gocmen-dusmanliginin-tehlikeli-yukselisi>(E.T. 8 Nisan 2020).
- Alpman, Polat ve Yarcı, Selman, (2018), “Suç, Göç ve Kimlik: Suç Teorilerinde Göç Olgusu”, *Turkish Studies*, C. 13, S. 18, s. 143-158.
- Anadolu Ajansı, (2018), *Suriyelilerin karıştığı suç oranı yüzde 1,46'ya düştü*, <https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/suriyelilerin-karistigi-suc-orani-yuzde-1-46ya-dustu/1289461> , (E.T.: 18 Ekim 2020).
- Anderson, Bridget ve Blinder, Scott, (2019), *Who Counts as a Migrant? Definitions and their Consequences*, <https://migrationobservatory.ox.ac.uk/wp->

<content/uploads/2017/01/Briefing-Who-Counts-as-a-Migrant-Definitions-and-their-Consequences.pdf>, (E.T.: 18 Ekim 2020).

Artuk, M. Emin ve Alşahin, M. Emin, (2018), *Kriminoloji*, 2. Baskı, Adalet: Ankara.

Atasoy, Ahmet ve Demir, Hasan, (2015), “Suriyeli Sığınmacıların Kırıkhan'a (Hatay) Etkileri”, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, C. 8, S. 38, s. 457-470.

Baba, Yoko ve Austin, Mark, (1989), “Neighborhood Environmental Satisfaction, Victimization, and Social Participation as Determinants of Perceived Neighborhood Safety”, *Environment and Behavior*, S. 21, s. 763-780.

Baş, Türker ve Akturan, Ulun, (2008), *Nitel Araştırma Yöntemleri*, Ankara: Seçkin.

Bayraktar, Seda ve Akgül, Cansu, (2014), “Adli Psikoloji: Suç Korkusu”, *Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 4, S. 2, s. 11-35.

Bell, Brian ve Machin, Stephen, (2013), *Immigration and Crime: Evidence for the UK and Other Countries*, http://migrationobservatory.ox.ac.uk/wp-content/uploads/2016/04/Briefing-Immigration_and_Crime.pdf (Erişim Tarihi: 18 Eylül 2020).

Buckler, Kevin ve Salinas, Patti Ross, (2009), “Mass Media and Crime And Justice”, *21st Century Criminology A Reference Handbook*, Ed.: Mitchell Miller, Sage, s. 711-719.

Bui, Hoan, (2009), “Immigration and Crime”, *21st Century Criminology A Reference Handbook*, Ed.: Mitchell Miller, Sage, s. 173-181.

Clarke, Alan ve Lewis, Margaret, (1982), “Fear of Crime among the Elderly”, *British Journal of Criminology*, C. 22, S.1, s. 49-62.

Cook, Bree; David, Fiona ve Grant, Anna, (1999), *Victims' Needs, Victims' Rights Policies and Programs for Victims of Crime*, Australian Institute of Criminology Research and Public Policy Series No. 19, Canberra.

Çalık, Merve ve Baykal, Kemal Cem, (2020), “Habertürk, Sabah Ve Birgün Gazetelerindeki Suriyeli Mülteci Haberlerinin Eleştirel Söylem Çözümlemesi”, *Kültür Araştırmaları Dergisi*, S. 5, s. 241-262.

- Çambay, Sinem, (2019), “Türkiye’deki Suriyeli Mültecilerin Dijital Gazetelerdeki Temsil Sorunu”, *Turkish Studies*, C. 14, S. 1, s. 157-180.
- Dammert, Lucia ve Malone, Mary Fran T., (2003), “Fear of Crime or Fear of Life? Public Insecurities in Chile”, *Bulletin of Latin American Research*, C. 22, S. 1, s. 79-101.
- Demirbaş, Timur, (2009), *Kriminoloji*, 2. Baskı, Seçkin: Ankara.
- Devran, Yusuf, (2010), *Haber Söylem ve İdeoloji*, İstanbul: Başlık.
- Doruk, Özlem, (2013) “Disiplin Toplumu ve Haber Söylemi: Gökkuşuğu Derneği’nce Yapılması Planlanan Yürüyüşün Engellenmesine İlişkin Haberlerin Çözümlemesi”, *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi E Dergisi*, C. 2, S.1.
- Ekici, Hatice, (2019), “Türk Toplumunda Suriyelilere Yönelik Algılanan Tehditler Ve Çözüm Önerileri”, *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, C. 19, S. 44, s. 695-730.
- Emniyet Genel Müdürlüğü, (2009), *Emniyet Genel Müdürlüğü Toplum Destekli Polislik Hizmetleri Yönetmeliği*.
- Erkan, Nilgün Çolpan ve Sevin, Beril, (2018), “Suç Korkusu Konusunda Bir İnceleme: Kadıköy Örneği”, *Planlama*, C. 28, S. 3, s.315-327.
- Ersoy, Mehmet Akif, (2019), *Suriyeliler*, Habertürk, [https://www.haberturk.com/yazarlar/mehmet-akif-ersoy-2548/2509249-suriyeliler\(E.T. 8 Nisan 2020\).](https://www.haberturk.com/yazarlar/mehmet-akif-ersoy-2548/2509249-suriyeliler(E.T. 8 Nisan 2020).)
- Ferraro, Kenneth, (1995), *Fear of Crime: Interpreting Victimization Risk*, State University of New York Press.
- Fisher, Bonnie ve Reyns, Bradford, (2009), “Victimization”, *21st Century Criminology A Reference Handbook*, Ed.: Mitchell Miller, Sage, s. 162-172.
- Franklin, Travis; Franklin, Courtney ve Fearn, Noelle, (2008), “A Multilevel Analysis of the Vulnerability, Disorder, and Social Integration Models of Fear of Crime”, *Social Justice Research*, C. 21, s. 204-227.

Gates, Lauren ve Rohe, William, (1987), "Fear and Reactions to Crime", *Urban Affairs Review*, C. 22, S. 3, s. 425-453.

Gaziarifoğlu, Yasemin, (2009), *Suç Mağduriyeti Korkusu ve Algılanan Suç Mağduriyeti Riskinin Değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Adli Tıp Enstitüsü.

Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, (2017), *2016 Türkiye Göç Raporu*, Yayın No: 40, Ankara.

Gökçe, Orhan ve Demiray, Uğur, (2004), "Medya-Terör İlişkisi Ya Da İkilemi", Gökçe, Orhan ve Demiray, Uğur (ed.), *Terörün Görüntüleri, Görüntülerin Terörü...*, Konya: Çizgi, s. 1-6.

Gölcü, Abdulkadir, (2014), *Demokrasi Kültürü Bağlamında 28 Şubat Sürecini Yeniden Düşünmek: Köşe Yazılarında Demokrasi Söylemi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Gölcü, Abdulkadir ve Dağlı, Ayşe Nur, (2017), "Haber Söyleminde 'Öteki'yi Aramak: Suriyeli Mülteciler Örneği", *Akdeniz İletişim Dergisi*, S.28, s. 11-38.

Gün Çınğı, Tuba, (2020), "Korku Mekanları: Terör Korkusunun Mekansal Boyutu Ve Kaçınma Davranışı", *Sosyoloji Araştırmaları Dergisi*, C. 23, S. 1, s.1-33.

Güz, Nurettin, (2005), *Haberde Yönlendirme ve Kamuoyu Araştırmaları*, Ankara: Nobel.

Habertürk, (2019), *İçişleri Bakanı Süleyman Soylu: Türkiye'deki Suriyelilerin çoğu Misak-ı Milli sınırları içinden*, <https://www.haberturk.com/icisleri-bakani-suleyman-soylu-turkiyedeki-suriyelilerin-cogu-misak-i-milli-sinirlari-icinden-2283766>, (E.T.: 18 Ekim 2020).

Habertürk, (2019-1), Vahşice öldürülen Suriyeli cinayetinde 'rekabet' iddiası, <https://www.haberturk.com/vahsice-oldurulen-suriyeli-cinayetinde-rekabet-iddiasi-2281207>, (E.T.: 12 Şubat 2020).

Habertürk, (2019-10), Toprağa gömülü uyuşturucuyu "Rüzgar" buldu Hatay'da narkotik köpeği "Rüzgar" ile yapılan aramada toprağa gömülü 313 bin 740 adet uyuşturucu hap bulundu, <https://www.haberturk.com/hatay->

haberleri/71005915-topraga-gomulu-uyusturucuyu-ruzgar-bulduhatayda-narkotik-kopeci-ruzgar-ile-yapilan-aramada, (E.T.: 7 Mart 2020).

Habertürk, (2019-11), Suriyeli koca, eşini sopayla döverek öldürdü, <https://www.haberturk.com/konya-haberleri/73417825-suriyeli-koca-esini-sopayla-doverek-oldurdu>, (E.T.: 7 Mart 2020).

Habertürk, (2019-12), İzmir'de polisin "dur" ihtarına uymayan sürücü kovalamaca sonrasında yakalandı Kovalamaca sırasında 2 polis otosu kaza yaptı. 1 polis memuru yaralandı, <https://www.haberturk.com/izmir-haberleri/68583490-izmirde-polisin-dur-ihtarina-uymayan-surucu-kovalamaca-sonrasinda-yakalandikovalamaca>, (E.T.: 8 Mart 2020).

Habertürk, (2019-13), Suriyeli kadını 24 bıçak darbesiyle öldüren baba ve oğula ceza yağdı, <https://www.haberturk.com/bursa-haberleri/69278251-suriyeli-kadini-24-bicak-darbesiyle-olduren-baba-ve-ogula-ceza-yagdi>, (E.T.: 8 Mart 2020).

Habertürk, (2019-14), "Kafa keserim" diyen Suriyeli sınır dışı edilecek, <https://www.haberturk.com/kafa-keserim-diyen-suriyeli-sinir-disi-edilecek-2480488>, (E.T.: 7 Mart 2020).

Habertürk, (2019-15), Son dakika! Reyhanlı'da patlama: 3 ölü, <https://www.haberturk.com/son-dakika-aa-reyhanli-da-patlama-olu-ve-yaralilar-var-2501635>, (E.T.: 13 Nisan 2020).

Habertürk, (2019-16), Genç kızı, eteğini kaldırarak taciz eden Suriyeli 'cinsel saldırı' suçundan tutuklandı, , (E.T.: 13 Nisan 2020).

Habertürk, (2019-17), Kartal'da adliye yakınında silahlı kavga: 2'si ağır 4 yaralı, <https://www.haberturk.com/son-dakika-kartal-da-adliye-yakininda-silahlı-kavga-2-si-agir-4-yarali-haberler-2529625>, (E.T.: 13 Nisan 2020).

Habertürk, (2019-18), 3 çocuğu sokağa terk eden anne ve baba gözaltına alındı, <https://www.haberturk.com/3-cocugu-sokaga-terk-eden-anne-ve-baba-gozaltina-alindi-2537977>, (E.T.: 11 Nisan 2020).

- Habertürk, (2019-19), Fatih'teki infazda yurt dışına para kaçırma iddiası: 700 milyon dolar, <https://www.haberturk.com/fatih-teki-infazda-yurt-disina-para-kacirma-iddiasi-700-milyon-dolar-haberler-2539686>, (E.T.: 18 Nisan 2020).
- Habertürk, (2019-2), 6 ayda 5 milyonluk vurgun!, <https://www.haberturk.com/6-ayda-5-milyonluk-vurgun-2292550>, (E.T.: 18 Nisan 2020).
- Habertürk, (2019-20), Yeğen dehşeti! Suriyeli savaş pilotu boğazı kesilerek öldürüldü, <https://www.haberturk.com/suriyeli-savas-pilotu-albay-esenyurtta-vahsice-olduruldu-2554579>, (E.T.: 18 Nisan 2020).
- Habertürk, (2019-3), Suriyeli kadının öldürülmesi davasında karar, <https://www.haberturk.com/istanbul-haberleri/17393100-suriyeli-kadinin-oldurulmesi-davasinda-karar>, (E.T.: 18 Nisan 2020).
- Habertürk, (2019-4), Kayseri'de PKK/PYD şüphelisi 2 Suriyeli adliyede, <https://www.haberturk.com/kayseri-haberleri/66847399-kayseride-pkkpyd-suphelisi-2-suriyeli-adliyede>, (E.T.: 19 Nisan 2020).
- Habertürk, (2019-5), Sopalı cinayette 3 Suriyeliye ağırlaştırılmış müebbet çıktı, <https://www.haberturk.com/karabuk-haberleri/67542826-sopali-cinayette-3-suriyeliye-agirlastirilmis-muebbet-cikti>, (E.T.: 19 Nisan 2020).
- Habertürk, (2019-6), Suriyeli cinayetinde evde 2 ceset çıktı Hem karısını hem annesini ellerini bağlayıp öldürdü, <https://www.haberturk.com/bursa-haberleri/68206681-suriyeli-cinayetinde-evde-2-ceset-ciktihem-karisini-hem-annesini-ellerini-baglayip-oldurdu>, (E.T.: 19 Nisan 2020).
- Habertürk, (2019-7), Beyoğlu'nda çocuğu taciz linci! Suriye uyruklu kişi önce darp edildi sonra bıçaklandı, , (E.T.: 19 Nisan 2020).
- Habertürk, (2019-8), Olaya karışan Suriyeliler Tarsus'ta sınır dışı edildi, <https://www.haberturk.com/olaya-karisan-suriyeliler-tarsusta-sinir-disi-edildi-2489227>, (E.T.: 19 Nisan 2020).
- Habertürk, (2019-9), Yeğenini öldüren Suriyeli amcadan kan donduran savunma: Gözüm döndü, şeytana uydum, <https://www.haberturk.com/yegenini-olduren>

suriyeli-amcadan-kan-donduran-savunma-gozum-dondu-seytana-uydum-2490448, (E.T.: 19 Nisan 2020).

Habertürk, (2020-1), Ankara'da yabancı uyruklu zehir çetesine şafak baskını, <https://www.haberturk.com/ankara-da-yabanci-uyruklu-zehir-cetesine-safak-baskini-2554896>, (E.T.: 19 Aralık 2020).

Habertürk, (2020-10), İzmir'de Suriyeli hamile kadın ve oğlunu öldüren zanlı tutuklandı, <https://www.haberturk.com/izmir-de-suriyeli-hamile-kadin-ve-oglunu-olduren-kisi-tutuklandi-2608799>, (E.T.: 19 Aralık 2020).

Habertürk, (2020-11), Suriyelilerin 2'nci kaçak tıp merkezine baskın: 7 gözaltı, <https://www.haberturk.com/video/haber/izle/suriyelilerin-2nci-kacak-tip-merkezine-baskin-7-gozalti/678356>, (E.T.: 19 Aralık 2020).

Habertürk, (2020-12), Suriyeli kuzenlerin tartışmasında cinayet! Av tüfeğiyle öldürdü, operasyonla yakalandı, <https://www.haberturk.com/suriyeli-kuzenlerin-tartismasinda-cinayet-av-tufegiyle-oldurdu-operasyonla-yakalandi-2634286>, (E.T.: 19 Aralık 2020).

Habertürk, (2020-13), Suriyeli katil zanlısı, öldürdüğü hamile kadın ve oğlunun mezarını kazmış!, <https://www.haberturk.com/son-dakika-haberlersuriyeli-katil-zanlisi-oldurdugu-hamile-kadin-ve-oglunun-mezarini-kazmis-2610403>, (E.T.: 19 Aralık 2020).

Habertürk, (2020-14), Esenyurt'ta sopa, sandalye ve saksıların kullanıldığı kavga kamerada, <https://www.haberturk.com/esenyurt-ta-sopa-sandalye-ve-saksilarin-kullanildigi-kavga-kamerada-2684823>, (E.T.: 19 Aralık 2020).

Habertürk, (2020-15), Sınır ötesine uzanan cinayet operasyonu, <https://www.haberturk.com/kilis-haberleri/78504010-sinir-otesine-uzanan-cinayet-operasyonu>, (E.T.: 19 Aralık 2020).

Habertürk, (2020-16), İzmir'de suç örgütüne yönelik operasyonda 15 zanlı gözaltına alındı, <https://www.haberturk.com/izmir-haberleri/78731086-izmirde-suc-orgutu-operasyonu-15-gozalti>, (E.T.: 15 Aralık 2020).

Habertürk, (2020-17), Suriyeli anne-kızın domuz bağıyla öldürüldüğü cinayet davasına devam edildi, <https://www.haberturk.com/bursa-haberleri/79138234-suriyeli-anne-kizin-domuz-bagiyla-olduruldu-cinayet-davasina-devam-edildi>, (E.T.: 15 Aralık 2020).

Habertürk, (2020-18), Suriyeli anne-kız cinayetinde sanıkların yargılanmasına devam edildi, , (E.T.: 10 Ocak 2021).

Habertürk, (2020-19), Kayseri'de Suriyeli 3 kardeşe terör gözaltısı, <https://www.haberturk.com/kayseri-haberleri/79411837-kayseride-suriyeli-3-kardese-teror-gozaltisi>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Habertürk, (2020-2), Suriyeli anne ile kızının cinayetinde ikinci kez tahliye, <https://www.haberturk.com/bursa-haberleri/75103336-suriyeli-anne-ile-kizinin-cinayetinde-ikinci-kez-tahliye>, (E.T.: 15 Aralık 2020).

Habertürk, (2020-20), Ev sahibini bıçaklayıp, polis aracına zarar veren Suriyeli kiracı yakalandı, , (E.T.: 10 Ocak 2021).

Habertürk, (2020-21), Kayıp Suriyeli kardeşler Diyarbakır'da dilenirken bulundu, <https://www.haberturk.com/diyarbakir-haberleri/80119348-kayip-suriyeli-kardesler-diyarbakirda-dilenirken-bulundu>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Habertürk, (2020-22), Tekirdağ'da Suriyeli DEAŞ şüphelisi yakalandı, <https://www.haberturk.com/tekirdag-da-suriyeli-deas-suphelisi-yakalandi-2785662>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Habertürk, (2020-23), İstanbul'da terör örgütü PKK'ya operasyon: 6 gözaltı, <https://www.haberturk.com/istanbulda-teror-orgutu-pkkya-operasyon-6-gozalti-2794151>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Habertürk, (2020-24), Sahte dövizle dolandırıcılık yaparken suçüstü yakalanan zanlı tutuklandı, <https://www.haberturk.com/sahte-dovizle-dolandiricilik-yaparken-sucustu-yakalanan-zanli-tutuklandi-2795893>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Habertürk, (2020-25), Suriye'den bombalı eylem için gelen 2 terörist, Mardin'de yakalandı, <https://www.haberturk.com/mardin-haberleri/80692135-suriyeden>

bombali-eylem-icin-gelen-2-terorist-mardinde-yakalandi, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Habertürk, (2020-26), DEAŞ'lı terörist Türkiye'ye geçmeye çalışırken yakalandı Hatay'a illegal yollarla geçmeye çalışan terörist yakalandı, <https://www.haberturk.com/hatay-haberleri/80983627-deasli-terorist-turkiyeye-gecmeye-calisirken-yakalandihataya-illegal-yollarla-gecmeye>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Habertürk, (2020-27), Son dakika haberi! Sancaktepe'de 1 yaşındaki Hayat bebeğin ölümünde işkence iddiası!, <https://www.haberturk.com/son-dakika-haberi-1-yasindaki-bebegin-olumunde-iskence-iddiasi-2817841>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Habertürk, (2020-28), İstanbul'da "Suriyeli çocuk dilenci" operasyonu, <https://www.haberturk.com/istanbul-da-suriyeli-cocuk-dilenci-operasyonu-2817259>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Habertürk, (2020-29), 1. Derece Askeri Yasak Bölgede 3 Suriyeli kaçak göçmen yakalandı, <https://www.haberturk.com/edirne-haberleri/81198973-1-derece-askeri-yasak-bolgede-3-suriyeli-kacak-gocmen-yakalandi>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Habertürk, (2020-3), Avcılar'da satırlı-bıçaklı restoran baskını, <https://www.haberturk.com/avcilar-da-satirli-bicakli-restoran-baskini-2571890>, (E.T.: 15 Aralık 2020).

Habertürk, (2020-30), Ayakkabıdan 2 kilo 193 gram altın çıktı, <https://www.haberturk.com/kilis-haberleri/81291007-ayakkabidan-2-kilo-193-gram-altin-cikti>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Habertürk, (2020-31), Uyuşturucu satıcısı kolundaki dövmeden yakalandı, <https://www.haberturk.com/uyusturucu-saticisi-kolundaki-dovmeden-yakalandi-2823408>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Habertürk, (2020-32), Kayseri'de çaldıkları otomobille kaçarken kaza yapan 2 kişi yaralandı, <https://www.haberturk.com/kayseri-haberleri/81659443-kayseride-caldiklari-otomobille-kacarken-kaza-yapan-2-kisi-yaralandi>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Habertürk, (2020-33), Suriyeli çocuğun katil zanlısı, otostopla ülkesine kaçmak isterken yakalandı, <https://www.haberturk.com/suriyeli-cocugun-katil-zanlisi-otostopla-ulkesine-kacmak-isterken-yakalandi-konya-2845690>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Habertürk, (2020-34), Son dakika haberler... Suriyelilerin işlettiği 6 kaçak kliniğe polis baskını!, <https://www.haberturk.com/son-dakika-kacak-kurtaj-ve-botoks-kliniklerine-baskin-haberler-2865629>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Habertürk, (2020-35), Kahramanmaraş'ta kaçak klinik işleten Suriyeli 7 doktor, adliyede, <https://www.haberturk.com/kahramanmaras-haberleri/82323613-kahramanmarasta-kacak-klinik-isleten-suriyeli-7-doktor-adliyede>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Habertürk, (2020-36), Tutuklanan Suriyeli terörist: Yakalanmasaydım bombaları İstanbul'a götürüyordum, <https://www.haberturk.com/video/haber/izle/tutuklanan-suriyeli-terorist-yakalanmasaydim-bombalari-istanbula-goturuyordum/700654>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Habertürk, (2020-37), Bebek katilleri, bombaları bebek bezine saklamışlar! , <https://www.haberturk.com/son-dakika-haberi-bebek-katilleri-bebek-bezine-saklamislar-2873441>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Habertürk, (2020-38), Bahçelievler'de "yan bakma" cinayetinin zanlısı tutuklandı, <https://www.haberturk.com/istanbul-bahcelievler-de-yan-bakma-cinayetinin-zanlisi-tutuklandi-2875020>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Habertürk, (2020-39), Seydikemer'de Jandarmadan Uyuşturucu Operasyonu, <https://www.haberturk.com/mugla-haberleri/82517071-seydikemerde-jandarmadan-uyusturucu-operasyonu>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Habertürk, (2020-4), Emniyetteki işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen şüpheli tutuklandı., <https://www.haberturk.com/deas-in-infazcisi-bursa-da-yakalandi-2586674>, (E.T.: 15 Aralık 2020).

Habertürk, (2020-40), Terör örgütü PKK/YPG üyeliği iddiasıyla aranan zanlı Adana'da yakalandı, <https://www.haberturk.com/son-dakika-ypg-uyesi-suriyeli-adana-da-yakalandi-haberler-2883115>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Habertürk, (2020-41), Antalya'da kayıp gencin öldürülmesine 1 tutuklama Kaybolduktan 6 gün sonra ormanda toprağa gömülü bulunan 24 yaşındaki gencin katil zanlılarından biri tutuklanırken, diğer şüpheliyi yakalama çalışmaları devam ediyor, <https://www.haberturk.com/antalya-haberleri/82759297-antalyada-kayip-gencin-oldurulmesine-1-tutuklamakaybolduktan-6-gun-sonra-ormanda-topraga>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Habertürk, (2020-42), Kız meselesi yüzünden husumetli olduğu 2 kişiyi bıçakladı, <https://www.haberturk.com/kiz-meselesi-yuzunden-2-kisiyi-bicaklkadi-2886497>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Habertürk, (2020-43), Suriyeli akrabaların kavgasında ambulansa linci polis engelledi, <https://www.haberturk.com/son-dakika-ambulansta-linci-polis-engelledi-haberler-2899674>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Habertürk, (2020-44), Ankara'da uyuşturucu satışı kavgasında misilleme cinayet: 2 ölü, <https://www.haberturk.com/ankara-da-uyusturucu-satisi-kavgasinda-misilleme-cinayet-2-olu-2906072>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Habertürk, (2020-45), Adana ve Mersin'de terör operasyonu: 5 gözaltı Gözaltına alınan Suriye uyruklu 5 kişinin bölücü terör örgütü içerisinde faaliyet gösterdikleri belirlendi, <https://www.haberturk.com/adana-haberleri/83297050-adana-ve-mersinde-terror-operasyonu-5-gozaltigozaltina-alinan-suriye-uyruklu-5-kisinin>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Habertürk, (2020-46), Ordu'da gözaltına alınan DEAŞ'lıların Irak ve Suriye kamplarında eğitim aldığı ortaya çıktı, <https://www.haberturk.com/ordu-haberleri/83358568-orduda-gozaltina-alinan-deaslilarin-irak-ve-suriye-kamplarinda-egitim-aldigi-ortaya-cikti>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Habertürk, (2020-47), Suriyeli terörist Nevşehir'de yakalandı, <https://www.haberturk.com/nevsehir-haberleri/83394859-suriyeli-terorist-nevsehirde-yakalandi>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Habertürk, (2020-48), Suriyeli kadınların saç koparan sokak kavgası kamerada, <https://www.haberturk.com/mus-haberleri/83406373-suriyeli-kadinlarin-sac-koparan-sokak-kavgasi-kamerada>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Habertürk, (2020-49), Kimlik soran polise bıçak çeken göçmen gözaltına alındı, <https://www.haberturk.com/hatay-haberleri/83416906-kimlik-soran-polise-bicak-ceken-gocmen-gozaltina-alindi>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Habertürk, (2020-5), Suriyeliler, 'kaçak hastane'yi dikenli çitlerle çevirmiş, <https://www.haberturk.com/video/haber/izle/suriyeliler-kacak-hastaneyi-dikenli-citlerle-cevirmis/674748>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Habertürk, (2020-50), Adana'da terör örgütü DEAŞ sanığına 15 yıla kadar hapis cezası istemi, <https://www.haberturk.com/adana-da-teror-orgutu-deas-sanigina-15-yila-kadar-hapis-cezasi-istemi-2915501>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Habertürk, (2020-51), Kıskançlık dehşeti! Birlikte yaşadığı kadını balkonda dövdü, banyoda bıçakladı, <https://www.haberturk.com/son-dakika-balkonda-dayak-banyoda-bicak-2918379>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Habertürk, (2020-52), Kayseri'de DEAŞ operasyonu; 7 Suriyeli gözaltında, <https://www.haberturk.com/kayseri-haberleri/83469094-kayseride-deas-operasyonu-7-suriyeli-gozaltinda>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Habertürk, (2020-53), 'Sakıncalı' Suriyeli, ağabeyinin kimliği ile yakalandı, <https://www.haberturk.com/son-dakika-sakincali-suriyeli-farkli-kimlikle-yakalandi-haberler-2920014>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Habertürk, (2020-54), Sevgilisiyle birlikte dini nikahlı kocasını öldüren kadın yakalandı, <https://www.haberturk.com/osmaniye-haberleri/83566465-sevgilisiyle-birlikte-dini-nikahli-kocasini-olduren-kadin-yakalandi>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Habertürk, (2020-6), HTŞ terör örgütü üyesine tutuklama, <https://www.haberturk.com/hts-teror-orgutu-uyesine-tutuklama-2591659>, (E.T.: 15 Aralık 2020).

Habertürk, (2020-7), Fatih camii'nin avlusunda bıçaklı kavga, <https://www.haberturk.com/fatih-camii-nin-avlusunda-bicakli-kavga-2593372>, (E.T.: 15 Aralık 2020).

Habertürk, (2020-8), Adana'da görülen bir davada düdüklü tencere silah sayıldı!, <https://www.haberturk.com/son-dakika-haberi-adana-da-gorulen-bir-davada-duduklu-tencere-silah-sayildi-2596210>, (E.T.: 15 Aralık 2020).

Habertürk, (2020-9), İzmir'de Suriyeli hamile kadın ve oğlunu öldürdüğü iddia edilen zanlı adliyyede, <https://www.haberturk.com/izmir-de-suriyeli-hamile-kadin-ve-oglunu-oldurdugu-iddia-edilen-zanli-adliyyede-2608460> , (E.T.: 10 Ocak 2021).

Hale, Chris, (1996), “Fear of Crime: A Review of Literature”. *International Review of Victimology*, C. 4, S.2, s.79-150.

Jewkes, Yvonne, (2004), *Media and Crime*, Sage: London.

Kalaycı, Ahmet Rasim, (2015), “Gündelik Yaşam, Medya ve Suç”, Solak, Adem ve Solak, Öner (ed.), *Gündelik Hayat Sosyolojisi Açısından Suç ve Suç Korkusu*, İstanbul: HEGEM Yayınları, s. 33-38.

Kapani, Münici, (1989), *Politika Bilimine Giriş*, Bilgi Yayınevi: Ankara.

Karaca, Nihal Bengisu, (2019a), *Ne yaparlarsa yapsınlar, adları: "Bu Suriyeliler"*, Habertürk, <https://www.haberturk.com/yazarlar/nihal-bengisu-karaca/2280577-ne-yaparlarsa-yapsinlar-adlari-bu-suriyeliler>(E.T. 8 Mart 2020).

Karaca, Nihal Bengisu, (2019b), *Muhacirden eşkiyaya: Suriyeli algısı nasıl şeytanlaştırıldı?*, Habertürk, <https://www.haberturk.com/yazarlar/nihal-bengisu-karaca/2508672-muhacirden-eskiyaya-suriyeli-algisi-nasil-seytanlastirildi> (E.T. 8 Mart 2020).

Karasu, Mithat Arman, (2017), “Kentsel Mekânda Suç Korkusu -Şanlıurfa Örneği”, *Sosyoloji Araştırmaları Dergisi*, C. 20, S. 1, s.41-76.

- Karasu, Mithat Arman, (2018), “Suç Korkusu, Göç ve Suriyeli Sığınmacılar: Şanlıurfa Örneği”, *Uluslararası Yönetim Akademisi Dergisi*, C. 1, S. 3, s. 332-347.
- Karasu, Mithat Arman, (2018), “Türkiye’deki Suriyeli Sığınmacıların Kentlerde Neden Oldukları Güvenlik Riskleri”, *Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, C. 36, S. 2, s. 51-73.
- Karataş, Mustafa, (2015), “Türk Yazılı Basınında Suriyeli Sığınmacılar ile Halk Arasındaki İlişkinin İncelenmesi”, *Göç Araştırmaları Dergisi*, S. 1, s.112-151.
- Karataş, Zeki ve Güzel, Bekir, (2020), “Üniversite Öğrencilerinin Yabancı Düşmanlığıyla İlgili Tutumlarının İncelenmesi”, *Toplum ve Sosyal Hizmet*, C. 31, S. 2, s. 500-523.
- Karmen, Andrew, (2010), *Crime Victims An Introduction to Victimology*, Cengage Learning.
- Kaygalak, Sevilay, (1999), Zaman ve Mekân Boyutuyla Göç ve Kentlileşme: Mersin Demirtaş Mahallesi Örneği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Üniversitesi, Mersin.
- Kızmaz, Zahir, (2018), “Göç ve Suç Arasında Bir İlişki Var mı?: Bütüncül Bir Bakış”, *Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C. 7, S. 2, s. 562-599.
- Köknel, Özcan, (1996), *Bireysel ve Toplumsal Şiddet*, Ankara: Altın Kitaplar.
- Köseoğlu, Muallâ ve İçli, Tülin, (2019), “Kadınlarda Suç Korkusunun Çeşitli Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi: Kuzey Kıbrıs Örneği”, *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, S. 43, s.267-296.
- Köseoğlu, Mualla, (2017), *Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde Yaşayan Kadınların Suç Mağduriyeti Korkusu*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kunter, Nurullah; Yenisey, Feridun ve Nuhoğlu, Ayşe, (2006), *Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku*, 15. Baskı, İstanbul: Beta Yayınları.

- Memiş, Hasan, (2015), “İç Savaş Nedeniyle Kilis'te Yaşayan Suriyelilerin Oluşturduğu Sosyo-Ekonomik Algılar Üzerine Bir Araştırma”, *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 14, S. 52, s.100-114.
- Mesch, Gustavo, (2000), “Perceptions of Risk, Lifestyle Activities, and Fear of Crime”, *Deviant Behavior*, C. 21, S. 1, s. 47–62.
- Miller, J. Mitchell, (2009), “Criminology As Social Science”, *21st Century Criminology A Reference Handbook*, Ed.: Mitchell Miller, Sage, s. 2-9.
- Moriarty, Laura J, (2002), *Policing and Victims*, Prentice Hall.
- Muratoğlu, Murat, (2019), *Suriyeli kardeşlerimiz tatilde*, Sözcü, <https://www.sozcu.com.tr/2019/yazarlar/murat-muratoglu/suriyeli-kardelerimiz-tatilde-5253939/>, (E.T. 9 Nisan 2020).
- O'keefe, Garrett ve Reid-Nash, Kathaleen, (1987), “Crime News and Real World Blues”, *Communication Research*, S. 14, s.147-163.
- Önder, Ayhan, (1991), *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, İstanbul: Beta Basım Yayım Dağıtım.
- Özaşçılar, Mine, (2006), *Suç Korkusu: İstanbul'da Yaşayan 18-25 Yaşarası Üniversite Öğrencilerinin Mağdur Olma Riskleri Hakkındaki Görüşlerinin Değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Adli Tıp Enstitüsü.
- Özdil, Yılmaz, (2019), *Fatih*, Sözcü, <https://www.sozcu.com.tr/2019/yazarlar/yilmaz-ozdil/fatih-5200504/>, (E.T. 8 Nisan 2020).
- Özer, Ömer, (2011), *Haber Söylem İdeoloji Eleştirel Haber Çözümlemeleri*, Literatürk: Konya.
- Öztürk, Meral, (2015), *Sosyolojik Açından Suç Korkusu Ve Yaşam Memnuniyeti: Mersin İli Örneği*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.

- Öztürk, Meral, (2015b), “Medya ve Suç Korkusu Arasındaki İlişki”, *The Journal of Academic Social Science Studies*, S. 36, s. 251-263.
- Öztürk, Meral ve Yıldız, Murat, (2017), “Yaşam Doyumu Ve Suç Korkusu Arasındaki İlişki (Mersin Örneği)”, *MCBÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 15, S. 1, s.657-673.
- Paksoy, Alaaddin F. ve Şentöregil, Merve, (2018), “Türk Basınında Suriyeli Sığınmacılar: İlk Beş Yılın Analizi (2011-2015)”, *Selçuk İletişim*, C. 11, S. 1, s. 237-256.
- Sipahi, Esra Banu (2016), *Suç Korkusu*, Çizgi Yayınları: Konya.
- Sipahi, Esra Banu, (2016), “Türkiye’de Kent Sakinlerinin Suç Korkuları Üzerine Bir Araştırma”, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, C. 9, S. 43, s. 2158-2169.
- Skogan, Wesley, (1978), *The Fear of Crime Among the Elderly*, <https://www.ojp.gov/pdffiles1/nij/82425.pdf>, (E.T.: 10 Ocak 2019).
- Skogan, Wesley ve Maxfield, Michael, (1981), *Coping With Crime: Individual and Neighbourhood Reactions*, Sage.
- Smith, William ve Torstensson, Marie, (1997), “Gender Differences in Risk Perception and Neutralizing Fear of Crime”, *British Journal of Criminology*, C. 37, S. 4, s.608–634.
- Sözcü, (2016), *Misafirler (!) suç makinesi gibi*, <https://www.sozcu.com.tr/2016/gundem/misafirler-suc-makinesi-1230634/>, (E.T.: 15 Ekim 2020).
- Sözcü, (2019-1), *Küçük kızın ifadesi kan dondurdu!*, <https://www.sozcu.com.tr/2019/gundem/kucuk-kizin-ifadesi-kan-dondurdu-3278755/>, (E.T.: 10 Ocak 2021).
- Sözcü, (2019-10), *Küçükçekmece’de neler oldu?*, https://www.sozcu.com.tr/2019/gundem/kucukcekmece-de-neler-oldu-5207500/?utm_source=dahafazla_haber&utm_medium=free&utm_campaign=dahafazlahaber, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2019-11), Reyhanlı’da ölen Suriyelilerin örgüt bağlantısı araştırılıyor, <https://www.sozcu.com.tr/2019/gundem/reghanlida-olen-suriyelilerin-orgut-baglantisi-arastiriliyor-5217190/>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2019-12), Suriyeli dilencinin üzerinden servet çıktı, <https://www.sozcu.com.tr/2019/gundem/dilencinin-uzerinden-servet-cikti-5234650/>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2019-13), İstanbul, Güngören’de ‘Suriyeliler 8 yaşındaki çocuğu istismar etti’ iddiası, <https://www.sozcu.com.tr/2019/gundem/istanbul-gungorende-suriyeliler-8-yasindaki-cocugu-istismar-etti-iddiasi-son-dakika-haberleri-5253760/>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2019-14), Taksim Meydanı’nda turistlerden para çalan Suriyeli kadın yakalandı, <https://www.sozcu.com.tr/2019/gundem/taksim-meydaninda-turistlerden-para-calani-suriyeli-kadin-yakalandi-5266046/>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2019-15), Evlerinden sahte 2 milyon dolar çıkan dolandırıcılar serbest! , <https://www.sozcu.com.tr/2019/gundem/evlerinden-sahte-2-milyon-dolar-cikti-5276131/>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2019-16), Arkadaşların alacak anlaşmazlığı cinayetle bitti, https://www.sozcu.com.tr/2019/gundem/arkadaslarin-alacak-anlasmazligi-cinayetle-bitti-5351565/?utm_source=dahafazla_haber&utm_medium=free&utm_campaign=dahafazlahaber, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2019-17), Eşinin döverek öldürdüğü Suriyeli kadın, 2 aylık hamileymiş, https://www.sozcu.com.tr/2019/gundem/esinin-doverek-oldurdugu-suriyeli-kadin-2-aylik-hamileymis-5454307/?utm_source=ilgili_haber&utm_medium=free&utm_campaign=ilgili_haber, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2019-18), Komşusunun kedisini vuran Suriyeli kuşları da vurup közlüyormuş!, <https://www.sozcu.com.tr/2019/gundem/komsusunun-kozluyormus>

kedisini-vuran-suriyeli-kuslari-da-vurup-kozluyormus-5455590/, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2019-19), Kayseri’de Suriyeli hamalların yük kavgası cinayetle bitti, <https://www.sozcu.com.tr/2019/gundem/kayseride-suriyeli-hamalların-yük-kavgasi-cinayetle-bitti-5466538/>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2019-2), İstanbul’da Suriye mafyası ile Cezayir mafyası birbirine girdi, <https://www.sozcu.com.tr/2019/gundem/istanbulda-suriye-mafyasi-ile-cezayir-mafyasi-birbirine-girdi-3893070/>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2019-20), Profesyonel dilencilğin 11 yöntemi, <https://www.sozcu.com.tr/2019/gundem/profesyonel-dilenciligin-11-yontemini-5505327/>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2019-21), Suriyeli eski savaş pilotu Esenyurt’ta öldürüldü, https://www.sozcu.com.tr/2019/gundem/suriyeli-eski-savas-pilotu-esenyurtta-olduruldu-5541185/?utm_source=dahafazla_haber&utm_medium=free&utm_campaign=dahafazlahaber, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2019-3), Tacizciye taksi durağında dayak, <https://www.sozcu.com.tr/2019/gundem/tacizciye-taksi-duraginda-dayak-4622527/>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2019-4), Suriyeli sahte doktor muayenehane açıp çocuksuz aileleri dolandırdı, <https://www.sozcu.com.tr/2019/gundem/suriyeli-sahte-doktor-muayenehane-acip-cocuksuz-aileleri-dolandirdi-4914675/>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2019-5), Suriyeli sığınmacıdan kan donduran sözler: “Kafa kesmek istiyorum” , <https://www.sozcu.com.tr/2019/gundem/suriyeli-siginmacidan-kan-donduran-sozler-kafa-kesmek-istiyorum-4933561/> , (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2019-6), ‘Kafa keseceğim’ diyen Suriyeli, sınır dışı edilecek, <https://www.sozcu.com.tr/2019/gundem/kafa-kesecegim-diyen-suriyeli-sinir-disi-edilecek-4996148/>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2019-7), Suriyelilerin yan bakma kavgası kamerada!, <https://www.sozcu.com.tr/2019/gundem/suriyelilerin-yan-bakma-kavgasi-kamerada-5092566/>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2019-8), Esenyurt'ta Suriyeliler şiddette sınırı zorluyor, https://www.sozcu.com.tr/2019/gundem/esenyurtta-suriyeliler-siddette-siniri-zorluyor-5109163/?utm_source=ilgili_haber&utm_medium=free&utm_campaign=ilgili_haber, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2019-9), Suriyeli Türk kıza saldırdı... İlçe ayağa kalktı!, <https://www.sozcu.com.tr/2019/gundem/son-dakika-suriyeli-turk-kiza-saldir-di-ilce-ayaga-kalkti-5010092/>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2020-22), PKK'ya istihbarat sağlayan Suriyeli yakalandı, <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/pkky-istihbarat-saglayan-suriyeli-yakalandi-5592256/>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2020-23), Yaşlı erkekleri evlilik vaadiyle kandırmışlardı! Yakalandılar, , (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2020-24), 17 yaşındaki Suriyeli tarlada doğum yaptı! Bebek hayatını kaybetti, <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/17-yasindaki-suriyeli-tarlada-dogum-yapti-bebek-hayatini-kaybetti-5604614/>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2020-25), Gizli düzeneklerle dolu kaçak hastaneye baskın, https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/gizli-duzeneklerle-dolu-kacak-hastaneye-baskin-5628096/?utm_source=ilgili_haber&utm_medium=free&utm_campaign=ilgili_haber, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2020-26), IŞİD infazcısı Bursa'da yakalandı, <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/isid-infazcisi-bursada-yakalandi-5630538/>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2020-27), Otomobilin içinde yakalanan hırsız: Ben Suriyeliyim, bana dokunamazsınız, <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/otomobilin-icinde->

[yakalanan-hirsiz-ben-suriyeliyim-bana-dokunamazsiniz-5631575/](https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/suriyeli-genc-uyusturucu-parasi-vermeyen-annesini-oldurdu-5637051/), (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2020-28), Suriyeli genç uyuşturucu parası vermeyen annesini öldürdü!, <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/suriyeli-genc-uyusturucu-parasi-vermeyen-annesini-oldurdu-5637051/>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2020-29), Kız arkadaşının kullandığı otomobilin bagajında yakalandı, https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/kiz-arkadasinin-kullandigi-otomobilin-bagajinda-yakalandi-5758332/?utm_source=dahafazla_haber&utm_medium=free&utm_campaign=dahafazlahaber, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2020-30), Arnavutköy’de taciz iddiası sonrası ortalık karıştı, <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/arnavutkoyde-taciz-iddiasi-sonrasi-ortalik-karisti-5819267/>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2020-31), Bu işi kaçak yapmak bu kadar mı kolay! , <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/bu-isi-kacak-yapmak-bu-kadar-mi-kolay-5879932/>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2020-32), ‘Yüksek sesle konuşma’ cinayeti! Yürürken böyle vurdu, <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/yuksek-sesle-konusma-cinayeti-5994027/>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2020-33), İstanbul’da arkadaşının eşini otele çağırma iddiasına meydan dayadı, <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/istanbulda-arkadasinin-esini-otele-cagirma-iddiasina-meydan-dayagi-6007237/>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2020-34), Suriye uyruklu IŞİD üyesi terörist yakalandı!, <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/suriye-uyruklu-isid-uyesi-terorist-yakalandi-6047050/>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2020-35), Suriyeli ‘kiralık’ dilenci çocuk operasyonu! 68 çocuk kurtarıldı, <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/suriyeli-kiralik-dilenci-cocuk-operasyonu-68-cocuk-kurtarildi-6057783/> , (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2020-36), ‘Kiralık’ dilenci çocuklara 100 lira işkencesi, <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/kiralik-dilenci-cocuklara-100-lira-iskencesi-6064873/>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2020-37), Esenyurt’ta bir kadın cinayeti daha, <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/esenyurtta-bir-kadin-cinayeti-daha-6076930/>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2020-38), Kaçak çalışan Suriyeli 7 doktor 5 milyon liralık ilaçla yakalandı, <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/kacak-calisan-suriyeli-7-doktor-5-milyon-liralik-ilac-la-yakalandi-6122153/>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2020-39), Hainler bombaları bebek bezlerine saklamış, <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/hainler-bombalari-bebek-bezlerine-saklamislar-6129996/>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2020-40), Düşük ayarlı altınla dolandıran Suriyeli çetesine operasyon, <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/dusuk-ayarli-altinla-dolandiran-suriyeli-cetesine-operasyon-6148999/>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2020-41), Suriyelilerin ‘altın oyunu’ cezaevinde bitti, <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/suriyelilerin-altin-oyunu-cezaevinde-bitti-6148936/>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2020-42), Suriyeli aile ortalığı birbirine kattı! Evi ateşe verdiler, 2 polisi yaraladılar, https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/suriyeli-aile-ortaligi-birbirine-katti-evi-ate-se-verdiler-2-polisi-yaraladilar-6166098/?utm_source=ilgili_haber&utm_medium=free&utm_campaign=ilgili_haber, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2020-43), PKK’ya silah sağlayan Suriyeli bir kişi yakalandı, <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/son-dakika-pkkya-silah-saglayan-suriyeli-bir-kisi-yakalandi-6167979/>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Sözcü, (2020-44), Milyonlarca liralık vurgun yapan Suriyeli hackerlar yakalandı, <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/milyonlarca-liralik-vurgun-yapan-suriyeli-hackerlar-yakalandi-6180905/>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

- Sözcü, (2020-45), IŞİD’e operasyon, yedi Suriyeli gözaltında, <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/iside-operasyon-yedi-suriyeli-gozaltinda-6186355/>, (E.T.: 10 Ocak 2021).
- Sputnik Türkiye, (2017), *İçişleri Bakanlığı: Suriyelilerin Türkiye'deki suç oranı yüzde 1.32*, <https://tr.sputniknews.com/turkiye/201707051029138269-icisleri-bakanligi-suriyeliler-turkiye-suc-orani/>, (E.T.: 15 Ekim 2020).
- Stephan, Walter G.; Ybarra, Oscar ve Bachman, Guy, (1999), “Prejudice Toward Immigrants”, *Journal of Applied Social Sciences*, s.221-2237.
- Şenol, Dolunay ve Gülver, Özge, (2020), "Suçun Sosyal Psikolojik Maliyeti: Suç Korkusu Ve Suç Korkusuna Neden Olan Faktörler", *Toplum ve Kültür Araştırmaları Dergisi*, S.5, s.25-41.
- T24, (2018), "Algı yanlış; sanıldığı gibi aksine Suriyelilerin karıştığı suç oranı oldukça düşük", <https://t24.com.tr/haber/algı-yanlis-sanildiginin-aksine-suriyelilerin-karistigi-suc-orani-oldukca-dusuk,723457>, (E.T.: 18 Ekim 2020).
- Tandoğan, Okşan, (2018), “Kent Merkezindeki Konut Alanlarında Ebeveynlerin Suç Korkusu: Küçük Ayasofya Örneği”, *Humanitas*, C. 6, S: 11, s. 91-113.
- Taş, Duygu ve Tekkanat, Semiha Sultan, (2018), “Yerel Halk ve Suriyeli Sığınmacılar Arasında Bir Kent: Elazığ Örneği”, *Aksaray Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, C. 10, S. 4, s. 77-90.
- Taştan, Coşkun; Kavuncu, Ayşe Çolpan; Akbulut, Ayşe Merve; İrdem, İbrahim; Osmanoğlu Emür; Özkaya Ömer ve Küçüker Yıldız, Aslıhan, (2016), *Uluslararası Kitlesel Göçler ve Türkiye’deki Suriyeliler*, Polis Akademisi Yayınları, Ankara.
- Taştan, Coşkun; Haklı, Salih Zeki ve Osmanoğlu, Emir, (2017), *Suriyeli Sığınmacılara Dair Tehdit Algısı: Önyargılar Ve Gerçekler*, Ankara: Polis Akademisi Yayınları.
- Taştan, Coşkun ve Küçüker Yıldız, Aslıhan, (2019), *Dünyada ve Türkiye’de Kadın Cinayetleri*, Polis Akademisi Yayınları, Yayın No:68, Ankara.

Tenekeci, İbrahim, (2019), *Ülkemizdeki Suriyeliler*, Yeni Şafak, <https://www.yenisafak.com/yazarlar/ibrahim-tenekeci/ulkemizdeki-suriyeliler-2052235> , (E.T. 9 Nisan 2020).

Tokgöz, Oya, (2003), *Temel Gazetecilik*, Ankara: İmge Kitapevi.

Türkgün, (2019-1), Evin önünde sinir krizi geçirmişti! O cani 'baba' çıktı, <https://www.turkgun.com/evin-onunde-sinir-krizi-gecirmisti-o-cani-baba-cikti-haber-61333>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Türkgün, (2019-10), İtirafçı kadın terörist Karayılan'ın talimatını itiraf etti!, <https://www.turkgun.com/itirafci-kadin-terorist-karayilanin-talimatini-itiraf-etti-haber-110647>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Türkgün, (2019-2), Osmaniye'de ele geçirildi! Değerini öğrenmek için..., <https://www.turkgun.com/osmaniyede-ele-gecirildi-degerini-ogrenmek-icin-haber-72957>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Türkgün, (2019-3) , Suriyeli gelinden büyük sürpriz!, <https://www.turkgun.com/suriyeli-gelinden-buyuk-surpriz-haber-91386>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Türkgün, (2019-4), Engelli oğluna 30 bin TL'ye Suriyeli eş buldu, dünyası başına yıkıldı, <https://www.turkgun.com/engelli-ogluna-30-bin-tlye-suriyeli-es-buldu-dunyasi-basina-yikildi-haber-91427>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Türkgün, (2019-5), Kafa keseceğim' diyen Suriyeli için karar verildi! 'Kadına vuran adamı ayırdım, bana saldırınca...', <https://www.turkgun.com/kafa-kesecegim-diyen-suriyeli-icin-karar-verildi-kadina-vuran-adami-ayirdim-bana-saldirinca-haber-97792>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Türkgün, (2019-6), Soylu: El yapımı patlayıcı olduğunu düşünüyoruz, <https://www.turkgun.com/soylu-el-yapimi-patlayici-oldugunu-dusunuyoruz-haber-100517>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Türkgün, (2019-7), 3 Suriyeli hayatını kaybetmişti... Reyhanlı saldırısıyla ilgili yeni gelişme!, <https://www.turkgun.com/3-suriyeli-hayatini-kaybetmisti-reyhanli-saldirisiyla-ilgili-yeni-gelisme-haber-100802>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

- Türkgün, (2019-8), 99 bin lirasını dolandırdılar! Kimliği şoke oldu, <https://www.turkgun.com/99-bin-lirasini-dolandirdilar-kimligi-soke-oldu-haber-101119>, (E.T.: 10 Ocak 2021).
- Türkgün, (2019-9), Kilis'te feci kaza! Ölü ve yaralılar var, <https://www.turkgun.com/kiliste-feci-kaza-olu-ve-yaralilar-var-haber-102369>, (E.T.: 10 Ocak 2021).
- Türkgün, (2020-1), Suriyeli çocuk dilenciler, yasak dinlemedi!, <https://www.turkgun.com/suriyeli-cocuk-dilenciler-yasak-dinlemedi-haber-119724>, (E.T.: 10 Ocak 2021).
- Türkgün, (2020-2), Jandarma ve MİT'ten ortak operasyon: Yakalandı, <https://www.turkgun.com/jandarma-ve-mitten-ortak-operasyon-yakalandi-haber-124856>, (E.T.: 10 Ocak 2021).
- Türkgün, (2020-3), İnsan kaçakçılarından 'pes' dedirten taktik!, <https://www.turkgun.com/insan-kacakcilarindan-pes-dedirten-taktik-haber-134548>, (E.T.: 10 Ocak 2021).
- Türk Dil Kurumu, (2019a), “Korku”, *Güncel Türkçe Sözlük*, , (E.T.10 Temmuz 2019).
- Türk Dil Kurumu, (2019b), “Yabancı”, *Güncel Türkçe Sözlük*, (E.T.10 Ekim 2019).
- Türk, Burcu ve Hamzaoglu, Nurcan, (2019), “Üniversite Öğrencilerinde Terör Mağduru Olma Korkusunun Değerlendirilmesi: İstanbul Örneği”, *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, C. 10, S. 17, s. 176-193.
- Williams, Paul ve Dickinson, Julie, (1993), “Fear of Crime: Read All About It? The Relationship Between Newspaper Crime Reporting and Fear of Crime”, *The British Journal of Criminology*, S. 33, C.1, s. 33-56.
- Wynne, Tom, (2008), “An Investigation into the Fear of Crime: Is There a Link Between the Fear of Crime and the Likelihood of Victimization?”, *Internet Journal of Criminology*, s. 1-29.

Yayla, Mustafa ve Kaşlı, Enver, (2016), “Suç Mağdurları İle İletişim”, Özgür, Aydın Ziya ve İşman, Aytekin, *İletişim Çalışmaları 2016*, Sakarya Üniversitesi, Sakarya, s. 37-52.

Yaylagül, Levent, (2006), *Kitle İletişim Kuramları, Egemen ve Eleştirel Yaklaşımları*, Ankara, Dipnot Yayınevi.

Yazgan, Çağdaş Ümit ve Kurtkapan, Hamza, (2020), “Yaşlı Bireylerde Yaşam Memnuniyeti Ve Suç Korkusu Durumunun Belirlenmesi: Tanımlayıcı Bir Araştırma”, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, C. 30, S. 1, s. 373-381.

Yazıcı, Tülay, (2016), “Yeni Medyanın Nefret Dili: Suriyeli Mültecilerle İlgili Ekşi Sözlük Örneği”, *Global Media Journal*, C.7, S. 13, s.115-136.

Yeni Şafak, (2017), *Mültecilerin suç oranı düşük*, <https://www.yenisafak.com/gundem/multecilerinsuc-oranidusuk-2751299> , (E.T.: 18 Ekim 2020).

Yeni Şafak, (2019-1), 250 liralık küpe için bebeğin kulağını parçaladı, <https://www.yenisafak.com/gundem/250-liralik-kupe-icin-bebegin-kulagini-parcaladi-3445070>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Yeni Şafak, (2019-2), Polis baskınında Türk kahvesi yapıp içtiler, <https://www.yenisafak.com/gundem/polis-baskininda-turk-kahvesi-yapip-ictiler-3504959>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Yeni Şafak, (2019-3), 1,5 aylık ikizler ile 2 yaşındaki kızı terk eden anne ve baba gözüaltına alındı, <https://www.yenisafak.com/gundem/15-aylik-ikizler-ile-2-yasindaki-kizi-terk-eden-anne-ve-baba-gozaltina-alindi-3513304> , (E.T.: 10 Ocak 2021).

Yeni Şafak, (2019-4), Üvey annenin komaya soktuğu küçük kıza devlet sahip çıktı: Hayatta kalma mücadelesini kazandı, <https://www.yenisafak.com/gundem/adana-haberleri-uvey-annenin-komaya-soktugu-kucuk-kiza-devlet-sahip-cikti-3514723>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Yeni Şafak, (2020-1), Mersin'de zabıta ve polisten 'bozuk et' operasyonu: El konulan 170 kilogram et imha edildi, <https://www.yenisafak.com/gundem/mersinde-zabita-ve-polisten-bozuk-et-operasyonu-el-konulan-170-kilogram-et-imha-edildi-3524617>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Yeni Şafak, (2020-10), İstanbul Sultangazi'de akılalmaz olay: Daireyi doğumhaneye çevirmişler, <https://www.yenisafak.com/gundem/istanbul-sultangazide-akilalmaz-olay-daireyi-dogumhaneye-cevirmisler-3551945>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Yeni Şafak, (2020-11), Kilis'te korkunç cinayet: Kayınvalidesini öldürüp üzerine beton döktü, <https://www.yenisafak.com/gundem/kiliste-korkunc-cinayet-kayinvalidesini-oldurup-uzerine-beton-doktu-3553847>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Yeni Şafak, (2020-12), Bursa'da iki grup arasındaki kavga kamerada, <https://www.yenisafak.com/video-galeri/gundem/bursada-iki-grup-arasindaki-kavga-kamerada-2208629>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Yeni Şafak, (2020-13), İstanbul'da Suriyeli çocukları dilendiren çete çökertildi: 24 şüpheli yakalandı, 68 çocuk kurtarıldı, <https://www.yenisafak.com/gundem/istanbulda-suriyeli-cocuklari-dilendiren-cete-cokertildi-3568914>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Yeni Şafak, (2020-14), Dilenci çetesi çökertildi, <https://www.yenisafak.com/gundem/istanbul-haberleri-dilenci-cetesi-cokertildi-3568979>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Yeni Şafak, (2020-15), Ayakkabılarına gizlediği 2 kilo altını sınırdan geçirmeye çalıştı, <https://www.yenisafak.com/gundem/ayakkabilarina-gizledigi-2-kilo-altini-sinirdan-gecirmeye-calisti-3569501>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Yeni Şafak, (2020-16), İnsan kaçakçılarından akıl almaz taktik: Düğün konvoyu görüntüsüyle kaçmaya çalıştılar, <https://www.yenisafak.com/gundem/insan-kacakcilarindan-akil-almaz-taktik-dugun-konvoyu-goruntusuyle-kacmaya-calistilar-3571683>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Yeni Şafak, (2020-17), 1,5 aylık ikizler ile 2 yaşındaki kızı terk eden anne- baba serbest, <https://www.yenisafak.com/gundem/15-aylik-ikizler-ile-2-yasindaki-kizi-terk-eden-anne-baba-serbest-3513380>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Yeni Şafak, (2020-18), Kahramanmaraş'ta kaçak klinikten şoke eden görüntüler: Kürtaj, diş çekimi, botoks..., <https://www.yenisafak.com/gundem/kahramanmarasta-kacak-klinikten-soke-eden-goruntuler-kurtaj-dis-cekimi-botoks-3574828>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Yeni Şafak, (2020-19), Polisi görünce eroin paketlerini yuttu! , <https://www.yenisafak.com/gundem/polisi-gorunce-yuttugu-eroin-paketleri-endoskopi-ile-cikarildi-3575329>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Yeni Şafak, (2020-2), Bursa'daki korkunç cinayette kan donduran detay: Üvey anne Muhammed'in cesedini gömme planı yapmış, <https://www.yenisafak.com/gundem/bursadaki-korkunc-cinayette-kan-donduran-detay-uvey-anne-muhammedin-cesedini-gomme-plani-yapmis-3525356>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Yeni Şafak, (2020-20) , Kolundaki alçıyla kamufle edilmiş patlayıcıyla yakalanan teröristin hedefinde İstanbul vardı, <https://www.yenisafak.com/gundem/kolundaki-alciyla-kamufle-edilmis-patlayiciyla-yakalanan-teroristin-hedefinde-istanbul-var-di-3575477>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Yeni Şafak, (2020-21), Adana'da kan donduran olay: Birlikte yaşadığı kadını balkonda dövüp banyoda bıçakladı, <https://www.yenisafak.com/foto-galeri/gundem/adanada-kan-donduran-olay-birlikte-yasadigi-kadini-balkonda-dovup-banyoda-bicakladi-2044485?page=1>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Yeni Şafak, (2020-3), Kavgaya alışveriş yapan sivil polis müdahale etti, <https://www.yenisafak.com/video-galeri/gundem/kavgaya-alisveris-yapan-sivil-polis-mudahale-etti-2201866>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Yeni Şafak, (2020-4), 9 yaşındaki Muhammet 11 yaşındaki ablası tarafından boğularak öldürüldü, [https://www.yenisafak.com/gundem/9-yasindaki-](https://www.yenisafak.com/gundem/9-yasindaki)

muhammet-11-yasindaki-ablasi-tarafindan-bogularak-olduruldu-3525310 ,
(E.T.: 10 Ocak 2021).

Yeni Şafak, (2020-5), Adana'da gizli bölmeli kaçak hastaneye baskın: Hastanede çalışan sahte doktorlar da gözaltına alındı, <https://www.yenisafak.com/gundem/adanada-gizli-bolmeli-kacak-hastaneye-baskin-hastanede-calisan-sahte-doktorlar-da-gozaltina-aldi-3525847>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Yeni Şafak, (2020-6), İstanbul'da DEAŞ'ın sözde 'emir' yapısına operasyon: Duvar arkasını gösteren cihaz ilk kez kullanıldı, <https://www.yenisafak.com/gundem/istanbulda-deasin-sozde-emir-yapisina-operasyon-duvar-arkasini-gosteren-cihaz-ilk-kez-kullanildi-3526958>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Yeni Şafak, (2020-7), Polis bile şoke oldu: Suç makinesi kız arkadaşının otomobilinin bagajından çıktı, <https://www.yenisafak.com/gundem/polis-bile-soke-oldu-suc-makinesi-kiz-arkadasinin-otomobilinin-bagajindan-cikti-3535526>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Yeni Şafak, (2020-8), Bekçiye biber gazı sıkıp kaçtı!, <https://www.yenisafak.com/gundem/bekciye-biber-gazi-sikip-kacti-3536550>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Yeni Şafak, (2020-9), Adana'da DEAŞ'a şafak operasyonu: 5 Suriyeli gözaltında, <https://www.yenisafak.com/gundem/adanada-deasa-safak-operasyonu-5-suriyeli-gozaltinda-3547443>, (E.T.: 10 Ocak 2021).

Yücebaş, Mesut, (2015), “Gaziantep Yerel Basınında Suriyeli İmgesi”, *Birikim Dergisi*, S. 311, ss.38-48.

Yücel, Mustafa Tören, (2008), *Kriminoloji*, 4. Baskı, Afşar Matbacılık: Ankara.

Zileli, Ümit, (2019), “Ümmet kardeşliği” bu mudur?!, Sözcü, <https://www.sozcu.com.tr/2019/yazarlar/umit-zileli/ummet-kardesligi-bu-mudur-5204344/>, (E.T. 8 Nisan 2020).

ÖZGEÇMİŞ

EKLER

EK-1: Haber Başlıkları Tablosu

Tablo: Suriyeli failer tarafından işlenen suç haberlerinin başlıkları(Habertürk)

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Başlığı	Tarih
1	Habertürk	Vahşice öldürülen Suriyeli cinayetinde 'rekabet' iddiası	04.01.2019
2	Habertürk	6 ayda 5 milyonluk vurgun!	15.01.2019
3	Habertürk	Suriyeli kadının öldürülmesi davasında karar	16.01.2019
4	Habertürk	Kayseri'de PKK/PYD şüphelisi 2 Suriyeli adliyede	14.02.2019
5	Habertürk	Sopalı cinayette 3 Suriyeliye ağırlaştırılmış müebbet çıktı	13.03.2019
6	Habertürk	Suriyeli cinayetinde evde 2 ceset çıktı Hem karısını hem annesini ellerini bağlayıp öldürdü	09.04.2019
7	Habertürk	Beyoğlu'nda çocuğu taciz linci! Suriye uyruklu kişi önce darp edildi sonra bıçaklandı	01.05.2019
8	Habertürk	Olaya karışan Suriyeliler Tarsus'ta sınır dışı edildi	12.06.2019
9	Habertürk	Yeğenini öldüren Suriyeli amcadan kan donduran savunma: Gözüm döndü, şeytana uydum	13.06.2019
10	Habertürk	Toprağa gömülü uyuşturucuyu "Rüzgar" buldu Hatay'da narkotik köpeği "Rüzgar" ile yapılan aramada toprağa gömülü 313 bin 740 adet uyuşturucu hap bulundu	08.08.2019
11	Habertürk	Suriyeli koca, eşini sopayla döverek öldürdü	15.11.2019
12	Habertürk	İzmir'de polisin "dur" ihtarına uymayan sürücü kovalamaca sonrasında yakalandı Kovalamaca sırasında 2 polis otosu kaza yaptı. 1 polis memuru yaralandı	25.04.2019
13	Habertürk	Suriyeli kadını 24 bıçak darbesiyle öldüren baba ve oğula ceza yağdı	23.05.2019
14	Habertürk	"Kafa keserim" diyen Suriyeli sınır dışı edilecek	30.05.2019

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Başlığı	Tarih
15	Habertürk	Son dakika! Reyhanlı'da patlama: 3 ölü	05.07.2019
16	Habertürk	Genç kızı, eteğini kaldırarak taciz eden Suriyeli 'cinsel saldırı' suçundan tutuklandı	01.08.2019
17	Habertürk	Kartal'da adliye yakınında silahlı kavga: 2'si ağır 4 yaralı	10.10.2019
18	Habertürk	3 çocuğu sokağa terk eden anne ve baba gözaltına alındı	06.11.2019
19	Habertürk	Fatih'teki infazda yurt dışına para kaçırma iddiası: 700 milyon dolar	12.11.2019
20	Habertürk	Yeğen dehşeti! Suriyeli savaş pilotu boğazı kesilerek öldürüldü	31.12.2019
21	Habertürk	Ankara'da yabancı uyruklu zehir çetesine şafak baskını	02.01.2020
22	Habertürk	Suriyeli anne ile kızının cinayetinde ikinci kez tahliye	28.01.2020
23	Habertürk	Avcılar'da satırlı-bıçaklı restoran baskını	03.02.2020
24	Habertürk	Emniyetteki işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen şüpheli tutuklandı.	17.02.2020
25	Habertürk	Suriyeliler, 'kaçak hastane'yi dikenli çitlerle çevirmiş	18.02.2020
26	Habertürk	HTŞ terör örgütü üyesine tutuklama	21.02.2020
27	Habertürk	Fatih camii'nin avlusunda bıçaklı kavga	24.02.2020
28	Habertürk	Adana'da görülen bir davada düdüklü tencere silah sayıldı!	26.02.2020
29	Habertürk	İzmir'de Suriyeli hamile kadın ve oğlunu öldürdüğü iddia edilen zanlı adliyede	09.03.2020
30	Habertürk	İzmir'de Suriyeli hamile kadın ve oğlunu öldüren zanlı tutuklandı	10.03.2020
31	Habertürk	Suriyelilerin 2'nci kaçak tıp merkezine baskın: 7 gözaltı	11.03.2020
32	Habertürk	Suriyeli kuzenlerin tartışmasında cinayet! Av tüfeğiyle öldürdü, operasyonla yakalandı	03.04.2020

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Başlığı	Tarih
33	Habertürk	Suriyeli katil zanlısı, öldürdüğü hamile kadın ve oğlunun mezarını kazmış!	11.03.2020
34	Habertürk	Esenyurt'ta sopa, sandalye ve saksıların kullanıldığı kavga kamerada	19.05.2020
35	Habertürk	Sınır ötesine uzanan cinayet operasyonu	06.06.2020
36	Habertürk	İzmir'de suç örgütüne yönelik operasyonda 15 zanlı gözaltına alındı	16.06.2020
37	Habertürk	Suriyeli anne-kızın domuz bağıyla öldürüldüğü cinayet davasına devam edildi	02.07.2020
38	Habertürk	Suriyeli anne-kız cinayetinde sanıkların yargılanmasına devam edildi	02.07.2020
39	Habertürk	Kayseri'de Suriyeli 3 kardeşe terör gözaltısı	14.07.2020
40	Habertürk	Ev sahibini bıçaklayıp, polis aracına zarar veren Suriyeli kiracı yakalandı	28.07.2020
41	Habertürk	Kayıp Suriyeli kardeşler Diyarbakır'da dilenirken bulundu	15.08.2020
42	Habertürk	Tekirdağ'da Suriyeli DEAŞ şüphelisi yakalandı	27.08.2020
43	Habertürk	İstanbul'da terör örgütü PKK'ya operasyon: 6 gözaltı	05.09.2020
44	Habertürk	Sahte dövizle dolandırıcılık yaparken suçüstü yakalanan zanlı tutuklandı	07.09.2020
45	Habertürk	Suriye'den bombalı eylem için gelen 2 terörist, Mardin'de yakalandı	09.09.2020
46	Habertürk	DEAŞ'lı terörist Türkiye'ye geçmeye çalışırken yakalandı Hatay'a illegal yollarla geçmeye çalışan terörist yakalandı	20.09.2020
47	Habertürk	Son dakika haberi! Sancaktepe'de 1 yaşındaki Hayat bebeğin ölümünde işkence iddiası!	28.09.2020
48	Habertürk	İstanbul'da "Suriyeli çocuk dilenci" operasyonu	28.09.2020
49	Habertürk	1. Derece Askeri Yasak Bölgede 3 Suriyeli kaçak göçmen yakalandı	29.09.2020

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Başlığı	Tarih
50	Habertürk	Ayakkabıdan 2 kilo 193 gram altın çıktı	02.10.2020
51	Habertürk	Uyuşturucu satıcısı kolundaki dövmeden yakalandı	03.10.2020
52	Habertürk	Kayseri'de çaldıkları otomobille kaçarken kaza yapan 2 kişi yaralandı	17.10.2020
53	Habertürk	Suriyeli çocuğun katil zanlısı, otostopla ülkesine kaçmak isterken yakalandı	23.10.2020
54	Habertürk	Son dakika haberler... Suriyelilerin işlettiği 6 kaçak kliniğe polis baskını!	10.11.2020
55	Habertürk	Kahramanmaraş'ta kaçak klinik işleten Suriyeli 7 doktor, adliyyede	12.11.2020
56	Habertürk	Tutuklanan Suriyeli terörist: Yakalanmasaydım bombaları İstanbul'a götürüyordum	17.11.2020
57	Habertürk	Bebek katilleri, bombaları bebek bezine saklamışlar!	18.11.2020
58	Habertürk	İSTANBUL - Bahçelievler'de "yan bakma" cinayetinin zanlısı tutuklandı	19.11.2020
59	Habertürk	Seydikemer'de Jandarmadan Uyuşturucu Operasyonu	20.11.2020
60	Habertürk	Son dakika haberler... Terör örgütü PKK/YPG üyeliği iddiasıyla aranan zanlı Adana'da yakalandı	26.11.2020
61	Habertürk	Antalya'da kayıp gencin öldürülmesine 1 tutuklama Kaybolduktan 6 gün sonra ormanda toprağa gömülü bulunan 24 yaşındaki gencin katil zanlılarından biri tutuklanırken, diğer şüpheliyi yakalama çalışmaları devam ediyor	30.11.2020
62	Habertürk	Kız meselesi yüzünden husumetli olduğu 2 kişiyi bıçakladı	30.11.2020
63	Habertürk	Suriyeli akrabaların kavgasında ambulansa linci polis engelledi	11.12.2020
64	Habertürk	Ankara'da uyuşturucu satışı kavgasında misilleme cinayet: 2 ölü	17.12.2020
65	Habertürk	Adana ve Mersin'de terör operasyonu: 5 gözaltı Gözaltına alınan Suriye uyruklu 5 kişinin bölücü	21.12.2020

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Başlığı	Tarih
		terör örgütü içerisinde faaliyet gösterdikleri belirlendi	
66	Habertürk	Ordu'da gözaltına alınan DEAŞ'lıların Irak ve Suriye kamplarında eğitim aldığı ortaya çıktı	23.12.2020
67	Habertürk	Suriyeli terörist Nevşehir'de yakalandı	24.12.2020
68	Habertürk	Suriyeli kadınların saç koparan sokak kavgası kamerada	25.12.2020
69	Habertürk	Kimlik soran polise bıçak çeken göçmen gözaltına alındı	25.12.2020
70	Habertürk	Adana'da terör örgütü DEAŞ sanığına 15 yıla kadar hapis cezası istemi	25.12.2020
71	Habertürk	Kıskançlık dehşeti! Birlikte yaşadığı kadını balkonda dövdü, banyoda bıçakladı	28.12.2020
72	Habertürk	Kayseri'de DEAŞ operasyonu; 7 Suriyeli gözaltında	28.12.2020
73	Habertürk	Son dakika haberler... 'Sakıncalı' Suriyeli, ağabeyinin kimliği ile yakalandı	29.12.2020
74	Habertürk	Sevgiliyle birlikte dini nikahlı kocasını öldüren kadın yakalandı	31.12.2020

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo: Suriyeli failler tarafından işlenen suç haberlerinin başlıkları(Sözcü)

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Başlığı	Tarih
1	Sözcü	Küçük kızın ifadesi kan dondurdu!	26.01.2019
2	Sözcü	İstanbul'da Suriye mafyası ile Cezayir mafyası birbirine girdi	13.03.2019
3	Sözcü	Tacizciye taksi durağında dayak	30.04.2019
4	Sözcü	Suriyeli sahte doktor muayenehane açıp çocuksuz aileleri dolandırdı	24.05.2019

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Başlığı	Tarih
5	Sözcü	Suriyeli sığınmacıdan kan donduran sözler: “Kafa kesmek istiyorum”	26.05.2019
6	Sözcü	‘Kafa keseceğim’ diyen Suriyeli, sınır dışı edilecek	30.05.2019
7	Sözcü	Suriyelilerin yan bakma kavgası kamerada!	10.06.2019
8	Sözcü	Esenyurt’ta Suriyeliler şiddette sınırı zorluyor	11.06.2019
9	Sözcü	Suriyeli Türk kıza saldırdı... İlçe ayağa kalktı!	18.06.2019
10	Sözcü	Küçükçekmece’de neler oldu?	01.07.2019
11	Sözcü	Reyhanlı’da ölen Suriyelilerin örgüt bağlantısı araştırılıyor	06.07.2019
12	Sözcü	Suriyeli dilencinin üzerinden servet çıktı	17.07.2019
13	Sözcü	İstanbul, Güngören’de ‘Suriyeliler 8 yaşındaki çocuğu istismar etti’ iddiası	29.07.2019
14	Sözcü	Taksim Meydanı’nda turistlerden para çalan Suriyeli kadın yakalandı	05.08.2019
15	Sözcü	Evlerinden sahte 2 milyon dolar çıkan dolandırıcılar serbest!	10.08.2019
16	Sözcü	Arkadaşların alacak anlaşmazlığı cinayetle bitti	24.09.2019
17	Sözcü	Eşinin döverek öldürdüğü Suriyeli kadın, 2 aylık hamileymiş	16.11.2019
18	Sözcü	Komşusunun kedisini vuran Suriyeli kuşları da vurup közlüyormuş!	17.11.2019
19	Sözcü	Kayseri’de Suriyeli hamalların yük kavgası cinayetle bitti	22.11.2019
20	Sözcü	Profesyonel dilenciliğin 11 yöntemi	12.12.2019
21	Sözcü	Suriyeli eski savaş pilotu Esenyurt’ta öldürüldü	31.12.2019
22	Sözcü	PKK’ya istihbarat sağlayan Suriyeli yakalandı	28.01.2020
23	Sözcü	Yaşlı erkekleri evlilik vaadiyle kandırmışlardı! Yakalandılar	01.02.2020

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Başlığı	Tarih
24	Sözcü	17 yaşındaki Suriyeli tarlada doğum yaptı! Bebek hayatını kaybetti	03.02.2020
25	Sözcü	Gizli düzeneklerle dolu kaçak hastaneye baskın	16.02.2020
26	Sözcü	IŞİD infazcısı Bursa’da yakalandı	17.02.2020
27	Sözcü	Otomobilin içinde yakalanan hırsız: Ben Suriyeliyim, bana dokunamazsınız	18.02.2020
28	Sözcü	Suriyeli genç uyuşturucu parası vermeyen annesini öldürdü!	20.02.2020
29	Sözcü	Kız arkadaşının kullandığı otomobilin bagajında yakalandı	19.04.2020
30	Sözcü	Arnavutköy’de taciz iddiası sonrası ortalık karıştı	17.05.2020
31	Sözcü	Bu işi kaçak yapmak bu kadar mı kolay!	17.06.2020
32	Sözcü	‘Yüksek sesle konuşma’ cinayeti! Yürürken böyle vurdu	15.08.2020
33	Sözcü	İstanbul’da arkadaşının eşini otele çağırma iddiasına meydan dayadı	26.08.2020
34	Sözcü	Suriye uyruklu IŞİD üyesi terörist yakalandı!	20.09.2020
35	Sözcü	Suriyeli ‘kiralık’ dilenci çocuk operasyonu! 68 çocuk kurtarıldı	28.09.2020
36	Sözcü	‘Kiralık’ dilenci çocuklara 100 lira işkencesi	02.10.2020
37	Sözcü	Esenyurt’ta bir kadın cinayeti daha	12.10.2020
38	Sözcü	Kaçak çalışan Suriyeli 7 doktor 5 milyon liralık ilaçla yakalandı	12.11.2020
39	Sözcü	Hainler bombaları bebek bezlerine saklamış	18.11.2020
40	Sözcü	Düşük ayarlı altınla dolandıran Suriyeli çetesine operasyon	01.12.2020
41	Sözcü	Suriyelilerin ‘altın oyunu’ cezaevinde bitti	01.12.2020
42	Sözcü	Suriyeli aile ortalığı birbirine kattı! Evi ateşe verdiler, 2 polisi yaraladılar	13.12.2020

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Başlığı	Tarih
43	Sözcü	PKK'ya silah sağlayan Suriyeli bir kişi yakalandı	22.12.2020
44	Sözcü	Milyonlarca liralık vurgun yapan Suriyeli hackerlar yakalandı	24.12.2020
45	Sözcü	İŞİD'e operasyon, yedi Suriyeli gözaltında	28.12.2020

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo: Suriyeli failer tarafından işlenen suç haberlerinin başlıkları(Yeni Şafak)

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Başlığı	Tarih
1	Yeni Şafak	250 liralık küpe için bebeğin kulağını parçaladı	05.02.2019
2	Yeni Şafak	Polis baskınında Türk kahvesi yapıp içtiler	05.09.2019
3	Yeni Şafak	1,5 aylık ikizler ile 2 yaşındaki kızı terk eden anne ve baba gözaltına alındı	06.11.2019
4	Yeni Şafak	Üvey annenin komaya soktuğu küçük kıza devlet sahip çıktı: Hayatta kalma mücadelesini kazandı	18.11.2019
5	Yeni Şafak	Mersin'de zabıta ve polisten 'bozuk et' operasyonu: El konulan 170 kilogram et imha edildi	06.02.2020
6	Yeni Şafak	Bursa'daki korkunç cinayette kan donduran detay: Üvey anne Muhammed'in cesedini gömme planı yapmış	12.02.2020
7	Yeni Şafak	Kavgaya alışveriş yapan sivil polis müdahale etti	12.02.2020
8	Yeni Şafak	9 yaşındaki Muhammet 11 yaşındaki ablası tarafından boğularak öldürüldü	12.02.2020
9	Yeni Şafak	Adana'da gizli bölmeli kaçak hastaneye baskın: Hastanede çalışan sahte doktorlar da gözaltına alındı	16.02.2020
10	Yeni Şafak	İstanbul'da DEAŞ'ın sözde 'emir' yapısına operasyon: Duvar arkasını gösteren cihaz ilk kez kullanıldı	25.02.2020

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Başlığı	Tarih
11	Yeni Şafak	Polis bile şoke oldu: Suç makinesi kız arkadaşının otomobilinin bagajından çıktı	19.04.2020
12	Yeni Şafak	Bekçiye biber gazı sıkıp kaçtı!	25.04.2020
13	Yeni Şafak	Adana'da DEAŞ'a şafak operasyonu: 5 Suriyeli gözaltında	01.07.2020
14	Yeni Şafak	İstanbul Sultangazi'de akıllalmaz olay: Daireyi doğumhaneye çevirmişler	05.08.2020
15	Yeni Şafak	Kilis'te korkunç cinayet: Kayınvalidesini öldürüp üzerine beton döktü	20.08.2020
16	Yeni Şafak	Bursa'da iki grup arasındaki kavga kamerada	02.09.2020
17	Yeni Şafak	İstanbul'da Suriyeli çocukları dilendiren çete çökertildi: 24 şüpheli yakalandı, 68 çocuk kurtarıldı	28.09.2020
18	Yeni Şafak	Dilenci çetesi çökertildi	29.09.2020
19	Yeni Şafak	Ayakkabılarına gizlediği 2 kilo altını sınırdan geçirmeye çalıştı	02.10.2020
20	Yeni Şafak	İnsan kaçakçılarından akıl almaz taktik: Düğün konvoyu görüntüsüyle kaçmaya çalıştılar	20.10.2020
21	Yeni Şafak	1,5 aylık ikizler ile 2 yaşındaki kızı terk eden anne-baba serbest	07.11.2020
22	Yeni Şafak	Kahramanmaraş'ta kaçak klinikten şoke eden görüntüler: Kürtaj, diş çekimi, botoks...	12.11.2020
23	Yeni Şafak	Polisi görünce eroin paketlerini yuttu!	16.11.2020
24	Yeni Şafak	Kolundaki alçıyla kamufle edilmiş patlayıcıyla yakalanan teröristin hedefinde İstanbul vardı	17.11.2020
25	Yeni Şafak	Adana'da kan donduran olay: Birlikte yaşadığı kadını balkonda dövüp banyoda bıçakladı	28.12.2020

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo: Suriyeli failler tarafından işlenen suç haberlerinin başlıkları(Türkgün)

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Başlığı	Tarih
1	Türkgün	Evin önünde sinir krizi geçirmişti! O cani 'baba' çıktı	28.01.2019
2	Türkgün	Osmaniye'de ele geçirildi! Değerini öğrenmek için...	26.02.2019
3	Türkgün	Suriyeli gelinden büyük sürpriz!	22.03.2019
4	Türkgün	Engelli oğluna 30 bin TL'ye Suriyeli eş buldu, dünyası başına yıkıldı	22.03.2019
5	Türkgün	Kafa keseceğim' diyen Suriyeli için karar verildi! 'Kadına vuran adamı ayırdım, bana saldırınca...'	29.05.2019
6	Türkgün	Soylu: El yapımı patlayıcı olduğunu düşünüyoruz	05.07.2019
7	Türkgün	3 Suriyeli hayatını kaybetmişti... Reyhanlı saldırısıyla ilgili yeni gelişme!	09.07.2019
8	Türkgün	99 bin lirasını dolandırdılar! Kimliği şoke oldu	14.07.2019
9	Türkgün	Kilis'te feci kaza! Ölü ve yaralılar var	01.08.2019
10	Türkgün	İtirafçı kadın terörist Karayılan'ın talimatını itiraf etti!	28.11.2019
11	Türkgün	Suriyeli çocuk dilenciler, yasak dinlemedi!	06.04.2020
12	Türkgün	Jandarma ve MİT'ten ortak operasyon: Yakalandı	12.06.2020
13	Türkgün	İnsan kaçakçılarından 'pes' dedirten taktik!	20.10.2020

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

EK-2: Haber Girişleri Tablosu

Tablo: Suriyeli failler tarafından işlenen suç haberlerinin girişleri(Habertürk)

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Girişi	Tarih
1	Habertürk	Adana'da kaybolduktan 16 gün sonra bir derede bulunan Suriyeli Muhammed Abdo'nun katil zanlısı 2 kişi tutuklandı. Korkunç cinayette detaylar da ortaya çıktı. İnsan kaçakçılığı suçundan sabıkalı bulunan Suriyeli zanlılar, Abdo'yu önce demir çukukla tanınmaz hale gelene kadar dövdükten sonra boğazını keserek öldürdü. Zanlıların, kendileri gibi kaçak göçmen taşıdığı iddia edilen Abdo ile aralarında rekabetten kaynaklı husumet olduğu için cinayeti işledikleri öne sürüldü	04.01.2019
2	Habertürk	İstanbul'da telefonla aradıkları vatandaşları kendilerini polis, asker ve savcı olarak tanıtır dolandıran 17 kişilik çete çökertildi. Çetenin son 6 ayda 31 kişiyi dolandırarak 5 milyon liralık vurgun yaptığı ortaya çıktı	15.01.2019
3	Habertürk	Bahçelievler'de aynı evde yaşadığı kardeşinin eşini fön makinesi kablosuyla boğarak, cesedini yaktığı iddia edilen sanık Suriyeli Eymen Omar, ağırlaştırılmış müebbet ve 12 yıl hapis cezasına çarptırıldı.	16.01.2019
4	Habertürk	KAYSERİ'de PKK/PYD terör örgütüyle irtibatları oldukları belirlenen kişilere yönelik yapılan operasyonda gözaltına alınan 6 şüpheliden Suriye uyruklu 2 şüpheli adliyeye sevk edildi.	14.02.2019
5	Habertürk	Karabük'ün Eskipazar ilçesinde 2014 yılında meydana gelen olayda yaşlı adamı sopayla döverek öldüren 3 Suriyeli ağırlaştırılmış Müebbet hapis cezasına çarptırıldı.	13.03.2019
6	Habertürk	Bursa'da elleri ve ayakları bağlı şekilde öldürülen Suriye uyruklu kadının evinden annesinin de	09.04.2019

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Girişi	Tarih
		cesedi çıktı. Cinayetin kadının kocasının işlediği öğrenilirken, olaya karışan 1 kişi yakalandı. Katil zanlısı koca ise aranıyor.	
7	Habertürk	İstanbul Beyoğlu'nda 10 yaşındaki erkek çocuğu taciz iddiası ortalığı karıştırdı. Şüpheli Suriye uyruklu bir kişi, çocuğun yakınları tarafından darp edilip bıçaklandı. Yaralı ambulansla hastaneye kaldırılırken, polis ekipleri olayı gerçekleştiren kişileri yakalamak için çalışma başlattı	01.05.2019
8	Habertürk	Mersin'in Tarsus ilçesinde mahallede kavga eden Suriyeliler ilçeden gönderildi.	12.06.2019
9	Habertürk	Bursa'da, Suriye uyruklu yeğeni Dima Aşaelim'i (18),11 yerinden bıçaklayarak öldürdükten sonra kolundaki altın bilezikleri alan amca Bakrı Ashalem (27),yapılan ikinci yargılamada da ömür boyu ve 12 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Kararın, Bursa Bölge Mahkemesi'nce, Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı avukatının davaya müdahil olmadığı gerekçesiyle usûlden bozulması üzerine yapılan yeniden yargılamada Ashalen kendisini, "Şeytana uydum, aklım başımdan gitti" diyerek, savundu	13.06.2019
10	Habertürk	Hatay'da narkotik köpeği "Rüzgar" ile yapılan aramada toprağa gömülü 313 bin 740 adet uyuşturucu hap bulundu. Olayla ilgili Suriye uyruklu 3 kişi gözaltına alındı.	08.08.2019
11	Habertürk	KONYA'da Suriye uyruklu Mahmud El Hüseyin (32), dini nikahlı eşi Halidiye El Hamit'i (29), 4 yaşındaki çocuklarının gözü önünde sopayla döverek öldürdü.	15.11.2019
12	Habertürk	İzmir'in Buca ilçesinde polisin "dur" ihtarına uymayarak hafif ticari araç ile kaçmaya başlayan Suriye uyruklu şüpheli şahıs kovalamaca sonucu polis ekipleri tarafından yakalandı.	25.04.2019

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Girişi	Tarih
13	Habertürk	BURSA'da geçen yıl Ocak ayında, 3 çocuk annesi Suriyeli Fatma Khillo'yu (34) evinde 24 bıçak darbesiyle öldürdüğü iddiasıyla tutuklu bulunan Akram Moustafa (41) ile tutuksuz yargılanan oğlu Mohammad M. (15), hakim karşısına çıktı. Karar duruşmasında baba Akram Moustafa, 'Adam öldürmek' suçundan ağırlaştırılmış müebbet, 'Yağma, hırsızlık, konut dokunmazlığına ihlal' suçlarından toplam 21 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Oğlu Mohammad M. hakkında adam öldürmeye yardımcı olmaktan önce ağırlaştırılmış müebbet, yaşının küçük olmasından dolayı uygulanan indirimler neticesinde 5 yıl 10 ay ile...	23.05.2019
14	Habertürk	Bursa'da yerel bir gazetenin yayın yaptığı esnada 'Kafa keseceğim' diyerek büyük tepki toplayan, gözaltına alındıktan sonra adli kontrol şartıyla serbest bırakılan Suriyeli sınır dışı edilmek üzere Göç İdaresine teslim edildi	30.05.2019
15	Habertürk	Son dakika haberi! Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde bir patlama meydana geldi. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan patlamayla ilgili yaptığı açıklamada, "Suriyeli 3 kişi aracın içerisinde, bomba olduğu belli. Onun patlamasının neticesinde İçişleri Bakanımızın verdiği bilgiye göre 3'ü de ölmüş" diye konuştu.	05.07.2019
16	Habertürk	KONYA'da, takip ettiği H.K.K. (20) adlı genç kızı, adres sorma bahanesiyle durdurduktan sonra eteğini kaldırarak taciz eden Suriyeli İbrahim El Hammud (23), 'cinsel saldırı' suçundan tutuklandı.	01.08.2019
17	Habertürk	İstanbul Kartal'daki Anadolu adliyesi yakınında iki grup arasında çıkan tartışma silahlı kavgaya dönüştü. Olayda 2'si ağır 4 kişi yaralandı, 5 kişi gözaltına alındı	10.10.2019
18	Habertürk	Konya'da bir apartmanın giriş katına terk edilen	06.11.2019

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Girişi	Tarih
		biri kız 1,5 aylık ikiz bebekler ile 2 yaşlarındaki kız çocuğunun Suriye uyruklu anne-babası gözaltına alındı. Kendilerine yardım ettikleri sürülen 4 akrabalarıyla birlikte yakalanarak, gözaltına alınan çift, polise verdikleri ilk ifadelerinde boşanma aşamasında olduklarını anlatıp, çocukları terk etme suçunu birbirlerinin üzerine attı.	
19	Habertürk	Fatih'te Çin Halk Cumhuriyeti vatandaşı Uygur Türkü Saimaiti Aierken'in öldürülmesiyle ilgili yabancı uyruklu 3 kişi, yurt dışına kaçmaya çalışırken yakalandı. Zanlıların ilk sorgusunda, saldırıyı Kırgızistan'daki bir alacak verecek meselesi yüzünden gerçekleştirdiklerini söyledikleri öğrenildi. Saimait Aierken'in ölümüne ilişkin Özbek ve Kırgız basınında da yer alan haberlerde ise, Aierken'in adının Kırgızistan'da 700 milyon doların yurt dışına kaçırılmasıyla ilgili yürütülen soruşturmada geçtiği belirtildi	12.11.2019
20	Habertürk	İstanbul Esenyurt'ta yaşayan Suriyeli eski savaş pilotu subay 52 yaşındaki İsmail Molla Umeyr 3 yaşındaki çocuğunun gözü önünde yeğeni tarafından boğazı kesilerek vahşice öldürüldü. Katil zanlısı yeğen Abdulkadir Halil Mülle, gözaltına alındı	31.12.2019
21	Habertürk	Ankara'da sabah saatlerinde Özel Harekat eşliğinde 19 ayrı adrese eş zamanlı operasyon düzenleyen Narkotik ekipleri, tamamı Suriye uyruklu 10 zanlıyı gözaltına aldı. Zanlıların kurdukları suç örgütü aracılığı ile Ankara'nın çeşitli noktalarında sokak satıcısı örgütlenmesi ile uyuşturucu ticareti yaptıkları belirlendi	02.01.2020
22	Habertürk	Bursa'da, eşi Hayat Meşail (29) ile kayınvalidesi Sabah Meşail'i (61), arkadaşı Khaled Jarad (21) ile	28.01.2020

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Girişi	Tarih
		birlikte domuz bağı ile bağlayarak öldürdüğü iddiasıyla tutuklu olan Suriyeli Ali Hattab'ın (28) yargılandığı davada cinayeti yetkililere bildirmediği ve suça ortaklı yaptığı iddia edilen sanık ikinci kez tahliye edildi.	
23	Habertürk	Avcılar'da Suriye uyruklu kişilerin işlettiği bir restoran 30 bin lira yemek borcu nedeniyle yine Suriye uyruklu kişilerin baskınına uğradı. Satır ve bıçaklarla restoranı basan kişilerden 4'ü adliyeye sevk edildikten sonra tutuklanarak cezaevine gönderildi	03.02.2020
24	Habertürk	Bursa'da terör örgütü DEAŞ'ın sözde üst düzey yöneticisi yakalandı. Suriye uyruklu "Abu Taki Alshamy" kod adlı kişinin, Deyrizor kentine bazı bağlı bölgelerde terör örgütü bünyesinde faaliyet gösterdiği belirtildi	17.02.2020
25	Habertürk	Yok	18.02.2020
26	Habertürk	Kayseri'de, terör örgütü Heyet Tahrir el-Şam'a (HTŞ) yönelik düzenlenen operasyonda yakalanan Suriyeli M.H.A tutuklandı.	21.02.2020
27	Habertürk	Fatih'te cami avlusunda Suriyeli oldukları öğrenilen iki grup arasında bıçakların da kullanıldığı kavga çıktı. Kavgada yüzünden ve boynundan bıçakla yaralanan bir kişi ambulansla hastaneye kaldırıldı.	24.02.2020
28	Habertürk	Adana'da, kavga ettiği arkadaşını kafasına düdüklü tencereyle vurarak öldürmeye teşebbüs ettiği iddiasıyla hakkında dava açılan sanık, 5 yıl 7 ay 15 gün hapis cezasına mahkum edildi	26.02.2020
29	Habertürk	İzmir'in Menemen ilçesinde Suriye uyruklu hamile kadın ve 5 yaşındaki oğlunun evde ölü bulunmasıyla ilgili gözaltına alınan şüpheli adliyeye sevk edildi.	09.03.2020

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Girişi	Tarih
30	Habertürk	İzmir'in Menemen ilçesinde Suriye uyruklu hamile kadın ve 5 yaşındaki oğlunun evde ölü bulunmasıyla ilgili adliyeye sevk edilen şüpheli tutuklandı	10.03.2020
31	Habertürk	Yok	11.03.2020
32	Habertürk	Gaziantep'te Suriyeli iki kuzenin tartışması cinayetle bitti. Halid Sagi, kavga ettiği kuzeni Abdulhadi Sagi tarafından av tüfeğiyle vurularak, öldürüldü. Kazan zanlı Abdullah Sagi, polisin düzenlediği operasyonla saklandığı evde yakalandı	03.04.2020
33	Habertürk	İzmir'in Menemen ilçesinde hamile eşi ve oğlu öldürülen Suriyeli Halil Muhammed, komşusu olan Suriyeli katil zanlısıyla ilgili inanılmaz ayrıntılar anlattı. Acılı eş, zanlıyla olaydan sonra yolda karşılaştığını ve bu kişinin cenazeye katıldığını anlatarak, "Kendisini yaklaşık 2 yıldır tanıyordum. Katil zanlısı cenazelerin defni sırasında bizimle mezar kazdı, akşam da taziyede misafirlere yemek dağıttı. O nedenle hiç şüphelenmedim" dedi	11.03.2020
34	Habertürk	Esenyurt'ta sokağa çıkma kısıtlaması sürerken Suriyeli iki grup arasında henüz belirlenemeyen nedenle kavga çıktı. Kavgada 2 kişi yaralandı	19.05.2020
35	Habertürk	Kilis'te 5 yıl önce kaçırılarak öldüren İnşaat mühendisi Abdulsamet Atik'in katili 3 şüpheliden 2'si Türkiye'de birisi ise Suriye'de düzenlenen operasyonla yakalandı.	06.06.2020
36	Habertürk	İzmir'de örgüt kurarak "nitelikli yağma", "hürriyeti tahdit" gibi suçlar işledikleri öne sürülenlere yönelik operasyonda 15 şüpheli gözaltına alındı.	16.06.2020
37	Habertürk	BURSA'da, eşi Hayat Meşail ve kayınvalidesi Sabah Meşail'i domuz bağı ile bağlayıp,	02.07.2020

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Girişi	Tarih
		öldürdükleri iddiasıyla tutuklanan Suriyeli Ali Hattab ile arkadaşı Khaled Jarad'ın yargılanmalarına devam edildi. Duruşma, sanık avukatlarının, suç vasfının 'Tasarlayarak adam öldürme' şeklinde değerlendirilme ihtimaline karşı ek süre talep etmesi üzerine ertelendi. Olay, geçen yılın Nisan ayında, Yıldırım ilçesine bağlı Zümrütevler Mahallesi'nde meydana geldi. Mahalleli, 4 katlı apartmanın giriş katından gelen çığlık sesleri üzerine polisi aradı. İhbarla adrese gelen polis, kapısı...	
38	Habertürk	Bursa'nın Yıldırım ilçesinde, Suriye uyruklu kadın ile kızının el ve ayakları bağlanarak öldürülmesine ilişkin davada, cinayeti yetkililere bildirmediği ve suça ortaklık yaptığı iddia edilen sanıkların yargılanmasına devam edildi.	02.07.2020
39	Habertürk	Yok	14.07.2020
40	Habertürk	Ankara'nın Çubuk ilçesinde, tek katlı evde yalnız yaşayan Suriyeli Abdullah U., tartıştığı ev sahibi Fatih Dönmez'i vücudunun çeşitli yerlerinden bıçakla yaraladı. Olaya müdahale eden polis aracına zarar vererek kaçmaya çalışan zanlı, kovalamaca sonucu yakalandı	28.07.2020
41	Habertürk	Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde çobanlık yapan babalarına yemek götürmek isteyen 10 ile 12 yaşlarındaki iki Suriyeli kardeşten üç gündür haber alınamıyordu. Polis ekiplerinin yaptığı çalışmada kayıp kardeşler Diyarbakır'da dilencilik yaparken bulundu.	15.08.2020
42	Habertürk	Tekirdağ'ın Kapaklı ilçesinde, silahlı terör örgütü DEAŞ üyelerinin sosyal medya hesaplarına üye olduğu ve terör örgütünü destekleyici paylaşımlarda bulunduğu tespit edilen L.E.D., operasyonla yakalandı. Emniyetteki işlemlerinin	27.08.2020

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Girişi	Tarih
		ardından adliyeye sevk edilen şüpheli tutuklandı.	
43	Habertürk	İstanbul'da, PKK'nın Suriye yapılanması YPG/PYD içerisinde faaliyette bulundukları ve kaçak yollarla yurda giriş yaparak örgütsel faaliyet yürüttükleri belirlenen 6 kişi yakalandı	05.09.2020
44	Habertürk	İstanbul'da savaş bölgesinden getirdiğini öne sürdüğü sahte dövizle dolandırıcılık yaparken suçüstü yakalanan Suriye uyruklu şüpheli tutuklandı.	07.09.2020
45	Habertürk	Yok	09.09.2020
46	Habertürk	Türkiye'ye kaçak yollardan geçmeye çalışan DEAŞ'lı terörist, Hatay Jandarma personeli tarafından yakalandı.	20.09.2020
47	Habertürk	1 yaşındaki bebek Hayat Neccar'ın solunum sıkıntısıyla hastaneye götürülmesinin ardından sağlık görevlileri bebeğin vücudunda çeşitli izler olduğunu görünce durumu polis ekiplerine haber verdi. Hayat bebek kurtarılamazken, olayla ilgili inceleme başlatan polis ekipleri, anne ve babayı gözaltına alınmıştı. Anne Vala B., "Çocuğu kasten öldürmek" suçundan tutuklandı. Baba Ali N. ise adli kontrol şartı ile serbest bırakıldı.	28.09.2020
48	Habertürk	İstanbul'da Suriyeli çocukları kente getirip zorla dilendirdikleri öne sürülen suç örgütüne yapılan operasyonda Suriye uyruklu 24 zanlı yakalandı, 68 çocuk kurtarıldı.	28.09.2020
49	Habertürk	Edirne'de, Polis Özel ve Hudut Karakolu personellerince, 1. Derece Askeri Yasak Bölge'de, 3 Suriye uyruklu kaçak göçmen yakalandı. Göçmenlerin üzerinden, çok sayıda ziynet eşyası, döviz, cep telefonu, powerbank, flaş bellek ve çok sayıda farklı ürün çıktı.	29.09.2020
50	Habertürk	Kilis'in Öncüpınar Sınır Kapısında Suriye'den	02.10.2020

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Girişi	Tarih
		Türkiye'ye giriş yapan bir kişinin giydiği ayakkabısının içerisinde 2 kilo 193 gram altın ele geçirildi.	
51	Habertürk	Torbacı diye tabir edilen ve omzundaki 'şahin' dövmesi nedeniyle asıl adını gizleyerek kendini 'Şahin' olarak tanıtıp bölgede uyuşturucu ticareti yapan Rami A. adlı Suriye uyruklu şüpheli Esenyurt Süleymaniye Mahallesi'nde saklandığı evde yakalandı	03.10.2020
52	Habertürk	Yok	17.10.2020
53	Habertürk	Konya'da tartıştığı Suriye uyruklu çocuğu bıçaklayarak ölümüne sebep olan vatandaşı zanlı, otostopla ülkesine kaçmaya çalışırken yakalandı	23.10.2020
54	Habertürk	Kahramanmaraş'ta Suriyeliler tarafından işletilen 6 kaçak kliniğe polis tarafından operasyon düzenlendi. Kliniklerde 5 milyon liralık ilaç ele geçirilirken, muayene dışında diş çekme, kürtaj ve botoks da yapıldığı tespit edildi. Suriyeli 6 doktor gözaltına alındı	10.11.2020
55	Habertürk	Yok	12.11.2020
56	Habertürk	Yok	17.11.2020
57	Habertürk	Son dakika haberleri... Barış ve huzuru bozmaya yönelik bombalı ve silahlı saldırılarla güvenlik güçlerinin yanı sıra sivilleri de hedef alan, bebek, çocuk, genç, kadın, yaşlı çok sayıda kişiyi katleden terör örgütünün katliamları hafızalardan silinmiyor. 2018 yılında annesi ile birlikte bombalı saldırıda şehit olan Bedirhan bebeğin de aralarında olduğu yüzlerce çocuk teröristlerce katledildi. İşte o bebek katilleri, bu kez bombaları bebek bezlerine saklamış halde yakalandı. Mardin İstihbarat ve Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü ekipleri, özel düzenekli çantada boru tipi	18.11.2020

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Girişi	Tarih
		bombalarla, mülteci aileler arasına sızarak illegal yolla Türkiye'ye giriş yapan Suriye uyruklu PKK'lı 3 teröristi yakaladı	
58	Habertürk	Bahçelievler'de iki grup arasında "yan bakma" nedeniyle çıkan kavgada, Suriyeli Muhammet Tacettin Salwan'ın bıçaklanarak yaralanması ve kaldırıldığı hastanede hayatını kaybetmesine ilişkin gözaltına alınan şüpheli tutuklandı.	19.11.2020
59	Habertürk	Muğla'nın Seydikemer İlçesinde uyuşturucu ticareti yaptığı iddiasıyla gözaltına alınan 3 Suriyeli sınır dışı edilirken, 2 şüpheli de serbest bırakıldı.	20.11.2020
60	Habertürk	Konya'da terör örgütü PKK/YPG üyeliği iddiasıyla aranan Suriyeli zanlı Adana'da yakalandı	26.11.2020
61	Habertürk	Antalya'da kayıp olarak arandığı esnada ormanlık alanda toprağa gömülü bulunan gencin katili olduğu iddia edilen şüphelilerden Suriye uyruklu zanlı tutuklandı.	30.11.2020
62	Habertürk	Bursa'da Suriyeli iki grup arasında kız meselesi yüzünden çıkan kavgada 2 kişi bıçaklandı. Yaralılar hastanede tedavi altına alınırken, saldırgan Ahmad K.'nın yakalanması için çalışma başlatıldı	30.11.2020
63	Habertürk	Bursa'da Suriyeli akrabalar arasında çıkan kavgada çivili sopa ile başından yaralanan Saddam Ahmad, esnafa sığındı. Esnafın ihbarı üzerine bölgeye sağlık ve polis ekipleri sevk edildi. Yaralı Ahmad olay yerine gelen ambulansa bindirilirken, kavga ettiği grup tarafından sopalarla linç edilmeye çalışıldı. Polis ekiplerinin müdahalesiyle kurtulan yaralı tedavi altına alındı. Ahmad'a saldırın kişi aranırken, kavgaya karışanlar sokağa çıkma kısıtlanması ve maske ihlallerinden ceza	11.12.2020

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Girişi	Tarih
		yazıldı	
64	Habertürk	Ankara'nın Altındağ ilçesinde aralarında uyuşturucu satışından dolayı husumet bulunan ve 1 kişinin ölümüyle sonuçlanan olayın misillemesinde tekrar 2 grup karşı karşıya geldi. Akşam saatlerinde meydana gelen silahlı çatışmada 1 kişi ölürken ağır yaralanan 1 kişi de kaldırıldığı hastanede hayatını kaybetti	17.12.2020
65	Habertürk	Yok	21.12.2020
66	Habertürk	Ordu'da terör örgütü DEAŞ'a yönelik düzenlenen operasyonda 9 Irak uyruklu 1 Suriyeli şüpheli gözaltına alındı. Gözaltına alınan şüphelilerin Suriye ve Irak'ta DEAŞ terör örgütü içerisinde çeşitli birimlerde görev aldığı, kamplarda eğitim gördüğü tespit edildi	23.12.2020
67	Habertürk	Yok	24.12.2020
68	Habertürk	Yok	25.12.2020
69	Habertürk	Yok	25.12.2020
70	Habertürk	Adana'da terör örgütü DEAŞ üyesi olduğu iddiasıyla tutuklanan sanık hakkında 15 yıla kadar hapis cezası istemiyle dava açıldı.	25.12.2020
71	Habertürk	Adana'da tüyleri diken diken eden olay! İmad El-Mansur Muhammet Suphi adlı kişi, dini nikâhla birlikte yaşadığı Kevser El-İsa Hasan'ı kıskançlık nedeniyle balkonda dövüp, banyoda belinden ve sırtından bıçaklayarak, yaraladı. Suriyeli genç kadın hastaneye kaldırılırken, vatandaşı Suphi ise gözaltına alındı	28.12.2020
72	Habertürk	Yok	28.12.2020
73	Habertürk	Osmaniye'de polisin yol kontrol noktasında 'şüpheli' üzerine durdurduğu otomobilde, İçişleri	29.12.2020

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Girişi	Tarih
		Bakanlığı'nın 'Uluslararası güvenlik açısından sakıncalı' gördüğü Suriyeli İ.E.A., yakalandı. Ağabeyinin kimliğini kullandığı saptanan İ.E.A. ile yanında bulunan Suriyeli N.C., sınır dışı edilecek	
74	Habertürk	Osmaniye'nin Bahçe ilçesinde Suriyeli uyruklu kadın yasak aşk yaşadığı sevgilisiyle birlikte dini nikâhlı eşi M.A.'yı öldürdü. Cinayet sonrası kaçan zanlılar İstanbul'da yakalandı.	31.12.2020

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo: Suriyeli failler tarafından işlenen suç haberlerinin girişleri(Sözcü)

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Girişi	Tarih
1	Sözcü	Muğla'nın Fethiye ilçesinde, başına çuval geçirilmiş halde tarlada cesedi bulunan şoför Aziz Özbay'ın (34) öldürülmesiyle ilgili, eşi Rabia Özbay (31) ile yasak aşk yaşadığı ileri sürülen Suriyeli İbrahim Şeyh Ahmet'in yargılanmasına başlandı. Duruşmada, öldürülen Aziz Özbay'ın 6 yaşındaki kızı pedagog eşliğinde alınan ifadesinde babasını, annesi ile İbrahim Şeyh Ahmet'in öldürdüğünü söyledi.	26.01.2019
2	Sözcü	İstanbul Fatih'te Suriyelilerle Cezayirlilerin sokak hakimiyeti kavgası kanlı bitti. Bir Cezayirlinin hayatını kaybettiği olayla ilgili soruşturma başlatan İstanbul Polisi 4 Suriyeli'yi gözaltına aldı.	13.03.2019
3	Sözcü	Konya'da, İngilizce eğitimi gördüğü kurs binasına girene kadar H.K.K. (20) adlı genç kızı takip, eteğini kaldırarak, taciz eden Suriyeli İ.E.H. (23), çevredekiler tarafından taksi durağında dövüldü.	30.04.2019

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Girişi	Tarih
		İ.E.H., polis ekiplerince gözaltına alındı.	
4	Sözcü	Mersin'de, kendisini kadın hastalıkları ve doğum uzmanı olarak tanıtarak çocuk sahibi olmak isteyen aileleri dolandırdığı iddia edilen Suriye uyruklu şüpheli tutuklandı.	24.05.2019
5	Sözcü	Suriyeli bir sığınmacının sokak röportajında söylediği sözler büyük tepki çekti. Sosyal medyada gündem olan görüntülerdeki Suriyeli "Kafa kesmek istiyorum" dedi. Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı'ndan yapılan yazılı açıklamada Suriyeli sığınmacının gözaltına alındığı belirtildi.	26.05.2019
6	Sözcü	Bursa'da, internetten yayın yapan yerel kanalın muhabirine verdiği röportajda "Kafa keseceğim" dediği gerekçesiyle gözaltına alınan ve mahkemece adli kontrol şartıyla serbest bırakılan Suriyeli A.A.F. (24), yarın sınır dışı edilecek. Yeniden evinde gözaltına alınan A.A.F., Bursa İl Göç İdaresi'ne teslim edildi.	30.05.2019
7	Sözcü	Sakarya'da Suriyeli bir grup kendilerine yan baktıklarını iddia ettikleri bir gence tekme tokat saldırdı. O anlar vatandaş kamerası ile saniye saniye görüntülendi. Kocaeli'nde de Suriyelilerin 18 yaşından küçük iki kızı taciz ettiği iddia edildi. Gölcük'te de Suriyelilerle mahalleli arasında yine 'Yan bakma' kavgası yaşandı.	10.06.2019
8	Sözcü	İstanbul Esenyurt'ta Suriyelilerin karıştığı kavgalar kan dondurdu. İlk olayda aralarında husumet bulunan Suriyeliler birbirlerine ölümüne saldırdı. Suriyelilerden biri cami avlusundan kapıldığı kalasla kavga ettiği kişilere saldırdı. Ağır darbeler altında ezilen bir Suriyeli ağır yaralandı. Esenyurt'ta bir başka olayda ise yine eli sopalı 5-6 Suriyeli bir kişiye saldırdı. Yere düşürdükleri	11.06.2019

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Girişi	Tarih
		kişiyi çevreden yetişenler linçten kurtardı. Olayın şaşkınlığını yaşayan çevredeki vatandaşlar ise korku dolu anlar yaşadı.	
9	Sözcü	Bursa'nın İnegöl ilçesinde, hoşlandığı Buse E. ve annesi Zehra E.'ye saldıran Suriyeli Abdulhadi A. (25), mahalleli tarafından darbedildi.	18.06.2019
10	Sözcü	İstanbul Küçükçekmece'de Cumartesi gecesi, Suriyeli bir çocuğun, bir kız çocuğunu taciz ettiği iddialarıyla başlayan olaylar, emniyet güçlerince güçlükle önlenmişti. Polisin çabası sayesinde, 'ucuz atlatılan' olaylarda; Arapça tabelalı iş yerleri de zarar gördü. Gözaltına alınan, 18 Türk vatandaşı yapılan işlemlerin ardından serbest bırakıldı. Taciz iddiasının ise bir yanlış anlamadan kaynaklandığı, küçük kızın ailesinin şikayetçi olmadığı ortaya çıktı. Küçükçekmece'deki olay, gözleri yeniden Türkiye'deki Suriyelilere ve onlar için mevcut bakış açısına çevirdi. İşte tehlikeli gerginliğin detayları...	01.07.2019
11	Sözcü	HATAY'ın Suriye sınırındaki ilçesi Reyhanlı'da, el yapımı patlayıcıdan (EYP) kaynaklandığı değerlendirilen otomobilde meydana gelen patlamada ölen 3 Suriyelinin örgüt bağlantısı araştırılıyor. Terörle Mücadele polisleri, iç savaştan kaçıp, Türkiye'ye sığınan Suriyelilerin bağlantılı olabilecekleri kişileri gözaltına almaya başladı.	06.07.2019
12	Sözcü	Adana'de zabitanın düzenlediği operasyonda Suriye uyruklu bir dilencinin üzerinden 5500 dolar, 3800 Türk Lirası ve 31 bin Suriye Lirası çıktı.	17.07.2019
13	Sözcü	İstanbul'un Güngören ilçesinde bakkal dükkanı işleten iki Suriyelinin 8 yaşında bir kız çocuğuna cinsel istismarda bulunduğu iddia edildi. Olayın	29.07.2019

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Girişi	Tarih
		haber ajanslarına yansımaması dikkat çekerken vatandaşların tepkisiyle harekete geçen polis iki Suriyeliyi gözaltına aldı.	
14	Sözcü	Taksim Meydanında turistlerin çantalarından para çalan Suriyeli kadın hırsız, turistin durumu fark etmesi üzerine yakayı ele verdi. Gözaltına alınan hırsız emniyete götürüldü.	05.08.2019
15	Sözcü	Mersin'de renkli yazıcıda bastıkları sahte dolarları, başka bir ülkeden çalınıp getirilmiş gibi gösterip yarı fiyatına bozdurarak vatandaşları dolandırdıkları iddiasıyla gözaltına alınan 1'i Suriyeli 4 kişi, çıkarıldıkları mahkemece adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Şahısların adreslerinde yapılan aramada 13 bin 800 gerçek, sahte 2 milyon dolar ile yine yazıcıda çoğaltılmış 207 bin 500 Türk lirası ve 60 kilo sahte altında kullanılan malzeme ele geçirildi	10.08.2019
16	Sözcü	Antalya'da aralarında alacak anlaşmazlığından husumet bulunan Suriyeli Muhammet Musa Hüseyin (18), arkadaşı Hasan Hasan tarafından tek bıçak darbesiyle öldürüldü.	24.09.2019
17	Sözcü	Konya'da dini nikahlı eşi Halidiye El Hamit'i (19) önce hortumla döven, ardından da başına sopayla vurup öldüren Mahmud El Hüseyin (32), çıkarıldığı mahkemece tutuklandı. Halidiye El Hamit'in yapılan otopsisinde yaklaşık 2 aylık hamile olduğu saptandı. Mahmud El Hüseyin, ifadesinde eşinin kendisini aldattığı için öldürdüğünü ileri sürdüğü belirtildi.	16.11.2019
18	Sözcü	Antalya'nın Kepez ilçesinde, Suriyeli bir kişi, Alaaddin Tuncer'e ait kediye tüfekle vurarak öldürdü. Bu kişinin elinden tüfeği alıp şikayetçi olan Alaaddin Tuncer, aynı kişinin mahallede kuşları vurduğunu ardından közleyip yediğini	17.11.2019

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Girişi	Tarih
		belirterek, şikayetçi oldu.	
19	Sözcü	Kayseri'de sebze halinde Suriye uyruklu hamallar arasında çıkan bıçaklı kavgada bir kişi hayatını kaybetti, iki kişi yaralandı.	22.11.2019
20	Sözcü	Pendik Belediyesi Zabıta Müdürlüğü, 2019'da yaptığı operasyonlarda 2 bin 473 profesyonel dilenci yakaladı. Bezlerden bebek yaparak dilenen kadının da aralarında bulunduğu dilencilerin üzerinden toplam 46 bin lira para çıkarken, şüphelilere, 360 bin lira para cezası kesildi. Pendik Zabıtası 'profesyonel dilencililiğin 11 yöntemini de kamuoyuyla paylaştı.	12.12.2019
21	Sözcü	Esenyurt'ta Suriyeli eski savaş uçağı pilotu yeğeni tarafından öldürüldü. Korkunç cinayete evde bulunan 5 yaşındaki oğlu da tanık olurken, katil zanlısı cinayetin işlendiği evde gözaltına alındı.	31.12.2019
22	Sözcü	Suriye'de terör örgütü PKK/YPG'ye istihbarat sağlayıp, eleman kazandıran şüpheli Adana'da yakalandı.	28.01.2020
23	Sözcü	Mardin merkezli 4 ilde yaşlı erkekleri Suriyeli kadınlarla evlendirme vaadi ile kandırmaktan polis tarafından gözaltına alınan 6 çete üyesi çıkarıldığı mahkemece tutuklandı. Zanlıların ikametlerinde yapılan aramalarda yüklü miktarda ziynet eşyası, para ve döviz ele geçirildi.	01.02.2020
24	Sözcü	Muğla'nın Fethiye ilçesinde Suriyeli 17 yaşındaki İ.E.E.'nin hastaneye 300 metre kala sancıları artınca yol kenarındaki tarlada doğurduğu kız bebek yaşamını yitirdi. 8 aylık bebeğin cesedi Muğla Adli Tıp Kurumu'na gönderilirken İ.E.E.'nin birlikte yaşadığı Suriye uyruklu 23 yaşındaki Ç.İ. 'Çocuğa cinsel istismar' suçundan gözaltına alındı.	03.02.2020

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Girişi	Tarih
25	Sözcü	Adana'da Suriyelilerin Suriyelileri muayene ettiği kaçak hastaneye baskın! Elektronik düzeneikle açılan gizli bölmeler polisi şoke etti.	16.02.2020
26	Sözcü	Terör örgütü IŞİD komutanı ve infazcısı olduğu iddia edilen Y.A.A., Bursa'nın İnegöl ilçesinde yakalandı. Gözaltına alınan ve bir doğal gaz servisinde çalıştığı öğrenilen Y.A.A.'nın emniyetteki işlemleri devam ediyor.	17.02.2020
27	Sözcü	İstanbul'da akılalmaz olay... Sabah evinden çıkan Prof. Zeki Fındıkoğlu, otomobilinin içindeki hırsızla göz göze geldi. Fındıkoğlu'nun eşi "Ben Suriyeliyim, bana dokunamazsınız" diyen hırsız, araçtan indirip polise teslim etti.	18.02.2020
28	Sözcü	İstanbul Bağcılar'da Suriyeli Cenar Zaitar isimli bir kişi, annesi Lemia Zaitar'ı yaşadıkları evde bıçaklayarak öldürdü. Olayın ardından kısa sürede yakalanan ve uyuşturucu bağımlısı olduğu öne sürülen Cenar Zaitar'ın ifadesinde, "Uyuşturucu bağımlısıyım. Para istedim. Vermeyince olayı gerçekleştirdim" dediği öğrenildi.	20.02.2020
29	Sözcü	İstanbul'da dolandırıcılıktan, uyuşturucu madde ticaretine kadar pek çok suçtan aranan Suriye uyruklu Alaa Mohammad, sokağa çıkma yasağı denetimleri sırasında, kız arkadaşının kullandığı otomobil bagajında yakalandı.	19.04.2020
30	Sözcü	İstanbul'un Arnavutköy ilçesinde 7-8 yaşlarındaki bir kız çocuğunu taciz ettiği iddia edilen yabancı uyruklu kişiler ile kızın ailesi arasında kavga çıktı. Kavgaya, olay esnasında aracı zarar gören vatandaş ve akrabaları da katılınca kavga meydan savaşına dönüştü. Polis, kavgayı güçlkle ayırdı.	17.05.2020
31	Sözcü	İstanbul'un Esenyurt ilçesinde Suriyelilerin açtığı kaçak hastaneye düzenlenen baskında 2'si Suriyeli doktor 5 kişi gözaltına alındı. Geçtiğimiz hafta	17.06.2020

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Girişi	Tarih
		Ankara'da düzenlenen kaçak doğumhane operasyonunda ise tamamı yabancı uyruklu 7 kişi yakalanmıştı. Türkiye'nin en büyük iki kentinden peş peşe gelen haberler gözleri kaçak hastane ve doğumhanelere çevirdi.	
32	Sözcü	İstanbul'da Suriye uyruklu Abdulkader Daould (21) tabancayla başından vurularak öldürüldü. Daould'u vuran Metin G. (40) tutuklanırken, olayın "gürültü" tartışması sebebiyle yaşandığı iddia edildi.	15.08.2020
33	Sözcü	İstanbul'da geçtiğimiz ay arkadaşının evinde kalan bir Suriyeli, arkadaşının eşini taciz etti. Tacizlere devam eden şahıs, kadını Fatih'te bir otele davet edince, kadının eşi ve arkadaşları tarafından dayak yedi. Çevredekiler şüpheliyi linçten kurtararak polise teslim etti.	26.08.2020
34	Sözcü	Hatay Valiliği, ilde terör örgütü IŞİD üyesi Suriye uyruklu bir teröristin yakalandığını açıkladı. Yazılı açıklamada, "Hudutlarımızın güvenliği ile Suriyeli kardeşlerimizin huzur ve emniyeti sağlanana kadar terörle mücadelemiz kararlılıkla devam edecektir" denildi.	20.09.2020
35	Sözcü	İstanbul'da Suriyeli çocukları ailelerinden kiralarak zorla dilendiren bir şebekeye operasyon düzenlendi. Operasyonda 24 şüpheli yakalanırken, 68 mağdur kurtarıldı.	28.09.2020
36	Sözcü	İstanbul'da Suriyeli ailelerden kiraladıkları çocukları dilendiren çeteye ilgili yeni iddialar ortaya çıktı. Çetenin çocukları 300 ila 500 liraya kiraladıkları, günlük 100 liradan az kazanç getiren çocukların dövüldüğü ve aç bırakıldığı öğrenildi. Pedagog eşliğinde ifade veren 8 yaşındaki bir çocuk, oyun oynadığı için dövüldüğünü ifade etti. Adreslere operasyon düzenleyen ekiplerin	02.10.2020

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Girişi	Tarih
		kurtarılan çocuklara oyuncak ve elbise hediye ettiği öğrenildi. Çocukları dilendiren çete üyesi 18 şüpheli ise tutuklandı.	
37	Sözcü	Esenyurt'ta bir şahıs tartıştığı karısını bıçakla öldürdü. Polisin gelmesini bekleyen şüpheli olay yerinde gözaltına alındı.	12.10.2020
38	Sözcü	Kahramanmaraş'ta açtıkları kaçak kliniklerde kürtaj, diş çekimi ve botoks yaparken, polisin düzenlediği operasyonla 5 milyon liralık ilaçla yakalanan Suriyeli 7 doktor, emniyetteki sorgularının ardından adliyeye sevk edildi.	12.11.2020
39	Sözcü	Mardin İstihbarat ve Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü ekipleri, mülteci aileler arasına sızarak illegal yolla Türkiye'ye giriş yapan Suriye uyruklu PKK'lı 3 teröristi yakaladı. Teröristlerin yanlarındaki özel düzenekli çantada yapılan aramada, bebek bezleri arasında boru tipi bombalar ele geçirildi.	18.11.2020
40	Sözcü	İstanbul'da 'Ucuza altın satıyoruz' diyerek bir vatandaşın 12 bin 500 dolarını çarpar Suriyelilere operasyon... 14 kişi gözaltına alınırken, ayarı düşük 884 adet Suriye altını ele geçirildi.	01.12.2020
41	Sözcü	İstanbul'da "Suriye'den geldik elimizdeki altınları satıp geri döneceğiz" diyerek sahte altınlarla dolandırıcılık yapan, Suriye uyruklu 14 şüpheli gözaltına alındı. Şüphelilerin kendilerine inanmayan bir kişiden silah tehdidiyle para aldıkları iddia edildi.	01.12.2020
42	Sözcü	Şanlıurfa'da ev sahibinin evinden çıkmasını istemesine kızan Suriyeli aile, evi yakmaya çalıştı. Evi ateşe veren Suriyeliler, kendilerine müdahale eden 2 polisi bıçak ve sopalarla yaraladı. Çıkan olaylarda 4 kişi gözaltına alındı.	13.12.2020

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Girişi	Tarih
43	Sözcü	Terör örgütü PKK'ya silah ve mühimmat sağladığı tespit edilen Suriye uyruklu bir şahsın Mardin'de gözaltına alındı.	22.12.2020
44	Sözcü	İstanbul merkezli 4 ilde, forex işlemleri yapan firmalara siber saldırı düzenleyerek milyonlarca lira vurgun yapan bir çete jandarma ekiplerince çökertildi. Şebekenin Suriye uyruklu elebaşı ve 12 adamı yakalanırken, aramalarda 26 milyon lira değerinde döviz ele geçirildi.	24.12.2020
45	Sözcü	Kayseri'de terör örgütü IŞİD'e yönelik düzenlenen operasyonda Suriye uyruklu yedi şüpheli gözaltına alındı.	28.12.2020

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo: Suriyeli failler tarafından işlenen suç haberlerinin girişleri(Yeni Şafak)

Sıra No	İnternet Haber Sitesi	Haber Girişi	Tarih
1	Yeni Şafak	Adıyaman'da bir hastanın yanında refakatçi olarak kalan kadın şahıs, hastanede tedavi gören 1 aylık bebeğin kulağını 250 TL değerindeki küpeler için parçaladı.	05.02.2019
2	Yeni Şafak	Ankara'da bir apartman dairesinde ruhsatsız muayenehanede yabancılara olumsuz koşullarda sağlık hizmeti sundukları belirlenen 3 kişi yakalandı. Kendisini doktor olarak tanıtan Suriyeli kadının, kendi evini "merdiven altı" muayenehane olarak kullandığı babasının evini ise ecza deposuna çevirdiği belirlendi. Aramalarda ele geçirilen tıbbi cihazlar ve çok sayıda ilaca el konulurken şüphelilerin kendileri için Türk kahvesi yapıp içmeleri dikkati çekti.	05.09.2019

Sıra No	İnternet Haber Sitesi	Haber Girişi	Tarih
3	Yeni Şafak	Konya'da bir apartmanın giriş katına terk edilen biri kız 1,5 aylık ikiz bebekler ile 2 yaşlarındaki kız çocuğunun Suriye uyruklu anne-babası gözaltına alındı. Kendilerine yardım ettikleri sürülen 4 akrabalarıyla birlikte yakalanarak, gözaltına alınan çift, polise verdikleri ilk ifadelerinde boşanma aşamasında olduklarını anlatıp, çocukları terk etme suçunu birbirlerinin üzerine attı.	06.11.2019
4	Yeni Şafak	Adana'da 'üzerine motosiklet düştü' diye hastaneye getirilen Suriyeli 3 yaşındaki Nurcan M.'yi üvey annesinin dövdüğü ortaya çıkmıştı. Üvey annenin "sürekli ağlıyor" diye döverek komaya soktuğu 3 yaşındaki kız çocuğu hayatta kalma mücadelesini kazandı. Hastaneden taburcu olan kız çocuğu yuvaya yerleştirildi.	18.11.2019
5	Yeni Şafak	Mersin'in Akdeniz ilçesinde tüketime sunulmak üzere hazırlanmış 170 kilogram bozuk et ele geçirildi. El konulan etler imha edildi.	06.02.2020
6	Yeni Şafak	Bursa'da 9 yaşındaki Suriyeli Muhammed H.'nin evinde ölü bulunmasının ardından başlatılan soruşturmada, kardeşini öldürdüğü öne sürülen 14 yaşındaki abla H.H.'nin de işkence gördüğü ortaya çıktı. Üvey anne ile birlikte gözaltına alınan baba ifadesinde, eşinin bir gün boyunca polise gitmesini, 'kendimi öldürürüm' tehdidiyle engellediğini, oğlunun cesedini gömmek için de plan yaptığını söyledi.	12.02.2020
7	Yeni Şafak	Yok	12.02.2020
8	Yeni Şafak	Bursa'da, bağırışma sesi duyan komşuların ihbarı üzerine eve giden polis ekipleri 9 yaşındaki Suriyeli Muhammet Hüseyin'in cansız bedeni ile	12.02.2020

Sıra No	İnternet Haber Sitesi	Haber Girişi	Tarih
		karşılaştı. Polis ekiplerinin yaptığı ilk incelemede, çocuğun vücudunda kesik, darp ve yanık izlerine rastlandı. Babası, üvey annesi ve 3 kardeşiyle birlikte oturan Muhammet'in 11 yaşındaki ablası tarafından boğularak öldürüldüğü öne sürüldü.	
9	Yeni Şafak	Adana polisi yaptığı çalışma sonucunda gizli bölmeli kaçak hastane ortaya çıkardı. Hastanede çalışan sahte doktorlar da gözaltına aldı. Duvarları kırılıp, kamuflej için önlerine dolap konan ve elektronik düzenele açılan gizli muayenehaneler, polisi de şaşırttı.	16.02.2020
10	Yeni Şafak	İstanbul'da DEAŞ'a yönelik 7 ilçede 13 adrese operasyon düzenlendi. Operasyonda örgüt içinde sözde 'emir' düzeyinde faaliyet gösteren 13 şüpheli gözaltına alındı. Şüphelilerin, örgüt tarafından gönderilen paraları İstanbul'da tutuklu bulunan kişilerin ailelerine dağıttıkları da tespit edildi. Eş zamanlı operasyonlarda Savunma Teknolojileri Mühendisliğince tasarlanıp geliştirilen ve duvar arkasını gösteren termal radar cihazı da ilk kez kullanıldı.	25.02.2020
11	Yeni Şafak	İstanbul'da koronavirüs tedbirleri kapsamında sokağa çıkma yasağının ikinci gününde denetimini sürdüren polis ekipleri şoke eden bir manzarayla karşılaştı. Dolandırıcılık, uyuşturucu madde ticareti, para sahtecilik, başkasının kimlik bilgilerini kullanma, güveni kötüye kullanma suçlarından aranan Suriyeli şüpheli, kız arkadaşının kullandığı otomobil bagajında yakalandı.	19.04.2020
12	Yeni Şafak	Adıyaman'da, kendisine kimlik soran mahalle bekçisine biber gazı sıkarak kaçan Suriyeli Abdullah E., polis ekiplerince yakalandı.	25.04.2020

Sıra No	İnternet Haber Sitesi	Haber Girişi	Tarih
13	Yeni Şafak	Terör örgütlerine yönelik operasyonlar hız kesmeden sürüyor. Söz konusu operasyonların son adresi ise Adana oldu. İl genelinde DEAŞ adına faaliyette bulunduğu tespit edilen 5 kişinin yakalanması için şafak vakti operasyon düzenlendi. Özel hareket polislerinin de katıldığı operasyonda şüpheliler gözaltına alındı. Şahısların Suriye uyruklu olduğu öğrenildi.	01.07.2020
14	Yeni Şafak	İstanbul Sultangazi'de polis ekipleri, bir apartmanın 3'ncü katına baskın yaptı. Baskın sonucunda dairenin kaçak doğumhane olduğu tespit edildi. Olayda 5'i kadın 6 yabancı uyruklu kişi gözaltına alındı.	05.08.2020
15	Yeni Şafak	Kilis'te geçtiğimiz günlerde korkunç bir cinayet işlendi. Yabancı uyruklu bir kişi, kayınvalidesini öldürdükten sonra beş katlı binanın zeminini eşerek gömdü ve üzerine beton döktü.	20.08.2020
16	Yeni Şafak	Yok	02.09.2020
17	Yeni Şafak	İstanbul'da, Suriyeli çocukları dilendiren çete çökertildi. Operasyonda 24 şüpheli yakalandı, 68 çocuk da kurtarıldı. Aramalarda 250 bin TL, 100 dolar, 228 bin 500 Suriye parası ve çok sayıda madeni para ele geçirildi.	28.09.2020
18	Yeni Şafak	Suriyeli ailelerin çocuklarını yasa dışı yollarla İstanbul'a getirip dilendiren şebekeye baskın yapıldı. Şebekeyi üç ay takip eden polis, Sultangazi'deki adreslere operasyon düzenledi. 24 şüpheli yakalanırken 68 çocuk kurtarıldı. Aramalarda 250 bin lira, 100 dolar, 228 bin 500 Suriye lirası ve çok sayıda madeni para	29.09.2020

Sıra No	İnternet Haber Sitesi	Haber Girişi	Tarih
		ele geçirildi.	
19	Yeni Şafak	Kilis'teki sınır kapısından otomobille Türkiye'ye giriş yapmak isteyen kişinin ayakkabılarının içinde, 2 kilo 193 gram hurda altın ele geçirildi.	02.10.2020
20	Yeni Şafak	Yasa dışı yollarla göçmenleri yurda sokmaya çalışan insan kaçakçılarının son yöntemi 'pes' dedirtti. Batman'da süslenerek düğün konvoyu izlenimi verilmeye çalışılan üç araçta, 16 yabancı uyruklu yakalandı.	20.10.2020
21	Yeni Şafak	Konya'da apartmanın giriş katına biri kız 1,5 aylık ikiz bebekler ile 2 yaşlarındaki kız çocuğunu terk eden Suriye uyruklu anne-baba ve 4 akrabası, adli kontrol kararıyla serbest bırakıldı.	07.11.2020
22	Yeni Şafak	Kahramanmaraş'ta açtıkları kaçak kliniklerde kürtaj, diş çekimi ve botoks yaparken, polisin düzenlediği operasyonla 5 milyon liralık ilaçla yakalanan Suriyeli 7 doktor, emniyetteki sorgularının ardından adliyeye sevk edildi.	12.11.2020
23	Yeni Şafak	Ankara polisi tarafından takibe alınan bir şüpheli yakalanacağını anlayınca elindeki eroin paketlerini yuttu. Uyuşturucu madde kullanmak ve 7 ayrı hırsızlık olayından suç kaydı bulunan zanlının midesinden endoskopi yöntemi ile 4 gram ağırlığında iki paket eroin çıkarılırdı.	16.11.2020
24	Yeni Şafak	PKK terör örgütünün İstanbul'daki saldırı planı, Mardin Emniyet Müdürlüğü İstihbarat ve Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü ekiplerinin başarılı çalışması sonucu teröristin yakalanmasıyla önlenmiş oldu. Suriye'den mülteci gibi aileler arasına katılarak Türkiye'ye bombalı eylem için giriş yaptığı belirlenen terörist tutuklandı.	17.11.2020

Sıra No	İnternet Haber Sitesi	Haber Girişi	Tarih
		Üzerinde patlayıcılarla yakalanan Suriyeli teröristin ifadesinde, “Yakalanmasaydım bombaları İstanbul’a götürüyordum” dediği öğrenildi.	
25	Yeni Şafak	Adana'da İmad El-Mansur Muhammet Suphi (39), birlikte yaşadığı Kevser El-İsa Hasan'ı (20) kıskançlık nedeniyle balkonda dövüp, banyoda belinden ve sırtından bıçaklayarak yaraladı. Suriyeli genç kadın hastaneye kaldırılırken, Suphi ise gözaltına alındı.	28.12.2020

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo: Suriyeli failer tarafından işlenen suç haberlerinin girişleri(Türkgün)

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Girişi	Tarih
1	Türkgün	Gaziantep'te Suriyeli anne ve 2 çocuğunun öldüğü, bir çocuğunun da ağır yaralandığı saldırının faili baba çıktı. Olaydan sonra evden, çuval almak için çıktığını söyleyen baba Ahmet Elalevi'yi ele veren çelişkili ifadeleri oldu. Baba, sevk edildiği mahkemece tutuklandı.	28.01.2019
2	Türkgün	Osmaniye İl Emniyet Müdürlüğü ekiplerince şüphe üzerine durdurulan minibüste 3 el yazması İbranice kitap, 9 sikke ve 1 kadın figürlü heykel ele geçirildi, olayla ilgili 6 Suriyeli şüpheli gözaltına alındı.	26.02.2019
3	Türkgün	Kayseri'de 65 yaşındaki kadın, yüzde 40 engelli oğlu ile evlenmesi karşılığında 30 bin TL verdiği Suriyeli kızın evi terk etmesi üzerine polise başvurdu.	22.03.2019

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Girişi	Tarih
4	Türkgün	Kayseri'de yüzde 40 engelli oğluyla evlenmesi karşılığında 30 bin TL'ye Suriyeli kız bulan 65 yaşındaki kadın, gelininin bir süre sonra "İstemiyorum" diyerek evi terk etmesi sonrası polise şikayetçi oldu.	22.03.2019
5	Türkgün	"Kafa keseceğim" sözleriyle büyük tepki çeken Suriye uyruklu A.A.F., çıkarıldığı mahkemece adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.	29.05.2019
6	Türkgün	İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, Reyhanlı'daki patlamaya ilişkin, "Olayla ilgili soruşturma devam ediyor. Biz el yapımı patlayıcı olduğunu düşünüyoruz. Üçünün de kimliği belli. Geçici koruma kapsamında Türkiye'de yaşayan Suriyeli" dedi.	05.07.2019
7	Türkgün	Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde 5 Temmuz'da meydana gelen patlamaya ilişkin, Reyhanlı ve İskenderun ilçelerinde yapılan çalışmalar sonucunda 5 şüpheli daha yakalandı.	09.07.2019
8	Türkgün	Ankara'da Matematikçiler Derneği Başkanı Prof. Dr. Ömer Akın, telefonda kendisini polis ve savcı olarak tanıtan dolandırıcılara otomobilini satarak 99 bin lirasını kaptırdı.	14.07.2019
9	Türkgün	Kilis'te Suriye uyruklu tarım işçilerini taşıyan panelvanın devrilmesi sonucu ilk belirlemelere göre 2 kişi öldü, 20 kişi yaralandı.	01.08.2019
10	Türkgün	Adana'da terör örgütü YPG/PKK'ya yönelik soruşturma kapsamında tutuklanan ve etkin pişmanlık hükümlerinden faydalanarak itirafçı olan Suriyeli kadın terörist, ifadesinde terör örgütü elebaşı Murat Karayılan'ın "DEAŞ ile iş birliği yapılması" yönünde örgüt mensuplarına talimat verdiğini anlattı.	28.11.2019

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Girişı	Tarih
11	Türkgün	İstanbul'da trafik ışıklarında görülen Suriyeli çocuk dilenciler, korona virüs yasağı dinlemedi. Aileleri tarafından dilendirilen çocuklar kameralardan kaçarken, "Biz Suriyeliyiz, bize yasak değil" ifadeleri dikkat çekti.	06.04.2020
12	Türkgün	Bursa'nın Yenişehir ilçesinde, HTŞ/FEC/ENC terör örgütü üyesi Suriyeli uyruklu A.E., Jandarma ve MİT'in gerçekleştirdiği operasyon ile yakalandı.	12.06.2020
13	Türkgün	Kanun dışı yollarla göçmenleri yurda sokmaya çalışan insan kaçakçılarının son taktiği 'yok artık' dedirtti.	20.10.2020

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

EK-3: Haber Spotları Tablosu**Tablo:** Suriyeli failler tarafından işlenen suç haberlerinin spotları(Habertürk)

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Spotları	Tarih
1	Habertürk	CESET TANINMAYACAK HALDE BULUNDU POLİS EN SON GÖRÜŞTÜĞÜ KİŞİLERİ TESPİT ETTİ ARACI GASP ETMEK İSTEDİLER 3 ŞÜPHELİ GÖZALTINA ALINDI İNSAN KAÇAKÇILIĞI 'REKABETİ'	04.01.2019
2	Habertürk	ÇETE LİDERİ SABIKALI KAMERA GÖRÜNTÜLERİ ELDE EDİLDİ 4 İLDE EŞ ZAMANLI OPERASYON BİZİ KANDIRDILAR'	15.01.2019
3	Habertürk	Yok	16.01.2019
4	Habertürk	Yok	14.02.2019
5	Habertürk	Yok	13.03.2019
6	Habertürk	Yok	09.04.2019
7	Habertürk	Yok	01.05.2019
8	Habertürk	Yok	12.06.2019
9	Habertürk	BAKANLIĞIN AVUKATI KATILDI, CEZA DEĞİŞMEDİ	13.06.2019
10	Habertürk	Yok	08.08.2019
11	Habertürk	Yok	15.11.2019
12	Habertürk	Yok	25.04.2019
13	Habertürk	BABA OĞUL MAHKEMEDE BİRBİRİNİ SUÇLADI	23.05.2019
14	Habertürk	Yok	30.05.2019

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Spotları	Tarih
15	Habertürk	"BOMBALI ARAÇ" İHBARI CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN: KİMLİK TESPİTLERİ YAPILDI BELEDİYE BAŞKANI: ARAÇTAKİLER SURİYELİ 'HEDEFLERİ CUMA NAMAZINDAN ÇIKANLARDI' İDDİASI KİMYASAL RİSKE RASTLANMADI VALİLİKTEN AÇIKLAMA	05.07.2019
16	Habertürk	Yok	01.08.2019
17	Habertürk	SİLAHLI KAVGANIN AYRINTILARI ORTAYA ÇIKTI ANADOLU CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞ'NDAN AÇIKLAMA	10.10.2019
18	Habertürk	ANNE VE BABA, SUÇU BİRLERİNİN ÜZERİNE ATTI	06.11.2019
19	Habertürk	KIRGIZİSTAN'DAKİ ALACAK VERECEK MESELESİ İNFAZDA 700 MİLYON DOLAR İDDİASI	12.11.2019
20	Habertürk	ÜZERİ KAN İÇİNDE GÖZALTINA ALINDI DÜN AKŞAM DA TARTIŞMIŞLAR	31.12.2019
21	Habertürk	Yok	02.01.2020
22	Habertürk	Yok	28.01.2020
23	Habertürk	Yok	03.02.2020
24	Habertürk	Yok	17.02.2020
25	Habertürk	Yok	18.02.2020
26	Habertürk	Yok	21.02.2020
27	Habertürk	Yok	24.02.2020
28	Habertürk	CEZASI YÜKSELTİLMİŞTİ! KASTEN ÖLDÜRMEYE TEŞEBBÜSTEN	26.02.2020

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Spotları	Tarih
		DAVA AÇILMIŞTI!	
29	Habertürk	OLAY	09.03.2020
30	Habertürk	OLAY	10.03.2020
31	Habertürk	Yok	11.03.2020
32	Habertürk	KAÇAN ZANLI OPERASYONLA YAKALANDI	03.04.2020
33	Habertürk	KATİL, GÜVENLİK KAMERALARI İLE TESPİT EDİLDİ 'MEZARI BİZİMLE BERABER KAZDI' SUÇUNU İTİRAF ETMİŞTİ!	11.03.2020
34	Habertürk	Yok	19.05.2020
35	Habertürk	Yok	06.06.2020
36	Habertürk	Yok	16.06.2020
37	Habertürk	Yok	02.07.2020
38	Habertürk	Yok	02.07.2020
39	Habertürk	Yok	14.07.2020
40	Habertürk	Yok	28.07.2020
41	Habertürk	Yok	15.08.2020
42	Habertürk	Yok	27.08.2020
43	Habertürk	Yok	05.09.2020
44	Habertürk	Yok	07.09.2020
45	Habertürk	Yok	09.09.2020
46	Habertürk	Yok	20.09.2020
47	Habertürk	Yok	28.09.2020

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Spotları	Tarih
48	Habertürk	Yok	28.09.2020
49	Habertürk	Yok	29.09.2020
50	Habertürk	Yok	02.10.2020
51	Habertürk	Yok	03.10.2020
52	Habertürk	Yok	17.10.2020
53	Habertürk	POLİSE ADANA'YA GİTMEK İSTEDİĞİNİ SÖYLEYİNCE YAKALANDI	23.10.2020
54	Habertürk	DİŞ ÇEKME, KÜRTAJ, BOTOKS HİZMETİ BASKINA KARŞI GÜVENLİK KAMERASI	10.11.2020
55	Habertürk	Yok	12.11.2020
56	Habertürk	Yok	17.11.2020
57	Habertürk	BEBEK BEZLERİ ARASINA SAKLAMIŞLAR MÜLTECİ AİLELERİN ARASINA KARIŞIYORLARDI	18.11.2020
58	Habertürk	Yok	19.11.2020
59	Habertürk	Yok	20.11.2020
60	Habertürk	Yok	26.11.2020
61	Habertürk	Yok	30.11.2020
62	Habertürk	Yok	30.11.2020
63	Habertürk	AMBULANSA ALINIRKEN TEKRAR SALDIRILAR KISITLAMA VE MASKE İHLALİNDEN CEZA YAĞDI	11.12.2020
64	Habertürk	ÖLÜ SAYISI 2'YE YÜKSELDİ DAHA ÖNCE CİNAYETE KARIŞTIKLARI ÖĞRENİLDİ	17.12.2020
65	Habertürk	Yok	21.12.2020

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Spotları	Tarih
66	Habertürk	Yok	23.12.2020
67	Habertürk	Yok	24.12.2020
68	Habertürk	Yok	25.12.2020
69	Habertürk	Yok	25.12.2020
70	Habertürk	Yok	25.12.2020
71	Habertürk	KISKANÇLIK NEDENİYLE SÜREKLİ TARTIŞMA BALKONA DAHİ ÇIKARMIYORMUŞ GENÇ KADIN TEDAVİYE ALINDI 'KADINI İÇERİ GÖTÜRÜP, BANYODA BIÇAKLAMIS'	28.12.2020
72	Habertürk	Yok	28.12.2020
73	Habertürk	Yok	29.12.2020
74	Habertürk	Yok	31.12.2020

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo: Suriyeli failler tarafından işlenen suç haberlerinin spotları(Sözcü)

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Spotları	Tarih
1	Sözcü	KÜÇÜK KIZIN İFADESİ KAN DONDURDU SAVCI MÜTALAA VERDİ	26.01.2019
2	Sözcü	“BİZİM MEKANA GELMEYİN” KAVGASI SURIYELİLER İNTİKAM İÇİN SALDIRDI BİR CEZAYİRLİ HAYATINI KAYBETTİ	13.03.2019
3	Sözcü	Yok	30.04.2019

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Spotları	Tarih
4	Sözcü	Yok	24.05.2019
5	Sözcü	GÖZALTINA ALINDI	26.05.2019
6	Sözcü	“SÖZLERİM ÇARPITILDI” “SINIR DIŞI EDİLECEK”	30.05.2019
7	Sözcü	GEBZE’DE TACİZ İDDİASI GÖLCÜK’TE DE ‘YAN BAKTIN’ KAVGASI	10.06.2019
8	Sözcü	KALASLA SALDIRILAR İKİNCİ OLAYDA YİNE SAHNEDEYDİLER	11.06.2019
9	Sözcü	Yok	18.06.2019
10	Sözcü	EMNİYETTEN GECEYARISI AÇIKLAMA AİLE DE ŞİKAYETÇİ OLMADI VALİLİK AÇIKLAMASI “PROVOKATİF, MÜPTEZEL” OĞAN’DAN YANIT: TARTIŞALIM ÖZTÜRK YILMAZ BASIN TOPLANTISI DÜZENLEDİ	01.07.2019
11	Sözcü	GÖZALTILAR VAR GÜVENLİK ÖNLEMİ ARTIRILDI, PAZAR KURULMADI ŞÜPHELİ BOMBALI ARAÇ ARANIYOR	06.07.2019
12	Sözcü	Yok	17.07.2019
13	Sözcü	DOKTOR ‘İSTİSMAR VAR’ DEDİ VATANDAŞ TEPKİ GÖSTERİNCE POLİS GELDİ HABER AJANSLARI İĞRENÇ OLAYI GÖRMEDİ	29.07.2019

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Spotları	Tarih
14	Sözcü	“Hırsızlar, ekmeğimizle oynuyor”	05.08.2019
15	Sözcü	Sahte dolarlar ile başka ilde yakalandılar Sahte 2 milyon dolar ele geçirildi. SERBEST KALDILAR!	10.08.2019
16	Sözcü	Yok	24.09.2019
17	Sözcü	HAMİLE OLDUĞU ORTAYA ÇIKTI ‘BENİ ALDATTIĞI İÇİN ÖLDÜRDÜM’	16.11.2019
18	Sözcü	‘KUŞLARI VURUYOR KÖZLEYİP YİYİYOR’ ‘ATIŞ TALİMİ YAPIYOR’ İDDİASI	17.11.2019
19	Sözcü	Yok	22.11.2019
20	Sözcü	İLÇE DIŞINDAN MİNİBÜSLE GELİYORLAR İŞTE MADDE MADDE PROFESYONEL DİLENCİLİK NUMARALARI	12.12.2019
21	Sözcü	Yok	31.12.2019
22	Sözcü	“ÖLÜMLE TEHDİT ETTİLER”	28.01.2020
23	Sözcü	Yok	01.02.2020
24	Sözcü	Yok	03.02.2020
25	Sözcü	DUVARA GİZLENMİŞ TUŞA BASINCA...	16.02.2020
26	Sözcü	Yok	17.02.2020

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Spotları	Tarih
27	Sözcü	“EŞİM ADANALIDIR, HIRSIZI ARAÇTAN O ÇIKARTTI”	18.02.2020
28	Sözcü	UYUŞTURUCU PARASI İÇİN ÖLDÜRMÜŞ	20.02.2020
29	Sözcü	Yok	19.04.2020
30	Sözcü	KAVGA KAMERAYA YANSIDI	17.05.2020
31	Sözcü	ESENYURT'TA MÜHÜR VURULDU ANKARA'DA KAÇAK DOĞUMHANE ADANA'DA ÇİFTE HASTANE	17.06.2020
32	Sözcü	BAŞINA İSABET ETTİ YAKALANDI	15.08.2020
33	Sözcü	Yok	26.08.2020
34	Sözcü	Yok	20.09.2020
35	Sözcü	KAÇAK YOLLARLA İSTANBUL'A GETİRİLDİLER 68 MAĞDUR ÇOCUK KURTARILDI BİN KİRAYA KİRALAMIŞLARDI	28.09.2020
36	Sözcü	300 İLA 500 LİRA PARA ÖDÜYORLAR KALABALIK YERLERDE DİLENDİRİLİYORLARDI 100 LİRA GETİREMEYENE DAYAK	02.10.2020
37	Sözcü	Yok	12.10.2020
38	Sözcü	Yok	12.11.2020

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Spotları	Tarih
39	Sözcü	BEBEK BEZLERİ ARASINA SAKLAMIŞLAR MÜLTECİ AİLELERİN ARASINA KARIŞIYORLARDI	18.11.2020
40	Sözcü	Yok	01.12.2020
41	Sözcü	Yok	01.12.2020
42	Sözcü	EVİ ATEŞE VERDİLER 2 POLİSİ YARALADILAR	13.12.2020
43	Sözcü	Yok	22.12.2020
44	Sözcü	ÖNCE SİSTEM KİLİTLENDİ SONRA HACKERLAR DEVREYE GİRDİ 3 DAKİKADA MİLYONLUK VURGUN DÖRT İLDE OPERASYON 26 MİLYONLUK DÖVİZ 13'Ü DE TUTUKLANDI	24.12.2020
45	Sözcü	Yok	28.12.2020

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo: Suriyeli failler tarafından işlenen suç haberlerinin spotları(Yeni Şafak)

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Spotları	Tarih
1	Yeni Şafak	Yok	05.02.2019
2	Yeni Şafak	Polis arama yaparken şüpheliler Türk kahvesi içti	05.09.2019

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Spotları	Tarih
3	Yeni Şafak	Anne ve baba suçu birbirlerinin üzerine attı	06.11.2019
4	Yeni Şafak	Çapraz sorguda ortaya çıkmıştı "Sürekli ağlayınca darp ettim" Hayat mücadelesini kazandı	18.11.2019
5	Yeni Şafak	El konulan 170 kilogram et imha edildi.	06.02.2020
6	Yeni Şafak	ABLADA DA YANIK İZLERİ VAR ÖLÜMÜ BİR GÜN SAKLAMISLAR ÜVEY ANNE CESEDİ GÖMMEYİ PLANLAMIS	12.02.2020
7	Yeni Şafak	Yok	12.02.2020
8	Yeni Şafak	MUHAMMET'İN VÜCUDUNDA DARP, KESİK VE YANIK İZLERİ BULUNDU BABA VE ÜVEY ANNE CİNAYET ŞÜPHESİYLE GÖZALTINDA	12.02.2020
9	Yeni Şafak	Ele geçirilenler	16.02.2020
10	Yeni Şafak	Örgütten aktarılan paraları İstanbul'da dağıtımını yapmışlar	25.02.2020
11	Yeni Şafak	Uzun süredir aranıyordu Bir kişiyi dövmüş	19.04.2020
12	Yeni Şafak	Olay, gece saatlerinde Mara Mahallesi'nde meydana geldi.	25.04.2020
13	Yeni Şafak	Yok	01.07.2020
14	Yeni Şafak	Yok	05.08.2020

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Spotları	Tarih
15	Yeni Şafak	Yok	20.08.2020
16	Yeni Şafak	Yok	02.09.2020
17	Yeni Şafak	24 çocuk kurtarıldı	28.09.2020
18	Yeni Şafak	KİRALAYIP DİLENDİRİYORLARDI YURTTAN KAÇIRIYORLARDI	29.09.2020
19	Yeni Şafak	Yok	02.10.2020
20	Yeni Şafak	Polis ekiplerinden kaçmadılar	20.10.2020
21	Yeni Şafak	Anne ve baba suçu birbirlerinin üzerine attı	07.11.2020
22	Yeni Şafak	Yok	12.11.2020
23	Yeni Şafak	POLİS KISKIVRAK YAKALANDI POLİSİ GÖRÜNCE EROİN PAKETLERİNİ YUTTU	16.11.2020
24	Yeni Şafak	Düzenek polisi de şaşırttı Sırt çantası özel yapım Hedefi İstanbul	17.11.2020
25	Yeni Şafak	Yok	28.12.2020

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo: Suriyeli failler tarafından işlenen suç haberlerinin spotları(Türkgün)

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Spotları	Tarih
1	Türkgün	Yok	28.01.2019
2	Türkgün	Yok	26.02.2019
3	Türkgün	Yok	22.03.2019
4	Türkgün	SURİYELİ KOMŞUSUNDAN YARDIM İSTEDİ 30 BİN TL KARŞILIĞINDA ANLAŞTILAR TOPLAMDA 50 BİN LİRALIK MASRAFA ETTİ "İSTEMİYORUM" DİYEREK EVİ TERK ETTİ	22.03.2019
5	Türkgün	"Sözlerim çarpıtıldı"	29.05.2019
6	Türkgün	Yok	05.07.2019
7	Türkgün		09.07.2019
8	Türkgün	"KUZEY IRAK, ABD, SURİYE'DE ÇEŞİTLİ BANKALARDAN İŞLEM YAPILMIŞ" OTOMOBİLİNİ SATIP, PARAYI DOLANDIRICILARA VERDİ SURİYELİ KURYEYE DAVA "PROFESÖRÜM, KİMSE BENİ DOLANDIRAMAZ DEDİM"	14.07.2019
9	Türkgün	Yok	01.08.2019
10	Türkgün	SURİYELİLER ÜZERİNDEN KİRLİ PLAN KARAYILAN'DAN DEAŞ İLE İŞ BİRLİĞİ YAPIN TALİMATI "YEREL HALK KANDIRILDI"	28.11.2019
11	Türkgün		06.04.2020

Sıra	İnternet Haber Sitesi	Haber Spotları	Tarih
12	Türkgün	Yok	12.06.2020
13	Türkgün	Yok	20.10.2020

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

